

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
ЦЕНА 3 ДИНАРА

БЕОГРАД, ОКТОБАР 2000. ГОДИНЕ
ГОДИНА XI, БРОЈ 1584

МИЛОШЕВИЋ ПАО!
ЦИА ИЗВРШИЛА
ПУЧ У СРБИЈИ!

**ЗАСЕДАЊЕ
НАРОДНЕ СКУПШТИНЕ
РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
9. ОКТОБРА 2000. ГОДИНЕ**

ВЕЛИКА СРБИЈА

ЗЕМУН
ТРГ ПОБЕДЕ 3

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач
др Војислав Шешељ

Главни и одговорни уредник
Синиша Аксентијевић

Заменик главног
и одговорног уредника
Душан Весић

Помоћник главног
и одговорног уредника
Јасна Олујић Радвановић

Редакција

Жана Живаљевић,
Огњен Михајловић, Весна Арсић,
Коста Димитријевић, Дејан Анђус,
Ивана Ђурић, Јадранка Шешељ,
Драгана Глушац, Наташа Жикић,
Весна Зобеница, Добрица Гајић,
Весна Марић, Момир Марковић,
Дејан Лукић, Злата Радвановић

Техничко уређење,
компјутерски прелом,
дизајн и израда колора
Северин Поповић

Фоторепортери
Крсто Голубовић
и Марко Поплашен

Лектор
Зорица Илић

Секретар редакције
Љиљана Михајловић

Председник Издавачког савета

Др Ђорђе Николић

Заменик председника

Издавачког савета

Др Бранко Надовеза

Издавачки савет

др Војислав Шешељ,

Томислав Николић,

др Никола Поплашен,

Маја Гојковић,

мр Небојша Величковић,

Александар Вучић,

Драган Толоровић,

Мирко Благојевић, Ратко Гонди,

Момир Војводић, Стево Драгишић,

Драгољуб Стаменковић,

Гордана Поп-Лазич, Лука Митровић,

др Бранислав Блажић

Карикатуре:

Синиша Аксентијевић

Штампа

"Етикета", 20. октобра 2,

11307 Болећ

Редакција prima пошту на адресу

"Велика Србија",

Трг победе 3, 11080 Земун

Рукописи се не враћају

Новине "Велика Србија" уписане
су у Регистар средстава јавног информисања
Министарства за информације под бројем 1104. од 5. јуна 1991.
године.

ПОСТИЗБОРНИ ДАНИ

Вољу грађана Савезне Републике Југославије да за првог човека државе изабере кандидата Демократске опозиције Србије, др Војислава Коштуницу, међу првима је, записницима са биралишта, посведочила и признала Српска радикална странка, остајући верна начелу да је њено поштовање изборних резултата најбезболнији расплет нараслих политичких тензија. Колико је ова победа била неспорна и тиме (пре)врућ кромпир за било какав покушај преваре и манипулација, толико су први исхитрени потези нове, "демократске" власти, освојене 24. септембра на савезном и локалном нивоу, били (и остали) проблематични.

Најпре се, три дана пред наводни други круг председничких избора, 5. октобра, Београду догодио Букурешт. "Критична маса" присталица Демократске опозиције Србије, провалила је у државне институције, у револуционарном жару, не презајући ни од употребе багера и експлозивних направа у њиховом "освајању". Први пут у својој историји, горела је лепотица на Тргу Николе Пашића, док су (зло)вољи "демократа" (читај: линчу) били изложени до јуче недодирљиви директор државне телевизије и њен главни и одговорни уредник. Вартоломејска ноћ у југословенској престоници, међутим, наговестила је будуће, свакодневне "промене и демократизацију", као демонстрацију снаге гневног народа који је један преживели систем и његове носиоце, упокојене гласачким листићима, најблаже речено одгурао на сметлиште историје.

Рђаву праксу свих револуција, чију суштину чини насиље вођено острашћеношћу, о чему нас подједнако уче наука и литература, тако су, у свега пар дана, на сопственој кожи, само зато што су се из вере или нужде нашли на оној другој страни, искусили многи.

У првом силовитом налету, са кореном дрвета "зла", ишчупана је и земља. Стихија се, ваљда на кратко, свом снагом обрушила и на Српску радикалну странку. Увек своја, освечено патриотска политичка опција платила је цех различитости у околностима у којима је исплативија линија мањег отпора. Слабији изборни резултати кандидата Српске радикалне странке на управо минулим изборима најбоље говоре како стоји српство у отаџбини.

Српски радикали су својим понашањем доказали да нису ни на страни преживелих, потрошених политичких снага, ни за револуцију, ни за пуч, већ за поштовање права и закона. На местима на којима су се затекли у републичкој извршној власти чекају суд народа на предстојећим парламентарним изборима, 23. децембра 2000. године.

Жана Живаљевић

ДАН ПОСЛЕ

Избори 2000. су завршени. Српска радикална странка је на тим изборима поражена. Има много слабије резултате од очекиваних (око 10,5–11 одсто) што још до краја није одређено

Изборни процес био је нерегуларан. За то постоје три кључна разлога. Први је нерегуларна предизборна кампања (неравноправна заступљеност странака у медијима). Друга је злоупотреба полиције у страначке сврхе (шिकанирање, привођење и хапшење активиста, отимање пропагандног материјала). И трећи аргумент су постизборни догађаји (понашање изборних комисија, изборних јединица и понашање Савезне изборне комисије)

За овакве изборне резултате, разлоге треба тражити у грешкама власти. Народ је био спреман да гласа за и за странке које примају новац од Американца да сруше СР Југославију, само да дође до неких промена по сваку цену. Та бујица револта и незадовољства избацила је у први план Демократску опозицију Србије. На њима је да одлуче које ће видове политичке борбе да користе. Српска радикална странка апелује на све политичке чиниоце да не прибегавају насиљу

Водитељ: Поштовани гледаоци добро вече. Ја сам Миодраг Вујовић, а ви гледате емисију Дијалог ТВ "Палма". Ваш и мој вечерашњи гост је др Војислав Шешељ, потпредседник Владе Републике Србије и председник Српске радикалне странке. Господине Шешељ, добро вече и добро дошли у Дијалог.

Др Шешељ: Добро вече и боље вас нашао.

Водитељ: Би 24. септембар, објављени су резултати. Ваш коментар.

Др Шешељ: Био дан "Д", изгледа. Избори су завршени, резултати су углавном познати, оно што је за мене кључно питање то су резултати Српске радикалне странке. Ми смо очигледно на тим изборима поражени. Имамо много слабије резултате него што смо очекивали, негде око 10,5–11% још до краја није обрађено. Избори су били нерегуларни. То што кажем да су нерегуларни не значи да тражим оправдање за Српску радикалну странку. Узроке лоших резултата ми ћемо тражити у нашој странци и у руководству странке.

Преиспитаћемо политичку тактику, не политичку стратегију, ништа се у програмској оријентацији Српске радикалне странке сигурно неће мењати, али биће преиспитани наша политичка тактика, политички потези и лична одговорност челних људи. Да бисмо ту справу иницирали и олакшали, Томислав Николић и ја, као најодговорнији, понудили смо оставке Централној отаџбинској управи. Седница ће бити ускоро, требало је већ да буде следеће недеље. Међутим, због другог круга покрајинских избора у Војводини, одложили смо је за неколико дана, биће након тих покрајинских избора.

Зашто су избори били нерегуларни? Постоје три кључна разлога. Први је нерегуларна предизборна кампања. Неравноправна заступљеност странака у

државним медијима пре свега, али и у свим другим медијима.

Друго, злоупотреба полиције у страначке сврхе. Активисте Српске радикалне странке, на много места у Србији, шиканирала је полиција, ометала је њихову активност, приводила их, хапсила, отимала им је пропагандни материјал. А на многе наше кандидате за општинске одборнике вршен је притисак да одустану од кандидатуре. Ми имамо и поприличан број писмених изјава оних који су били приморани да одустану.

Сам изборни процес је био нерегуларан. Јер ни на дан избора, ни данас, не знамо тачан број бирачких места где су обављани избори. Таква ситуација ни-

је била за претходне републичке изборе. Знали смо на време број бирачких места и њихову локацију. Без обзира шта се све дешавало и на републичким, посебно председничким изборима. Ни данас не знамо број бирачких места. Српска радикална странка, односно наш изборни штаб, утврдио је податке негде за 8.900 бирачких места. Има још нешто да се обради, јер сада је ово спорији посао. У току ноћи смо примали податке телефоном, и пратили на тај начин резултате. А сада радимо темељито, обрађујемо све записнике и за председничке, и за парламентарне, и за локалне изборе, и 8.900 изборних места је обрађено. Рачунам да би још једно 500 максимално могло да буде приступачно. За

Избори нерегуларни: др Војислав Шешељ

отприлике 1000 бирачких места нити се зна где су била, ни да ли су избори одржани или нису. Зна се да на многим нису одржани избори, у албанским срединама сигурно нису одржани избори.

Затим, Јелица Баковић је била одређена испред Савезне изборне комисије као њен члан, као члан сталног састава Савезне изборне комисије, реч је о судији из Зрењанина, да контролише рад регионалне, односно изборне комисије

Пропагандно средство левнице:
РТВ Србије

изборне јединице Врање. Отишла је тамо, испитала све припреме за изборе и тражила на увид списак бирачких места. Дали су јој за све општине осим за општине са подручја Косова и Метохије. Она није могла то да добије као члан Савезне изборне комисије, задужена за инспекцију рада изборне комисије изборне јединице. У Прокупљу је такође било проблема, члан сталног састава изборне комисије, Драган Миловановић, правник из Подујева, био је избачен, полиција га је одстранила из рада изборне комисије. Забрањено му је било да уђе у зграду.

Избори по приватним кућама

У Црној Гори избори су провођени по приватним кућама. Све су то биле приватне куће чланова Социјалистичке народне партије, то нису регуларни избори. Замислите сада ја идем у вашу кућу да гласам за партију која није ваша. Где то може да буде. Нигде. Боље испод дрвета да су били избори, а не по приватним кућама. Ни тамо нисмо знали унапред бирачка места. И, у току те изборне ноћи полиција је из Савезне изборне комисије избацила сталне чланове Николу Динића, судију из Ниша, и Јелицу Баковић, судију из Зрењанина, под сумњом да су чланови Српске радикалне

странке. Њих је Савезна скупштина избацила у Савезну изборну комисију, Савезна скупштина. Поред тога, избачени су и представници Српске радикалне странке, ДОС-а и СПО-а. То је, дакле, други кључни аргумент да су избори били нерегуларни.

И трећи аргумент, све ово што се дешава након избора. Понашање изборних комисија изборних јединица, понашање Савезне изборне комисије итд.

Ми ћемо то да оспоравамо пред Уставним судом. Имамо врло лоша ранија искуства са избора 1996, 1997. године. Уставни суд је глат одбацивао све наше захтеве, све наше предлоге, иако смо имали чврсту аргументацију. Али ја мислим да Уставни суд стално изнова треба стављати на испите и подносити све то па да видимо колико ти људи могу да трпе морална понижења. Јер, очигледно, раде против своје савести. Никоје савест не може да буде чиста у тој варијанти.

Бујица народног револта

Водитељ: Господине Шешељ, није ли то прави пут, мени је драго да су и представници коалиције ДОС поднели приговор на одлуку Савезне изборне комисије, јер закон је такав. Савезна изборна комисија саопштава резултате, установљена је процедура, и ако се та процедура не промени и не испитује, онда све остало није валидно.

Др Шешељ: Знате шта, сада је ту ствар страначког опредељења. Свака политичка странка има право да користи сва цивилизована средства политичке борбе и парламентарна и ванпарламентарна. Оно што би за нас српске радикале било веома важно, то је да овај политички конфликт не доведе до људских жртава, до проливања крви. Ми знамо да је раније, у многим демонстрацијама, долазило до погибије људи, полицајаца и грађана. Важно је, дакле, да не губимо људске животе. Председнички избори су и 1997. године били нерегуларни и у првом и у другом турнусу.

Српска радикална странка је све што има саопштила јавности, ми смо имали три специјална издања "Велике Србије" на пуном броју страна, на медијима тада нисмо имали могућност да то све саопшtimo. Били смо блокирани, поготово на државним. Али смо кроз наше новине све то изнели.

Многи се питају што нисмо изашли на улице. Више разлога је било. Прво, ми смо странка која избегава конфликте на улицама, сукобе са полицијом, а поготово у ситуацији када је Гелбард лично дошао у Београд да саопшти да су сва средства против Шешеља дозвољена. Знате, тада су Јуник и јуничка Дреница листом гласали за Милана Милутиновића, стотине хиљада гласова је ту било. Али, ми смо се питали да ли та председничка функција вреди проливања крви. Да изађемо на улицу у судар с полицијом, да хиљаду радикала погине и полицајаца, и њихови животи су драгоцени, да бих ја био председник.

Ја то нисам хтео. А друге опозиционе странке из тог времена су хутале и смејале се. Као што видите, ми сада не хутимо и не смејемо се, него кажемо оно што имамо и што мислимо, принципјелно до краја и када је на нашу штету. И толико принципјелно да нас ЈУЛ оптужује да смо НАТО странка. Видите, то објављује јуловска штампа, "Политика", "Борба". ЈУЛ каже да сам добио од Биџића 1,200.000 долара да продам изборе.

Како ја могу да продам изборе? Знате, ја погубих наше гласаче, оне који су чврсто гласали за Српску радикалну странку. Нешто се десило, кренула је нека стихија, и овог пута нису гласали за нас, пола оних који су гласали за Српску радикалну странку. Овог пута су, очигледно, гласали за Коштуницу, јер је наш председнички кандидат Томислав Николић добио мање гласова него Српска радикална странка. Дошло је до једне бујице револта, незадовољства. У тој бујици револта и незадовољства, народ је био спреман да гласа и за Странку демократске акције, и за Лигу социјалдемократа Војводине, и за Расима Љајића, и Сулејмана Угљанина, и Жежефа Касу, и за Пенела Чанка, и Драгана Веселинова итд.

Зашто су овакви изборни резултати? Треба да тражимо разлоге у грешкама власти. Да је народ био спреман да гласа и за НАТО странке само да дође до неких промена по сваку цену. Народ је био спреман овог пута да гласа за странке које примају новац од Американца да сруше Савезну Републику Југославију, то је чињеница. Значи, неко очајање у народу довело је до тога.

Треба да видимо које су биле грешке власти и зашто је дошло до тога. Спори смо били са реформама. Неких је помака било. И даље остајем при оцени да је Србија за ове две и по године имала најдисциплинованију владу у својој историји, али у неким реформама смо били сувише спори и нисмо могли да натерамо неке друге факторе нити да контролишемо отуђене центре моћи и утицаја којима Влада није могла ништа, а који располажу огромним количинама новца и другим ресурсима.

Што се тиче Демократске опозиције Србије, на њима је да се одлуче које ће видове политичке борбе да користе. Ја могу да апелујем на све политичке чињенице да не прибегавају насиљу. Дошло је, својим видом, до великих демонстрација у Београду, прекрсних, чујем и данас. Заиста су биле масовне, можда до сада најмасовније, али мислим да се овог пута и полиција паметно поставила. Није изашла на улице и нема потребе да изађе. Полиција треба да интервенише само онда ако дође до уништавања државне и народне имовине, или до угрожавања живота људи. Иначе, треба да омогући политичким партијама да своје протесте јавно изразе на масовним демонстрацијама. То је такође једна цивилизацијска тековина.

Е сада, знате, ви мени кажете да је ово добар начин којим ми идемо, али сувише смо много разочарана до сада дожи-

Шиканирана у "Палати федерације":
Маја Гојковић

вели идући увек тим добрим, нормалним начином. Знате, када смо протерани из Црне Горе, 1994. године, поднели смо жалбу Уставном суду и Уставни суд се прогласио ненадлежним. Када су ми две године забрањивали улазак у Црну Гору, иако је то питање на коме се базира Савезни устав, суштина Савезног устава је заштита елементарних права и слобода човека и грађанина, он ту обезбеђује директну заштиту, Уставни суд се оглушио.

Када смо подносили уставне жалбе поводом хапшења српских радикала својевремено овде у Србији, такође се оглушио. Када смо интервенисали уставном жалбом поводом онемогућавања српских радикала да буду заступљени у Већу република, 1994. године, Уставни суд се оглушио. Када смо 1997. године подносили жалбе поводом очигледних нерегуларности са јаким, чврстим доказима, Уставни суд је глат све одбацио.

Знате, наш је проблем што је Уставни суд сувише често губио ауторитет и не ужива поверење. Да ми имамо један респектабилан Уставни суд, који чине људи којима се може веровати, онда би овај наш метод био једини примерен. Овако, ја разумем и оне који не верују у тај метод под условом да не изазову крвопролиће.

Водитељ: Господине Шешел...

Др Шешел: Знате, сада постоји нешто што се поставља опет као начин на који се може избећи крвопролиће, већим стрпљењем. Нестрпљење и губљење главе у једном моменту, подлегање емоцијама, може свашта да изазове. То је оно што је најгоре.

Брука Савезне изборне комисије

Водитељ: Господине Шешел, ви као професор на Правном факултету у Београду своје студенте, између осталог, учите да из неправда нема права. Ја могу да прихватим да политичка странка може да бира средства, али ако се не упо-

требе законска средства онда, по мени, немају право ни политичари ни политичке странке да траже било какво право, јер тиме нас водите у политички волунтаризам, и тиме политичари...

Др Шешел: Ко води?

Водитељ: Они који неће да употребе регуларна расположива законска средства, директно се постављају изнад, то је већ анархија.

Др Шешел: Слушајте, ви као да сте дошли овде са Марса.

Водитељ: Добро, могуће, испитујем управо корене.

Др Шешел: У Савезној изборној комисији требало би да су најчаснији и најкоректнији људи које данас имају Србија и Црна Гора и правници у сталном саставу Савезне изборне комисије.

Водитељ: Добро.

Др Шешел: А очигледно је да нису такви тамо, јер да су тамо такви онда Николу Динића, часног човека, угледног судију из Ниша, и Јелицу Баковић, часну жену, судију из Зрењанина, не би полиција избацила из чиста мира из седишта Савезне изборне комисије и из зграде Савезне скупштине. Они су избачени. Савезна изборна комисија је ампутирала један свој део, то је као када бисте ви сами себи из чиста мира одсекли руку или ногу, и наставили да радите онај посао који сте почели да радите, јер немате поверења у руку и ногу да ће учествовати у неким мувањима, у неким радњама које нису у складу са законом.

Неповерење Уставном суду

Водитељ: И то је прописано тим истим законом.

Др Шешел: Молим вас...

Водитељ: Такво понашање није прописано, постоје казнене одредбе.

Др Шешел: Постоји, а ко ће сада да примени те казнене одредбе? Ако су ту у питању, пре свега, судије Савезног суда. Ако је Савезни уставни суд толико често падао на испиту, ко сада може да има поверење у Савезни уставни суд? Ево, Српска радикална странка ће поднети уставну жалбу са конкретним доказима. И шта ће да уради Савезни уставни суд? Хоћемо ли обојица сада да се правимо да не знамо шта ће да уради Савезни уставни суд и са пуним оптимизмом да чекамо његову пресуду.

Његову одлуку. Хоћемо ли? Ево, ја сам јуче на конференцији за штампу показао са једног бирачког места из Бара да је уписано 1100 и нешто гласова за Српску радикалну странку, и на једном листу то стоји а на другом је преправљено и укинута је она хиљада, заокружена у 0, а да не испадне само да су нама одузимали, стотину и нешто гласова су одузели СНП који је испод нас био на листи. Нама су у Црној Гори украли један посланички мандат у Већу република и један у Већу грађана.

Овим методима које сам јуче демонстрирао на конференцији за штампу, али и са по 15.000 гласачких листића у ковертама. То је страшно гротескно, то

је као када бисмо у Србији имали по пола милиона гласачких листића у ковертама и за Веће грађана и за Веће република. То не може да опстане. А може ли Савезни уставни суд сада да каже све је то било регуларно? Видели сте каква је била државна телевизија. Државна телевизија је била пропагандно средство левичарских партија. Је ли то коректно? Да се то деси у некој западној земљи са дужом демократском традицијом, да ли мислите да не би избори били поништени? Да сада Буш од Гора има више на телевизији могућности, или Гор од Буша, ван онога што сами плаћају, дали мислите да избори не би били поништени.

Да у Немачкој изађу на изборе социјалдемократи и демохришћани и да немачка телевизија буде пристрасна према једној од тих странака, да ли мислите да би избори били признати. Само због тога што није било равноправног третмана у државним медијима ови избори нису регуларни. По закону је склопљен споразум између државне телевизије и свих учесника на изборима, чак и оних који су се регистровани као странке а нису учествовале, али и они су дошли да потпишу тај споразум.

Било је предвиђено пет емисија директног страначког сучељавања. Одржане су две емисије а оне три укинута. Добили смо обавештење, када је било прво укидање, због обиља политичких догађаја и због почетка олимпијаде отказује се. А онда друга два одлагања су била због обиља других политичких догађаја. Које је то било обиље других политичких догађаја. То су биле предизборне манифестације ЈУЛ-а и СПС-а које су бесомучно емитоване по више пута на државној телевизији, сатима сваког дана.

Водитељ: Господине Шешел, ја се слажем, ви износите...

Др Шешел: Надзорни одбор уопште не реагује, Надзорни одбор реагује за неке ситуације које су се појавиле у приватним медијима потпуно безначајне. А поводом ове кључне ствари Надзорни одбор ћути.

Водитељ: Да ли износите битне повреде, да ли су апсолутно битне требало би стварно да погледам боље закон...

Др Шешел: Чекајте, а што да гледате закон, јесте ли гледали државну телевизију?

Водитељ: Ако су битне...

Др Шешел: А зашто ми ово...

Медијска блокада Српске радикалне странке

Водитељ: Зашто се не тражи поништење избора?

Др Шешел: Полако, је ли Српска радикална странка имала уговор са вашом телевизијом о емитовању својих емисија и спотова?

Водитељ: Јесте.

Др Шешел: Јесмо ли били коректни у испуњавању свих обавеза из тог уговора?

Водитељ: Врло.

Др Шешел: Је ли тако?
Водитељ: Тако је.
Др Шешел: Јесте ли нам слиминисали све емисије у последњих недељу дана предизборне кампање?

Водитељ: Да.
Др Шешел: Је ли неко вршио притисак на вас да нам то скинете?
Водитељ: Господине Шешел...
Др Шешел: Чекајте, хајде да разјаснимо ово.

Водитељ: Да.
Др Шешел: Јесте ли то својом вољом урадили или сте били принуђени? Нећу вас испитивати даље ко вас је принудио, ко вас је звао, ко вам је претио итд. Не морате да се знојите, ништа вас то нећу питати.

Водитељ: Не, ознојио сам се пре тога.
Др Шешел: Молим вас, јесте ли били принуђени да последње недеље пред изборе скинете све наше емисије са програма?

Водитељ: Господине Шешел, је ли то кључно...

Др Шешел: Није уопште битно, можда вас је НАТО принудио. Није битно, а је ли то истина?

Водитељ: Да, да.
Др Шешел: Истина је. Е добро. И то је доказ да нисмо били у регуларној атмосфери. Ми последње недеље нисмо имали нигде ништа на медијима. Као да смо укинули странку.

Водитељ: Добро.
Др Шешел: Зар је то регуларно? Зар се то може признати? Са друге стране, видите у Србији има читав низ медија који се финансирају из иностранства, они нису ометани. Тамо је ДОС имао привилегован третман. Нас су угушили на државним медијима и на свим локалним медијима у општинама где владају социјалисти.

Ми смо нашу кампању свели на свега неколико телевизија. У Нишу, Телевизији Белама поскидали су све предајнике, због тога што су емитовали радикалске таласе. Не могу више да емитују програм. Запретили су да ће телевизију Сантос из Зрењанина да укину. Било је проблема и на неким другим локалним телевизијама. Иако их је било тако мало где смо имали приступ.

НАТО сметње на везама

Водитељ: Господине Шешел, када сте поменули притисак, стварно мислим да није коректно од вас да то изводите поводом наше сарадње, која је, ја сам то потврдио, изузетна.

Др Шешел: Чекајте, народ се пита зашто последње недеље није било ни Радикалских таласа, ни Земунске хронике, ни наших емисија.

Водитељ: Видело се да наша телевизија "Палма" има сметње.

Др Шешел: Неки су помислили радикали одустали од избора.

Водитељ: Видело се да ТВ "Палма" има сметње, ја сам вам рекао.

Др Шешел: Многи људи су помислили радикали су одустали од избора чим су престали да емитују свој програм.

Водитељ: Дозвољавам да је то недовољно са позиција радикалне странке, али ја сам рекао да се омета програм ТВ "Палма", да гледаност ТВ "Палма" због тога може драстично да падне, и да ја нећу...

Др Шешел: Је ли НАТО ометао?
Водитељ: Знате шта господине Шешел, Студио Б...
Др Шешел: Реците, је ли НАТО ометао?

Водитељ: ... ометан десет месеци па сте, између осталог, и представници ваше странке, говорили да је НАТО.

Др Шешел: Ја и данас мислим да је НАТО ометао и вас и њих.

Водитељ: У реду.
Др Шешел: И да је вама НАТО претио.
Водитељ: Добро...

Др Шешел: ... јер бољег агента НАТО овде никада није могао имати од Ивана Марковића. Иван Марковић је најбољи и најуспешнији агент НАТО-а. Не мора да значи да је он свестан да је њихов агент, али шта је он радио и шта сала ради у Палати федерације то највише служи НАТО-у. Он сала саслушава за послене службенике, чиновнике у Палати федерације, за кога је ко гласао. То је страшно што он ради.

Маја Гојковић је покупила неке своје књиге из канцеларије, јер ми смо поражени на изборима и нећемо више бити у Савезној влади, наравно сачекаће наши представници у Савезној влади примопредају, али Маја Гојковић је имала неке своје књиге, сакупила их да изнесе, али није могла да изнесе док их све нису прегледали, контролисали. Полицијом тамо командује Иван Марковић.

Водитељ: Господине Шешел, колико ја знам нико се није жалио од савезних посланика...

Др Шешел: Чекајте, први пут када су ме питали око ометања Студија Б рекао сам или НАТО или Иван Марковић. Сада више не морам да помињем Ивана Марковића то је НАТО, јер идеалнијег

На душу Савезне изборне комисије: непознат број бирачких места

човека за своје послове од Ивана Марковића НАТО овде никада није имао.

Продужене руке ЈУЛ-а

Водитељ: Међутим, чињеница је да овде уопште нису проблем избори, макар није јавно објављено, за посланике у Савезној скупштини јер нико се није жалио, није приговорио.

Др Шешел: Како се нико није жалио?
Водитељ: Осим вас за Црну Гору.

Др Шешел: Није тачно. Ми смо имали приговоре у скоро свим изборним јединицама. Приговори су почели још код пријављивања изборних листа. Радикална странка левице Никола Пашић и Радикална странка Србије, као две филијале ЈУЛ-а, као продужене руке ЈУЛ-а, уопште нису имале потписе. Потписе им је Милисав Миленковић преписао са листа СПС-а, ЈУЛ-а. И ми смо то утврдили и доказали, чак успели да једну од тих странака одстранимо на Новом Београду, али онда су у свим другим изборним комисијама једноставно прешли преко наше аргументације.

Водитељ: Јесте ли се жалили на извештај Савезне изборне комисије?

Др Шешел: Још га нисмо званично добили, жалимо се одмах, али сам одредио данас радне групе да припреме, по свим ставкама, да припреме жалбе.

Водитељ: Добро, за колико посланичких места?

Др Шешел: Слушајте...

Водитељ: Мислим сада да би гледаоци видели да ли...

Др Шешел: Мешате ми сада два нивоа разговора, један је ниво разговора о укупној регуларности избора. Ја сам ту изнео много доказа да они суштински нису били регуларни.

Водитељ: Добро.

Др Шешел: У тако нерегуларним условима и нерегуларној атмосфери, отели су нам један посланички мандат у Врању, један посланички мандат за Веће грађана у Црној Гори, један посланички мандат за Веће република у Црној Гори.

Дакле, на основу оних резултата које смо постигли у крајње нерегуларним условима, још су нам отели три посланичка мандата. Зашто су то урадили у Врању, да не бисмо имали пет него само четири. Да не бисмо могли да формирамо самосталну посланичку групу у Савезној скупштини. То је био разлог. Или у Црној Гори, знате, и у Црној Гори је иста последница јер ми смо јединствена странка.

Кључне промене Савезног устава

Водитељ: С тим што покушавам да кажем, да се вратимо на суштину, да ли ви, дакле, дозвољавате могућност да, без обзира на вашу оцену и ваше слаборирање о раду Савезног уставног суда, да ли може, да ли је уопште дозвољено размишљати да политичке странке свој интерес и заштиту својих права остварују мимо суда. Морам то да вас питам, јер тек када суд донесе одлуку онда може већ

једном да се расправи рад тих институција.

Др Шешељ: Е то је суштина.

Водитељ: Господине Шешељ, две и по године сте били у власти...

Др Шешељ: Полако. Две и по године смо били у власти и многе ствари смо покренули.

Водитељ: Али, ето ту нисте.

Др Шешељ: И многе ствари смо истерали на чистину. Нисмо могли све. Али сада смо кренули брже. Почевши од захтева за смену Влајка Стојиљковића па надаље. Знате, две и по године смо били у републичкој власти, а не у савезној – у савезној само шест месеци. И ту је наш утицај био скоро безначајан јер смо отприлике четвртину Савезне владе чинили, и по свим тачкама могли су да нас прегласавају.

Водитељ: Али сте као члан владајуће коалиције ушли у изборе.

Др Шешељ: Молим вас, да ли сте видели у изборној кампањи да смо члан владајуће коалиције?

Водитељ: То је сада однос између вас и коалиционих партнера.

Др Шешељ: Није тачно.

Водитељ: Али сте били у могућности да се не сложите...

Др Шешељ: Није тачно.

Водитељ: Док се крене у изборе да то није у реду.

Др Шешељ: Полако, само мало стрпљена. Кренули смо у изборе у атмосфери која је била регуларна. Променен је Савезни устав, изванредне су промене, можда би још требало ствари да се мења али променено је оно суштинско. Главне слабости, три главне слабости су елиминисане. Имали смо ми још идеја да се неке ствари мењају почевши од химне и заставе па надаље.

Водитељ: Да,

Др Шешељ: Али су три кључна проблема која је садржао Савезни устав елиминисана. Третило би још да се промени то да следеће промене морају да зависе и од сагласности скупштина федералних јединица за одређене тачке Устава и то је прописано. Затим, да се пропише ако је председник републике из једне федералне јединице да је председник владе из друге итд. То није демократска одредба.

Има још читав низ других ствари које би требало мењати.

Водитељ: А што не променисте изборне одредбе?

Др Шешељ: Молим вас, променили смо и кључна је ствар што смо Савезним уставом прописали да се избори за Веће републике проводе директно, непосредно од стране грађана обе федералне јединице, а не да власт федералних јединица може да постави своје људе и после да блокира функционисање савезне државе.

Водитељ: То је тачно.

Др Шешељ: То је била изванредна промена. Кључна. Ја сам је лансирао у свом једном чланку у "Великој Србији", стручном чланку још пре 2-3 године. Затим, променили смо и то да се савезни председник бира непосредно. У сада-

шњим условима и то је добро. И то је по први пут да су сада Србија и Црна Гора једна изборна јединица. То је битан демократски помак.

И трећу ствар коју смо променили такође је суштински демократска. Чудим се да синоћ, када сте имали овде Владана Батића као госта, када вам је опораво како рече дивљачку промену Устава или нешто слично, што му нисте тражили да образложи шта је то лоше унесено у Савезни устав па промене не валају. Укинули смо канцеларски систем, смањили смо ингеренције председника Савезне владе који је до сада сам постављао и смењивао министре, а сада то више не може. Целу владу поставља Савезна скупштина и министра може смењивати и мењати само Савезна скупштина.

Реформа правосудног система: "Палата правде"

Једина суштинска примедба на уставне промене је била да смо их сувише брзо извели. Треба нам одмах честитати на ефикасности што смо то брзо урадили. Нигде код нас није прописано да се мора ићи на јавну расправу. Неко копча спорије неко брже, људи који брзо мисле брзо размишљају њима не треба много да се премишљају. Уосталом, имамо осмогодишње искуство са функционисањем тог Устава и сваки озбиљан правник је знао које су му главне слабости. Ми смо три кључне слабости овог пута елиминисали. Због тога су уставне промене добре.

Затим, поправили смо изборни закон. Он је поправљен у односу на претходни. Затим, помак је и тај што је Србија једна изборна јединица за Веће републике. Левичарске партије су тражиле да и ту имамо шест изборних јединица, да се у четири изборне јединице бирају по три посланика, а у две изборне јединице по четири. А ми, радикали, тражили смо да Србија буде једна изборна јединица и за Веће грађана и за Веће републике.

Лоша примена изборног законодавства

И онда смо нашли компромисно решење, нећемо ништа мењати код Веће грађана осим што ћемо прикључити општине са Косова и Метохије прокупачкој и врањској изборној јединици, а за Веће републике ће Србија бити једна изборна јединица. Можда би било још квалитетнијих промена изборног законодавства да су хтеле и друге странке да се укључе у тај поступак. Вероватно се сећате, од јануара смо неколико пута позивали све парламентарне странке из Србије и Црне Горе да разговарамо о изборном законодавству и изборним условима. Нико није хтео осим ових странака са којима смо били у коалицији у Савезној влади, две левичарске из

Србије, једна из Црне Горе и Српска народна странка из Црне Горе, поред нас српских радикала, а са њима смо и о томе разговарали, није требало, значи, држати те формалне састанке по посланичким групама.

Изборно законодавство, дакле, није било лоше. Лоша је била примена. И лоше је било то што странке нису пре избора, ни на дан избора, знале где су сва бирачка места, ни данас не знамо. Постоји 1000 бирачких места која нису лоцирана, не знамо где су.

Не знамо да ли је било избора, да ли је ико дошао тамо да гласа или није. Не знамо ни ко је био у бирачким одборима. Нисмо могли да имамо своје контролоре. Тих 1000 бирачких места сада служе Савезној изборној комисији да са њима ради шта хоће. Сада је само питање, имамо ли поверења у те чланове, преостале чланове Савезне изборне комисије, јер оне у које смо имали поверења они су избацили, да ли ће то поштедно да ураде или не. Ја немам поверења у њих.

Фантомска бирачка места

Водитељ: Добро, Господине Шешел, како год било пропис је пропис. Поступак је поступак. Дали да се поштује или не. И још једном, пошто инсистирате на непостојању тих 1000 бирачких места...

Др Шешел: Они су саопштили сами да има 9.600.

Водитељ: То је апсолутно битна повреда поступка.

Др Шешел: Ми можемо дотерати до 9.500.

Водитељ: Зашто онда било ко народ изводи на улицу, то је апсолутна повреда поступка и изборе треба поништити на свим нивоима.

Др Шешел: Ко ће их поништити?

Водитељ: Нико не даје предлог.

Др Шешел: Нико не даје предлог?

Водитељ: Па очигледно...

Др Шешел: Ево, Српска радикална странка ће дати предлог.

Водитељ: Не очекујете ваљда од мене као грађанина...

Др Шешел: Па давали смо 1997. године предлог па није ишло. Ниједан аргумент није хтео да прихвати Уставни суд. Ево, опет ћемо, да ли ви очекујете да ће сада Уставни суд да све релевантне наше аргументе прихвати иако имамо доказе.

Водитељ: Господине Шешел, ја указујем на разлику када Уставни суд...

Др Шешел: Ја имам дугогодишње искуство с тим Уставним судом и зато ја унапред не верујем да ће он то прихватити.

Водитељ: Добро, али ако...

Др Шешел: Био бих срећан да прихвати, али ја не верујем. Знам те људе, то је иста персонална структура. Знам како су се раније понашали, више пута су се огрешили и о закон, и о част, и о образ, зато им више ништа не верујем. Али хоћу још једном да их ставим на испит. Лично ћу ја ићи да заступам Српску радикалну странку на јавној расправи поводом наше жалбе.

Нама су неколико притужби одбили јер су наводно неблаговремено поднесене. Најлакше им да кажу није благовремено поднесено. Ми све у законском року поднесемо, а они кажу није благовремено, само су нам та решења долазила непосредно пред изборе.

Водитељ: Господине Шешел, ви врло добро знате и предајете студентима, суд постоји да...

Др Шешел: Нисам још почео да предајем, тек држим испите онима из ранијих генерација.

Уставни суд на странпутици

Водитељ: Ако ви овде понављате сумњу у рад суда, у овој ситуацији када се сви жале на резултате тих избора, ја указујем само на то да треба спровести процедуру.

Др Шешел: Па спровешћемо је. Спровешћемо је, само се нас двојица у једној ствари разликујемо што ви унапред верујете Уставном суду а ја му унапред не верујем. Ја бих био запрепашћен и

изненађен када би Уставни суд овог пута коректно поступио. Јер имам раније искуство са њима. Знам ја њих на основу конкретних чињеница.

Водитељ: Господине Шешел, обојица знамо да суд не поступа коректно, него ради по закону и на основу доказа.

Др Шешел: Онај суд који ради коректно, ради по закону и по доказима. То је коректно судско поступање.

Водитељ: У реду. То је у реду.

Др Шешел: Наш Уставни суд никада ло сада није поступао коректно јер никада није поступао по закону и по доказима.

Водитељ: Али, пазите, за 10 година, увек када су избори, Уставни суд се опоравља. У овом периоду између избора нико то не помиње. Треба ли ја да закључим да вама политичарима Уставни суд, његов рад и његове одлуке дођу као један добар алиби да правите, не мислим на Српску радикалну странку...

Др Шешел: Шта да правимо?

Озбиљне мане правосудног система

Водитељ: ... и вас, него политичари да то буде један отклон, један закљон у ситуацији када сте незадовољни изборним резултатима. У овом тренутку говорим однос ДОС и СПС. Јер ја не смем, мене су управо на факултету на којем ви предајете научили да ја могу бити незадовољан судском одлуком, али немам права да суду не верујем све док тај суд постоји.

Др Шешел: То није тачно. Када ухватите суд у лажи и у криминалу, имате право да му не верујете.

Водитељ: Имам право да поднесем кривичну пријаву

Др Шешел: Ко ме?

Водитељ: Против судије који је извршио...

Др Шешел: Ко ме?

Водитељ: Суду.

Др Шешел: Не можете поднети кривичну пријаву против целог Уставног суда. Можете али је смешно.

Водитељ: Против већа које то ради, господине Шешел.

Др Шешел: Молим вас, полако. Полако. Ко ме да поднесете кривичну пријаву?

Водитељ: Редовном суду. И судија Уставног суда...

Др Шешел: Судијама који су били чланови изборних комисија на нижем нивоу, који такође те ствари раде. Против судија Уставног суда да поднесемо кривичну пријаву.

Водитељ: Господине Шешел, па кривични суд је нешто друго у односу на Уставни суд.

Др Шешел: Немојте да се овде играмо мале дече.

Водитељ: Значи ли то да ви не верујете у наше правосудје?

Др Шешел: Не верујем. То значи да не верујем. Не верујем, шта ви мени причате о нашем правосудју кад сам толико пута искусио његово кршење закона. Сваки пут када сам био у затвору био

сам кршењем закона и Устава у затвору и зато не верујем. Покушао сам да допринесем да се оно реформише и кренули смо са неким пројектом реформе правосудног система, чак је Министарство правде урадило неки пројекат закона, па смо имали много примедби, па је враћено на дораду. Онда је изборат и друге ствари су биле прече, то нисмо стигли да урадимо. Али како сада ствари стоје, ми немамо правосудни систем у правом смислу речи. Зато је наш правни поредак поредак са озбиљним правним фалинкама.

Десет година критике судова

Водитељ: Господине Шешел, ви сте сада отворили вероватно најкрупније питање које је у овој земљи за 10 година отворено. Ви сте ипак партиципирали две и по године у Републичкој влади, шест месеци у Савезној влади, ви сте онда, ви јесте озбиљан политичар, велика странка, ви сте били дужни и свима сте нам остали дужни што нам нисте рекли да нам судски део власти, судска власт не ваља и што нисте отворили то питање да би не само ваше изборе, када кажем ваше јер ви политичари се жалите на суд само када су избори, а шта ми грађани да кажемо.

Др Шешел: Господине Вујовићу, 10 година и ја и други активисти Српске радикалне странке нисмо престајали да критикујемо судове.

Водитељ: Ма критика је једно, иницијатива за сређивање...

Др Шешел: Не може Влада да мења судове.

Водитељ: Може Скупштини да поднесе...

Др Шешел: Полако, молим вас, може Скупштини...

Водитељ: Наравно.

Др Шешел: Може Скупштини да поднесе захтев, али правосудна власт је самостална грана власти. Ми смо у Скупштини разрешавали поједине судије који су се јавно експонирани, имали смо већину да разрешимо судије који су се експонирани као опозициони политичари.

Водитељ: Да.

Др Шешел: Али нисмо имали скупштинску већину да разрешимо и оне судије који су се противзаконито експонирани са страначких позиција левичарских странака. То нисмо могли. Ту није било скупштинске већине. И ту ниједна иницијатива није ни поднесена. Разрешили смо Вујошевића, разрешили смо чак једног судију Уставног суда с пуним правом, недозвољено су се бавили неким пословима који су страначки по својој природи.

То је било крајње чисто и јасно, али нисмо успели у другом случају. Ево, имамо читав низ судија Савезног суда, потпредседника Савезног суда који су проблематични с тог аспекта. Са аспекта злоупотребе судијске функције. Имамо проблем судија Уставног суда. Ја сам вам навео читав низ случајева где је

Уставни суд нао на испиту јер је кршио Устав и закон. Е, сада Уставни суд поново стављамо на испит.

Велико спремање уставног судства

Водитељ: Наравно, ја мислим.

Др Шешел: И ако падне на овом испиту, мораће да се реформише уставно судство. Онда ће морати да се тражи консензус међу парламентарним странакама, довољна већина да се мењају уставне одредбе у уставном судству и да се понови потпун избор судија. Тако се може променити то питање, другачије не може. Јер ми имамо судије који су доживотно на својој функцији.

Морамо их ухватити у кривичном делу и судски доказати то њихово кривично дело да би били разрешени. Ако их већ не разрешавамо због кршења Устава и закона, због њиховог страначког експонирања у јавном животу. Чак код нас није ни забрањено да судија буде члан странке.

Можда би то требало да се забрани. Требало би свакако. Али, он не сме страначки да се експонира обављајући судијски функцију. Имамо судија који се експонирају. Експонирају се и кроз састав Савезне изборне комисије.

Дакле, нама је потребна реформа комплетног судског система, о њој говоримо 10 година и нисмо хутали, то није тачно.

Треба да имате у виду да је ова Влада Србије, ако је реч о републичким судовима, влада компромиса. Ова Влада је успела да уради само оно где смо претходно нашли заједнички језик. Тамо где нисмо били у стању да нађемо заједнички језик све стоји.

Чека неки нови однос снага. Да смо тај однос снага постигли уласком у Владу Српског покрета обнове 1997. године, да је била четворна коалиција, претпостављам да би све било другачије. Још бисмо се више међусобно контролисали, али могли бисмо нови степен равнотеже да постижемо. То је оно за чим можемо да жалимо што нисмо успели да постигнемо да ствари буду мало другачије.

Међутим, правосудни систем морамо у целости реформисати. Судијска функција мора бити заштићена од утицаја политичких странака и од корупције. Те услове морамо постићи. Како? Има доста варијанти кроз које се то може урадити.

Али, напokon, мора неко да одговара и од судија за злоупотребу функције у обављању послова у изборним комисијама. Где год је то злоупотређено. Ови људи који су сада у Савезној изборној комисији, са изузетком чланова који су избачени, доживотно су се дисквалификовали да тај посао раде. Самом чињеницом да нису на време објавили број бирачких места и њихову локацију. Ништа друго не треба. Како странке да изађу на изборе, ако не знају број бирачких места. Ја ни данас не знам где су та бирачка места.

Избори суштински нерегуларни

Водитељ: Није ли у питању Косово и није ли ту била у питању безбедност...

Др Шешел: Није само то, имамо и у другим изборним јединицама. У многим још имамо бирачка места за која нисмо знали. Ево у зрењанинској изборној јединици још не знамо за сва бирачка места. Нисмо обавештени. Држали су негде у неком буџаку изборе, да ми уопште нисмо знали да се ту држе избори.

Водитељ: Господине Шешел, ви управо говорите било ко да победи на овим изборима, избори су нерегуларни.

Др Шешел: Они су суштински нерегуларни.

Водитељ: Није суштински него формално и суштински.

Др Шешел: Суштински су нерегуларни.

Водитељ: Знаш, то је, против тога такође постоји лек, тражи се да се пониште избори.

Др Шешел: Ја вам то наговештавам, све се врти у круг.

Водитељ: Добро.

Др Шешел: Српска радикална странка је формирала данас радне групе које ће прикупити све доказе и већ у понедељак поднети Уставном суду. Иако још нисмо званично ни добили решење Савезне изборне комисије, оно је објављено у дневној штампи, нисам видео Службени гласник да ли је и тамо објављено.

Ми ћемо тај рок из Службеног гласника да поштујемо код подношења, нећемо ни чекати да нас обавесте јер ће опет Уставни суд да каже није благовремено поднесено. А морају нас, као учесника у избору, званично обавестити. Морају писмено.

Водитељ: Да, морају, можете и један и други рок...

Прелазно решење за Американце:
др Војислав Коштуница

Др Шешел: Ви сте адвокат, требало би да то знате.

Водитељ: За разлику...

Др Шешел: ... а не да се правите као да не знате ништа.

ДОС без контролора

Водитељ: Не, не, ја кажем да може и једно и друго. Господине Шешел, ја нисам од оних адвоката које сте, између осталог, и на мојој телевизији прозивали, и боље да не улазимо у ту расправу, ја имам пуно разлога да држим до себе када је професија у питању, знате.

Дакле, ја предлажем само пре него што пређемо на питања гледалаца све је то господине Шешел што ви кажете ваше виђење, виђење једног од политичких лидера. Међутим, данас је ипак, с обзиром на саопштење правне службе ДОС-а, да су поднели приговор на одлуку Савезне изборне комисије у којој траже поништај 142.000 гласова за Слободана Милошевића на Косову, а синоћ је господин Батић рекао да господину Коштуници није сабрано око 60.000 гласова, дошло је дакле до оповргавања изјаве господина Батића, и, у ствари, овим начином потврђено је да је Савезна изборна комисија правилно избројала гласове, с тим што ДОС оспорава господину Милошевићу 142.000. Тако су они на конференцији за штампу рекли.

Др Шешел: Прво једну ствар да вам кажем. ДОС није био у стању да контролише ове изборе. Ове изборе је контролисала само Српска радикална странка, нико други.

Водитељ: Значи ли то да ДОС напамет прича да је Коштуница победио?

Др Шешел: ДОС нити је имао своје контролоре нити је свуда имао контролоре. Српска радикална странка је изашла са својим подацима. Ми имамо податке данас завршене, елаборисане са 8.930 бирачких места.

Максимално још може бити са 500 бирачких места. Са 1.100 бирачких местима нећемо имати никакве податке. Под условом да је заиста било 10.600. Јер нико жив не зна где су та бирачка места. Оно што ми можемо да кажемо на основу ових података са 8.930 бирачких места, Коштуница има 52,67%, а Милошевић 36,95%. Ми то можемо да кажемо. Ово је податак који сам сада непосредно пред ову емисију из нашег изборног штаба прибавио.

Водитељ: То је ваше право и обавеза као странке. Јесте.

Др Шешел: Слушајте, ја не могу да говорим о ономе што не знам.

Водитељ: Јасно.

Др Шешел: Али о ономе што знам говорићу увек отворено, ни по бабу ни по стричевима.

Водитељ: Наравно, али ево примећујете да се и ваши подаци разликују од података које је ДОС од јуче лепао...

Др Шешел: Које податке?

Водитељ: Ево ваши подаци које сте дали.

Др Шешел: Слушајте...

Водитељ: Питам вас, нисте ми одговорили.

Др Шешел: Господине Вујовићу...

Водитељ: Значи ли то да ДОС напамет...

Др Шешел: Господине Вујовићу, то ви питајте ДОС да ли он напамет или не.

Фризирани записници

Водитељ: Ви кажете да немају контролу избора.

Др Шешел: Ја вам говорим о оном што ја имам, а наше искуство са избора да су имали лоше контролоре, да су имали много мање контролора. Њихови

Водитељ: Па ви имате право по закону да од Савезне изборне комисије добијете цео материјал.

Др Шешел: Шта да добијемо?

Водитељ: Цео...

Др Шешел: Шта ће мени материјал са бирачког места за које пре избора нисам знао да постоји и нисам могао да пошаљем свог контролора. Шта ће мени записник из Јуника. Шта ће мени записници из Глоговца, шта ће мени записници Сокољ Ђусе са 30.000 Албанаца који су изашли, наводно, у Призрену на изборе. Да будемо озбиљни мало. Шта мени значе ти записници.

Мени ниједан записник са бирачког

овим изборима се не доводи у питање. Нећу ја да оспоравам наш пораз. Нега оспоравам регуларност избора.

Водитељ: Добро.

Др Шешел: А наш пораз је чињеница које смо свесни и због које лично Томислав Николић и ја носимо консеквенце у својој страни и због те чињенице ће Српска радикална странка за десетак дана, вероватно, имати новог председника.

Штрајк легално средство политичке борбе

Водитељ: Господине Шешел, народ није на улицама због вашег изборног пораза и нечије друге победе, а ви сте овде рекли да по вашим сазнањима ДОС није имао добру контролу, употребити сте чак и егзактни израз, али да на томе не инсистирам...

Др Шешел: Ја њихову контролу поредим са контролом Српске радикалне странке.

Водитељ: И господине Шешел, при томе ја сам указао, једно је политичка оцена да је 600.000 гласова покрадено, а када треба тужити, односно поднети приговор, онда испадне да је обрачун Савезне изборне комисије тачан, али се тражи...

Др Шешел: Где је тачан?

Водитељ: Тако је ДОС данас приговорио.

Др Шешел: Пустите, шта је ДОС, ја не знам, нисам ни видео шта је приговорио ДОС нити то мене интересује. Ја знам шта ће приговорити Српска радикална странка.

Водитељ: Ја знам да су позвали на генерални штрајк грађане Србије.

Др Шешел: Молим вас...

Водитељ: Ја управо хоћу да тражим од вас коментар, оцену тог позива.

Др Шешел: Господине Вујовићу, евока политичка странка може да позове и на генерални штрајк ако има довољно људи који ће се на то одазвати. Штрајк је свуда у свету легално средство и социјалне и политичке борбе. И синдикалне и партијске. И ја то уопште не оспоравам.

Ја хвалим наше контролоре да су били најбољи и контролори ДОС-а нису им ни до колена, и то признају и сами активисти ДОС-а. Ја вам кажем са чиме смо се ми суочили на овим изборима. То је проблем непознавања тачних локација бирачких места до дана избора, не знамо ни данас. Ако то нисмо знали, могу ли избори бити регуларни, ви мени одговорите као адвокат, као правник.

Водитељ: Ја...

Др Шешел: Могу ли бити регуларни избори где унапред нисмо знали где се гласа да бисмо контролисали.

Водитељ: Ја сам вас то управо питао господине Шешел, изнесите апсолутно битне повреде изборног поступка.

Др Шешел: Да ли се слажете да избори не могу да буду регуларни?

Водитељ: По којима испала ко год да победи није победио по закону. Ви сте

Градска скупштина Београда: Шешел сам против ДОС-а

контролори су излазили, комотно се понашали, некада момци са минђушом који нису знали шта се око њих дешава итд. Наши контролори су савесно урадили посао. Ми смо исте ноћи имали прецизне информације.

Нико није могао да оспори оно што српски радикали кажу. Са толико и толико бирачких места толики и толики су резултати. То је суштина. У овом случају ми немамо са 1.100 бирачких места ништа. Под претпоставком да ће нам стићи са још отприлике 500, питање је и ту сада да ли баш пуних 500 или не.

места за које пре избора нисам знао да постоји и нисам могао да упутим свог контролора не значи ништа. Могу још десет милиона гласова да допишу шта то сада значи – ништа то сада не значи. Ја вам кажем да избори у целини нису били регуларни.

Водитељ: Да. Али, ја сам покушао само очигледно, то сувише инсистирам...

Др Шешел: Знате, постоје две различите ствари. Није то зато што смо ми поражени, тамо где је контрола била добра ми смо поражени и ми смо тај пораз признали. Значи наш пораз на

на то одговорили и јесте и није. А ја сам вас то питао...

Др Шешел: Слушајте, то је тачно ко год победи није победио по закону. То је тачно.

Водитељ: Па како онда можете да дајете, центименски да остављате могућност некоме да диже Србију на ноге?

Др Шешел: Полако, полако. Може свака странка да диже Србију на ноге само да не изазива крвопролиће и да не руши. Свака то може. У сваком тренутку сви ми имамо право да позовемо народ на улицу. Сви ми то имамо право.

Водитељ: А када је народ на улицама могућност крвопролића се мултиплицира.

Др Шешел: Е то је друга ствар, онај ко то ради треба да буде свестан и своје одговорности.

Затвор за чланове Савезне изборне комисије

Водитељ: Па шта народ има од тога ако добије батине?

Др Шешел: Немојте сада да мењате тему разговора, спреман сам и о томе да разговарамо, само да ово апсолвиримо. Господине Вујовићу, сада смо се сложили да избори нису били регуларни.

Поставља се питање ко је одговоран што избори нису регуларни. Српска радикална странка сигурно није одговорна за нерегуларност избора, јер смо све учинили што је било у нашој моћи да избори буду регуларни. Били смо немоћни да спречимо

Водитељ: Говорите о политичкој одговорности или о...

Др Шешел: И о политичкој и о правној.

Водитељ: О правној одговорности има Савезна изборна комисија, тако закон каже...

Др Шешел: Полако, Савезна изборна комисија је најодговорнија. И ако би било правде, многи чланови Савезне изборне комисије би требало да оду у затвор. Е сада постоји питање да ли је ДОС одговоран што избори нису регуларни. Није одговоран. Он је као опозициона странка изашао на ове изборе, као конгломерат странака.

Да ли је Српски покрет обнове одговоран што избори нису регуларни? Није.

Јесу ли левичарске партије одговорне? Јесу. Оне су контролисале већину чланова Савезне изборне комисије

Водитељ: А зашто сте вас елаборирали, извините...

Др Шешел: Зато што су се чланови Српске радикалне странке, који су у сталном саставу Савезне изборне комисије, трудили да избори буду регуларни. И били су онемогућени.

Водитељ: Јесу ли могли ваши чланови изборних комисија...

Др Шешел: Јелица Баковић је онемогућена...

Водитељ: Јесу ли могли ваши чланови изборне комисије, када су избори већ одржани, односно када су избачени, да вам донесу списак са тих 1000...

Мало данас, мало сутра: Владан Батрић обећао 6 милијарди долара

Др Шешел: Списак бирачких места нико жив није био у стању да нам донесе.

Водитељ: То је битна повреда поступка, и ако је то тачно, изборе треба поновити.

Др Шешел: Чекајте, цео сат о томе говоримо.

Водитељ: Зато што први пут неко износи апсолутно битну повреду и, господине Шешел...

Др Шешел: Није то први пут. Непрекидно о томе говоримо.

Водитељ: Господине Шешел, у овим изборима...

Др Шешел: Па и у овим изборима непрекидно, пред изборе смо то проблематизовали на конференцији за штампу.

Водитељ: Поводом изборних резултата у овој емисији ја кажем...

Др Шешел: А у овој емисији...

Записници које су појели скакавци

Водитељ: Ја кажем, господине Шешел, и ја мислим, хоћу да вас питам с којим правом било који политичар или политичка странка, без обзира колико био близу успеху или неуспеху, сасвим свеједно, очекује од мене као грађанина да уопште прихватим резултате избора за које тврдите да су нерегуларни.

Др Шешел: Господине Вујовићу, онај ко је произвео ову нерегуларност то је намерно урадио. Савезна изборна комисија је произвела ову нерегуларност под утицајем левичарских партија, јер је оне све контролишу. Да бисмо дошли до ове ситуације, да ниједна странка не би имала податке са најмање 1.100 бирачких места, а можда и више. Ево, ја чекам да ли ће бити више од 500 записника, да ли ћемо стићи до 9.500 или нећемо, чак можда и мање од 9.500. Значи, више

од 1.100 записника, можда 1.200-1.300 не остајаће.

Нико их неће имати осим Савезне изборне комисије. Ниједан контролор из Српске радикалне странке, ни Српског покрета обнове, ни Демократске опозиције Србије није био на тим бирачким местима, јер наше странке уопште нису знале да постоје та бирачка места. То је суштина. То је кључни проблем ових избора.

Народ сам себе спасава

Водитељ: Добијам питања, извињавам се, па сам погледао, господине Шешел, група младих из Новог Сада, молимо кумове Шешела и Вука да спасу ову напаћену земљу и народ. Хоћете ли?

Др Шешел: Ниједан народ никада кумови нису могли да спасавају. Народ може да спаси сам себе. И народ чини одређене потезе за које мисли да воде спасењу. Народ гласа на изборима и тако своју вољу остварује. Ја лично мислим да овог пута народ није гласао на онај начин на који може да обезбеди спасење и себе и државе. Ја сам дубоко разочаран резултатима ових избора.

Не могу да кажем да сам разочаран народом, нисам. Народ може бити разочаран са мном и очигледно је разочаран када је наша странка добила мање гласова него што смо очекивали. Значи, проблем је у нама. Али треба добро да размислимо шта је то грађане наше земље натерало да гласају за ових 18 странака. Знате, ја сам се трудио максимално у овој предизборној кампањи да оспорим Војислава Коштуницу, користио сам све могуће аргументе који су ми стајали на располагању. За њега никада нисам могао да кажем да прима новац од НАТО-а.

То нисам могао да кажем. Али све странке које су га подржале на изборима примају новац и од Американца, и од Европске уније, од целог НАТО-а. Те странке годинама плаћа НАТО. Циљ НАТО-а је да се уништи наша држава.

Они за Коштуницу кажу да им је то прелазно решење. Коштуница је само прелазно решење док се не створе услови да људи попут Горана Свилановића, Жарка Кораћа или Весне Пешић преузму ствари у своје руке. То је оно што би био идеал Американца. Коштуница је одабран, вероватно, као личност која се није компромитовала издајничким понашањем у односу на српске националне интересе. Ја то не могу сада да разумем. Наш народ је знао да све те странке примају новац од НАТО-а, а ипак је за њих гласао.

Што значи да је народу догорело до ноката. Он је дубоко незадовољан пре свега левичарским странкама које сносе одговорност и за економску кризу и социјалну беду итд. Али је и разочаран нама, српским радикалима, који смо ушли у Владу а нисмо успели да остваримо много брже економске и социјалне реформе.

Значи, што нисмо били довољно пробојни да много више постигнемо него

што је постигнуто. Не сме се ни потцењивати оно што је постигнуто. Када се погледа са сто Влада народног јединства у Србији он је добар, он је позитиван. Иако има много ствари које нисмо успели да урадимо, али чим смо ушли у Владу почели смо да смањујемо порезе и допринесе на плате, са 124% на 98%. Па да постепено скидамо робу са система контроле тзв. антимонополске уредбе. Па цели рат смо провели у условима у којима је све беспрекорно функционисало. Није било несташица хране. Они нам поруче ноћу енергетска постројења, ми дању поправимо. Чак је и струје било. Било је воде. Све је функционисало у току рата. Је ли истина?

Па смо онда кренули да решавамо проблем заосталих пензија, па лечије додатке, па смо донели нови Закон о јавним предузећима, па Закон о продаји пословног простора за стару левизну штедњу. Па смо донели Закон о државним обвезницама да се исплате лечији додаци, па су нас јуловски и сповски директори државних и друштвених фирми минирали. Па је народ и ту био киван.

Уместо да народ буде задовољан, да ови продају робу па да пребију и своја дуговања према држави, и чак уштеде 50%, они су нас минирали. Па смо кренули у обнову земље и постигли огромне резултате народним парама али су резултати огромни. Све виталне саобраћајнице функционишу, све смо мостове поправили. Мало је остало које нисмо.

Поправили смо енергетска и друга инфраструктурна постројења. То су импресивни резултати. Компромитовали су их левичарске партије својим свечаностима, отварањима, пресецањима првених врши итд. што народ не воли.

"Свечана отварања" дојавила народу

Водитељ: Што је компромитација?
Др Шешељ: То је компромитација по мом мишљењу. Ми никада нисмо хтели у томе да учествујемо.

Водитељ: Добро, то сте ви објаснили у више наврата.

Др Шешељ: Приметили сте да никада не учествујемо. Значи, било је ту неких резултата. Није било довољних за народ који је у очајању гласао и за црног јавола само да се нешто промени. И тако је ДОС добио оволики број гласова.

Доћи ће, нажалост, до таквих догађаја који ће отрезнити народ, у то сам убеђен. Ево, видите ми смо пред другим кругом покрајинских избора у Војводини. Ако Демократска опозиција Србије преузме контролу у Војводини и формирају владу Војводине, наш народ у целини, наша земља, тек ће тада имати тешке главобоље.

Тамо ће, у већини, бити сепаратисти, аутономаши а и филијале свих ових странака из Србије које тамо делују су такође аутономашке, и Демократске странке, и Српског покрета обнове, пре

свега, они су се јавно декларисали на Чапковој скупштини, и ако буду имали већину у Покрајинској скупштини Војводине ићи ће само декларација за декларацијом, резолуција за резолуцијом.

Они ће кршити уставне надлежности, преузмати нове, стварати проблеме, довести до уопштене великих сила, поцепати нам државу. То је оно што је сада кључни проблем. Због тога ћемо покушати то да објаснимо народу предруги круг покрајинских избора.

Нису нама важни покрајински избори зато што та власт у покрајини нешто доноси. Не доноси ништа. Власт у покрајини има надлежност да обезбеди равноправност националних мањина у медијима пре свега. Има неки буџет од стотинак милиона динара годишње, то је мала надлежност. И не отимамо се ми ту да бисмо сада неку моћ или утицај остварили, него да спречимо аутономаше и сепаратисте да тамо доминирају јер ће нам направити хаос. И то једино отрежњење код грађана би требало да наступи до другог круга покрајинских избора.

Радикали спортски признали пораз

Да се не би велика несрећа десила. Знате, какав год буде резултат и тих избора ми ћемо признати народну вољу. За нас је народна воља глас Божији. Ми, српски радикали, смо у огромној већини верници, пре свега Српске православне цркве, али има нас и других вера. У нашој странци има и евангелиста и католика, и муслимана итд. Огромна већина је ипак православна, ми верујемо у то да се кроз народну вољу на изборима чује глас Божији. То је једино...

Водитељ: Да, народну вољу, по вама, према записницима којима ви располажете или комисија...

Др Шешељ: Слушајте, ми располажемо оригиналним записницима. И ми смо часни људи, никада нисмо фалсификовали записнике. Други их фалсификују, имамо доказе да их фалсификују. Ми смо одмах признали пораз наше странке.

Водитељ: Јесте.

Др Шешељ: Ја мислим да до сада није било виђено у српској историји да неко тако центименски призна, без икаквог устезања. Ми смо поражени мирно, нигде се ми нисмо жалили на ове резултате где смо имали контролоре. Ниједан приговор нисмо уложили.

Честитали смо и Коштуници. Друго, заказали смо предају власти у Земуну. Наравно, нашали се ту досадашњи председник општине, записао је конститутивну скупштину у петак, 13. октобра, у 13 часова. Али ми предајемо ту власт. Решења су већ подељена.

Нигде се избори не понављају на наш захтев. Али тамо где нисмо имали могућност контроле не можемо да признамо. Да ли се слажете са тим да не можемо да признамо?

Водитељ: Стефановић Милисав...

Др Шешељ: Да ли се слажете са тиме да не можемо да прихватимо?

Водитељ: Стефановић Милисав...

Др Шешељ: Да ли се слажете, нећете да се изјасните. Добро, хајде да видимо...

Један против стопеторице

Водитељ: Стефановић Милисав из Београда, ви ДОС називате НАТО странкама и како мислите да створите савез са Русијом и Белорусијом са овим партијама на власти?

Др Шешељ: Савез са Русијом и Белорусијом може да склопи само онај ко има парламентарну већину. Када смо ми имали парламентарну већину у Савезној скупштини ми смо ту одлуку изгласали. Русија је оклевала да то прихвати. Сада се створио нови однос снага у Савезној скупштини, сада ми немамо ништа око тог питања. Нас ће бити у Савезној скупштини изгледа да су нас свели на четири, требало је да нас буде шест у Веху грађана и требало је да нас буде три у Веху република, свели су нас на два.

Ми ћемо тамо жестоко да се боримо. По нашим вербалним наступима у парламенту неће се, гарантујем вам то, неће се ни приметити да нас је много мањи број. Уосталом, ја сам већ рекао у Градској скупштини Београда само ћу ја бити испред Српске радикалне странке, али 105 одборника ДОС-а неће ни приметити да нема других српских радикала, толико ћу се ангажовати да их критикујем за све грешке, за све пропусте које направе, то нека унапред знају. Значи, беспопштедно један против 105, али излазићу на крај.

Нема ту говора. И ми не можемо више да нудимо велике државне пројекте са мало посланика у Савезној скупштини. Ту ће неки други да доминирају док се не промени однос снага. Надамо се на следећим изборима да ће се променити.

ДОС-ова обећања лудом радовања

Водитељ: Група из Борова насеља, шта ДОС-у значи Косово које тражи НАТО, доказ је то што су ћутали када је НАТО узео Тренчу. Хрватска католичка земља од међународне заједнице није добила ништа сем дугова. Шта да очекује православна Србија?

Др Шешељ: Ја мислим да ће једино отрежњење врло брзо да се деси и по том питању. ДОС је обећавао шест милијарди долара које тамо негде чекају чим они дођу на власт да уђу у Србију. То је превара. Видеће се да нема ништа од тога. Чак можда, што се тиче тог неког народног отрежњења, не би било ни лоше да се што пре изврши примопредаја власти и да они покажу јесу ли способни или не. Ви ћете видети на локалном нивоу власти да неће бити способни.

Ми, српски радикали, сматрамо да треба повећати надлежности локалних самоуправа. Ми смо то и предвидели новим законом о приватизацији, чији смо пројекат поднели Народној скупш-

тини. Ми сматрамо да читав низ предузећа треба поверити локалним самоуправама на управљање и поступак приватизације. Па нека се грађани увере да ли су способни или не. Знате, треба им ту неке ингеренције повећати.

И друго, знате, прети опасност поводом Косова и Метохије и поводом Црне Горе. Каква год се Савезна влада формира биће великих проблема у Црној Гори. Било да ове три левичарске партије склопе коалицију било да Социјалистичка народна партија Црне Горе, како се све више шпекулише у јавности, склопи коалицију са ДОС-ом. Ђукановић је направио страшну грешку што је бојкотовао ове изборе.

А друго, његове су амбиције отцепљење и од тога неће одустати. А што се тиче Косова и Метохије, власт ДОС-а, која је под контролом НАТО-а, може само да помогне тај процес. Неки досовци су отворено изјављивали и пре предизборне кампање да је њима циљ да се отарасимо Косова и Метохије, да то не ствара главоболу.

Е сада, овде се поставља питање какви ће бити односи снага у самом ДОС-у. Знате, има тамо нешто што је мркли мрак, то су Чанак, Каса, Угљанин, Веселинов, Исаков. А има опет људи који нису толики мрак да их баш не хвалим, али који нису толико зло као што су они које сам побројао. Питање је да ли ће и они налазити заједнички језик.

КФОР и ДОС пријатељи

Водитељ: Мирјана из Београда, како коментаришете изјаву портпарола Јовановића, портпарола ДОС-а, на ТВ поводом првих резултата са Косова. Рекао је ми имамо извештаје наших пријатеља из КФОР-а који су снимали гласање на Косову.

Др Шешел: Па КФОР је њихов пријатељ то је сигурно. Нема никакве сумње у то. Да ли је то рекао или не, ја нисам слушао ту конференцију за штампу па не знам, али не би ме изненадило. Међутим, на Косову су избори одржани и тамо је Милошевић убедљиво водио. Пошто су избори на Косову и Метохији завршени у 16 часова, резултати са Косова су међу првима стигли у наш изборни штаб и зато је однос снага у првим процентима био нешто бољи за Милошевића него за Коштуницу, разлика је била мања.

Међутим, како су долазили резултати из унутрашњости Србије непрекидно се Коштуница предност повећавала. Сада се она нешто смањила јер била је у првом тренутку око 55%, сада је то 52%, како су стигли записници које смо обрадили из неких мањих општина, забачених средина из планинских села итд. Али однос снага је и даље веома убедљив.

Што се тиче Косова и Метохије, то је нешто што ће нам представљати дубоку рану и наредних година је упечатљивија опасност потпуног губитка.

Пренаглашен значај председничке функције

Водитељ: Миле из Сомбора моли за коментар, за случај да Коштуница победи да ли ће, по вашој оцени, имати снаге да се супротстави НАТО снагама и Америци у случају изручења храбрих војника, генерала и Милошевића суду у Хагу.

Др Шешел: Ја мислим да Коштуница неће погазити своје обећање по питању Хашког трибунала. Знате, ја сам учинио све што је било у мојој моћи да спречим победу Коштунице, али ја не могу никада потпуно да га изједначим са овим другим из ДОС-а. Мислим да он лично неће никада дозволити да било који Србин буде испоручен Хашком трибуналу.

Али, мислим да су и СПС и ЈУЛ криви што је у нашој јавности пренаглашен значај председничке функције. И председника Савезне Републике и поготову председника Републике Србије. Сви се чуде што се Милан Милутиновић више не појављује у јавности, што више не ради, а у ствари он нема шта да ради. Његове су функције, по Уставу, веома мале, надлежности веома мале. Он по Уставу проглашава републичке законе и даје помиловање за кривична дела за која су казне изречене по кривичном закону Србије, по републичком кривичном закону.

Нема он других надлежности. Савезни председник има мало веће надлежности, али једина озбиљна надлежност је што је командант војске, што командује војском на основу одлука врховног савета одбране. То му је једина надлежност. Остале надлежности су чисто протоколарне. Он ће поверити мандат за Савезну владу ономе за кога претставља да може да обезбеди парламентарну већину.

Знате, није добро ни за председника републике да повери једном, па другом, па трећем, компромитује се ако тај не успе да формира владу. Он мора да да ономе који реално има могућност да је формира.

Кључни фактор власти на савезном нивоу је Савезна влада. И Савезна влада по Уставу има огромне надлежности. Она води комплетну унутрашњу и спољну политику.

У се и у своје кљусе и опструкција ЈУЛ-а

Водитељ: Снежана Гочић, избеглица из БиХ у Панчеву, зашто избеглицама из БиХ и Хрватске није дозвољено да гласају, и ако сте тако патриотски оријентисани зар је сада време било да изађете са својим кандидатом за председника.

Др Шешел: Ми ћемо увек излазити са својим кандидатом за председника баш зато што смо патриотски оријентисани. Нећемо ваљда излазити са туђим кандидатом. Ми смо формирали странку да бисмо ми дошли на власт а не неко други да дође на власт. И што се тиче

избеглица, ми смо, када смо изашли из Владе Србије у јуну 1999. године, пошто нисмо прихватили споразум Черноморди-Ахтисар, и гласали против у Народној скупштини, протествовали против такве одлуке Народне скупштине, имали један период нових консултација са парламентарним странкама.

Нису у тим консултацијама, поред нас, учествовале само левичарске партије, него и Српски покрет обнове и Савез војвођанских Мађара. Неколико месеци се трагало за варијантом шире коалиције. Савез војвођанских Мађара је одмах ставио до знања да неће да улази у Владу, а Демократска партија социјалиста Црне Горе, странка Мила Ђукановића, није хтела ни да разговара. Српски покрет обнове је прво пристао да учествује у реконструкцији Владе, а онда се предомислио.

И онда су се преговори око реконструкције Владе свели само на српске радикале, СПС и ЈУЛ на републичком нивоу, уз СНП и Српску народну странку на савезном нивоу. Ми смо ту постигли споразум о много више циљева које заједнички треба да остваримо, новом програму практично. Једна од тачака тог програма је обнова земље кроз систем јавних радова, решавање социјалних проблема, у неким стварима смо ту казнили као са Законом о јавним предузећима и решавању питања заосталих лечијих додатака, а неке ствари нисмо стигли ни да урадимо.

Једна од тачака око које смо се споразумели, а која није реализована, јер је дошло до опструкције пре свега ЈУЛ-а, је додела држављанства свим избеглим Србима. Ми смо се споразумели да се буквално свим Србима који су живели на подручју бивше Југославије а сада су дошли у Србију и Црну Гору додели, по хитном поступку, држављанство Савезне Републике Југославије ако су поднели захтев. То је ЈУЛ, преко овог, како се зове Светозар, како се зове заменик министра унутрашњих послова, ко ће му се и сетити имена...

Закочен упис избеглица у књиге држављана

Водитељ: Ја, верујте, не знам.

Др Шешел: Знате, то је човек чија је политичка биографија заснована на чињеници да је зет Бубе Морине, ни по чем другом паметном није познат, али му се, ево, ни имена не могу сетити толико је значајан, али био је у ситуацији да закочи упис избеглица у књиге држављанства. Ми, српски радикали, док се не успостави нова влада још ћемо једино на томе инсистирати.

Садашња Савезна влада мора да омогући упис свим Србима који су морали да избегну са подручја бивше Југославије, да се упишу у књиге држављана. Томислав Николић, Маја Гојковић, Петар Јојић, Небојша Величковић, Матија Дабовић и Ерић, наши министри у Савезној влади, бориће се за то док не дође до избора нове владе у Савезној скупштини.

Водитељ: Симић Даниша из Београда пита, да ли сте стварно честитали ДОС-у и да ли сте се стварно прикључили НАТО странкама?

Др Шешељ: Ми се никада нећемо прикључити НАТО странкама. ДОС-у нисам честитао, али јесам Коштуници.

Седамдесет милиона долара ДОС-у

Водитељ: Момчило Куч из Земунa, где су паре за које америчка администрација тврди да је дала нашој опозицији?

Др Шешељ: То треба питати лидере опозиционих странака где су те паре. Нешто су од тих пара употребили у кампањи а нешто су стрпали у своје џепове, то је сигурно, то су и раније радили.

Американци су сами признали да је њихова влада 70 милиона долара дала. Ту нису урачунате донације полуваничних, односно полуприватних фондација из Америке попут Сорос-а. И ту није урачуната помоћ из земаља чланица Европске уније која је такође била обилата. Огромна сума новца се ту слила.

Водитељ: Добрила Хасачић из Београда, да ли је Српска радикална странка дала неке гласове када се зна колико чланова има, а колико је мадо гласова добила. Да ли је тачна инфромација да су продали своје гласове ДОС-у за дебеле паре?

Др Шешељ: То је питање глупо, оно додикује само Ивану Марковићу, будалама које су сличне њему. Будалама попут Љубише Ристића.

Водитељ: Господине Шешељ...

Др Шешељ: То они тврде.

Два аршина за примену Закона о информисању

Водитељ: Господине Шешељ, Закон о информисању важи...

Др Шешељ: Сада се укида Закон о информисању јер нису хтели да га примене...

Водитељ: Али још важи...

Др Шешељ: Нису хтели да га примене против "Политике", државне телевизије, "Новости" и "Борбе" и зато ће сада бити укинут.

А како је могуће да једна странка прода своје гласове. Хајде ви мени то објасните као правник.

Водитељ: Трачеви колају господине Шешељ.

Др Шешељ: Нису то трачеви...

Водитељ: Добро.

Др Шешељ: То су свесно лансиране лажи које лансира ЈУЛ. Све најгнусније лажи на српској политичкој сцени је лансирао ЈУЛ. Видели сте ову гомилу лажи што су преко оног несрећника Башкота лансирани. Да сам ја 18 цистерни морске воде за свој базен добављао, да сам истерао станаре из другог дела куће у којој станујем, да Томислав Николић има два стана у Београду, да Драган Тодоровић има два стана у Београду, да је добио од државе, да Александар Вучић има шип итд.

То је све ЈУЛ лансирао. Затим је ЈУЛ лансирао да сам тајни агент хрватске обавештајне службе. То су и "Политика" и "Борба" објавиле. ЈУЛ каже да је Српска радикална странка НАТО радикална странка. Зашто? Зато што имамо част и образа и народу смо рекли какви су изборни резултати. Што смо признали свој пораз који нас је тешко заболоо. Тешко нас је заболоо тај пораз. Ми смо сада рањени, тешко рањени и као странка и као појединци.

Како је могуће продати своје гласове на изборима. Па није то пијаца. Како ја могу да контролишем своје гласаче за кога ће гласати. Ево, пола је гласало за нас као странку а пола није хтело за Томислава Николића јер су сматрали да треба да гласају за Коштуницу. Не може се то контролисати. Српска радикална странка има око 280.000 чланова, не само из Србије, него из Црне Горе, Републике Српске и Српске Крајине, 280.000 регистрованих чланова. А негде око пола милиона гласова смо добили.

То је сувише мало гласова за нас. Али нас је народ казнио због нечега. На нама је сада да испитамо, да преиспитамо себе и да видимо зашто нас је народ казнио. Зашто се битно смањило поверење народа према српским радикалима. А не могу ја да убедим ни своју жену, ни своје најближе да гласају за некога ко им није по вољи.

Нема начина како бих их могао убедити. А камо ли да убеђујем грађане и то анонимне грађане јер је гласање тајно, гласајте за тога и тога. Па ако је ико водио борбу против ДОС-а у овој предизборној кампањи то смо радили ми, српски радикали. Па ми смо нашу кампању почели, ако ће сећате моје емисије и на вашој телевизији и на државној телевизији, нападом и на ДОС и на Војислава Коштуницу. А онда смо од ЈУЛ-а и СПС-а добили ударац ножем у леђа.

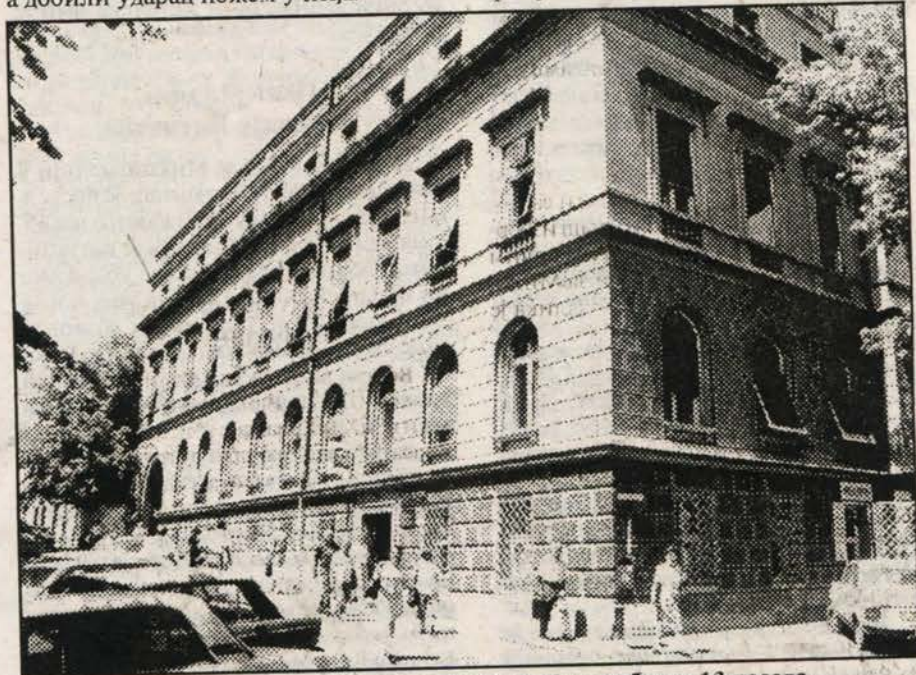
Постизборне комбинације

Водитељ: Миленковић Ненад из Старих Бановаца, када сте били у коалицији са СПС-ом објаснили сте да сте то урадили зато што је држава у кризи. Да ли то значи да је држава изашла из кризе када сте се окренули против СПС-а?

Др Шешељ: Нисмо се ми окренули против СПС-а сада, ми смо увек били окренути против СПС-а. Да смо мислили да је СПС добар ми не бисмо формирали своју странку него би се тамо учланили. Сматрајући да ниједна друга странка није добра ми смо формирали Српску радикалну странку. Али смо са СПС-ом нашли заједнички језик око формирања Владе народног јединства у Србији, а после и на савезном нивоу.

Као политички конкуренти, као ривали, ми смо нашли неки компромис, усагласили неке програмске циљеве и формирали Владу. И сада ће опет неки морати да усаглашавају своје програмске циљеве. Не може нико на савезном нивоу сам да формира владу, је ли то чињеница. Мора да се прави коалиција. Опет ће политички противници да праве коалицију. Да ли ће СПС и ЈУЛ правити коалицију са Социјалистичком народном партијом Црне Горе, Булатовићевом, или ће Булатовић да прави коалицију са ДОС-ом. Једна од те две коалиције једино може произвести стварање владе.

Или ће можда СПС и ЈУЛ направити коалицију са ДОС-ом, то је трећа варијанта, што је унапред искључивати. Али нико не може сам да формира владу. Народ својим гласовима на изборима просто натера странке да праве коалицију. Видите, сада ДОС каже спремни су на коалицију са СНП Црне Горе, а евентуално нису спремни са Социјалистичком партијом Србије и ЈУЛ-ом. Као да је Социјалистичка народна партија Црне Горе боља од Социјалистичке партије Србије.

СО Земун: предаја власти у петак, 13. октобра, у 13 часова

Чекајте, на онај начин на који су социјалисти владали у Србији тако су и Булатовићеви и Ђукановићеви владали у Црној Гори. Ђукановићева странка сада много горе влада у Црној Гори него што су икада социјалисти владали у Србији. То знају грађани Црне Горе. У то сте и ви могли да се уверите, тамо често путујете, је ли тако. Да ли се слажете? Нећете да се изјасните, добро.

Тај Булатовић нас је протеривао заједно са Ђукановићем из Црне Горе, забрањивао ми је улазак две године у Црну Гору, осам народних посланика српске радикалне странке брутално су избацили из црногорске Народне скупштине и довели осам полицијских агената да глуме да су српски радикали. Отелни су нам регистрацију странке. Тамо је било увек много мање демократије него у Србији.

Али је проблем у томе што опозиционе партије из Србије никада нису имале своје огранке у Црној Гори, па их уопште није интересовало има ли у Црној Гори демократије или нема, трагали су само ко им може помоћи за њихове политичке циљеве баш њих брига што је Мило Ђукановић провео диктатуру у Црној Гори, ако је Мило Ђукановић спреман да им финансијски помогне за њихове политичке активности или да их лепо угости у Црној Гори и тамо им аранжира суерете са америчким емисарима и емисарима неких других западних сила.

А Мило Ђукановић је демократа зато што је међу првима пристао да служи Американцима против интереса свог народа. Па пазите молим вас, зар је то нешто у шта озбиљни људи могу да поверују.

Водитељ: Питање, да ли грађани могу непристрасно да гласају ако са свих страна прете НАТО трупе новим бомбардовањем и новим санкцијама?

Др Шешељ: Па спољне претње нису фактор који утиче на регуларност избора. Само унутрашњи односи могу бити фактор регуларности или нерегуларности, унутрашња збивања, поштујући итд.

Шут карта Влајку Стојиљковићу

Водитељ: Живан Милић из Београда, да ли ће Влада Србије и Дирекција за обнову земље наставити истим интензитетом обнову земље, а посебно изградњу станова за младе?

Др Шешељ: Влада Србије ће морати то да настави ако опстане Влада Србије. То је сада знате мало неизвесно. Нама, српским радикалима, се не жури да оборимо ту Владу. Али, ми ћемо заопштрили односе према левичарским партијама и ићи ћемо много брже са парламентарним иницијативама, нећемо више чекати да се у Влади усагласимо око неких ствари него идемо директно на скупштину.

И сада очекујемо да видимо како ће се поставити Српски покрет обнове у Народној скупштини. Ми смо спремни

на контакте и на разговор. Републички избори треба да се одрже најкасније у септембру 2001. године, можда их одржимо раније, али нема разлога да журимо ако Народна скупштина буде функционисала и ако ту не буде неких ванредних институционалних препрека нормалном раду.

Оно што је нама неподношљиво у Влади Србије то је останак Влајка Стојиљковића на функцији министра, и ми смо ту покренули иницијативу. Он мора да оде.

Водитељ: Олга из Београда, шта нам обећавају из ДОС-а по причи Владана Баћића од синоћ.

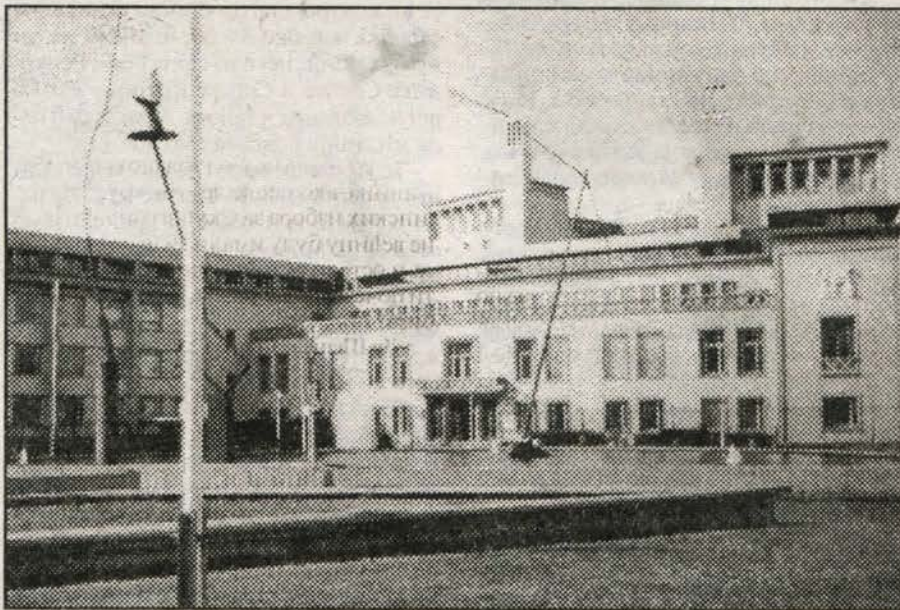
Др Шешељ: Они обећавају шест милијарди долара, да видимо хоће ли доћи тих шест милијарди долара. Где је то? Где се то чува? То Русији нису хтели да

славце као хришћане, они не признају никог другог осим католика.

А, Ватикан је увек имао својих империјалних амбиција које није крио.

Међутим, овде, у нашој земљи, на локалном плану треба што бољи да буду односи између српске православне цркве и римокатоличке цркве, да би била и слога међу верницима. Једно су глобални међуцрквени односи, а друго су односи у самој Србији и у Црној Гори, наравно. Без обзира какви су глобални односи међу црквама. Односи међу верским заједницама у нашој земљи треба да буду што бољи и ми се трудимо да то подстакнемо.

Ми немамо верских предрасуда према верницима других вероисповести. Али знамо каква је политика Ватикана и о њој отворено говоримо. Али то што

Инструмент политике: Хашки суд

дају. Шта је добила Бугарска, Румунија, Македонија, па и Хрватска шта је добила.

Империјалне амбиције Ватикана

Водитељ: Радосав Микић, медији у Србији различите оријентације последњих месеци истичу зближавање православне и римокатоличке цркве као позитивно достигнуће. Зашто се ублажавање од српских интелектуалаца после свега прихвата? Зашто увек дозвољавамо својим крвницима да изгледе односе са нама када време прекрије њихова злодела? Има ли у православној цркви шпијуна Ватикана?

Др Шешељ: Ја не верујем да ће доћи до приближавања на глобалном плану између православних цркава и римокатоличке цркве. Поготово не верујем између Српске православне цркве и Руске православне цркве и римокатоличке цркве. Зато што се римокатоличка црква никада није хтела и никада неће хтети да одрекне прозелитизма, покрштавања православца. Јер они не признају право

је таква политика Ватикана не могу ја овде да оптужујем неког католика, на пример Русина или Украјинца католика, или Мађара, или шта ја знам, или Србина католика.

Као да је он крив, као да он учествује у креирању те ватиканске политике. Наравно да не учествује. Црква ни где никада у свету није била демократска институција.

САД финансирају субверзивне работе

Водитељ: Петар Радојчић из Београда, изборе сте изгубили због истих грешака које сада правите. Измишљате издајнике и плаћеника исто као и социјалисти и водитеља. Ако није тако испала да је два милиона људи у заблуди или смо и ми плаћени.

Др Шешељ: Овде се одмах једно кључно питање намеће и на њега треба дати одговор. Одговор на то питање решава све дилеме. Да ли онај ко прима новац од земаља чланица НАТО-а, од њихових влада, представља издајника или не.

Ако онај који прима новац од државе које су нас бомбардовале прошле године није издајник онда би ваш гледалац био у праву. Ја сам дубоко убеђен да је издајник. Ко год прими новац од Американаца, Енглеца, Француза, Немаца и осталих агресора по мом мишљењу је издајник. То је новац из америчког буџета којим се финансирају субверзивне делатности против Савезне Републике Југославије.

Оштрији курс према левичарским партијама

Водитељ: Душко Гоњанин и Никола Дамјановић, да ли сте довољно храбри да учествујете у рушењу тренутне катастрофалне Републичке владе и коначно учествујете у круцијалним променама у нашој Србији. Надамо се да овај пут хоћете.

Др Шешељ: Прво, ми нећемо да рушимо Владу у Србији јер ми смо та Влада. Ми припадамо тој Влади. Могуће да ће Влада доћи у кризу, то није искључено. Могуће је да неће моћи да функционише па да се иде на превремене изборе. Што се тиче Српске радикалне странке, ја сам већ рекао наше намере.

Ми ћемо и даље имати конструктиван став. Није нам циљ да Влада падне по сваку цену, али ћемо заштрирати став према левичарским партијама и ићи много брже са законодавним иницијативама и више нећемо ићи кроз Владу да би нам то била препрека него када не можемо са нечим да прођемо кроз Владу идемо директно на Скупштину.

Наш страначки интерес није да та Влада одмах не падне. Нисмо ваљда луди да сада одмах оборимо Републичку Владу, да идемо на ванредне републичке изборе па да нас ова досовска бујица и еуфорија збришу и на том месту. Полако, нека се народ прво мало растрезни, освети, да се сагледа јесу ли ови способни или нису, који су им први потези, да ли ће се посађати међусобно, шта ће да раде Чанак и Веселинов, и Каса поводом Војводине, шта ће Суља Угљанин да ради поводом Рашке области или Санџака како он воли да каже, итд.

Има читав низ питања на које ДОС сада треба да да одговор. Што бисмо ми журили онда са републичким изборима. Наравно, ако се испостави да Влада не може да функционише онда ће доћи до распуштања Народне скупштине, дакле не бежимо по сваку цену од превремених избора на републичком нивоу у Србији, могу и одмах. Али нам није циљ да по сваку цену до њих дође што пре, напротив. Да мало сада то одвојимо, да мало пролонгирамо. И нама треба мало времена да се приберемо, наравно, као странка. Што бисмо ми сада чинили политичко самоубиство. Нећемо, полако, мало стрпљења.

Честитка Коштуници

Водитељ: Иван из Београда, како је гласио текст честитке коју сте упутили Коштуници?

Др Шешељ: То је било свега две реченице, мислим да ћу успети да то репродукујем. Овако: учинио сам све што је било у мојој моћи да спречим твоју победу на председничким изборима. С обзиром да си ти, упркос мојим настојањима, убедљиво победио, искрено ти честитам на избору за председника Савезне Републике Југославије и желим много успеха у обављању твојих уставних надлежности. То је била честитка, можда сам неку реч другачије изразио.

Водитељ: Драган из Новог Сада, не дајте господину Вујовићу да манипулише гледаоцима.

Др Шешељ: Не знам како ви можете да манипулишете гледаоцима, ви сте водитељ емисије имате и свој политички став кроз све ове емисије па и емисији са мном. А ја волим када водитељ има неке политичке ставове са којима се не слажем па имам шансу да полемишем.

Аутономашки мач над главама Војвођана

Водитељ: Милена Јовановић из Зренянина, ако после другог круга покрајинских избора за Скупштину Војводине већину буду имали Ненад Чанак, Каса и остали аутономаши, да ли ће то бити почетак отцепљења Војводине од Србије?

Др Шешељ: О томе сам доста говорио, то је веома велика, велика опасност. Ево зашто је то опасност. По нашем Уставу, Скупштина Војводине има мале надлежности и Влада Војводине, односно Извршно веће Војводине, Покрајинско извршно веће, мале надлежности и не треба да има веће.

Међутим, ако они преузму контролу над том Скупштином, ако буду имали већину, они ће сами себи да приписују надлежност, а имаће подршку из иностранства да то раде. Они могу да прогласе независност и да Американци кроз Савет безбедности Уједињених нација проведу ту независност и приме Војводину као независну државу у Уједињене нације. Кажу воља народа, ево Скупштина, парламент.

Они ће да кажу парламент. Они не постављају питање које су надлежности по Уставу Србије тог парламента. Они кажу ево овај парламент је изабран на демократским изборима, народ је хтео такав парламент, парламент је одлучио независност Војводине и оде Војводина. Ко то може зауставити? Оптужиће Србију да је агресор ако покуша војском да то спречи. Због тога је то страшно опасно. Ми смо сутерисали још 1990. године да се потпуно укине аутономија Војводине.

А социјалисти су мислили да ће вечно владати, па су само смањили надлежности и интервенције по Уставу али су задржали, задржали су клицу а та клица може да исклија и да створи плод чудовишних димензија, отрован плод.

Водитељ: Марко из Београда, како сте доживели пораз радикала у Земуну?

Др Шешељ: Ја то отворено кажем, ја то признајем, тешко сам доживео, то је

највећи шок који сам доживео. То ни у сну нисам могао сањати. Јер је радикалска власт у Земуну била изузетно успешна.

Урадили смо што нико други није у стању био да уради у целој Србији. Али та стихија је вероватно и ту дејствовала и почистила нас, отерала нас са власти. Али, заиста то не могу да објасним.

Само да крвопролића не буде

Водитељ: Сања из Београда, шта мислите господине Шешељ, како ће се ова драма завршити?

Др Шешељ: Не могу унапред да прогнозирам како ће се завршити. Желео бих да се заврши у складу са Уставом и законом и желео бих, ма каква политичка збивања да се десе, ма кроз каква политичка збивања да прођемо да све протекне без крвопролића.

Непрекидно то понављамо ми, српски радикали, фактор смо још увек власти у Србији па вероватно можемо и да утичемо, сматрамо да полиција мора да буде крајње суздржана, да не спречава мирне демонстрације где год се оне одвијају.

Наравно, мораће да интервенише ако дође до рушења, ако дође до угрожавања живота људи итд. Али надам се да су људи који организују демонстрације довољно озбиљни да избегну да дође до инцидента те врсте. Јер онај ко организује демонстрације треба да има редарску службу, треба да обезбеди демонстрације, да сноси одговорност за све што се евентуално деси. Ја мислим да ту морају озбиљност да покажу и полиција и демонстранти. И одговорност према свом народу и држави.

Водитељ: Господине Шешељ, из ове гомили коју држим пред собом сигурно 30% питања се своди на једно, да ли ћете се прикључити ДОС-у?

Др Шешељ: Не. Што бисмо се прикључили ДОС-у? Ми ДОС и даље сматрамо главним политичким противником. И учинићемо све што је у нашој моћи да ДОС што пре падне са власти. Где год су преузели власт, у било којој општини, на било ком нивоу.

ДОС с коца и конопца

Водитељ: Булатовић Петар из Полгорице, по нашем мишљењу какав ће бити развој догађаја унутар црногорске политичке сцене?

Др Шешељ: То је веома интересантан процес који и ја ишчекујем. Прво треба да видимо како ће се одредити Социјалистичка народна партија Црне Горе, с киме ће да прави коалицију. Има разних наговештаја. Неки отворено говоре и о једној и другој варијанти итд. Момир Булатовић се већ определио за коалицију са социјалистима и ЈУЛ-ом, Зоран Жижић, да ли се тако зове, он је оставио могућност да се разговара и о једној и о другој опцији. По мојим информацијама, Предраг Булатовић је склонии да се

прави коалиција са ДОС-ом, али, сачекаћемо ту седницу њиховог главног одбора и видећемо каква ће бити одлука.

Водитељ: Пајевих Зорница, да се појединачно гласало за странке, ко би однео победу?

Др Шешел: Како да се појединачно гласало за странке?

Водитељ: Да није било коалиције.

Др Шешел: Не зна се то, не зна се. Знате, када се прави коалиција онда се постигне неки нови ефекат. Ретко је ко одграђана читао оно што је ситним словима било наштампано на гласачком листићу ко чини Демократску опозицију Србије. Писало је Демократска опозиција Србије Војислав Коштуница.

Ретко је ко читао да је ту и Странка демократске акције, странка коју је Изетбеговић формирао. И Савез војвођанских Мађара које предводи Каса, и Лига социјалдемократа Војводине Ненада Чанка, и Народна сељачка странка Драгана Веселинова, и Реформисте Војводине Милета Исакова, и странка Сулејмана Угљанина како се зове, Коалиција за Санац, и странка Расима Љајића, итд. Значи, прављење оваквих коалиција и мењање назива пред изборе је једна врста мимикрије, прикривања, прерушавања.

Али, шта је ту је, и ми смо имали времена да то објаснимо. Нисмо баш имали довољно могућности због блокаде у медијима, државни медији у Србији се ничим другим нису бавили него су настојали да нападну српским радикалима. Додуше, пакости су и оно што је урадила "Политика" против Коштунице, оно је нешто страшно.

Знате, ја мислим да у политици треба користити све слабости противника и отворено о њима говорити да би се противник поразио. Али то што је радила "Политика" то је сваку, сваку меру превршило. Тај Хаџи Драган Антић мора да иде у затвор. Па чак да оптуже Коштуницу и као швалера.

Гелбард Деда Мраз "демократске" опозиције

Водитељ: Милош Ајданов из Новог Сада, ако су опозиционе странке НАТО плаћеници, зашто до сада нису ухапшени осуђени са доказима по којима се то тврди. Изјаве без покрића народ очигледно неће да прихвати што су избори и показали.

Др Шешел: Видите, када неко прими новац од странаца како ви то да докажете. Тај новац иде у готовини из руке у руку, из чепа у чепа. Али Американци званично саопштавају да је из њиховог буџета издвојено 70 милиона долара. То амерички медији јављају. Је ли тако, јесте ли чули за ту информацију?

Водитељ: Да, да.

Др Шешел: То је чињеница. Гелбард је прошле године пред Сенатом говорио о томе да су за ову буџетску годину предвидели 100 милиона долара. То је финансирање субверзивних делатности. Сви знамо да они добију тај новац, не знамо сада тачно колико ко, али су се те

опозиционе странке непрекидно, цепаће управо из тог разлога што су председници добијали паре. Па је онај до председника увек незадовољан у чешћем у подели, па би он да формира своју странку, да се и он појави на шалтеру да узме свој део.

Зашто је Жарко Кораћ напустио Весну Пешић, јер је Весна Пешић у име Грађанског савеза примала паре од Американаца. А њему се ослабило па је формирао Социјалдемократску унију са пет чланова свега, питање да ли има и пет, да би и он стао равноправно на шалтер па и он добио своје следовање. То је једини разлог. Намеће се питање што нису одавно једна политичка партија, зато што би онда Американци једном човеку давали тај новац.

Надлежности Војислава Коштунице

Водитељ: Влајков Саша вам честита, то је реакција на центлменском чину честитке Коштуници, питање како видите развој ситуације у Савезном парламенту ако Коштуница буде председник, а СПС, ЈУЛ и СНП имали скупштинску већину?

Др Шешел: На одређен сам начин већ о томе говорио. Коштуница нема велике надлежности. Он је формално, по Уставу, командант војске, али војска, пре свега, зависи од онога ко је финансира, то је Министарство одбране.

Главни ауторитет за војску биће министар одбране. А Коштуници ће војска салутирати где год се појави, приређивати му параде, смотре када оде на Авалу да на споменик незнатом јунаку положи венац, онда ће извршити смотру почасног одреда, свираће војна музика.

Када прима стране дипломате свираће војна музика, подносиће се рапорт итд. На то се своди функција врховног команданта војске осим у ратном стању када он има могућности доношења неких одлука о самом командовању. Шта ће сада, Коштуница неће да командује армијским јединицама, знате није он ни за то способан нити би било ко други на његовом месту био способан, нити је Милошевић способан. Неће он ни по касарнама издавати наредбе. Ту стоји генералштаб. Он ће именовати и начерлника генералштаба и генерале на високе функције, али опет на основу предлога које му припреми Министарство одбране. Тако да је и то у суштини једна формална надлежност.

Јака парламентарна политичка странка

Водитељ: Јовановић Аврам из Београда, зашто сте тако тешко поднели изборне резултате када сте добили пола милиона гласова? И да ли је тачно да је изборне резултате најтеже поднео господин Вучић?

Др Шешел: Видите, тешко смо поднели, субјективно тешко, осећамо се тако. Објективно, Српска радикална странка је и даље јака парламентарна политичка

партија, ми имамо непуних 11% гласова.

Није то мало, није то безначајно али смо очекивали 20% да вам искрено кажем, око 18-20% смо очекивали то је била наша жеља, и толика је раније била наша реална снага. Тешко нам је пало, али смо стисли зубе. Знате, неко је то могао са осмехом, неко без осмеха. Ја сам са осмехом примио.

Водитељ: А ово за Вучића?

Др Шешел: Па Вучић није баш са осмехом, али можда гута у зубима, нисам чуо шкрут. Он је емотивнији много од мене, знате и он је много млађи човек. Он је од мене млађи негде 15-16 година, а ја сам много тога прошао кроз живот и много невоља искусио на својој кожи, да би ме сада један пораз баш тако избацио из такта. Али, отворено признајем да сам погођен, рањени смо. Рањени смо али нисмо подлегли.

Водитељ: Петровић Милена из Београда, да ли ви господине Шешел схватате да сте један од кључних фактора како ће се разрешити криза око избора?

Др Шешел: Не знам како ће ја да будем кључни фактор са нас 4-5 или шест у Савезној скупштини. Нећемо ми баш бити кључни фактор одлучивања. Али наша критика ће бити убојита каква год влада да се формира, било чиста влада левице, било коалиција ДОС-а и СНП, нека рачуна да ће радикали да делују у савезном парламенту као да смо у пуном саставу, као у најбољим временима. Нећемо силазити са говорнице.

Сјахо Курта да узјаше Мурта

Водитељ: Мира Иванишевић из Сомбора шта мислите о судбини српског народа на овим просторима поводом победе ДОС-а?

Др Шешел: Ја мислим да се ствари даље компликују, да се ситуација погоршава, да ће се врло брзо видети да су економска и социјална обећања ДОС-а била празна прича. Да су обећања велике помоћи са Запада у милијардама долара биле лажи и да ће се опет установити да се једино можемо уздати у сопствене снаге. То је тежа варијанта, тим путем је кренула Српска радикална странка, али то је једина озбиљна варијанта.

Наш народ је очигледно нестрпљив. Многи људи гладују, многа деца немају шта да обуку, знате и због тога су људи нестрпљиви. И жељни су радикалних, озбиљних промена. Ми смо хтели, ми српски радикали, да се постепеније одвијају те промене.

Сада су на овим изборима победили они који су обећали промене преко ноћи, али знамо ми те људе из неких других ситуација. Знате, ако ће председник Извршног одбора Скупштине града опет бити Небојша Човић, против кога смо се ми борили док је био социјалиста, као социјалиста на том месту, неће ту бити квалитативних промена, десиле се опет сјахао Курта да узјаше Мурта.

Аутономашки сценарио за Војводину

Водитељ: Петровић Милан из Ражња, да ли ће бити другог круга гласања и да ли ће господин Шешел да се потруди да све протеку у миру нарочито по овај народ?

Др Шешел: Што се тиче српских радикала, може све да протеку у миру, ми смо за други круг незаинтересовани и ако буде и ако не буде, поготово зато што кандидат Српске радикалне странке није прошао у тај други круг.

Ми уопште нећемо позивати грађане ни да изађу ни да не изађу. Ми позивамо грађане да изађу масовно на покрајинске изборе у Војводини и апелујемо да гласају, пре свега, за Српску радикалну странку, да се спречи сценарио у војвођанској скупштини који спремају Чанак, Исаков, Веселинов, Каса и остали.

Ако народ њих тамо изгласа и упркос нашим упозорењима, нашем апелу, шта ја ту могу. Не могу ја да се убијем због тога. Знате, ако се нисам убио када су пали Книн и Српска Крајина и окупирана Република Српска и када је окупирано Косово и Метохија, вероватно се нећу убити и ако падне Војводина.

Вероватно, а можда и хоћу ко зна сада, не може човек о томе баш тако да размишља. Прилично сам психички стабилан и мислим да том искушењу нећу подлећи ма каква невоља да нас задеси. Али да је ситуација озбиљнија него икада то је сигурно.

Ми, као руководство странке, на тај круг председничких избора нећемо излазити. А народу нећемо да кажемо ни да излази ни да не излази. Сваки грађанин је пунолетан који излази на изборе, има бирачко право. Нека сам оцени шта треба а шта не треба да уради.

Ми покушавамо да утичемо на грађане онда када су наши кандидати у питању па да их приволимо да гласају да их убедимо. Када нису наши кандидати у питању онда уопште нема разлога да људе у било шта убеђујемо.

"Хоћу-нећу" политика СПО

Водитељ: Ја сам, док сте одговарали, покушао да сортирам питања и уверавам вас да једно 60%, значи уз оних 30%, пита да ли ћете у евентуалну коалицију са СПО ради, најчешћа дефиниција је ради збацивања социјалиста са власти.

Др Шешел: Видите, ми смо спремни били на коалицију са СПО -ом и 1997. године, наравно на ширу коалицију да буду левичарске партије, СПО и ми. СПО је то одбио. Он је шест месеци преговарао са социјалистима о коалицији, али са нама није хтео. 1999. године, после окупације Косова и Метохије, опет смо хтели ту ширу коалицију, СПО је прво пристао па одбио.

Милан Комненић је на моје очи у Савезној скупштини, на разговору код Булатовића, пристао, а сутрадан се СПО предомислио. Ми смо спремни овог

пута на сарадњу било да је та сарадња око скупштинских иницијатива било око евентуалне реконструкције Владе.

Значи, сарадња је могућа на принципијелној и програмској основи. Није смисао мог бављења политиком да оборим Милошевића или Социјалистичку партију. Смисао мог бављења политиком и смисао бављења политиком свих српских радикала је да победимо све политичке супарнике, противнике и да ми дођемо на власт.

Знате, нама је у принципу свеједно ко ће владати ако ми не владамо. А да ја будем инструмент у рукама ДОС-а, да се сада збрише Републичка влада, да се иде на превремене изборе да би ДОС сада искористио ову еуфорију да се дочепи и републичке власти, не. Ја никада нећу да будем инструмент ДОС-а.

Добио визу за ђубриште историје:
Влајко Стојиљковић

Ја могу да будем само инструмент Српске радикалне странке. Сада, као председник још неки дан, под оставком, или сутра као обични члан није битно, ја остајем у Српској радикалној странци без обзира ко буде председник.

И, наравно, настављам да се бавим политиком, ако ништа као градски одборник и савезни посланик у овом мандату. И то су значајне полуге, знате, немојте то потцењивати никада.

Српски радикали се ни са ким не погађају

Водитељ: Мирослав Сегединчев, да ли ико има право да се погађа око резултата избора са било ким када је то израз жеље народа?

Др Шешел: Ми се, српски радикали, ни са ким не погађамо. Ми само говоримо истину и износимо аргументе о разним појавама које су се дешавале.

Водитељ: Срђан Живковић, једини прави победници избора су социјалисти,

очистили су са политичке сцене два велика противника, СПО и Српску радикалну странку. Имају већину у Савезној скупштини, Милошевић иде у други круг, а за главног противника има смешну коалицију са 17, 18 странака која ће се посвађати кроз месец дана. Је ли тако?

Др Шешел: Мислим да није тако, нисмо ми почињени са политичке сцене, остали смо ми на политичкој сцени. Ослабљени смо, битно смо ослабљени, посебно ми српски радикали, и СПО је још више ослабљен, знате он је био доста слабији од нас. Али социјалисти се не могу назвати победницима ових избора никако. И њих највише мучи неизвесност по питању опредељења Социјалистичке народне партије Црне Горе.

Водитељ: Чика Пера са Дорћола сећа се вашег наступа на РТС код Банета Вукашиновића код избора у Раковици пре осам година, и интересује га да ли сте одржали реч ко победи плаћа ручак за тројицу водитеља и противника.

Др Шешел: Јесам ли то обећао?

Водитељ: Он каже да сте обећали и пита да ли сте одржали реч?

Др Шешел: Ја се баш не сећам тога. Иако имам добро памћење, одличну меморију, али баш се тога не сећам. Али ако сам обећао некеме негде ручак можда ми је било изнуђено.

Са друге стране, не треба баш од политичара очекивати да сва обећања испуне, заиста се не сећам тога. Нисам се више никада са тим главним противкандидатом Караклајићем срео.

Изанђали методи социјалиста

Водитељ: Не могу да прочитам стигло је факсом ко је поставио питање али износи запрепашћење лошим резултатима СПО и Српске радикалне странке, каже да зна да нећете да коментаришете резултате Српске радикалне странке, али вас пита да ли је реално претпоставити да су чланови Српске радикалне странке гласали за ДОС, па је то један од узрока...

Др Шешел: Ја сам то отворено признао, поготово када је реч о председничким кандидатима. Али то је нешто што ми нисмо могли контролисати и што нисмо могли избећи, то се десило тако. Постоји извесно очајничко расположење у народу, економском и социјалном ситуацијом, која је до тога довела. И, постоји други фактор, фактор настојања левичарских партија да злоупотребе све државне медије и полицију да напакосте Српској радикалној странци.

Служили су се најтежим увредама, клеветам, измишљотинама и то је неке ефекте изазвало. Знате, социјалисти и ЈУЛ су мислили на овим изборима да могу да победе ДОС, све НАТО странке, да могу да напакосте српским радикалима и да нас битно ослабе, и да могу да потпуно униште Српски покрет обнове. Ратовали су на три фронта.

Нас су оштетили гадно, Српски покрет обнове још више, али су зато и сами зајаукали јер су тако отворили не-

сметан простор за продор ДОС-а. Они су мислили да је довољно да ДОС прећуткују на државној телевизији. Није било ни оних напада као ранијих година главног опозиционог противника. Једноставно су ћутали. Али су заборавили једну ствар, народ одавно не верује државној телевизији.

И друго, ДОС је имао на располагању огроман број локалних радио и телевизијских станица и новина.

И треће, социјалисти заборављају да више те изанђале методе обрачуна са противницима не важе. Сетите се 1997. године шта су мени урадили. ЈУЛ је преко Славка Ђурувије лансирао, очигледно дана избора, у талашњем Дневном телеграфу, на пола стране да сам заклао жену Слободана Јовића. Па су направили аферу, подметнули су неког човека да тамо почне нешто да провоцира Петра Панића.

Дошло је до оне туче, ако се сећате. Па су то искористили против мене иако Петар Панић већ тада није био члан обезбеђења Српске радикалне странке, као што није ни сада. Он је тај посао напустио пре више година, остао је члан наше странке, коректан али он се бави неким својим бизнисом, трговином, не знам чиме, није ме ни интересовало.

Оног тренутка када је био рањен ишли смо сви из руководства странке да дамо крв, осам метака су из њега извадили и срећом преживео је. Али су испропорцирали у једном тренутку, знали су да је човек мало ватренији нарави, напао га је неки Муњиз лопатом, Панић је потегао пиштољ и ударио га дршком пиштоља по глави. И то је државна телевизија злоупотребила против мене у завршници изборне кампање.

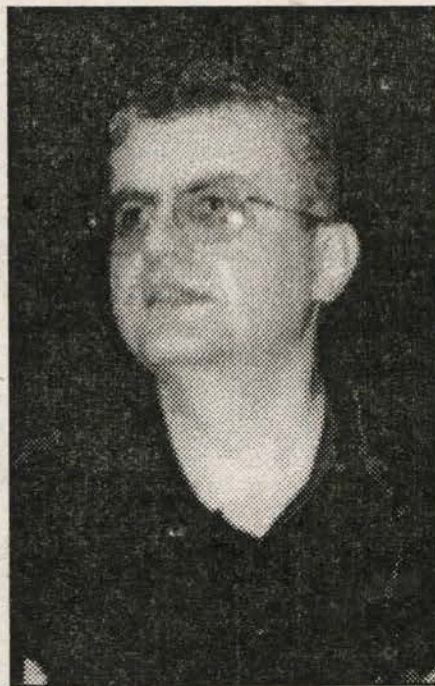
Понављане лажи губе ефекат

Ишли су у Пожаревачки затвор где је робијао Чeko Дачевић да од њега добију изјаву како сам ја њега наговарао да неког тамо трећег ликвидира и смитовали преко државне телевизије. Да ли се сећате свега тога? Сетите се шта су ови преко "Пинка" лансирали да ли сте заборавили ону емисију што је Жељко Митровић склепао, је ли то било и преко ТВ "Палме"?

Водитељ: То није ишло, није ишло преко ТВ "Палме".

Др Шешел: Није ишло преко ТВ "Палме", ишло је преко "Пинка", преко Студија Б, и још неких телевизија. Знате, када се те лажи тако често понављају онда изгубе на крају ефекат. Окрену се против онога ко лансира лажи и сада је Хаци-Драган Антић покушао сличне лажи да лансира против Коштунице и окренуло се против левичарских партија.

Водитељ: Питање за мене постављено, али мислим да је то грешка, јер ви сте најпозванији да дате одговор. Дакле, господине Шешел, да ли водитељ зна, скрените му пажњу да је потпуно нелегитимно то што покушава да води предизборну кампању за апсолутно незаконит други круг председничких избо-

Војводина у аутономашким канцеларима: Ненад Чанак

ра, које покушава да распише обично приватно лице, грађанин Слободан Милошевић, одавно у пензији, који се лажно издаје за председника СР Југославије, каже Петар.

Др Шешел: Ја вама да скрећем пажњу, па ви сте се јуче декларисали као ватрени присталица Слободана Милошевића, је ли тако?

Водитељ: И је ли то нешто ружно?

Др Шешел: Па није, ми смо имали пословну сарадњу а ви сте оснивач Социјалистичке партије Србије, један од оснивача. Али када вас притегне ваша партија, онда ви скидате наше емисије са програма упркос договору. Је ли тако?

Водитељ: Господине Шешел...

Др Шешел: Сада вам приседам на муку, нећу више. Ево нећу више. Ми ћемо ваљда да наставимо...

Водитељ: Можемо, али мислим...

Др Шешел: Хоћемо ли да наставимо сарадњу?

Водитељ: Наравно.

Др Шешел: Нећу више да вам приседам на муку.

Водитељ: Ја сам мислио да ћете контра, да ћете рећи да то што ја истичем да смо другачијих политичких схватања није сметало да добро сарађујемо.

Др Шешел: Добро, али онда када нам је то било најпотребније тада смо остали као риба на сувом.

Водитељ: Знате, када почну да вам ометају програм, ја сам вам поштено рекао...

Др Шешел: НАТО Ивана Марковића.

Водитељ: Па добро, да ли је тако, ја знате нисам у могућности...

Др Шешел: А ви знате да нема ко други то да омета на овај начин.

Водитељ: Када ће бити, пита Драган, укинута дневнице солидарности и зашто су се Радикалски таласи сводили

углавном на критику опозиције а не и на актуелну власт?

Др Шешел: Прво, било је сасвим нормално да критикујемо најжешће политичке противнике, али критиковали смо и социјалистичке и јуловске потезе. Сетите се када нам је полиција запленила пропагандни материјал и око плате Живка Шоколовачког итд. Било је, али је много више било о ДОС-у, је ли тако. Јер су нам они били и данас су најжешћи политички противник. Били смо увек крајње објективни, али наравно поступали смо у складу са нашим програмским циљевима.

"Дивља" телевизија

Водитељ: Драгица Рупчић из некада вашег Земуна, да ли знате чије је власништво ТВ "Палма" и зашто сте пре неку годину тврдили да је то дивља телевизија?

Др Шешел: Па дивља је телевизија била тада јер нисте имали фреквенцију, колико се ја сећам, је ли тако, сада имате.

Водитељ: Добро...

Др Шешел: А до добијања фреквенције све су телевизије дивље. А мислим да је ваше власништво, је ли тако? Није само ваше има вас двојица тројица власника, јесте ли сами власник

Водитељ: Ја сам сам власник, али вас гледалац пита...

Др Шешел: Добро, ја у то не улазим, знам. Нисам баш знао да сте апсолутни, али сам знао да сте бар већински. У сваком случају, сви наши пословни преговори су били између вас и мене, је ли тако?

Влада нема пара да поклања станове

Водитељ: Добро, то само да задовољимо радозналост гледаољке, нећемо направљати. Како Влада Републике Србије мисли да регулише питање станова за младе брачне парове, јер постоје следећи проблеми. Нико не подржава обезбеђивање учешћа за стамбени кредит, на пример, олакше ми 10.000 марака за учешће, банке тренутно немају пара да по уплати учешћа уплате вредност стана и како да отплаћујем 150 марака месечну рату када је по важећем закону максимални дозвољени одбитак од плате трећина?

Др Шешел: Влада нема пара да финансира изградњу станова и да их поклања. Влада концентрише средства и ангажује грађевинску оперативу разних фирми да се станови што јефтиније граде, и да те јефтине станове добију они који имају новац.

Они који немају новац не могу да добију те станове нити Влада може да им сазида. То треба отворено рећи. С тим што неки од ових који купују станове купују сами својим парам, а неким купују њихове фирме, на пример, Министарство унутрашњих послова за полицију, за полицију морају сваке годи-

не да се граде станови. У свакој земљи на свету.

Водитељ: Јасно.

Др Шешел: Држава мора полицији и војсци да зида станове, без тога не може. И неке фирме које су бољестојеће за своје запослене. И, наравно, постоје разни кредитни аранжмани, онај ко је у могућности да узме кредит. Кредити су повољни уз одређене гаранције.

Мало пре је било ово питање и нисмо стигли да се њиме позабавимо. Српска радикална странка још од пре два три месеца се залаже да се сада укину дневнице солидарности јер су главни послови на обнови изградње земље завршени. И сада треба тај ванредни намет скинути са грбаче грађана.

Наравно, ми ћемо наставити даље са обновом и изградњом али треба да тражимо и друге изворе прихода. Главни послови на инфраструктури су окончани и нема више никаквих озбиљних разлика да опстану дневнице солидарности, наша иницијатива иде већ следеће недеље кроз Владу Србије, да се дневнице солидарности укину. Мислим негде од 1. новембра, ако не и раније, али 1. новембра да је реално да би требало да буду укинуте наплате дневнице солидарности.

Убрзати реформе

Водитељ: У току разговора често сте потврђивали да, без обзира на изборни резултат, нисте променили мишљење о ДОС-у, дакле да га чине и странке које сарађују са НАТО, интересује ме шта би са патриотским блоком?

Др Шешел: Којим патриотским блоком?

Водитељ: СПС, ЈУЛ, радикали пре избора је то тако важило?

Др Шешел: Српска радикална странка је изразито патриотска политичка партија.

Водитељ: Добро.

Др Шешел: А на овим изборима никакав блок није прављен патриотских странака. Неке су више патриотске неке мање патриотске, а неке само глуме да су патриотске.

Што се тиче Српске радикалне странке, то је највише патриотска политичка партија. Ми смо за сарадњу са свим другим релевантним политичким факторима, али од кључних програмских циљева никада нећемо да одступимо.

Што се тиче републичког нивоа, рекао сам вам, са све три озбиљније странке спремни смо на сарадњу али идемо и са овим иницијативама и спремни смо да подржимо све туђе добре иницијативе да се убрзају реформе. Реформе се очигледно морају убрзати, ми смо на овим изборима кажњени од стране народа јер реформе нису биле довољно брзе.

Водитељ: Господине Шешел, уверавам вас ово је прва емисија у којој ја нећу изменити одлуку, нисам прочитао и некараговања и нека питања, јер су доказ да...

Др Шешел: Зашто, можете слободно...

Водитељ: Не због вас, него су доказ да се стање, расположење и осећања стран-

но интензивирају, да су дошли до екстрема, интересује ме, знате, политичке партије учествују на изборима, а симпатизери и грађани гласају.

Мислим да је неспорно да ниједан нормалан човек у Србији не жели да резултат избора буде другачији од оног, говорим значи о бирачима без обзира за кога су гласали, од оног који су резултат воље бирача.

Молим вас да за наше гледаоце кажете да ли је за вас у овом тренутку важно и видите ли могућност да се воља бирача успостави, испоштује и оствари легалним путем, кроз легално прописан поступак, да ли је то уопште важно и да ли видите ту могућност или је битно само да се оствари?

Др Шешел: Веома би било важно да све иде кроз легалне институције система. Веома важно. Али сам вам изразио своје сумње које се базирају на чињеницама да су у ранијим изборним турнусима легалне институције система заказале.

На томе се базирају моје сумње. И базирају се на томе што легалне институције система нису прихватале и наше притужбе и жалбе већ у самој кампањи и непосредно након избора ан блок су их обдацивали.

Закон добар али није провођен

Водитељ: Пошто сам ја у почетку емисије инсистирао, јер заступам то мишљење, да нема разлога да се не испрпу сва законска средства па тек онда примене остали притисци, питање је, господине Шешел, јесте лоше проишли на изборима, али партиципирате у раду свих скупштина, на свим нивоима власти, да ли можете да обехате гледаоцима вечерас да се када се прогласе изборни резултати, када нове скупштине преузму дужност, да ћете се ви и ваша странка залагати да се рашчисти питање, да се једином створе фер услови, изборни закон на који нико неће имати примедбе јер ће бити ваљда једином усавлашен, јер када све срачунате, господине Шешел, политичке странке се некако и договоре али у народу је увек проблему.

Др Шешел: Има ту други проблем. Ми смо имали солидан изборни закон за ове изборе и за Веће грађана и за Веће република, проблем је што тај закон није провођен.

Они који су проводили изборе нису се држали закона. Сада смо поднели Републичкој скупштини иницијативу да се мења Републички изборни закон. Прво да цела Србија буде једна изборна јединица, да остане цензус од 5%, затим да се уведу провидне гласачке кутије. То смо урадили на локалном нивоу у Земуну па су нам отимали социјалистички и јуловски председници бирачких одбора на 23 бирачка места па их претпарали у кутије за председничке изборе.

Да се уведу спрејови за обележавање кажипрста сваког грађанина који присуствује изборима, да се не би могло десити да један човек више пута гласа. И читав низ других побољшања такође смо

овде навели, спремни смо на парламентарну дебату и на амандмане других странака који су добри да се они уграде у тај законски пројекат.

И оно што је најважније у овом закону смо предвидели да је изборна комисија дужна најмање 20 дана пре дана гласања да у "Службеном гласнику" објави списак свих бирачких места са прецизно одређеном локалцијом. Ту би још требало увести да не може ниједно бирачко место да буде испод 100 гласача итд, има још читав низ идеја које нам се касније јављају и које извлачимо из садашњег искуства. Знате створе вам бирачко место са 10 гласача.

С.О.С. за Војводину

Водитељ: С обзиром да је други изборни круг за покрајинску скупштину 8. октобра, ја мислим да ову емисију завршићемо ваљом изборном поруком гласачима у Војводини.

Др Шешел: Ја не желим да моја изборна порука пред други круг покрајинских избора у Војводини делује драматично, али ситуација је сама по себи драматична.

Ја позивам све грађане Војводине да изађу на други круг покрајинских избора и да опет гласају по својој савести. Али, да имају у виду све чињенице. Да имају у виду да ово гласање може бити оддалекосежног, пресудног, а по последницама и катастрофалног значаја за целу нашу отаџбину. Не би се смело десити да Чанак, Веселинов, Каса, Исаков, и слични тријумфују на овим изборима. Ја позивам све грађане Војводине да у другом кругу покрајинских избора гласају за кандидате Српске радикалне странке.

Ако српски радикали буду доминирали Покрајинском скупштином Војводине једино ствар вам апсолутно гарантујем нема ништа од отцепљења Војводине.

Водитељ: Господине Шешел, пре свега, извињавам се и вама и гледаоцима, ову емисију сам радио под температуром.

Др Шешел: Ви нешто често имате температуру.

Водитељ: Знате пуно радим.

Др Шешел: Да није климакс?

Водитељ: Не, могуће, више ми одговара него било која друга дијагноза. Хвала вам што сте били гост у вечерашњој емисији, а повода да се поново видимо биће, наравно, још и надам се да ћете се одазвати.

Др Шешел: Са задовољством. Хвала вама.

Водитељ: Поштовани гледаоци, био је ово ванредни Дијалог у коме нам је гост био др Војислав Шешел, потпредседник Владе Републике Србије и председник Српске радикалне странке.

С обзиром на реакције не желим много времена да вам узимем, желим само да вас подсетим. Бити за Милошевића или Коштулицу не значи бити у праву. У праву сте увек само због онога што лично радите. Лаку ноћ.

КОНСТИТУИСАЊЕ ВЕЋА ПО МРАКУ

На конститутивној седници Већа грађана, одржаној у "ситне" сате, 7. октобра, у Сава центру, пред великим бројем званих и незваних лица, верификовано 119 од укупно 138 посланичких мандата (Веће грађана чини 108 посланика из Србије и 30 посланика из Црне Горе). ДОС тражио одлагање верификације 19 мандата из изборних јединица Врања и Прокупља. Одбачене примедбе Српске радикалне странке, које је изнео др Војислав Шешељ, иако јој је у Црној Гори отет један посланички мандат. Седница почела вербалним нападом (псовкама) једног од новопечених посланика ДОС-а на лидера српских радикала. На заједничкој седници оба већа, исте вечери, инаугурисан нови председник СРЈугославије, др Војислав Коштуница

Др Војислав Шешељ: Даме и господо...
Шта је било? Ко није регистрован?
Шта ви хоћете?

Битанго једна. Тебе сам запамтио. Ти
неш да ми платиш посебно.

Председавајући Милорад Марковић:
Немојте молим вас да вријеђате.

Др Војислав Шешељ: Шта да не вре-
ђам? Шта они добацују?

Председавајући Милорад Марковић:
Немојте молим вас, може да се каже и
другим начином. Немојте тако!

Крња верификација посланичких мандата

Др Војислав Шешељ: Даме и господо,
овде је реч о верификацији. Док се не ка-
же све што је спорно, не може да се извр-
ши верификација. Овде је саопштено да
се одлаже верификација за Изборну је-
диницу Врање и за Изборну јединицу
Прокупље. Слажем се посебно за Врање,
јер је тамо отет изборним манипула-
цијама један посланички мандат Српс-
кој радикалној странци.

Међутим, сматрам да не може да се
изврши верификација ни посланичких
мандата из Црне Горе. У Црној Гори и
за Веће грађана и за Веће република из-
борним манипулацијама је отет по је-
дан посланички мандат Српској радика-
лној странци.

Да вас само обавестим, пошто је гос-
подин Минић питао: има ли директног
преноса? – Када је Драган Тодоровић ово
питање покренуо у Већу република,
покривали су га ови са нове државне
телевизије на исти начин на који сте ви
социјалисти покривали Драгана Весели-
нова када је он водио полемику у Репу-
бличкој скупштини. Значи, ништа се
није променило ни на новој РТС.

Што се тиче Црне Горе, донео сам са-
мо један доказ, који треба да имате пред
собом и да се о њему изјасните.

Ово је оригинал записника са једне
изборне јединице из Бара. У предузећу

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА
ЦЕНТРАЛНА ОТАЏБИНСКА УПРАВА
Београд, 11080 Земун, Трг победе 3, тел.: 011/316-46-21, факс: 011/316-48-00

Др Војислав Коштуница
Председник Савезне Републике Југославије
Београд

Београд _____ 26. септембар _____ 200 _____ 0

Број _____ 654/00 _____

Учинио сам све што је било у мојој моћи да спречим Твоју победу на председничким изборима. С обзиром да си Ти упркос мојим напорима убедљиво победио, искрено Ти честитам избор за председника Савезне Републике Југославије и желим да на тој функцији успешно обављаш своје уставне надлежности.

Војислав Шешељ
Др Војислав Шешељ

Српска радикална странка је прва саопштила истину о изборним резултатима: Шешељева честитка Коштуници

"Југошпед", где је уписано да је Српска радикална странка добила 1.117 мандата, Социјалистичка народна партија 1.101, Странка девизних штедиша 18, Југословенски комунисти 4 итд. То је записник који су потписали сви чланови бирачког одбора, а онда је тај записник преправљен и преправљен донешен у Републичку изборну комисију. Видите да су потпуно исти потписи, потпуно исти подаци, али сада преправљени – српским радикалима уместо јединице, заокружена је нула на почетку, а да не буде нама криво, мало су смањили и социјалистичкој народној партији, па више немају 1.101, него 953 гласа. То је доказ да су и тамо вршене изборне манипулације и Српска радикална стран-

Председавајући Милорад Марковић: Јесте ли се жалили Савезној изборној комисији?

Др Војислав Шешељ: Јесте, ми смо се жалили Савезној изборној комисији и Уставном суду, али нас још одбијају, јер ми нисмо багерима кренули на Савезну скупштину. Значи, треба и ми багерима да кренемо на Савезну скупштину, да би и наше примедбе прихватили.

Различити аршини Верификационог одбора

Миљутин Ојданић: Само хоћу да одговорим на излагање господина Шешеља да ми стварно у Изборној јединици Црна Гора нисмо имали нити примедбе,

апсолутно и процедурално не стоји ово што је господин Шешељ рекао.

Брука из коверата

Председавајући Милорад Марковић: Реплика – господин Шешељ.

Др Војислав Шешељ: Даме и господа савезни посланици, према подацима са 672 бирачка места у Црној Гори, Српска радикална странка је освојила 5.103 гласа или 5,48% за Веће грађана, што јој гарантује комотно један посланички мандат, а за Веће република је освојила 6.418 гласова, што је 6,02%.

На изборе је изашло – за Веће република 106.000, а за Веће грађана нешто мање бирача, а онда је почело отварање коверата, па је из коверата покуљало око 15.000 гласачких листића и за једно и за друго веће, 15.000 гласачких листића вам изгледа као да је у Србији било 700 или 800 хиљада гласачких листића из коверата. То је гротескно. Гласачки листићи из коверата су изузети. Они сви да су за једну странку, не могу битно да промене изборни резултат, можда могу у промилу или два, а не у оволикој мери. Значи, по 15.000 гласачких листића – заокружио сам цифру, можда негде испод 15.000 гласачких листића.

Предраг Булатовић: Смањи мало.

Др Војислав Шешељ: Онда 12.000. Је ли довољно, Пеђа? Није битно, али то је опет као да је у Србији било 600.000 гласачких листића из коверата, то је немогуће, то је гротескно и то не може да се прихвати.

Председавајући Милорад Марковић: Реплика – посланик Булатовић.

Милови полицајци "посматрачи" избора

Предраг Булатовић: Даме и господа, поштовани грађани, ми смо, као Социјалистичка народна партија, врло забринуте за позицију Српске радикалне странке. Знате, у Скупштини општине Подгорица господин Шешељ не би имао клуб да један наш члан није добровољно пристао да их буду двојица. Да сте се раније мало вратили, можда бисте учинили да имате тог једног посланика.

Није овдје проблем да ли ћете ви добити посланика или не. Проблем је да јавност Србије зна да се господин Мило Ђукановић бранио силом полиције, господине Шешељ, која је са 20.000 у броју у Црној Гори.

Господине Шешељ, та полиција се не понаша као полиција у Србији. Та полиција господина Ђукановића је сада на свакој раскрсници и држи ванредно стање у Црној Гори.

Зашто је тако гласало 12.000 грађана Републике Црне Горе? Зато што је господин Ђукановић рекао: "Ко изађе на изборе у Црној Гори, тај је против Црне Горе и нека добро размисли о себи и о својој породици". Тамо је жива тортура, тамо је и даље тортура.

Ја се надам да ће овај парламент након овакве воље грађана у Србији учи-

Спорни мандати не могу да се верификују: др Војислав Шешељ

ка инсистира да се не изврши верификација мандата док се ово не провери, на исти начин на који је Уставни суд проверио изборе за председника Републике и саопштио напокон истину, коју смо дуго чекали. Дакле, то мора да се уради и за посланичке мандате.

Што се тиче избора за председника Републике, ми, српски радикали, први смо саопштили истину како стоје изборни резултати, али саопштавамо истину и по питању посланичких мандата, и ту неће нико да нас спречи. Борићемо се до краја да се ово поштује и да се утврди чињенично стање.

Господине Марковићу, проследите то Верификационом одбору. Молим вас, не можете верификовати мандате ако постоји нешто што је толико очигледно.

нити приговоре на регуларност избора.

Савезна изборна комисија је верификовала, односно издала увјерења, са предлогом за верификацију о избору посланика у Изборној јединици Црна Гора.

Према томе, мислим да ово што господин Шешељ каже је ван контекста апсолутно, и ми овдје, као Верификациони одбор, нисмо апсолутно могли да било шта о томе другачије одлучимо, него како смо одлучили, тј. предложили да се верификују мандати из Изборне јединице Црне Горе, јер су апсолутно, чини ми се, по мени, неспорни.

Ја апсолутно уважавам бригу члана било које партије да се избори за своју позицију или политичку или партијску, али мислим да овдје апсолутно аргумената нема, посебно што, чини ми се, да

нити да се и Црна Гора промјени по том питању.

Господине Шешељ, тачно је да је 12.000 гласало, али не знамо колико их је гласало за коју странку, и ово што сте ви урадили је чиниенина. У Црној Гори је гласало 126.000. Када би могли законом забранити рад универзитета, да се сведе на 93.000, тачно је да би онда имали 458 гласова. Међутим, ви немате цензус.

Ја желим колегама из ДОС-а – колеге из СПС-а то знају – да кажем да су се људи у Црној Гори довијали да гласају путем писма, зато што су једноставно жељели да избјегну да буду забиљежени да су изашли на ове савезне изборе. На сваком бирачком мјесту – зашто не кажете то да господин Ђукановић није дао да се гласа на уобичајеним бирачким мјестима, да није дао бирачке спискове, да су на сваком бирачком мјесту постојале камере полиције? Сваки човек је евидентиран који је изашао на гласање. Пошто је велики број људи у државној служби знао да су ови избори важни за Југославију, желим само ради јавности у Србији да кажем зашто је гласало тако 12.000 људи. Ја мислим да је на исти начин гласао и одређени број гласача и за вас, господине Шешељ.

Мислим да овај проблем можемо сада да преведемо у политичку причу, то што ви покушавате да оспорите ове посланичке мандате. Ја бих волио да сте ви освојили те мандате тамо, али сте се задржали на истом нивоу. Тешко да и овај мандат можете добити, јер га нисте зарадили на терену. Мислим да треба, ради Демократске опозиције Србије која је овде у значајном броју, да се зна како реформски дио из Црне Горе проводи демократију.

Позивам вас да заједно у овом парламенту скинемо полицијску блокаду над Црном Гором, која је у овом тренутку присутна.

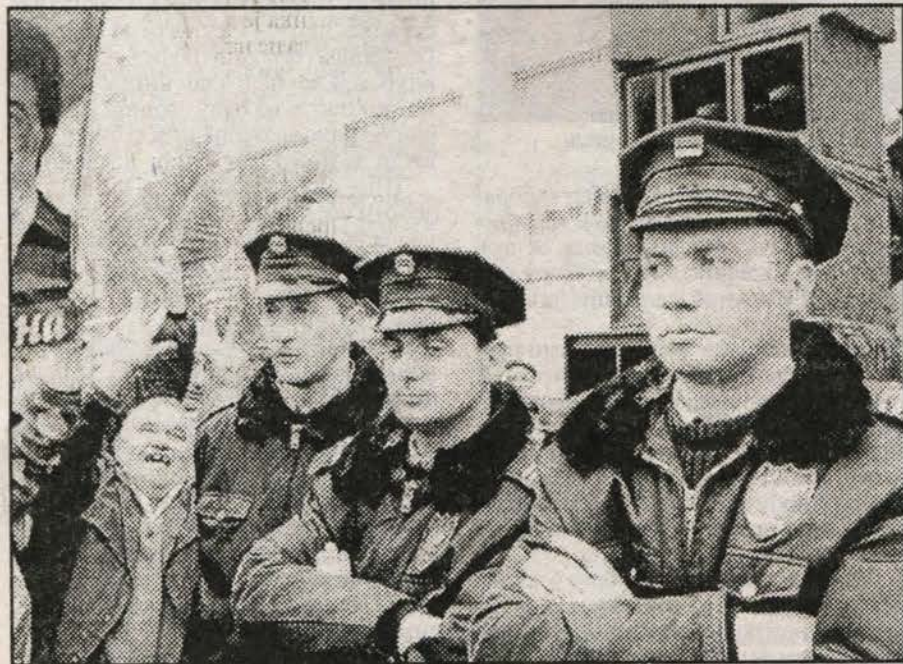

Изборне манипулације:
Српској радикалној странци у Врању отет један посланички мандат

Изборна гротеска у Црној Гори

Др Војислав Шешељ: Даме и господо савезни посланици, ово је врло интересно што је рекао господин Предраг Булатовић – да сам се јавио на време добио бих по један мандат. Значи, ко се јавио на време тај је добио.

Ја сам мислио да се мандати освајају на изборима, господине Булатовићу, а не јављањем, не јавкама. То што смо правили коалицију у Подгорици правили смо. Она је била коректна. Али, тамо нисмо правили коалицију око пребројавања гласова, него око заједничког изласка на изборе и заједничког наступа у градској Скупштини Подгорице. Надам се да поводом бројања гласова није потребна никаква коалиција. То је питање части и образа. Не треба никоме да се јављамо. Ту смо били спремни на сарадњу и са најтврђим противницима да би избори били поштени.

Ометали изборну процедуру у Црној Гори: Милова полиција

У каквим је условима проведена изборна процедура у Црној Гори? Ми то сви знамо. Али, крива је и претходна Савезна влада што су тамо такви услови, што Савезна влада, као орган који води унутрашњу и спољну политику земље, по Уставу није променила те околности да се не гласа по приватним кућама. Приватне куће су биле приватне куће чланова Социјалистичке народне партије. Није било гласање ни у једној радикалској кући. Наше чланство тамо је поприлично сиромашно и нису му куће репрезентативне да се организује једна таква манифестација као што је гласање али, то није оно што је битно.

Објективни услови у којима је проведено гласање не могу бити изговор за ову гротеску која се десила. Закон није предвидео да ово буде разлог. Човек се боји да изађе на гласачко место па гласа ковертом. Закон је прецизно навео када се може гласати ковертом. Нигде у Закону не стоји страх од Ђукановићеве полиције или од било које друге полиције. То не може да буде правни разлог. То може бити субјективни разлог. Али, шта ме брига што се неко боји да гласа. Ја се не бојим. То што се неко други боји није разлог да ми доведе у питање изборе. Шта ће нам онда бирачка места када смо сви могли поштом да гласамо?! Лепо смо могли да пошаљемо писмо и да гласамо.

Значи, гласање ковертом је само изузетак, не може бити правило и не може да дође до десет или петнаест процената од укупног бирачког тела које је изашло на изборе. То не може никако.

Предраг Булатовић: Драго ми је да господин Војислав Шешељ може ову шалу коју сам рекао око додјеле мандата да преведе на нешто што има политичку конотацију.

Шадио сам се, господине Шешељ. Др Војислав Шешељ: Насмешите се следећи пут када се шалите. Ја се увек смејем када се шалим.

Припремио: С. А.

САВА ЦЕНТАР КАО САВЕЗНА СКУПШТИНА

На конститутивној седници Већа грађана, после дуже расправе, верификовано по 20 мандата посланика из Србије и Црне Горе. Седница одржана у Сава центру уместо у згради Савезне скупштине која очерупана, поломљена и запаљена "вида ране" добијене 5. октобра. Нико окупљеним посланицима није објаснио шта се десило и ко је онемогућно да се воља народа изрази у Савезном парламенту

Председавајући Михаило Ђетковић: За ову сједницу, у складу са Пословником Вијећа република, предлажем следећи дневни ред:

1. Верификација мандата савезних посланика изабраних у Веће Република Савезне скупштине

2. Избор председника Већа република Савезне скупштине

3. Избор потпредседника Већа република Савезне скупштине

Приступамо раду на данашњој седници по утврђеном дневном реду.

Вандализам без објашњења

Драган Тодоровић: Даме и господо, с обзиром да нисте још савезни посланици, не могу другачије да вас назовем, уобичајени начин рада је да ово веће, или свако друго, почне са својим радом – да се верификују мандати и та процедура је позната. Требала је Верификациона комисија да обави свој посао и да тек после тога ви овде гласате за сваког посланика.

С обзиром да то није урађено, не знам како можемо да почнемо са радом. То је нешто што превазилази све могуће границе. Некада је то било, али мислим да се то време није вратило.

Такође, господине председавајући, поставио бих једно питање – због чега седницу Већа република одржавамо овде, у овој згради? Мени то уопште није јасно. Па, комунисти, када су дошли на власт, држали су седницу, чак после Јајца, у Београду у Савезној скупштини.

Хитлер је оставио ту скупштину онакву какву је затекао, да би нова власт, која није дошла на законит начин, али је ту прву седницу одржала у Савезном парламенту, у Скупштини коју је направио неко други, а ми, после 55 година, седницу држимо у Сава центру или треба да се вратимо тамо где је било прво заседање, чини ми се, АВНОЈ-а.

Да ли има неко ко се стиди због тога?

Зар ви нисте нашли за сходно да бар са пар пробраних речи објасните шта се то десило, шта је то, ко је то онемогућно да се та воља народа изрази у Савезном парламенту?

Хоће ли неко да одговара за то?

Због чега седницу Скупштине одржавамо у Сава центру: Драган Тодоровић

Дајте да видимо, ако је ово држава која претендује да буде законита, да ради на основу Устава, да видимо ко је одговоран за то. Па, ви мислите овако да пређемо преко свега тога, да се овде изабере, да гласамо и "појео вук магарца", ником ништа. Не може то тако, господо!

Знате, пучеви су се дешавали, превратили су се дешавали.

Ви кажете – није било много жртава, само две. Некада је то било са много више глава.

Да ли се ви борите, све питам, за Устав, за закон?

Ко је одговоран за ово што ми овде данас покушавамо – да формирамо Парламент? Па и тај покушај не проводите на законит начин.

Српска радикална странка конкретно мисли да је општењена у Изборној јединици два – Црна Гора за Веће република.

Да ли ми то овде треба да износимо или смо требали на Верификационој комисији?

Како мислите тај посао да уралимо?

Према томе, господо, ако сте у стању да овај посао урадите онако како треба,

дајте да га урадимо. Не можемо да пређемо преко чињенице да је на једном бирачком месту у Црној Гори, у фирми "Југошпед", бирачко место број два, дошло до грубе злоупотребе и да је Српској радикалној странци узето хиљаду гласова, да је Савезна изборна комисија, Изборна јединица Црна Гора за Веће република, прешла преко наше жалбе, да је одбацила нашу жалбу као неблаговремену и да је Српска радикална странка због тога изгубила један мандат у Већу република из Црне Горе.

Не можемо да пређемо преко чињенице да је у Црној Гори путем писма гласало око 14.000 гласача за Веће република и за Веће грађана такође 14.000. То, отприлике, изгледа као када би у Србији на овим изборима путем писма гласало око 500.000 гласача, 10% бирачког тела. То је нешто што ипак превазилази неке границе које су познате. Знате, било је различитих избора, али ја нисам чуо да су одржани избори на којима је путем писма гласало 10% бирачког тела.

На бирачком месту број два, не знам да ли ћете сви то видети, Српска радикална странка је добила 1.117 гласова, СНП 1.101, да не набрајам друге странке са малим бројем гласова. Наш контролор је потписао тај записник, отишао са њим у Општински одбор, али када је наш члан Изборне комисије у Изборној јединици Црна Гора са тог места добио записник, он је изгледао потпуно другачије. Преправљени су гласови Српској радикалној странци, тако што је на јединици заокружена нула, а онда су смањили и Социјалистичкој народној партији на 953 гласа. То мени изгледа као када неко дође, завуче руку у торбу, процени и каже – много сам узео, онда један део врати, а resto остави у џеп. Не може то тако господо, или ово треба да се уради на законит начин, да се усвоји примедба Српске радикалне странке и да се Српској радикалној странци врати мандат у Већу република у Црној Гори.

По нашим резултатима, по резултатима Изборног штаба Српске радикалне странке, а не треба да вас убеђујем у то да су наши подаци најтачнији и најбољи, јер се сви, између осталог, обраћају за те податке и тражите их, несумњиво

во је да је Српска радикална странка у Већу република добила један мандат у Изборној јединици два – Црна Гора.

Према томе, тражим да Верификациона комисија уради свој посао, да ја ове аргументе, без обзира што сам изнео сада, изнесем и пред Верификациону комисију, јер можда ће Верификациона комисија пред овако несумњивим доказима тражити да се уради оно што закон тражи и да Српска радикална странка добије посланика, јер је освојила тај број гласова, има о томе доказе. Мислим да не би требало да буде ништа спорно.

Разумевање за рушитеље Савезне скупштине

Др Зоран Ђинђић: Даме и господо, желим да одговорим на један део питања која су овде постављена, на део који се односи на верификацију мандата. Нећу помињати, јер нисам експерт за то и не знам како се гласало у Црној Гори, међутим, мислим да је овај други део врло важан и заиста не би требало да се ова седница одржи, а да то не буде поменуто. Наравно, не у том тону у коме је малопре поменуто, него у неком другом.

Мени је јако жао што је у догађајима које сви знамо и који још увек трају дошло и до насиља, дошло и до угрожавања људских живота, до губитка два живота, најалост, до рањавања многих људи и до оштећивања материјалних добара, између осталог и Савезне скупштине.

Међутим, ту треба разликовати узроке и последице.

Шта је узрок тога и да ли ми као избрани посланици, као политичари, заиста треба да будемо слепи пред узроцима и да кукамо над последицама?

Да ли бисте ви, господине Тодоровићу, волели да ми сада присуствујемо верификацији мандата лажног председника Републике на основу извештаја Савезне изборне комисије и Савезног уставног суда у неопштењеној згради Савезне скупштине и да, уз шминку и параду, на лажи и преварама, градимо нову савезну државу и власт у тој држави?

Наравно, боље би било да није било лажи и превара, али, било их је.

Историјски споменик: савезни парламент пре пада у канџе нове власти

Ја бих волео да сте ви изашли пред милион грађан тамо на том тргу и да им објасните да буду мирни, да не треба да буду револтирани, и да, наравно, као што ми сада који смо мирни и нисмо револтирани, обратите пажњу да оно што је наше, што је 70-80 година старо, треба да буде чувано, јер то је наша скупштина и морамо да је чувамо. Али, морамо да имамо разумевање за људе који су бранили основније вредности него што су материјалне, а та најосновнија вредност – јесте народна воља. Народна воља је одбрањена и у одбрани те народне воље, најалост, десиле су се неке ствари које данас са жаљењем констатујемо. Али, треба да честитамо том народу који је одбранио оно што је основније од објеката, а то је – слобода и воља.

Жао ми је што се десило да је кроз све те поступке и акције то морало да буде учињено, а драго ми је што је на крају ипак та народна воља призната и што можемо данас да верификујемо онога ко је победио на тим изборима.

Надам се, када поправимо наш стари парламент, да је то последњи пут да народ мора после избора да брани своју вољу на такав начин, као и да ће ово бити

последња седница било ког већа која се одржава изван зграде Савезне скупштине, која је заједничка, коју сви подједнако волимо и за коју нисте ви више забринуте, него што смо ми.

Радикалска светлост у изборној ноћи

Драган Тодоровић: Пошто сте ме већ питали, господине Ђинђићу, шта бих волео, онда да вам кажем.

Волео бих да смо ми у Савезној скупштини, у старом здању, Томислава Николића инаугурисали за председника Савезне Републике Југославије. То ми је била највећа жеља.

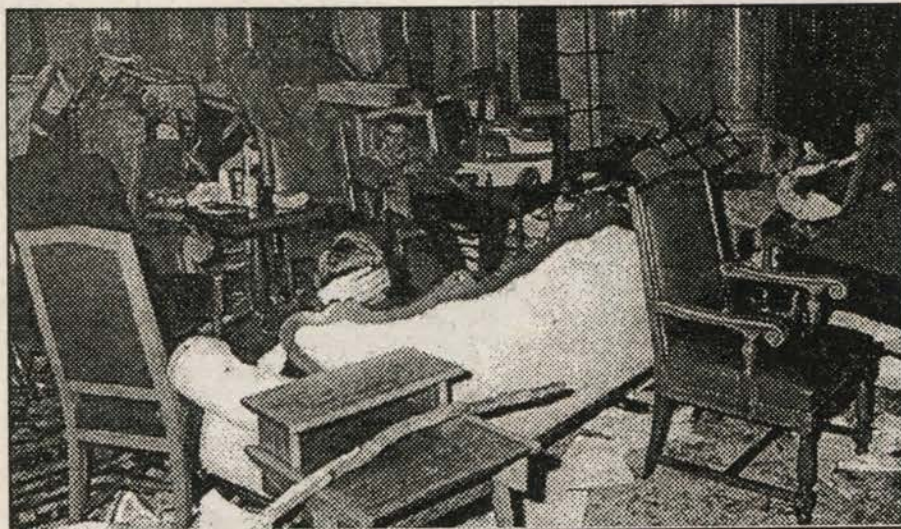
Оно што сам требао да урадим, ја сам, господине Ђинђићу, урадио, односно урадила је Српска радикална странка у току ноћи за време читања изборних резултата, где је Српска радикална странка недвосмислено своје податке изнела јавности.

Ја нисам имао разлога уопште да будем пред тих 100.000 или 200.000 или уопште, колико је тамо било грађана, јер ја те грађане нисам ни позвао. Српска радикална странка се отпочетка принципијелно залагала и залаже за одређене ствари. Никад, ни једног јединог тренутка од тога није направила ни један једини гест који би то довео у сумњу. То је најбоље показала изборна ноћ када смо изашли са својим резултатима.

Деманти без основа

Зоран Жижкић: Поштоване колеге посланици, ја такође мислим да је веома битно да ову сједницу завршимо на један начин који би дао пуни легалитет тој сједници.

Мислим да прозивка посланика код верификације мандата, са тачно јасним питањем: има ли примједби, и закључком председавајућег: мандат је верификован, не одузима легалитет овој сједници. Наравно, о томе можемо још да разговарамо и расправљамо, али мислим да би ту могли обезбједити тај легалитет који би био доста формалан и

Интерјер централног хола после "великог спремања" присталица ДОС-а

процедуралан, али који би суштински тај легалитет обезбједио, с обзиром на услове у којима радимо и у којима се данас налазимо.

Према томе, мислим да је вечерас веома важно да се поштује процедура, али да је још важније да ту суштину обезбједимо заиста на стваран начин, да вечерас верификујемо мандате. Мислим да је то веома битно и важно, настојећи да у потпуности испоштујемо оно што јесте воља народа.

Према томе, предлажем да се још, ако треба, о томе расправља, али сам савим сигуран да на овај начин суштински, а добрим дјелом и процедурално, то можемо испоштовати.

Што се тиче овога што је господин Тодоровић говорио, везано за Црну Гору и чињенице да су они, рејимо, изгубили хиљаду мандата на једном бирачком мјесту, господине Тодоровићу, могу да вам кажем да вам је тај податак, да будем најблажи, апсолутно нетачан. Да бих вам тачно логички показао да је та истина таква, рећићу вам да је на 672 бирачка мјеста, плус једно војно, господине Тодоровићу, Српска радикална странка добила 4.863 гласа. Ви кажете да сте на једном бирачком мјесту, на 672 у Црној Гори сте добили 4.863 гласа, а на једном бирачком мјесту у Бару у "Југошпеду" изгубили сте хиљаду гласова. Господине Тодоровићу, такав по-

датак је апсолутно нетачан. Ви сте се на то жалили, позивате се да сте легалисти итд., то је у одговарајућем поступку рјешено и то заиста не представља никакву препреку да ми овде наставимо да радимо, посебно што је тај податак који сте изнијели апсолутно нетачан и нестваран.

Даље, изнијели сте још један податак, господине Тодоровићу, који није тачан и ја вас молим да убудуће овдје баратамо подацима који су тачни.

Изнијели сте податак да је 14.000, и не знам колико, за Вијеће република, па за Вијеће грађана гласало писмено што значи, није ни тај податак тачан.

Драган Тодоровић: Колико је?

Зоран Жижич: 12.000 и нешто. Такође ћу вам и ја дати тачан податак, господине Тодоровићу, али суштина је у томе. Суштина је у томе и то желим овдје још једном да подвучем због чега се у Црној Гори гласало толико путем писма. Прије свега, да је писмо један законит и легалан начин гласања. Међутим, у Црној Гори, мислим да то знате колеге посланици, али желим још једном да подсетим, био је један стравични притисак да се избори спроче и да се избори не одрже - тајна полиција, уцјењивање људи да не изађу на изборе јер ће изгубити посао, снажан притисак режима у Црној Гори који је против Савезне Републике Југославије, ко-

ји је желео ове изборе на сваки начин да спречи, допринијело је томе да је повећан број гласача и гласова био реализован путем писма.

Хтјело се, у Црној Гори, да се згази људска слобода, да се згази слобода савјести, господине Тодоровићу, и умјесто овако што говорите, ја, не зато што сам Црногорац, желим још једном да поменем да оним људима који су изашли на изборе, било да су изашли на бирачки мјесто, било да су гласали преко писма, треба честитати. Треба честитати јер су се ти људи супротставили сили, то су били храбри људи, то су људи који су изашли да бране отаџбину гласањем, иако су били у ситуацији да због тога буду и хапшени, да губе посао и да им се дешају разне непријатне ствари.

Према томе, то је једна чињеница која треба да имамо у виду и та чињеница заиста треба да буде изнета на овакав начин.

Ево, то је оно што сам хтио да вам одговорим на оно што сте ви рекли.

Оригинал фалсификата

Драган Тодоровић: Имао бих реплику.

Господине Жижичу, нисам ја спорио оних 4.000 које смо добили на осталим бирачким местима. Очито је да нам се на овом бирачком месту посрећило. Нисам

16. Да су поједине изборне листе добиле сљедећи број гласова:

Ред. бр.	Име изборне листе, односно бирачкoг списка те листе (по редоследу од гласачког списка)	Број гласова
1.	Српска Радикална странка Драгана Тодоровића	11111
2.	Социјалистичка Народна Борба Ч. Булевић	11111
3.	Сир. Ј. Виз. Шкољковић Х. Чубић	11111
4.	Југословенски комун. пролетар. Југославија	11111
5.	Југословенски комун. пролетар. Југославија	11111
6.	Савез ком. Југославије	11111
7.	Српска Народна Радикална Странка Драгана Тодоровића	11111
8.	Српска Народна Радикална Странка Драгана Тодоровића	11111
9.		11111
10.		11111

19. Чланови бирачког одбора нијесу имали - имали су примједба (Прилог са примједбама чини саставни део овог записника.)

20. Закључено је да се овај записник, са изборним материјалом, без одлагања достави изборној комисији изборне јединице.

НАПОМЕНА: Записник о раду бирачког одбора израђује се у шест примјерака. Први примјерак записника са утврђеним изборним материјалом доставља се изборној комисији. Други примјерак записника остаје се на бирачком мјесту на јавној употреби. Простали четири примјерака записника укупно се представљају председнику изборне листе или представнику у бирачком одбору, уколико га нема - представнику савјесног изборног листа или представнику записника од изборне комисије у року од 12 часова. Остали подносиоци изборних листа имају право да, у року од 12 часова од достављања материјала са бирачког мјеста изборној комисији, од изборне комисије добију фотокопију записника са бирачког мјеста, од стране изборне комисије.

У _____ (место) _____ (датум)

БИРАЧКИ ОДБОР

(Име, презиме и потпис председника или његовог заступника)

2. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

3. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

4. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

5. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

6. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

7. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

8. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

9. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

17. Да има важећег записника, који је стављен у посебан омотач заштитом

Ред. бр.	Име изборне листе, односно бирачкoг списка те листе (по редоследу од гласачког списка)	Број гласова
1.	Српска Радикална странка Драгана Тодоровића	11111
2.	Социјалистичка Народна Борба Ч. Булевић	11111
3.	Сир. Ј. Виз. Шкољковић Х. Чубић	11111
4.	Југословенски комун. пролетар. Југославија	11111
5.	Југословенски комун. пролетар. Југославија	11111
6.	Савез ком. Југославије	11111
7.	Српска Народна Радикална Странка Драгана Тодоровића	11111
8.	Српска Народна Радикална Странка Драгана Тодоровића	11111
9.		11111
10.		11111

19. Чланови бирачког одбора нијесу имали - имали су примједба (Прилог са примједбама чини саставни део овог записника.)

20. Закључено је да се овај записник, са изборним материјалом, без одлагања достави изборној комисији изборне јединице.

НАПОМЕНА: Записник о раду бирачког одбора израђује се у шест примјерака. Први примјерак записника са утврђеним изборним материјалом доставља се изборној комисији. Други примјерак записника остаје се на бирачком мјесту на јавној употреби. Простали четири примјерака записника укупно се представљају председнику изборне листе или представнику у бирачком одбору, уколико га нема - представнику савјесног изборног листа или представнику записника од изборне комисије у року од 12 часова. Остали подносиоци изборних листа имају право да, у року од 12 часова од достављања материјала са бирачког мјеста изборној комисији, од изборне комисије добију фотокопију записника са бирачког мјеста, од стране изборне комисије.

У _____ (место) _____ (датум)

БИРАЧКИ ОДБОР

(Име, презиме и потпис председника или његовог заступника)

2. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

3. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

4. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

5. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

6. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

7. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

8. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

9. _____ (Име, презиме и потпис члана или његовог заступника)

Факсимили оригиналног и фалсификованог записника са бирачког места број 2 у кругу фирме "Југошпед" у Бару

ја писао овај записник него чланови бирачког одбора. Исти потписи су и на једном и на другом записнику, с тим што је овај записник директно са бирачког места донесен у Српску радикалну странку, а овај је преправљан у Савезној изборној комисији. То је проблем господи-не Жижићу.

А, што се тиче храбрости да се изађе на гласање, бар је Савезна влада учинила све да се помогне мало храбром црногорском народу. Речено је: свако онај ко изгуби посао због гласања, добијаће плату од Савезне владе. Ја не знам шта смо још требали да учинимо да би народ у Црној Гори, да би Срби у Црној Гори изашли и гласали за Савезну Републику Југославију.

Партизанштина ДОС-а

Александар Вучић: Даме и господо, Српска радикална странка је од окончања избора у Савезној Републици Југославији, дакле председничких парламентарних избора за Веће република и Веће грађана Савезне скупштине и локалних избора за скупштине општина и за скупштине градова одмах, без обзира на то што нисмо постигли оне резултате које смо желели, без обзира на то што је и појединачно свакога од нас то погодило, изашла у јавност са тачним подацима, са оним што јесте, са оним што је народ изабрао. И нико нам то не може оспорити. И нико у Србији, нико у Савезној Републици Југославији то није учинио.

За нас записници које потпишу наши и остали чланови бирачких одбора нису "мртво слово на папиру". То је за нас борба за права грађана који су своје поверење дали српским радикалима. И као што је за вас важна борба за председника, као вашег кандидата, тако је за нас важна борба за једног посланика. Ту принципијелне разлике уопште нема.

Ако кажете да је то завршено, ако су сви редовни и ванредни правни лекови исцрпљени, ја ћу вас подсетити на то да је тај Савезни уставни суд у четвртак поништио изборе, рекавши да су нерегуларни, а већ у петак је рекао да су избори регуларни и рекао ко је победио на тим председничким изборима. Ту се поставља питање легалитета и легитимитета те правне институције. Зато се ми боримо за наше гласове. Јесте њих 6.418 или 5.301, како год хоћете, али и толико гласова колико је Српска радикална странка добила у Црној Гори, толико мандата хоћемо. Нећемо ми 86.000, колико је добила Социјалистичка народна партија Црне Горе. То ћемо следећи пут на изборима. Сада нисмо добили и не тражимо оно што није наше.

Што се тиче озбиљности расправе, ми мислимо да нема озбиљније расправе на једној од оваквих седница. Заиста нам је, чини ми се, свима овде тешко што у оваквим условима радимо, под великим притиском и јавности и одређених политичких партија које у овом тренутку рачунају да притисцима могу највише да постигну. Неки овде рачунају да сталном претњом догађања народа као да

понављају неке раније речи, могу да уплаше све остале. Ја одмах могу неким да кажем, без икаквих проблема, да нећу постати никада симпатизер ДОС-а. Могу да нас побију овде – неће нас патерати да на овакав начин говоримо, а нити да их хвалимо, ни њихове поступке.

Можда се господин Ђинђић осилио, можда мисли да сада може да ради шта хоће, али нас неће убедити у то да је демократа и да то што је учињено није могло и није морало да се избегне. Због озбиљности ситуације позивам све, пошто је процедура суштина демократије, да прихватимо предлог и иницијативу Српске радикалне странке, а истовремено, због Устава и закона, ако кажете да је некада неко прекршио Устав, нема те ви оправдање зато што кршите и Устав и све законе. Па, ваљда је циљ свих нас да се поштују принципи уставности и законитости. Не може то, пало некоме на памет, прекршили су једни, а сада ћемо ми све да прекршимо.

Јесте, народ има право да изађе, да се буни за своје гласове и нико то не спори, али дајте, немојте у 45-ту да нас враћате. Ја сам рођен 25 година после тога, мислио сам да никада нећу доживети 45-ту. Ово што данас радите ви, који сте избегавали и говорили против партизанштине је најгора партизанштина, гора од онога што се дешавало 45-те. Хо-

ћете још мало да нас пожурите да кажете: стићи ће неки који ће да нас линчују, па нећете нас уплашити. Остаћемо овде.

Али, зато инсистирамо на томе да се поштује Устав, да се поштују закони и да покушамо у миру и реду да ову земљу изводимо из кризе, да покушамо на најнормалнији начин да разговарамо, цивилизовано. Боље да се сукобљавамо и да се свађамо ми овде у Скупштини, да једни другима кажемо и тешке речи, него да пребацимо ту одговорност на народ, нека се народ бије по улицама.

Искористио сам прилику после ових мандата да то кажем, зато што мислим да је веома важно због јавности.

Политички договор изнад Устава

Др Зоран Ђинђић: Даме и господо, у припреми ове седнице постигнут је политички договор. Мени је жао ако сви ви нисте о томе обавештени. Међутим, из Одлуке Савезног уставног суда, којом се поништава одређени број гласова на Косову и Метохији, следи закључак да ти поништени гласови за председничке изборе не могу да буду уважени и за Веће грађана и за Веће република. То је сасвим логично. Све друго би било и не логично и неправно. То би значило

"Демократија" с предумишљајем: плачка намештаја из Савезне скупштине

да је Савезни уставни суд поништио, рецимо, 100.000 гласова из разлога које је навео у својој Одлуци, а да тих 100.000 на нивоу Веће република и Већа грађана дају неке мандате.

Због тога је договор да се у Већу грађана одложи верификација 19 мандата добијених у две изборне јединице које припадају том спорном подручју, а да у Већу република тај један мандат буде одложен и да се, у складу са Одлуком Уставног суда, дефинише ко тај један мандат добија и толико бирачких места са којих се ти гласови не рачунају, за кога су ти гласови били у овом Већу република. Ја вас молим да, ако смо постигли такав политички договор, да сала не покрећемо то. Пошто ви нисте били због величине броја гласова које сте ви добили, уважавам квалитет, али ми смо се договорили са оном странком чији мандат је вероватно споран.

Молим вас да један мандат у одложеном поступку верификујемо на наставку седнице.

Кратко памћење Зорана Ђинђића

Александар Вучић: Српска радикална странка не улази у договоре између ДОС-а, СПС-а и ЈУЛ-а. То нас уопште не интересује. Са нама се нико није договарао.

Хтео бих да подсетим господина Ђинђића, који изгледа не памти дуго или не воли да памти, ако му то не одговара. Српска радикална странка је баш за ово Веће република и на овим изборима добила више гласова него што је Зоран Ђинђић икада добио и његова Демократска странка. Толико, господине Ђинђићу, око тога ко је колико гласова добио.

Што се тиче овога што сте предложили, наравно, ви ћете нас прегласати. Ви, СПС и СНП имате овде не апсолутну, већ квалификовану већину, не дво-трећинску, већ и четвртинску и четворопетинску. Али, ја морам на једну ствар да вам укажем.

Овај парламент, ако хоћете да инаугуришете председника Савезне Републике Југославије који је победио, као што смо то одмах и рекли, а прихватате да су поништени избори за председника Савезне Републике Југославије на одређеном делу територије, па не може он бити инаугуриран док се ти избори не окончају. Не може ни ово да буде на овакав начин урађено. Где то има? У којој то земљи има? По ком то правном акту, господине Ђинђићу?

У Уставу Савезне Републике Југославије вам пише *lex superior*, као највишем правном акту. То знате. Ту пише шта чини Савезну скупштину – 138 посланика у Већу грађана и 40 посланика у Већу република. Можете ви да одлучите већином са СПС-ом, с ким хоћете, не знам, нити нас то интересује, ми нисмо већина, ми смо опозиција и готово. Али, можете да одлучите кад се конституише Скупштина. Може да вас буде и 21 овде и тамо да вас буде 70, али Скупштина је конституисана када је изабрано 138 посланика у Веће грађана и 40 посланика у Веће република. Ви сте

Устав на удару ДОС-а:
Александар Вучић

се договорили за ово, а нисте се договорили за мандат Српске радикалне странке у Црној Гори. Може договор, може све, па макар и када није у складу са народном вољом и законом, само када то вама одговара.

Ово је толико бесмислено да је невероватно да било шта даље кажем.

Споран седми мандат СПС-а

Зоран Анђелковић: Прво, да разјаснимо због јавности.

Није споран мандат Зорана Анђелковића, него седми мандат Социјалистичке партије Србије и Југословенске левице. То, што сам ја по редоследу седми, па испада да сам споран, треба да буде јасно због јавности, значи, споран је седми мандат по примедби и расправама Социјалистичке партије Србије и Југословенске левице. Рекао сам да смо спремни да се та питања разјасне. То је прва ствар.

Друго, време ће учинити своје и све ће стати на своје место. Јавност ће бити до детаља информисана ко је где и како гласао.

Што се тиче истинитости, на Косову и Метохији је укупно гласало 139.000 људи, укључујући и спорна места и неспорна.

Што се тиче Витине, у општини Витина је гласало нешто испод 6.000 људи. То су истине.

Што се тиче Савезног уставног суда, одговорно тврдим да је руководство Социјалистичке партије Србије било против Одлуке Уставног суда, како је у средњу саопштено јавности. Наравно, ми на то не можемо да утичемо, а да смо могли, то смо јасно саопштили свима којима смо требали, као и јавности, да сам против те Одлуке. Али, Уставни суд је самостална институција. Ми се поносимо што је самостална институција, не поносимо се што доноси погрешне одлуке. Али, ми одлуке такве какве су поштујемо и поштоваћемо да би сачували институције. Зато поштујемо и ову обја-

вљену Одлуку Савезног уставног суда, зато смо дошли на овај парламент, то ћемо чинити и убудуће. Међутим, молим да се зна, све ово време тензија је dizана да су Срби на Косову покрали гласове и да они не смеју да гласају.

Када је реч о шпигарским гласовима, или када је реч о гласовима на бирачким местима, на сваком бирачком месту где има примедби, где се установи да није било гласање, увек сам био за то, сви они који су радили са мном за ово време, да се на тим бирачким местима та бирачка места, уколико је било тако, пониште. Али, не могу се поништавати Срби ни у Грачаници, ни у Горажлевицу, ни у Чаглавици, ни у Лапљем селу, ни у Лепосавићу, ни у Косовској Митровици, ни у Звечану, ни у Зубином потоку, ни у Рашиловку, ни у Штимљу, ни у Штрбицу, ни у Кусу, ни у једном другом селу. Они који не знају да тамо живи 150.000 Срба, то је њихов проблем што нису били да виде. Ја због тих Срба, због којих сам био тамо, а нисам са Косова, имам обавезу да се борим за њих, а ни за један албански глас. Он мени лично не треба, ни један албански, па макар и било отворено бирачко место.

Правни нонсенси крше Устав

Александар Вучић: Врло кратко, желим да укажем на једну чињеницу. Ово је један правни нонсенс, невероватно је ово што чинимо. Није то добра воља или лоша воља Зорана Анђелковића или било кога. Ово Веће Савезне скупштине је конституисано са 40 посланика. Не могу ја сада да кажем – извините, ја се одричем, па да буде 38. Или било ко друге. Желим само да вас упозорим да на овај начин кршимо Устав ове земље.

Оно што је прилично важно, ја не могу да заборавим на све оно што се дешава у Србији и Савезној Републици Југославији и зато хоћу да вам укажем на једну ствар. Баш због овога што је мало коме стало до Устава и закона, што сви полазе од оне Брозове "немојте да се држите закона као пијан плота", јер то му није нарочито битно, сви могу да га крше, да га руше, сви могу да га крше, да чине шта хоће и баш их брига за то што то нема никакве везе ни са правом, ни са правним актима, нити са било чим другим.

Председавајући Михаило Ђетковић: Прво, нико овде није рекао да се Зоран Анђелковић одриче мандата или да се не одриче. Овде је речено да ће мандат бити потврђен када добијемо решење Изборне комисије.

Александар Вучић: Пословником је предвиђено по правилу да се гласа тајним гласањем. Може бити и јавно уколико то већина посланика одлучи.

Наш предлог је да буде тајно гласање, а што се тиче јавности и бирача, моје је да кажем да представници Српске радикалне странке неће гласати ни за кандидата левице, ни за кандидата ДОС-а.

Припремио: С. А.

ПРВИ ЧИН СКУПШТИНСКОГ ЗАСЕДАЊА

Са неуобичајено великим закашњењем, уместо у 10,00, заседање Скупштине почело је у 15,25 часова, 9. октобра 2000. године. До тако дугог одлагања почетка седнице дошло је због обављања консултација посланичких клубова, у условима пуча ДОС-а, изведеног неколико дана раније.

Пре утврђивања дневног реда, констатована је оставка министра унутрашњих послова владе Србије, Влајка Стојиљковића, на којој је инсистирала Српска радикална странка.

Од 14 утврђених тачака, завршене су само две. Народна скупштина прихватила је предлог о формирању Анкетног одбора, ради утврђивања чињеница везаних за саобраћајну несрећу на Ибарској магистралаи, који је поднела посланичка група СПО. Усвојен је и Предлог закона о избору народних посланика који је поднела група од 76 народних посланика Српске радикалне странке. Осталих дванаест тачака дневног реда одложено је за наставак седнице, који није заказан.

У наставку, ако до њега дође, Републички парламент расправљаће о:

3. Предлогу закона о укидању Закона о јавном информисању, који је поднела група од 83 посланика Српске радикалне странке,

4. Предлогу закона о утврђивању важења Закона о јавном информисању који је, такође, поднела Српска радикална странка,

5. Предлогу закона о јавном предузећу РТВ Србије који је поднела група од 83 посланика посланичке групе Српске радикалне странке,

6. Предлогу закона о изменама Закона о акцизама и промету на промет (Српска радикална странка),

7. Предлогу закона о престанку важења Закона о средствима солидарности за запослене који су привремено остали без посла услед ратних дејстава (Српска радикална странка),

8. Формирању Анкетног одбора Скупштине Србије ради утврђивања чињеница везаних за убиства Радована Стојчића и Зорана Толоровића (СПС и ЈУЛ),

9. Формирању анкетног одбора Скупштине Србије ради утврђивања чињеница везаних за нестанак Ивана Стамболића, који је поднела посланичка група СПО.

10. Предлогу закона о приватизацији, који је поднела група од 83 посланика Српске радикалне странке,

11. Предлогу закона о оснивању Јавног предузећа за новинско-издавачку и радио-дифузну делатност "Политике" АД (Српска радикална странка),

12. Предлогу закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи (Српска радикална странка),

13. Предлогу закона о Влади и министрима (Српска радикална странка) и

14. Посланичким питањима.

По завршетку седнице догодио се инцидент који је изазвала већа група присталица "Демократске" опозиције Србије, од којих су многи били под дејством алкохола и синтетичких дрога (екстазија). Када је председник Српске радикалне странке, др Војислав Шешељ, чиста образа, напуштао Скупштину кроз главни улаз, на који је и ушао (посланици леве коалиције и СПО побегли су кроз ресторан и подрум на споредни излаз), руља (неколико стотина "грађана") бесомучно је кидисала пљујући, урлајући (касније су полетеле каменице и гранитне коцке) да се, начином Дивљег запада, обрачуна са политичким противником. "Демократе" су још једном показале своје деструктивно лице, изобличено од мржње. Покушај линча трајао је неколико минута. Захваљујући одважности и способности Шешељевог обезбеђења инцидент је прошао без тежих последица. Напомињемо да од полиције није било ни трага ни гласа. Др Војислав Шешељ је пешнице, Добрињском улицом, сишао до Владе Србије.

Смена Влајка Стојиљковића

Председавајући: Спремио сам саопштење Влајка Стојиљковића које гласи: "Пошто сам верификацијом мандата савезног посланика у Већу република Савезне скупштине 7. октобра 2000. године, преузео, сагласно савезном закону, права и дужности савезног посланика у том већу, а будући да, према Закону о државној управи Републике Србије" министар не може вршити никакву јавну, професионалну и другу дужност која је неспојива са његовом функцијом министра" (члан 49. Став 1.) то обавештавам Народну скупштину Републике

Србије да је наступила неспојивост са мојом функцијом министра унутрашњих послова у Влади Републике Србије".

Сходно члану 202. став 3. пословника Народне скупштине, о овоме је обавештен председник Владе Републике Србије.

Предлажем да сходно члану 202. став 4. Пословника Народне скупштине, Народна скупштина констатује да је Влајко Стојиљковић обавестио Народну скупштину да је преузео право и дужност савезног посланика у Већу република Савезне скупштине, а пошто, према За-

кону о државној управи Републике Србије министар не може вршити никакву јавну, професионалну и другу дужност која је неспојива са његовом функцијом министра, наступила је неспојивост његових функција, па му престаје функција министра унутрашњих послова у Влади Републике Србије.

Др Војислав Шешељ: Даме и господо народни посланици, посланичка група Српске радикалне странке поднела је захтев за изгласавање неповерења министру унутрашњих послова Влајку Стојиљковићу. Да је Влајко Стојиљковић одмах после тога поднео оставку без

икаквог образложења ми би је прихватили, ми смо толерантни људи који немамо намеру да се светимо, немамо намеру да мршваримо некога ко напушта функцију на којој смо га напали. Ово је крајњи безобразлук да он објашњава да напушта функцију министра јер је посланик у Већу публика Савезне скупштине, кад то није истина.

Ево, ја још нисам напустио функцију потпредседника Владе, а савезни сам посланик. То није неспојиво, и био сам и у прошлом мандату.

Влајко Стојиљковић може да да неко друго образложење своје оставке, али не може оно које не одговара реалним

Дакле, ја не бих више "било какво мршварење", како рече господин Шешел, не ради се о томе, ово је озбиљан парламент. Ми смо некада били озбиљнији посланици него што нам сада могућности допуштају, захваљујући народу који се определио за политичке партије које су показале праву вољу у овом тренутку. Ми данас, као неко ко треба да сачува част, не можемо тако дозволити да наступи једна бежанија без било какве одговорности.

Ја сам очекивао да данас Републичка влада комплетно поднесе оставку. Али, пошто постоји извештај политички договор, не бих у то да улазим и да

Поводом тврдње господина Боровића, прво, Министарство унутрашњих послова је, неколико година, на чијем сам челу био деловало у много сложеним и скоро најтежим условима у којима се налазила наша држава. Часно је извршило задатке у одбрани од албанских сепаратиста у борби против насиља и спречавању криминала. Ја се на то поносим и поносим се на припаднике Министарства који су то учинили.

Сагласан сам да поднесем оставку. Мене нападају НАТО снаге и то ми чини част да се зна да сам ја... (Из клупе др Војислав Шешел: Жртва НАТО пакта).

Кад дође образложење које је дао господин Шешел, председник Владе, то су аргументи који су из извора који су из личних разлога.

Греси првог полицајца Србије

Боривоје Боровић: Господине Стојиљковићу, ви нисте решили ниједно политичко убиство у Југославији и Србији. За Косово и понашање на Косову оставићу другом приликом да разговарамо. Људи су часно тамо одлазили и имали су принцип субординације који су поштовали наређења, и то је једно питање које није за овај парламент.

Ви нисте решили убиство помоћника министра полиције Србије, ви нисте решили убиства многих политичара међу којима и неких потпредседника ЈУЛ-а и других политичких партија који су то били у тренутку када сте ви имали највећу снагу и док није било рата на Косову. Највећи ваш грех је управо што сте тукли припаднике студентске и народне организације ОТПОР.

Стотине сте похапсили људи говорећи да су они чланови НАТО организације и то вам је највећи могући грех тако да ви не можете заступати вољу било ког представника омладине, студената и осталих према којима сте примењивали репресију.

Да не бих посебно отварао дискусију, господин Томић веома толерантно ставља све на дневни ред што ми данас излажемо, мислим да би био морални чин да из других разлога да не морате да будете поносни и да подносите оставку него да будете поносни и да наставите да радите ако сте били у праву. Тај принцип више неће у овом парламенту бити поштован и нећете имати право на тај начин да се изругујете са народом, народним посланицима, са Парламентом који ће ускоро, надам се, од 24. септембра, имати сасвим другачији састав.

Лично против вас као човека наравно не могу имати ништа, али оно што сте радили нашој деци то ће ипак бити предмет можда неке ваше и кривичне одговорности. Хвала.

Небулозе војвођанског аутономаша

Маријан Ристичевић: Даме и господо, народни посланици, ово је можда последња прилика да овај парламент, да ова

Нећемо се светити Влајку Стојиљковићу: др Војислав Шешел

чињеницама. Не мора ни да да образложење, довољно је да поднесе оставку и да Скупштина то констатује, јер нама не би био циљ да га данас овде мршваримо, него само да га разрешимо.

Боривоје Боровић: Господине председниче, поштовани посланици, ја мислим да ми из Српског покрета обнове не треба да у частујемо у овој фарси. Можда је намера Српске радикалне странке била сасвим оправдана, да се тражи његова оставка, али мислим да ми не треба да прихватим образложење... (Из клупе др Војислав Шешел: смену смо тражили).

Према томе, ми ћемо тражити оно што је већ било предвиђено у предлогу СПО, да се он разреши, да се смени као неуспешан министар полиције. Не може ни по том основу касније да врши неку функцију у Савезном парламенту. Мислим да у том правцу данас тако треба да разговарамо. Влајко Стојиљковић није урадио ништа што се од њега очекивало, као министра полиције. Као високи функционер ЈУЛ-а пратио је по промоцијама жену председника државе. Промоција је, наравно, била неуспешна. Све време је злоупотребљавао Министарство полиције да служи као пратећа гарда њему и особи коју сам поменуо.

кварим такве договоре који доносе добро овом народу. Дакле, молим да се на овакав начин не гласа о поступку господина министра полиције Влајка Стојиљковића.

Председавајући: Само да објасним. О констатацији се не гласа.

Пошто постоји предлог Посланичког клуба Српске радикалне странке, код утврђивања дневног реда ви ћете се изјаснити да ли се слажете са том тачком дневног реда, или не.

Према томе, ако се ово не уважава... (из клупе др Војислав Шешел: Ако је оставка, онда је бесмислено да та тачка дневног реда буде.)

Тако је. (Из клупе др Војислав Шешел: Али, ако неко жели расправу, може да преформулише одговорност, или досадашњи рад Влајка Стојиљковића. Ако је поднео оставку, ми немамо разлога да о томе расправљамо.)

Предлажем да господин министар Влајко Стојиљковић каже да ли је то оставка, или ово друго.

Жртва НАТО пакта

Влајко Стојиљковић: Господине председниче, господо посланици, ја нисам члан ЈУЛ-а, већ сам члан Главног одбора СПС и члан СПС од оснивања.

Народна скупштина учини једно добро дело, а то је да укине таксу на електрично бројило. И овај предлог закона посланици Коалиције Војводина поднели су 4. фебруара 1999. године, од чега је прошло скоро две године, а овај предлог се није нашао на дневном реду, иако је пословничка и уставна обавеза да се он нађе у року од 60 дана. Тај рок може да се прекорачи за 30 дана уз образложење председника Скупштине, али не више. Дакле, из чудних разлога овај предлог закона о укидању таксе на електрично бројило није се нашао на дневном реду.

Ради се о такси која је прописана Законом о РТС-у, чини ми се и која износи 100 килвата месечно на електрично бројило коју грађани Републике Србије морају сваког месеца да плаћају. Дакле, ми смо плаћали 100 килвата електричне енергије месечно, да би нас та телевизија годинама лагала. Сви смо плаћали по тог једног лажова у кући и време је да се са тим престане, без обзира каква је тренутна РТС. Предлог закона је у складу са неким захтевима које су рудари истакли јуче. Они су тражили, да се та такса на електрично бројило укине. Та такса стварно нема смисла, јер она обухвата и неке људе који из физичких разлога не могу то да плаћају. Мој покојни деда је обавезан да плаћа таксу на електрично бројило. Човек је умро, ми нисмо желели да одјавимо бро-

јило и он сваког месеца мора да плати 100 килвата електричне енергије на телевизију коју не може да гледа, јер је човек мртав.

Одзвонило такси за РТС

Александар Вучић: Ја сам, даме и господо, покушао са места да упозорим господина Ристичевића да не изговара глупости за овом говорницом, да аргументима располаже када изађе за ову говорницу, да евентуално народне посланике у Народној скупштини Републике Србије упозна са неким истинитим подацима, са неким чињеницама, са неким аргументима, али он је изашао говорећи о нечему уопштено и говорећи о закону који не постоји, и уопште не знајући о ком закону говори. Такса је уведена Законом о изменама и допунама Закона о РТС-у, а ви бисте овде због таксе на електрично бројило уводили лекс специјалис. То је толико глупо и толико бесмислено да је готово невероватно, а истовремено нисте прочитали материјал који сте добили.

Нисте прочитали Предлог закона о РТС-у посланичке групе Српске радикалне странке, а требало је да прочитате, није то тако обиман материјал, па бисте установили да се не плаћа такса за РТС. Тамо постоји образложење због

чега се та такса више не би требало да плаћа. Није у питању начин плаћања те таксе, да ли иде преко електричног бројила или на неки други начин, већ та такса уопште није предвиђена, већ је предвиђено финансирање РТС-а из буџета Републике Србије и из економских ефеката које оствари сама телевизија. То је требало да прочитате господине Ристичевићу. Још нешто, пошто сам о томе говорио у Савезној скупштини, а то је како кажу ова нова радио телевизија Србије, пошто су стару спалили, исклапа на нису хтели да пусте ни за живу главу, ја морам да вам кажем да је Српска радикална странка и овог пута, иако смо ми изборним резултатима незадовољни, а верујемо у брзо отрежњење нашег народа и уверени смо у то, да смо сада добили много више него највеће политичке странке у тој коалицији ДОС које су икада имале и оида када су највише имале. Толико о политичкој моћи и политичкој снази.

Пуч ДОС-а - окупација у 26 слика

Др Војислав Шешељ: Дама и господо народни посланици, Влада Републике Србије била је спремна одмах да поднесе оставку. Данас су парламентарне и ванпарламентарне опозиционе странке тражиле да још не подносимо оставку, јер је започео процес договарања.

Први резултат тог процеса договарања је расписивање ванредних избора. Речено је за 19. децембар, а сада смо проверавали календар, највероватније то значи 17. децембра, јер је недеља 17. децембар.

Договорено је било да се иде на ванредне председничке изборе. На то су пристале све политичке партије, а када смо после отишли код Милана Милутиновића, ДОС је одустао, Ђинђић, Мићуновић, Батић, Човић, Веселинов.

Ту је био сведок и господин Миковић, Вук Драшковић је био. Ово је један некоректан поступак, који ме не изненађује, и против кога немам ништа. Али, Влада Србије је радила по закону и по Уставу. Може се говорити колико је била успешна или неуспешна. У многим стварима је била успешна, а у многим стварима је каснила.

Међутим, Влада не би подносила оставку, нити нудила оставку, да се није десио пуч. Влада већ десетак дана не може да влада и ми смо због тога нудили опозиционим странкама оставку, ми пуч нећемо да легализујемо, отета је полиција, скоро потпуно, отете су многе фабрике, инфраструктурни објекти, установе, институције система, све противуставно и противзаконито.

Ми нећемо да дајемо легалитет томе, али смо нудили компромис. Јасно је какво је расположење народа било на овим изборима, народна воља је призната по питању избора председника Републике, међутим пуч се наставља, и данас траје. Ми у пучу нећемо да учествујемо, немамо полицију, не можемо ни да се супротставимо, али нас зато нико не

За РТС се не плаћа такса: Александар Вучић

Нећемо да учествујемо у пучу: др Војислав Шешељ

може присилити да делујемо против своје савести.

Влада је спремна одмах на оставку, али Влада мисли да треба прво донети изборни закон, и читав сет других закона, а данас је усаглашено првих седам са овог дневног реда, мада овај дневни ред није баш прецизан, мислим да би морале неке тачке да промене редослед.

Значи, већ је између четири кључна политичка фактора, Српске радикалне странке, СПС-а, СПО-а и Демократске опозиције Србије постигнут споразум да се усвоји седам закона. Остала четири закона водиће се разговори наредних дана, а сутра се прецизира питање Владе. Заказан је састанак руководиоца ове четири политичке групације, на коме ће се покушати да се изнађе сагласност - да ли ће се Влада реконструисати, које ће странке ући у Владу, које не. И, наравно, да знате и ви и цела јавност, што се тиче Српске радикалне странке, не по сваку цену. Уколико постоји шанса да се добром вољом свих ангажованих политичких субјеката ствари врате у уставно и законско стање, онда ова Влада има смисла.

Ако не постоји шанса да се све то врати у уставно и законско стање, онда ћемо се ми једноставно разићи, па ако је пуч, нека то буде пуч до краја, ако је револуција, онда нека буде револуција до краја, а револуција је увек једно неу-

ставно и противправно стање. Запамтите господо, посебно ви који сте увек били против револуције и хвалили се да сте контрареволуција. Часно је бити контрареволуционар.

Обмане "трезног" професора

Драган Веселиновић: Не ради се овде, даме и господо народни посланици, ни о каквом пучу, или о државном удару, како каже господин Војислав Шешељ, потпредседник Владе, која више не постоји, већ се овде ради о нашој земљи у протеклих четрнаест дана, вољом народа, народ је преузео власт, и о томе се овде ради.

На изборима који су били најтежи у нашој историји, на изборима на које је изашла Демократска опозиција Србије, под вашим законима, под вашим околностима, изборним законима, без медијске подршке, уз непрекидне претње, уз непрекидне осуде, уз полицијска хапшења и прогањања, ми смо изашли под најтежим околностима на изборе и народном вољом Демократска опозиција Србије је победила.

То није пуч, то је победа, то је победа новог духа, то је победа која нас води у сигурну будућност. И друго, ми нисмо одустали од председничких избора, погрешно тумачите наше данашње разговоре. Ми смо се договорили да ће се рас-

писати превремени избори за Републичку скупштину, 17. децембра, а о председничким изборима разговараћемо сутра. Дакле, ми ћемо о томе разговарати. Нико није одустао од расписивања председничких избора, већ ћемо о томе разговарати. Дакле, ви недовољно прецизно разумете смисао нашег данашњег говора.

Ако мислите да ће Демократска опозиција Србије да одустане од председничких избора и од конкретне промене власти, па ви се варате, па нема разлога да станемо. Идемо до краја. Ви сте бивши, па ово је дух, па ви сте духови, па ви сте австи прошлости, ви сте сапуница. Ми не стајемо, последњи пут вас народ гледа овде, за девет и по недеља, гледаће овде само осмехе и највећу новост, диван дан долази.

Хаос у Србији америчка воља

Томислав Николић: Даме и господо народни посланици, срамота је од једног професора универзитета да обмањује оне којима говори. Потпуно је јасно да се ситуација у којој се налази Република Србија и однос према легално изабраним органима Републике Србије може назвати пучем. Овде се не говори о победи на савезним парламентарним изборима и савезним председничким изборима. Вољом народа победио је Војислав Кошгуница. Никада ви не бисте доказали ту вољу народа, да није било Српске радикалне странке. Нама је драго што смо имали праву контролу и што смо могли да помогнемо да онај кога народ хоће, на овим изборима победи. Али, све оно што се дешавало од четвртка, до данас, и што се продава и даље и преноси на Србију, која уопште није била предмет избора, мора да се назове пучем. У њему учествујете ви који организујете све ово.

Није народна воља да данас улазите на факултете, да преузimate законе данас, овог дана, овог часа, и оног часа кад сте са нама разговарали о томе како ћемо мирно решити кризу у Србији, решити је заказивањем избора 17. децембра, ви сте хушкали и наговарали да се настави пуч. Ви то настављате и даље, а зашто би Влада Србије учествовала у томе? Зашто би Српска радикална странка учествовала у томе?

Да ми овде постојимо као Влада, као владајућа странка, а да ви за то време вршите пуч, да испадне да је Влада Србије сагласна са пучем, да испадне да вама Влада Србије даје легитимитет тиме што постоји, не, мислим да је то потпуно беспредметно и мислим да, када усвојимо данас овај сет закона, ми више немамо разлога о било чему, осим о изборима са вама да разговарамо, и то опет на основу закона који донесемо данас. А о томе да ми са вама разговарамо, а да ви за то време разбијате браве, малтретирасте физички људе, смењујете људе, дугим наоружањем, и да себе истовремено називате Демократском опозицијом Србије, па то је несхватљиво.

Да ли је ико икада од вас малтретиран, прогањан, за ове две и по године, да ли је ико икада од вас видео пред собом уперен приштољ од стране било кога од овде присутних, које називате диктаторима, недемократима, и већ како их све називате? Ви то нисте никада доживели. Ви сте довели један булдожер у Београд да рушите зграду Савезне скупштине, погинуло је троје људи, нико се од вас не извину за те људе који су погинули, него кажете - није много. Данас сте рекли народ је преузео власт. У којој то држави народ преузима власт? Како то преузима народ власт? Изборима - на изборима су учествовали појединци и политичке странке. Чак су и СПС и ЈУЛ морали да признају пораз на овим изборима, онако како то они увек признају, и ви сте их на то натерали.

Ви сте их на то натерали, али, тог дана је требало да престане хаос. Оног дана када је Војислав Коштуница положио заклетву и прихваћен од стране свих, требало је да зауставите тај хаос, господине Веселинов. Можда ни после ових избора нећемо бити у овој скупштини, можда ће и то бити народна воља. Али, овај хаос у Србији није народна воља, господине Веселинов. Овај хаос у Србији је америчка воља. Ви проводите америчку вољу, господине Веселинов. Народ, када би имао времена, када би имао

сад телевизију, на којој би неко други могао да се појави, могао би да чује и неку другачију истину, па макар да мало у глави размисли. Али, ми радикали имамо такву судбину, кад држи СПС државну телевизију, нас нема на државној телевизији, кад држи Демократска опозиција Србије државну телевизију, нас нема на државној телевизији. Сада можете да се назовете демократима таман толико колико се и СПС називао.

Реприза Октобарске револуције

Др Војислав Шешел: Даме и господо народни посланици, поново се десило нешто што није требало да се деси. Оспоравана је народна воља на председничким изборима и на парламентарним, али нисмо стигли о томе ни да расправљамо. Револт народа је био оправдан и због тог револта народа и кршења закона у затвор треба да иду чланови Савезне изборне комисије који су криви и чланови Савезног уставног суда који су криви. Српска радикална странка признала је народну вољу на председничким изборима. Војислав Коштуница је ступио на дужност као председник СР Југославије и положио заклетву. До те тачке може се говорити о оправданом револту. Ово што се дешава после, то је чисто

разбојништво. Нама се, господо, поновила Октобарска револуција, као што је Лењин плачкао банке, сад неки други плачкају банке, а изгледа узели су сву полицију у своје руке. То није могло да се уради једне ноћи, или једне недеље, или једног месеца, преузимање полиције под контролу мора да је трајало најмање годину до две дана.

Ми знамо ко је могао полицију да узме под контролу. Политичке странке сигурно нису могле. Неко је други ту велики посао обавио. Трагично је то да је НАТО пакт постигао, релативно мирним путем, оно што бомбардовањем није могао. Али, сад, шта је ту је.

Много има кривине левичарских странака, што су се овако избори окончали и што је изборна процедура била мањкава и нерегуларна, да је народ био толико иритиран, да гласа само против, па ма какве последице биле. Али, сада долази отрешњење. Како се могу пушка банке заузимати, јавна предузећа, друштвене фирме. Знате ли ко је преузео Савезну управу царина? Извесни Забуновић, главни трговац вискијем и цигаретама. А, изгледа и у договору са Кертесом (да ли је овде Кертес? Изгледа да није.) Затим, уништавали су документа којима се могла доказивати њихова работа у увозу најпрофитабилнијих акцизних роба. Ко још уништава документацију, то је право питање. Ми у томе нећемо да учествујемо. Ако ће се полиција вратити под контролу Владе, стриктну контролу Владе, из полиције да се отклоне сви они који не извршавају своје задатке, ова Влада има смисла, али да будем у Влади која ће глумити да влада и омогућити да се легализује отимачина државних институција, установа, предузећа, нећу ни по цену живота.

Али, као свака револуција и ова ће почети да једе своју децу, очигледно је то. Јер, док има неограничених количина плена, он се лако распоређује, а када се у први мах сав плен расподели, онда ће почети међусобна отимачина, ко ће више, ко ће мање. Дакле, када се изађе из легалног стања онда влада закон јачег, онда се појављује друмско разбојништво.

Овде се поставља питање да ли ћемо се ми сложити са друмским разбојништвом, или нећемо. Не смемо се сложити. Ниједна странка која је у парламенту не би смела да се сложи. Не би смеле ни ванпарламентарне странке. Ово су били савезни и локални избори. На локалном нивоу, колико знам, нигде није било ометања преузимања власти, али је негде, такође, власт на јуриш преузимања, као у Београду.

Заказали нам конституисање Градске скупштине 16, а преузели десет дана раније, мене нису хтели ни да позову. Једини сам из Српске радикалне странке, тамо је 105 ДОС-оваца, нису смели да ме позову на то конституисање. Дошао бих, као на крилима, уверавам вас. Нису хтели, нису смели.

Савезна влада није конституисана. Ко зна ко ће је конституисати, можда

Српска радикална странка доказала победу Војислава Коштунице: Томислав Николић

левичарске партије, можда ДОС са СНП, све је у игри. Али, не могу се преузима-ти савезне институције док се не конституише Савезна влада. А, они узимају царине, узимају Народну банку. Шта им је још све пало на памет да узму? Све, а Владе нема. Шта је то? Да ли је то легално и уставно стање, можемо ли то оправдати? Нема тог револта који може оправдати пуч. Револт може бити оправдане за демонстрације, за упорне демонстрације, за одлучне демонстрације, али револт не може бити оправдане за пуч, а пуч се већ десио. Сада би ДОС да нађе покриће за тај пуч, а ми нећемо да му дамо покриће. Ја сам данас на овом сас-танку нудио, испред Српске радикалне странке, да уђу у Владу, да и радикали и СПС и СПО изврше број министарских места извојимо, да ДОС уђе у Владу. Где да уђу? Рекли смо тамо где сте већ

ки министар за пензијско и социјално осигурање, за рад, како се већ то зове. Неће ни то. Кажу - њихов министар полиције, а све остало није важно. Е, па не може ни тако. Може њихов министар полиције, али у револуционарној влади, у команди револуције. Кроз овај парламент не верујем да то може проћи.

Што се тиче посланика Српске радикалне странке могу нас све извести на стрељање, али нашу сагласност неће добити за пуч. Отворено, резолутно кажемо, или ће се све вратити у нормално, уставно и законско стање, па да имамо регуларне изборе, предложили смо најбољи могући изборни закон, спремни смо на контролу избора са свим странкама да спроведемо, али без избора, да неко отима власт - не може. Не може уз нашу сагласност. Може пушкама. Овде је већ пушкама отимана власт па нам се

моћи почели по сваку цену да се укључују у ДОС.

Ја морам да укажем на неколико ствари пошто је овде било речи о кршењу Устава и кршењу закона, које нису изговорене. Формирани су у овој земљи, чули су сви, некакви кризни штабови који одлучују о свему. Одлучују о животима људи. Нешто слично народно-ослободилачким одборима у Другом светском рату. Сећате се, то је у Фочи прво било 1942. године, па се онда то поставило све од 1945, а онда је створен НОФ. Во то знате господине Томићу боље, исправите ме ако погрешим...

Председавајући: Ја сам тала био дете.

Александар Вучић: Ја сам, господине Томићу, мислио да никада нећу доживети. Рођен сам 25 година после 1945. Много сам читао о 1945. О свему што се збивало, па и о 1948. О Голлом отоку и о свему. Мислио сам да ми се то никада неће догодити. А, то се догодило, ево, када кажу да је демократија победила. И таква демократија је победила, да су почели да прете на телевизији. Синоћ сте могли да гледате извесног Динкића који прети безмало линчом свима који не мисле као он, који хоће свим посланицима који тако не мисле, а чули сте, да се мало разонодимо у свој овој муци и несрећи за наш народ, каже како чувају сада платни промет и не знам шта.

Кажу - дошао му један па пријавио "добри сам дозволу од Драгољуба Мићуновића да 150.000 динара пребацим некој фирми". А он је звао Драгољуба Мићуновића да провери да ли је он њему дао дозволу. Веровали или не у овој земљи Драгољуб Мићуновић и кризни штаб одлучују може ли неко некоме да пребаци 150.000 динара. Ето дотле смо дошли.

У ком то уставу пише? У којим то законима пише? Питам Манојла Вукотића, преузео "Вечерње новости", донео оволики печат да лупа, ко те је поставио Вукотићу на то место. Ђуте, не знају шта да кажу. Кажу као Веселинов - довео народ. Немојте, то смо гледали у партизанским филмовима Вељка Булајића, рачунали смо да се та прича завршила.

Ви можете да вршите притисак какав хоћете. Можете да доводите и оне из ОУПОР-а и оне из ДОС-а и ког год хоћете можете испред да доводите, и да имете пет, десет, и педесет и сто хиљада људи, да нам претите пушкама, убиствима, булдожерима и багерима, чиме год хоћете, нећете нас убедити да сте у праву. Нећете нас убедити и борићемо се, као што смо се борили против левичара, посебно против ЈУЛ-а, као што смо били, нисам имао ту срећу, али остали челници Српске радикалне странке, по затворима а видим да ми под влашћу НАТО пакта ни то не гине. Али, не брините, нимало се не бојим. Хвала.

Предлог дневног реда

Стево Драгишић: Пошто смо прихватили да предлог за формирање анкетног одбора ради утврђивања чињеница везаних за погибију четвориче функционера СПО-а, буде прва тачка, предла-

У овој Октобарској револуцији, неки као Лењин пљачкају банке: лидер српских радикала у Републичком парламенту

отели. Да узму енергетику. Преузели сте Колубару, акумулације у вештачким језерима су празне. Када су већ преузели Колубару, нека преузму одговорност за целу енергетику. Преузели су многе болнице. Рекао сам данас, хајде, нека буде и ваш министар здравља. И, залихе лекова су отели и Хемофарм и све. (Глас из сале: шта ће Бојић?)

Питајте Бојића, шта ће он, немојте мене. Ја зна шта ћу ја. Неће да узму ни Министарство здравља. Нудио сам да ДОС преузме Министарство просвете. Преузели су основне школе, средње школе, отимају факултете, па нека буде њихов министар просвете. Ето им шансе да се легализује стање, да се среди ситуација. Неће ни то да преузму.

Сада се договарамо ми Радикали и СПО ко ће од нас то да узме. Ми радикали би да наш буде министар полиције, СПО њихов, па ћемо ту негде да трагамо за решењем.

Међутим, хвале се да имају готова решења за пензијско осигурање. Данас сам рекао - нека из ДОС-а буде републич-

десила велика трагедија.

Иза овога пуча не крије се ништа добро. Рекао сам господи из ДОС-а, ево пошто ви машете обећаним милијардама, лепо преузмите ова министарства која су најтежа па уложите милијарде. Ако сте за ова два месеца успешни, Министарство енергетике и Министарство пензијског осигурања, у Министарству здравља, у Министарству просвете, па народ ће 100% за вас гласати на републичким изборима. Ко смо ми онда поред вас успешних?

Али, они знају да су лажи да ће добити паре и зато треба освојити на јуриш. На јуриш могу да нас побију али нам не могу мозгове испрати.

Рестаурација народноослободилачких одбора

Александар Вучић: Даме и господо народни посланици, рачунао сам да посланици СПО-а нису из ДОС-а, али изгледа да су они у својој политичкој не-

жем следећи редослед тачака у дневном реду. Да се као друга тачка, разматра Предлог закона о избору народних посланика. Као трећа тачка Предлог закона о укидању Закона о јавном информисању. Као четврта тачка Предлог закона о утврђивању важења Закона о јавном информисању. Као пета тачка предлог Закона о ЈП РТС. Шеста тачка да буде Предлог закона о изменама Закона о акцизама и порезу на промет. Седма тачка Предлог закона о престанку важења Закона о средствима солидарности за запослене који су привремено остали без посла услед ратних дејстава. Као осма тачка да се разматра Предлог групе СПС-ЈУЛ да се формира анкетни одбор који ће утврдити чињенице везане за убиство Радована Стојчића и убиство Зорана Тодоровића. Затим, да се, као девета тачка, разматра предлог Посланичке групе СПО-а за формирање анкетног одбора ради утврђивања чињеница везаних за нестанак Ивана Стамболића. Да се, као десета тачка разматра Предлог закона о оснивању ЈП за новинску и издавачку и радио дифузну делатност Политика АД. Као 11 тачка Предлог закона о приватизацији. Као 12 тачка Предлог закона о изменама и допунама Закона о локалној самоуправи. И, као 13 тачка Предлог закона о Влади и министарствима Републике Србије.

Др Војислав Шешељ: Само овај редослед да се промени па да прво иде Закон о приватизацији па онда овај други.

Стево Драгишић: Као 10 тачка Закон о приватизацији, као 11 тачка Закон о оснивању јавног предузећа за новинску и издавачку, радио и дифузну делатност Политика АД.

Предлог закона о избору народних посланика

Председавајући: Примили сте Предлог закона који је поднела група од 76 народних посланика Посланичке групе Српске радикалне странке.

Отварам начелни претрес.

Да ли представник предлагача жели реч?

Има реч народни посланик Томислав Николић.

Томислав Николић: Даме и господо народни посланици, Народна скупштина је 1992. године усвојила Закон о избору народних посланика, који је Посланичка група Српске радикалне странке покушавала у два наврата да мења, најпре 1994, а онда 1997. године, али зато нисмо имали сагласност већине посланика у Народној скупштини и овога пута успели смо да у консултацијама пре ове седнице обезбедимо сагласност већине посланика за изгласавање овог закона.

Желео бих да вас у најкраће упознам са изменама које су учињене у односу на закон који је до сада важио и по коме смо и ми изабрани за посланике у Народној скупштини Републике Србије. Основна измена садржана је у члану 4, у коме се каже да се посланици бирају у Републици Србији као једној изборној јединици. Предлагачи овог закона хтели су да пропорционални изборни принцип проведу у целини, тако да територија Републике Србије буде једна изборна јединица, у којој ће се бирати 250 народних посланика.

То је онда подразумевало измене о укидању изборних комисија које су биле изборне комисије изборних јединица, тако да је остала само Републичка

изборна комисија као орган који проводи изборе за народне посланике.

Следећа измена у члану 12, која је од веома великог значаја за провођење избора и за утврђивање правих резултата на изборима, па члан 12. гласи: "У Републици Србији компјутерски се води општи бирачки списак по општинама, као део јединственог повезаног система. Бирачки списак је, по члану 4, јединствен и сталан и обавезно се ажурира сваке календарске године, најкасније од 31. марта".

Ви знате да су све несугласице у вези избора проистицале из неколико одредби које је онај који је на власти и ко спроводи изборе могао да крши досадашњим законом. Прва, основна одредба су бирачки спискови. Није постојао јединствен бирачки списак, није постојала обавеза ажурирања бирачких спискова, изузев ажурирања у години у којој се одржавају избори. Није постојала обавеза јединственог бирачког списка.

Ми желимо да обавеземо Владу Србије да до избора који ће вероватно бити заказани за 17. децембар, утврди правила, да обезбеди финансијске могућности и техничке, да у свакој општини, притиском на дугме у компјутеру сазнате да ли је бирач уписан на територији Републике Србије, односно оног часа када се врши упис тог бирача било где на територији Републике Србије, тог часа аутоматски се тај бирач са јединственим матичним бројем грађана исписује у општини у којој је био уписан у бирачки списак. На тај начин, а предвидели смо то и овим законом, сваки грађанин има право у току целе године да има увид у бирачки списак. Наравно, остаје она обавеза која гласи, да одмах по расписивању избора, мора да се омогући

На бранику демократије: посланичка група Српске радикалне странке

Србија једна изборна јединица: Томислав Николић

представницима подносилаца листа, политичких странака увид у бирачки списак, али и ова измена која гласи: да бирачки списак, да прави увид у бирачки списак у току целе године има сваки грађанин, по нама омогућује да се избори проведу тако да нико не може да каже да је било манипулација бирачким списковима, да је једно лице уписивано више пута, да је једно лице уписано у више општина, да се води евиденција да су тобож живи и они који одвано нису међу живима, да се на тај начин увећава бирачко тело и остварују бољи посланички резултати у изборним јединицама које објективно немају толики број бирача.

Измена и у саставу Републичке изборне комисије је у томе што ће Републичка изборна комисија обављати посао на територији читаве Србије, а мора да има председника и 16 сталних чланова Републичке изборне комисије које ће бирати Народна скупштина на предлог посланичких група заступљених у Народној скупштини.

Републичка изборна комисија сада има задатак да провише врету спреја, што је још једна новина у изборном закону. Предвидели смо да сваки бирач који приступи гласању најпре својеручно потпише бирачки списак. Када га органи који проводе изборе пронађу на бирачком списку, дужни су да он потпише бирачки списак и тек онда му предају изборни материјал и онда му спрејом обележе десни кажипрет на руци. Тај спреј мора да траје минимум 24 сата и то је довољан знак да то лице више, тог дана 17. децембра, надам се, неће моћи да гласа ни на једном другом бирачком месту, па макар имало и пет личних карата.

Нова обавеза Републичке изборне комисије, садржана у члану 34, јесте да је Републичка изборна комисија у року од пет дана, до дана расписивања избора, свим учесницима у изборима обезбеди сав изборни материјал. Значи, посебне образце за прикупљање потписа, за издавање разних уверења, а не као до сада, да владајућа странка прикупи све потписе, обезбеди сву документацију, па тек онда подели образце опозиционим странкама и тиме аутоматски заузима најпре прво место на збирној листи, а онда у мањим изборним јединицама, где има врло мало бирача, покупи све потписе и тако онемогући опозиционе странке да уопште учествују на изборима.

Новина је и у начину обезбеђивања потписа за изборне листе. Изборна листа је, по члану 43, потврђена када је својим потписима подржи најмање 10.000 бирача. Бирач може својим потписом подржати само једну листу, али сваки потпис из члана 1. овог става мора бити оверен у општинском суду. Онда више неће моћи да се деси да ми предамо потписе, а да Изборна комисија каже, извињите предала је СПС те исте потписе пре вас, па да нас враћа пет-шест пута, или неће више Синиша Вучинић да се користи потписима СПС, или да, рецимо, прикупи потписе до слова "Ј".

Новина је да се бирачко место одређује, за највише 2.500 бирача, а најмање 100 бирача. Нема више бирачког места на коме нема минимум 100 бирача. Ваљда вам је јасно због чега то радимо.

Новина је да се уводи одговорност за лице које најдоцније пет дана пре дана одржавања избора не достави обавештење о дану и времену одржавања избора сваком бирачу.

Новине су избори за лица која се налазе на одслужењу војног рока. Закон

предвиђа да се у касарнама не обављају избори. Закон предвиђа да свако лице које се налази на одслужењу војног рока, или на војној вежби, у одређеној војној пошти гласа на најближем бирачком месту које се налази до касарне у којој је та војна пошта, а то бирачко место ће имати и бирачки списак на коме се налази уписан тај војник. Војне власти ће морати да омогуће свим војницима да у току дана, по распореду које одреде војне власти, изађу из касарне, обаве своју грађанску дужност на бирачком месту на коме постоје представници свих политичких странака који учествују на изборима и да се у касарну врате.

Републичка изборна комисија је дужна да најдоцније 20 дана пред одржавање избора обавести на коме ће бирачком месту војници, или резервисти који припадају одређеној војној пошти у одређеној општини гласати и задржава цензус од најмање 5% освојених гласова за учествовање у расподели освојених мандата.

Новина је да бирачка места на којима ће бити одржани избори морају да буду, њихов списак и адресе, морају да буду објављени најмање 20 дана пре одржавања избора у "Службеном гласнику Републике Србије". Никада више не сме да нам се догоди да се избори одржавају, а да учесници у изборима, не смо да не знају пре избора где су бирачка места, не само да не знају на дан одржавања избора, него, ево и 15 дана после одржаних избора учесници у изборима, поједини, ту мислим на оне који нису у СПС и ЈУЛ-у, не знају где су била бирачка места, где су одржани избори на тим бирачким местима и какви су резултати избора.

Народна скупштина именовале чланове Републичке изборне комисије у року од 20 дана од дана ступања на снагу овог закона. Републичка изборна комисија донела акте предвиђене овим законом најдоцније у року од 5 дана од дана именовања својих чланова.

Финансирање остаје исто, с тим што се финансирају само освојени мандати. Значи, 1000 просечних плата обезбеђује се за учеснике у изборима. Према броју освојених мандата распоредиће се та средства. Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о изборним јединицама. Мислим да вам је свима јасно шта желимо. Желимо да се снага политичких странака, страначких коалиција, група грађана, значи оних који учествују на изборима, председника реално у Народној скупштини Републике Србије сразмерно броју освојених гласова.

Заборавио сам да вам кажем да се предвиђа да кутије на бирачким местима буду израђене од провидног материјала - пластике, плексигласа и другог провидног материјала.

Припремио:
Синиша Аксентијевић

УСВОЈЕНИ ЗАКОНСКИ ПРОЈЕКТИ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

ISSN 0353-8389

ГОДИНА LVI – БРОЈ 35

БЕОГРАД, 10. ОКТОБАР 2000.

Цена овог броја је 17 динара (1 табак).
Голишња претплата је 2.995 динара (аконтација)
са порезом на промет. Рок за рекламаштву 10 дана.

954

На основу члана 83. тачка 3. Устава Републике Србије, доносим

УКАЗ О ПРОГЛАШЕЊУ ЗАКОНА О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА

Проглашава се Закон о избору народних посланика, који је донела Народна скупштина Републике Србије, на Првој седници Другог редовног заседања Народне скупштине Републике Србије у 2000. години, одржаној 9. октобра 2000. године.

ПР број 14 Председник Републике,
У Београду, 10. октобра 2000. године. Милан Милутиновић, с.р.

ЗАКОН О ИЗБОРУ НАРОДНИХ ПОСЛАНИКА

І. ОСНОВНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим законом уређују се избор и престанак мандата народних посланика Народне скупштине Републике Србије (у даљем тексту: посланици).

Члан 2.

Грађани бирају посланике на основу слободног, општег, једнаког и непосредног изборног права, тајним гласањем.

Нико нема право да, по било ком основу, спречава или приморава грађанина да гласа, да га позива на одговорност због гласања и да од њега тражи да се изјасни за кога је гласао или зашто није гласао.

Члан 3.

Народна скупштина Републике Србије има 250 посланика, који се бирају на четири године.

Члан 4.

Посланици се бирају у Републици Србији, као једној изборној јединици, на основу листа политичких странака, страначких коалиција, других политичких организација и листа које предложи групе грађана (у даљем тексту: изборна листа).

Посланички мандати расподељују се сразмерно броју добијених гласова.

Члан 5.

Грађани имају право да преко средстава јавног обавештавања буду обавештени о изборним програмима и активностима подносилаца изборних листа, као и о кандидатима са изборних листа.

Средства јавног обавештавања дужна су да обезбеде равноправност у обавештавању о свим подносиоцима изборних листа и кандидатима са тих листа.

Изборна пропаганда преко средстава јавног обавештавања и јавних скупова и објављивање процене резултата избора забрањени су 48 часова пре дана одржавања избора и на дан одржавања избора до затварања бирачких места.

Члан 6.

Органи за спровођење избора су Републичка изборна комисија и бирачки одбори.

Члан 7.

Заштиту изборног права обезбеђују Републичка изборна комисија, Врховни суд Србије и надлежни судови.

Члан 8.

Средства за спровођење избора за посланике обезбеђују се у буџету Републике Србије.

ІІ. ИЗБОРНО ПРАВО

Члан 9.

Изборно право у смислу овог закона обухвата право грађана да на начин и по поступку који је утврђен овим законом: бирају и буду бирачи; кандидирају и буду кандидовани, одлучују о предложеним кандидатима и изборним листама; да кандидатима јавно постављају питања; да буду правремено, истинито, потпуно и објективно обавештени о програмима и активностима подносилаца изборних листа и о кандидатима са тих листа, као и да располажу другим правима која су предвиђена овим законом.

Члан 10.

Право да бира посланика и да буде бирач има грађанин са пребивалиштем у Републици Србији који је истовремено и југословенски држављанин, који је навршио 18 година живота и пословно је способан (у даљем тексту: бирач).

Члан 11.

Посланик не може истовремено бити носилац правосудне или друге функције на коју га бира Народна скупштина Републике Србије, нити други функционер или запослени који у републичком органу обавља послове који се односе на делокруг тог органа, осим у случајевима утврђеним Уставом.

Даном потврђивања посланичког мандата лицу изабраном од Народне скупштине Републике Србије престаје та функција, а лицу за посленом у републичком органу почиње да мирује радни однос.

ІІІ. БИРАЧКИ СПИСКОВИ

Члан 12.

У Републици Србији компјутерски се води општи бирачки списак по општинама, као део јединственог, повезаног система (у даљем тексту: бирачки списак). Измене у бирачком списку на подручју општине води општинска управа као поверени посао.

Бирачки списак је јавна исправа и води се по службеној дужности. Грађанин има право увида у бирачки списак и право да захтева његове исправке (упис, брисање, измену или допуну бирачког списка).

Бирачки списак је јединствен и сталан и обавезно се ажурира сваке календарске године, најкасније од 31. марта.

Министар надлежан за послове управе ближе ће прописати начин ажурирања (исправљања, достављања, закључивања, преписивања, излагања и др.) бирачких спискова.

Члан 13.

Бирач може бити уписан само на једном месту у бирачки списак. У бирачки списак уписују се, према пребивалишту, бирачи као и лица која ће у току важења бирачког списка постати пунолетна, уз примедбу о датуму стицања пунолетства односно бирачког права. Лица привремено одсељена из сталног места боравка (избеглице), уписују се у бирачки списак у месту у коме су пријављени са тим статусом.

У бирачки списак уписују се и југословенски држављани који привремено бораве у иностранству, према њиховом последњем пребивалишту пре одласка у иностранство.

Грађани који се налазе на одслужењу војног рока или на војној вежби уписују се у бирачки списак према последњем пребивалишту.

У бирачки списак не могу се уписати лица која су правоснажном судском одлуком лишена пословне способности. Ако су таква лица била уписана у бирачки списак, брисаће се из њега, а кад им се правоснажном судском одлуком врати пословна способност поново се уписују у бирачки списак.

Члан 14.

Упис у бирачки списак и брисање из тог списка врши се по службеној дужности, на основу података из матичких књига, других службених евиденција, јавних исправа и непосредног проверавања.

Упис у бирачки списак и брисање из тог списка врше се на захтев бирача и на основу других веродостојних доказа.

Члан 15.

Бирачки списак води се по свескама. Свеске бирачког списка воде се за свако насељено место. Бирачки списак садржи: редни број, лично име, лични број, под, годину рођења, место пребивалишта (улица и број куће, село, заселак, насеље), простор за својеручни потпис бирача и простор за примедбу.

Члан 16.

Бирачки списак може се водити и у облику картотеке, или у облику датотеке на магнетној траци, или на магнетном диску.

Кад се бирачки списак води на начин из става 1. овог члана, за сваког бирача води се картотечки листић, односно одговарајући запис са подацима на магнетној траци, односно магнетном диску.

Кад се бирачки списак води на начин из става 1. овог члана, уз бирачки списак може се водити именик у који се бирачи уписују по месту пребивалишта.

Члан 17.

Кад орган који води бирачки списак утврди да је у бирачки списак уписано лице које је умрло или је променило пребивалиште тако да више не станује на подручју изборне јединице, брише то лице из бирачког списка.

О брисању лица из става 1. овог члана доноси се решење.

Решење из става 2. овог члана доставља се лицу које је променило пребивалиште ако је његово ново пребивалиште познато, односно објављује се на уобичајен начин у месту његовог последњег пребивалишта.

О упису у бирачки списак бирача који се доселио на подручје општине обавештава се надлежни орган општине на чијем је подручју бирач претходно био уписан у бирачки списак.

На основу обавештења из става 4. овог члана бирач ће се брисати из бирачког списка.

Члан 18.

По жалби на решење из члана 17. овог закона одлучује министарство надлежно за послове управе.

Члан 19.

У року од три дана од дана расписивања избора, орган надлежан за вођење бирачког списка обавештава грађане, путем јавног огласа или путем средстава јавног обавештавања, да могу извршити увид у бирачки списак и тражити упис, брисање, измену, допуну или исправку бирачког списка.

Захтев за упис, брисање, измену, допуну или исправку бирачког списка подноси се органу надлежном за вођење бирачког списка. Уз захтев се прилажу и потребни докази.

Орган који води бирачки списак донеће решење о захтеву из става 2. овог члана у року од 48 часова од дана пријема захтева. Решење се без одлагања доставља подносиоцу захтева.

Против решења из става 3. овог члана може се, у року од 48 часова од часа достављања решења, поднети тужба суду надлежном за решавање у управним споровима. Тужба се подноси преко органа који је донео решење, а он је дужан да тужбу и потребне списе достави надлежном суду у року од 24 часа од часа пријема тужбе.

О тужби из става 4. овог члана одлучује суд у року од 24 часа од часа пријема тужбе, сходно прописима о управно-судском спору.

Одлука суда је правоснажна и извршна.

Члан 20.

Бирачки списак закључује се најкасније 15 дана пре дана одржавања избора.

Бирачки списак закључује се решењем органа који води бирачки списак.

Решењем из става 2. овог члана утврђује се укупан број бирача уписан у бирачки списак, број бирача у свакој свесци, датум закључења бирачког списка, потпис облашћеног лица и печат органа.

Кад се бирачки списак води на начин утврђен у члану 16. овог закона, у решење којим се закључује бирачки списак уносе се на одговарајући начин подаци утврђени у ставу 3. овог члана.

Решење из става 2. овог члана доставља се Републичкој изборној комисији најдошњије у року од 24 часа од часа његовог доношења.

Члан 21.

Републичка изборна комисија објављује у "Службеном гласнику Републике Србије" укупан број бирача.

Члан 22.

По закључењу бирачког списка упис, брисање, измене и допуне или исправке у бирачком списку објављују се на основу одлуке надлежног општинског суда у ванпарничном поступку.

Републичка изборна комисија на основу одлуке надлежног суда уписује бирача у бирачки списак, најкасније 48 часова пре дана одређеног за одржавање избора и објављује у "Службеном гласнику Републике Србије" коначни број бирача.

Члан 23.

Орган надлежан за вођење бирачког списка саставља оверен извод из бирачког списка за свако бирачко место, који се доставља Републичкој изборној комисији у року од 24 часа од часа доношења решења о закључењу бирачког списка.

Извод из бирачког списка сачињава се према члану 15. став 2. овог закона.

Орган из става 1. овог члана издаје потврде о изборном праву на основу обрасца који пропише Републичка изборна комисија.

Министарство надлежно за послове управе извршиће надзор над спровођењем одредаба Закона о избору народних посланика које се односе на бирачке спискове, најкасније 20 дана пре дана одржавања избора.

Члан 24.

За гласања која се истовремено обављају издаје се онолико оверених извода из бирачког списка колико има гласања.

IV. РАСПИСИВАЊЕ ИЗБОРА

Члан 25.

Изборе за посланике расписује председник Народне скупштине Републике Србије. Одлуком о расписивању избора одређује се дан одржавања избора и дан од кога почињу тећи рокови за вршење изборних радњи.

Одлука о расписивању избора објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 26.

Од дана расписивања до дана одржавања избора не може протећи мање од 45 ни више од 90 дана.

Члан 27.

Избори за посланике одржавају се најкасније 30 дана пре истека мандата посланика којима истиче мандат.

Даном потврђивања мандата новоизабраним посланицима престаје функција посланика чији мандат истиче.

Потврђивање мандата посланика врши се на основу уверења о избору за народног посланика и извештаја Републичке изборне комисије о спроведеним изборима, у року од 30 дана од дана одржавања избора.

На конститутивној седници Народне скупштине Републике Србије образује се комисија од три члана ради утврђивања сагласности уверења о избору за народног посланика и извештаја Републичке изборне комисије.

На основу извештаја комисије из става 4. овог члана лице које председава конститутивном седницом Народне скупштине Републике Србије констатује да је Републичка изборна комисија поднела извештај о спроведеним изборима и која су уверења о избору за народне посланике у сагласности са тим извештајем, чиме је потврђен мандат новоизабраним посланицима.

V. ОРГАНИ ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

1. Положај органа

Члан 28.

Органи за спровођење избора су самостални и независни у раду и раде на основу закона и прописа донетих на основу закона.

За свој рад органи за спровођење избора одговарају органу који их је именовао.

Сви државни и други органи и организације дужни су да пружају помоћ органима за спровођење избора и да им достављају податке потребне за рад.

Члан 29.

Органи за спровођење избора раде у сталном и проширеном саставу.

Органи за спровођење избора раде у проширеном саставу од дана утврђивања тог састава до завршетка избора.

Органи за спровођење избора одлучују већином гласова чланова у сталном, односно проширеном саставу.

Ниједна политичка странка, страначка коалиција или друга политичка организација не могу имати више од половине чланова у сталном саставу свих органа за спровођење избора.

Члан 30.

Чланови Републичке изборне комисије и њихови заменици именују се на четири године, а чланови бирачких одбора и њихови заменици за сваке изборе.

Чланови и заменици чланова органа за спровођење избора не могу бити лица која су међусобно сродници по правој линији без обзира на степен сродства, у побочној закључно са трећим степеном сродства, а у тазбинском сродству закључно са другим степеном сродства, као ни брачни другови и лица која су у међусобном односу усвојиоца и усвојеника, односно стараоца и штићеника.

Ако је изборна комисија, односно бирачки одбор састављен супротно одредби става 2. овог члана тај орган се распушта, а избори, односно гласање се понављају.

Заменици чланова Републичке изборне комисије и чланова бирачких одбора имају иста права и одговорности као и чланови које замењују.

Право гласа у Републичкој изборној комисији или бирачком одбору има само члан тог органа, или, у његовом одсуству, заменик.

Члан 31.

Чланови органа за спровођење избора посланика и њихови заменици морају имати изборно право.

Члановима органа за спровођење избора и њиховим заменицима престаје функција у овим органима кад прихвате кандидатуру за посланике.

Члан 32.

Рад органа за спровођење избора јаван је.

Лица која прате рад органа за спровођење избора дужна су да поступају у складу с правилима која прописује Републичка изборна комисија.

Кад лица из става 2. овог члана прекрше правила о одржавању реда на бирачком месту или на други начин ометају рад органа за спровођење избора, орган за спровођење избора може их удаљити, а податке о томе уноси у записник.

Кандидат са изборне листе која је потврђена и проглашена не може присуствовати раду органа за спровођење избора.

2. Републичка изборна комисија

Члан 33.

Републичку изборну комисију у сталном саставу чине председник и шеснаест чланова које именује Народна скупштина Републике Србије на предлог посланичких група у Народној скупштини Републике Србије, а у проширеном саставу и по један представник подносиоца изборне листе.

Републичка изборна комисија има секретара кога именује Народна скупштина Републике Србије из реда стручних радника своје службе, који учествује у раду комисије без права одлучивања.

Републичка изборна комисија има и једног члана, представника републичке организације надлежне за послове статистике, који учествује у раду комисије без права одлучивања.

Председник, чланови Републичке изборне комисије и њихови заменици морају бити дипломирани правници.

Републичка изборна комисија решењем утврђује да подносилац изборне листе испуњава услове за одређивање својих представника у проширени састав овог органа у року од 48 часова од проглашења изборне листе.

Решење о испуњењу, односно неиспуњењу услова за одређивање представника подносиоца изборне листе Републичка изборна комисија доставља подносиоцу изборне листе у року од 24 часа од часа доношења решења.

Представник подносиоца изборне листе из става 1. овог закона постаје члан Републичке изборне комисије у проширеном саставу најкасније 24 часа од доношења решења.

Састав Републичке изборне комисије објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 34.

Републичка изборна комисија:

1. стара се о законитом спровођењу избора,
2. организује техничку припрему за изборе,
3. прати примену и даје објашњења у вези са применом овог закона,
4. утврђује јединствене стандарде за изборни материјал,

5. прописује обрасце и правила за спровођење изборних радњи прописаних овим законом,

6. прописује врсту спреја из члана 68. став 4. овог закона,

7. одређује и оглашава у "Службеном гласнику Републике Србије" број и адресу бирачких места, најкасније 20 дана пре дана одређеног за одржавање избора,

8. образује бирачке одборе и именује председника и чланове бирачких одбора,

9. утврђује број гласачких листића за бирачка места, оверава их и заједно са овереним изводом из бирачког списка, записнички, предаје бирачким одборима,

10. одређује изборне акте који јој се достављају,

11. утврђује да ли је изборна листа састављена и поднета у складу са овим законом и проглашава,

12. доноси решење о проглашењу збирне изборне листе,

13. одређује начин чувања и руковања изборним материјалом,

14. утврђује и објављује резултате избора,

15. утврђује број мандата који припадају свакој изборној листи

16. подноси извештај Народној скупштини Републике Србије о проведеним изборима,

17. доставља податке органима надлежним за прикупљање и обраду статистичких података,

18. обавља и друге послове предвиђене овим законом.

Републичка изборна комисија доноси пословник о свом раду.

Обрасце из тач. 4. и 5. овог члана Републичка изборна комисија је дужна да у року од пет дана од дана расписивања избора стави на располагање учесницима у изборима.

Члан 35.

Услови за рад Републичке изборне комисије обезбеђује Народна скупштина Републике Србије.

3. Бирачки одбор

Члан 36.

Бирачки одбор у сталном саставу чине: председник и најмање два члана, а у проширеном саставу и по један представник подносиоца изборне листе.

Председник и чланови бирачког одбора имају заменике.

Бирачки одбор именује се најдоцније 10 дана пре дана одређеног за одржавање избора.

Републичка изборна комисија, у року од 48 часова од часа доношења решења о проглашењу изборне листе, решењем утврђује који подносилац изборне листе испуњава услове за одређивање својих представника у проширени састав бирачког одбора.

Решење о испуњењу, односно неиспуњењу услова за одређивање представника подносиоца изборне листе Републичка изборна комисија доставља подносиоцу изборне листе у року од 24 часа од часа доношења тог решења.

Представник подносиоца изборне листе из става 1. овог члана постаје члан бирачког одбора у проширеном саставу најкасније 24 часа од часа доношења тог решења.

Подносиоци изборних листа могу се споразумети да у бирачки одбор одреде заједничког представника.

Члан 37.

Бирачки одбор непосредно спроводи гласање на бирачком месту, обезбеђује правилност и тајност гласања, утврђује резултате гласања на бирачком месту и обавља друге послове одређене овим законом. Бирачки одбор се стара о одржавању реда на бирачком месту за време гласања.

Ближа правила о раду бирачког одбора прописује Републичка изборна комисија.

Члан 38.

У случају истовременог одржавања избора за народне посланике Народне скупштине Републике Србије и председника Републике бирачки одбори образовани за спровођење избора за народне посланике обављају послове бирачких одбора за избор председника Републике.

4. Представници подносилаца изборних листа у органима за спровођење избора

Члан 39.

Подносилац изборне листе из чл. 33. и 36. овог закона одређује представнике у органима за спровођење избора и о томе обавештава органе који су именовали органе за спровођење избора.

Пошто добију обавештење о лицима која улазе у проширен састав, органи за спровођење избора у сталном саставу, најдоцније у року од 24 часа од часа пријема обавештења, решењем утврђују имена лица која постају њихови чланови.

Ако подносилац изборне листе не одреди представника у орган за спровођење избора најдоцније пет дана пре дана одређеног за одржавање избора, тај орган наставља да ради и да пуноважно одлучује без представника подносилаца изборне листе.

VI. ИЗБОРНА ЛИСТА

1. Кандидовање

Члан 40.

Кандидате могу, под условима утврђеним овим законом, предлагати регистроване политичке странке, страначке коалиције и друге политичке организације (у даљем тексту: политичке странке), посебно или заједно, као и групе грађана.

У име политичке странке, односно групе грађана, предлог из става 1. овог члана може поднети само лице које је политичка странка, односно група грађана овластила.

У име коалиције странака, предлог из става 1. овог члана подносе највише два овлашћена лица.

Члан 41.

Подносилац изборне листе може повући листу најдоцније до дана утврђивања збирне изборне листе.

Повлачењем изборне листе престаје функција представника подносиоца листе у свим органима за спровођење избора, као и сва права која му у том својству по одредбама овог закона припадају.

2. Назив утврђивања и проглашење изборне листе

Члан 42.

Назив изборне листе одређује се према називу политичке странке која подноси листу, а у назив се може укључити име и презиме лица које политичка странка одреди као носиоца изборне листе.

Ако две или више политичких странака поднесу заједничку изборну листу, назив изборне листе и највише два носиоца изборне листе одређују се споразумно.

Уз назив изборне листе групе грађана подносилац одређује ближу ознаку те листе, а у назив се може укључити име и презиме лица које група грађана одреди као носиоца изборне листе.

Лице одређено као носилац изборне листе може бити кандидат за народног посланика.

Лице одређено као носилац изборне листе може бити кандидат за други државни орган за који се истовремено спроводе избори.

Члан 43.

Изборна листа је утврђена кад је својим потписима подржи најмање 10.000 бирача.

Републичка изборна комисија прописује облик и садржај обрасца за потпис из става 1. овог члана и ставља га на располагање учесницима у изборима у року од пет дана од расписивања избора.

Бирач може својим потписом подржати изборну листу само једног предлагача. Сваки потпис из става 1. овог члана мора бити оверен у општинском суду.

Висину накнаде за оверу потписа утврдиће Министарство правде Републике Србије посебним актом.

Члан 44.

Изборна листа доставља се Републичкој изборној комисији најдоцније 15 дана пре дана одређеног за одржавање избора.

Уз изборну листу, Републичкој изборној комисији доставља се документација, и то:

1. потврда о изборном праву за сваког кандидата са изборне листе, у којој је назначено име и презиме, датум рођења, занимање и лични број кандидата,

2. писмена изјава кандидата да прихвата кандидатуру,

3. потврда о пребивалишту кандидата,

4. писмена сагласност носиоца листе,

5. овлашћење лица која подносе изборну листу,

6. уверење о држављанству,

7. судски оверени, на посебном обрасцу, потписи бирача који су подржали одређену изборну листу.

Члан 45.

Републичка изборна комисија проглашава изборну листу једне политичке странке (страначка изборна листа), листу две или више политичких странака (коалициона изборна листа), односно група грађана (изборна листа групе грађана), одмах по пријему изборне листе и одговарајуће документације, а најкасније у року од 24 часа од пријема изборне листе.

Решење о проглашењу изборне листе из става 1. овог члана Републичка изборна комисија доставља без одлагања подносиоцу.

Члан 46.

Ако Републичка изборна комисија утврди да изборна листа није поднета благовремено, донеће решење о њеном одбацивању.

Ако Републичка изборна комисија утврди да изборна листа садржи недостатке који су сметња за проглашење изборне листе у складу са овим законом, донеће, у року од 24 часа од пријема изборне листе, закључак којим се подносиоцу изборне листе налаже да најдоцније у року од 48 часова од часа достављања закључка отклони те недостатке. Тим закључком истовремено ће се подносиоцу изборне листе указати на радње које треба да обави ради отклањања недостатака.

Ако Републичка изборна комисија утврди да изборна листа садржи недостатке предвиђене овим законом, односно ако утврди да недостаци изборне листе нису отклоњени, или нису отклоњени у предвиђеном року, донеће у наредних 48 часова решење којим се одбија проглашење изборне листе.

3. Збирна изборна листа

Члан 47.

Збирну изборну листу утврђује Републичка изборна комисија и она садржи све изборне листе, са личним именима свих кандидата и подацима о години рођења, занимању и пребивалишту.

Редослед изборних листа, са именима свих кандидата, на збирној изборној листи утврђује се према редоследу њиховог проглашавања.

Збирну изборну листу Републичка изборна комисија објављује у "Службеном гласнику Републике Србије", најдоцније 10 дана пре дана одређеног за одржавање избора. За дан проглашења збирне изборне листе узима се дан њеног објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Сваки подносилац изборне листе има право да у року од 48 часова од дана објављивања збирне изборне листе изврши, преко лица које овласти, увид у све поднете изборне листе и документацију поднету уз њих.

VII. ПРЕДСТАВЉАЊЕ ПОДНОСИЛАЦА ИЗБОРНИХ ЛИСТА И КАНДИДАТА СА ИЗБОРНИХ ЛИСТА

Члан 48.

Подносиоци изборних листа имају право да у јавним гласилима обавештавају грађане о програмима и активностима, као и о предложеним кандидатима, у складу са одредбама овог закона.

Члан 49.

Организације које емитују радио и телевизијски програм, чији је оснивач Република Србија, обавезне су да од дана расписивања избора, у оквиру политичко-информативног програма чија су чујност и видљивост обезбеђене на целој територији Републике, обезбеде представљање подносилаца изборних листа и кандидата са изборних листа, као и изношење и образлагање изборних програма подносилаца тих листа, у складу са законом.

Организацијама из става 1. овог члана није дозвољено да, под било којим условима, омогуће представљање кандидата и изношење и образлагање програма подносилаца изборних листа у комерцијалном, забавном или другом програму.

Члан 50.

Уредници и водитељи политичко-информативних и специјализованих емисија организација из члана 49. овог закона обавезни су да у току изборне кампање независно и објективно представљају све кандидате, а водитељи емисија морају имати непристрасан однос према свим заступљеним политичким, социјалним и етничко-културним програмима политичких странака чији се кандидати представљају.

У складу са одредбом става 1. овог члана, а на основу члана 5. став 2. овог закона, организују се емисије којима се обезбеђује јавно сучељавање изборних програма подносилаца изборних листа и кандидата са тих листа.

Члан 51.

По два представника јавног предузећа које емитује радио и телевизијски програм а чији је оснивач Република Србија, Влада Републике Србије и политичких странака које имају посланике у Народној скупштини Републике Србије, споразумом утврђују број и трајање емисија за представљање политичких странака, политичких организација, односно група грађана које намеравају да учествују на изборима.

Споразум из става 1. овог члана закључује се најдоцније пет дана од дана доношења одлуке о расписивању избора и без одлагања јавно објављује.

Средства јавног обавештавања из става 1. овог члана уз учешће представника оснивача и подносилаца изборних листа, утврђују ближа правила за представљање подносилаца изборних листа, изборних програма и кандидата са изборних листа.

VIII. СПРОВОЂЕЊЕ ИЗБОРА

1. Бирачка места

Члан 52.

Гласање за посланике обавља се на бирачком месту. Бирачко место одређује се за гласање највише 2.500, а најмање 100 бирача. Бliжа правила у вези са бирачким местом утврђује Републичка изборна комисија.

Члан 53.

Бирач гласа на бирачком месту на коме је уписан у извод из бирачког списка.

Члан 54.

Сваком бирачу обавезно се, најдоцније пет дана пре дана одржавања избора, доставља обавештење о дану и времену одржавања избора, са бројем и адресом бирачког места на коме гласа и бројем под којим је уписан у извод из бирачког списка.

Обавештење из става 1. овог члана бирачима доставља орган надлежан за вођење бирачког списка.

Члан 55.

Сваки бирач гласа лично.

Бирач у току одржавања избора може гласати само једанпут. Гласање је тајно.

Гласа се на овереним гласачким листићима.

На бирачком месту и на 50 метара од бирачког места забрањено је истицање симбола политичких странака и другог пропагандног материјала.

Ако се у току гласања наруше правила из ст. 1. до 4. овог члана, бирачки одбор се распушта, а гласање на том бирачком месту се понавља.

На бирачком месту забрањено је коришћење пејџера, мобилних телефона и других средстава веза и комуникација.

Ближа упутства о мерама којима се обезбеђује тајност гласања утврђује Републичка изборна комисија.

Члан 56.

Бирачка места се отварају у 7,00 часова, а затварају у 20,00 часова. У току тог времена бирачко место мора бити непрекидно отворено. Бирачима који су се затекли на бирачком месту у тренутку његовог затварања омогућиће се да гласају.

Члан 57.

Ако се на бирачком месту наруши ред, бирачки одбор може прекинути гласање док се ред не успостави. Разлози и трајање прекида гласања уносе се у записник о раду бирачког одбора.

Ако је гласање прекинато дуже од једног часа, продужава се за онолико времена колико је прекид трајао.

Члан 58.

Док је бирачко место отворено и док траје гласање сви чланови бирачког одбора или њихови заменици морају бити на бирачком месту.

За свако бирачко место обезбедиће се посебна просторија у којој је могуће обезбедити тајност гласања.

У просторији у којој се обавља гласање може бити присутан само онолики број бирача колико има обезбеђених места за тајност гласања.

Забрањено је задржавање на бирачком месту свих лица која немају права и дужности у вези са спровођењем избора која су утврђена овим законом.

Припадници полиције на дужности могу ући на бирачко место само ако су на бирачком месту нарушени ред и мир, на позив председника бирачког одбора.

Због повреде одредаба ст. 1. до 5. овог члана може се поднети приговор Републичкој изборној комисији, која одлучује да ли ће се гласање на том бирачком месту поновити.

2. Изборни материјал

Члан 59.

Гласачки листић садржи:

1. редни број који се ставља испред назива изборне листе,
2. називе изборних листа, према редоследу утврђеном на збирној листи са личним именом првог кандидата са листе,
3. напомену да се гласа само за једну изборну листу, заокруживањем редног броја испред назива те листе.

Члан 60.

Гласачке листиће припрема и оверава Републичка изборна комисија.

Републичка изборна комисија утврђује број гласачких листића, који мора бити једнак броју бирача уписаних у бирачки списак.

Републичка изборна комисија контролише припрему и оверу гласачких листића и одређује број резервних гласачких листића.

Гласачки листићи штампају се на једном месту, на хартији заштитеној воденим жигом.

Подносилац изборне листе доставља Републичкој изборној комисији име лица које има право да присуствује штампању, бројању, паковању гласачких листића и њиховом достављању органима надлежним за спровођење избора.

У општинама где су у службеној употреби језици националих мањиха гласачки листићи се штампају и на тим језицима.

Републичка изборна комисија ближе прописује облик и изглед гласачких листића, начин и контролу њиховог штампања и достављање и руковање гласачким листићима.

Члан 61.

Министар надлежан за послове управе ближе ће прописати облик и димензије гласачке кутије. Гласачке кутије морају да буду од провидног материјала (плексиглас, пластика или слични материјал).

Члан 62.

Републичка изборна комисија је дужна да за сваки бирачки одбор благовремено припреми материјал за гласање, а нарочито потребан број гласачких листића, збирну изборну листу, извод из бирачког списка, потврде о изборном праву као и образац записника о раду бирачког одбора.

Примопредаја изборног материјала врши се најдоцније 48 часова пре дана одржавања избора.

Општинска управа стара се о уређивању бирачких места и припрема за сваки бирачки одбор потребан број гласачких кутија са прибором за њихово печење и прибором за писање.

На дан избора, пре почетка гласања, бирачки одбор утврђује да ли је припремљен изборни материјал за то бирачко место потпун и исправан, да ли је бирачко место уређено на начин којим се обезбеђује тајност гласања и да ли гласање може почети, што уноси у записник о свом раду.

Члан 63.

Збирна изборна листа, с називима изборних листа и именима свих кандидата, мора за време гласања бити видно истакнута на бирачком месту.

Садржај, облик и начин истицања збирне изборне листе из става 1. овог члана прописује Републичка изборна комисија.

Члан 64.

Представници подносилаца изборних листа и кандидати за посланике имају право увида у изборни материјал, а нарочито у изводе из бирачких спискова, записнике бирачког одбора, записнике Републичке изборне комисије и гласачке листиће. Увид се врши у службеним просторијама Републичке изборне комисије, као и код органа код којих се изборни материјал налази. Увид у изборни материјал може се извршити у року од пет дана од дана одржавања избора.

Члан 65.

Изборни материјал чува се најмање четири године. Републичка изборна комисија прописује начин коришћења изборног материјала.

Члан 66.

Републичка изборна комисија прописује садржину и облик образаца и изборног материјала потребних за спровођење избора у року од 15 дана од дана њеног именовања.

3. Гласање

Члан 67.

Бирачки одбор проверава гласачку кутију у присуству бирача који први дође на бирачко место. Резултат контроле уписује се у контролни лист, који потписују чланови бирачког одбора и бирач који је први дошао на бирачко место.

У гласачку кутију убацује се контролни лист, а затим се она у присуству првог бирача печати, што се уноси у записник о раду бирачког одбора.

По отварању гласачке кутије, најпре се проверава да ли у њој постоји контролни лист. Ако у гласачкој кутији нема контролног листа, бирачки одбор се распушта и именује се нови, а гласање на том бирачком месту се понавља.

Образац контролног листа и начин печења гласачке кутије прописује Републичка изборна комисија.

Члан 68.

Бирач најпре саопштава бирачком одбору своје лично име и предаје обавештење о гласању, а личном картом или другом исправом доказује свој идентитет.

Бирач не може гласати без подношења доказа о свом идентитету. Председник или члан бирачког одбора, пошто утврди идентитет бирача, заокружује редни број под којим је бирач уписан у извод из бирачког списка и објашњава му начин гласања.

Бирач потписује бирачки списак и преузима гласачки листић. Сваком бирачу који је приступио гласању и примио гласачки материјал, специјалним спрејом ће бити обележен кажипрет десне руке, као знак да је већ гласао. Трајање ознаке на кажипрсту је минимум 24 часа.

Члан 69.

Чланови бирачког одбора не смеју ни на који начин утицати на одлуку бирача.

Чланови бирачког одбора дужни су да бирачу, на његов захтев, поново објасне начин гласања.

Чланови бирачког одбора дужни су, нарочито да пазе да нико не омета бирача приликом попуњавања гласачког листића и да у потпуности буде обезбеђена тајност гласања.

Ако се у току гласања повреде одредбе из ст. 1. до 3. овог члана Републичка изборна комисија распушта бирачки одбор, образује нови бирачки одбор и одређује понављање гласања у том бирачком одбору.

Члан 70.

Бирач може гласати само за једну изборну листу са гласачког листића. Глас се заокружењем редног броја испред назива изборне листе за коју се гласа.

Бирач сам пресавија попуњени гласачки листић тако да се не види како је гласао и ставља га у одговарајућу гласачку кутију, а затим напушта бирачко место.

Члан 71.

На дан избора не могу се вршити никакве промене у изводима из бирачких спискова.

Ако поступи противно одредби става 1. овог члана, бирачки одбор се распушта, а гласање на том бирачком месту се понавља.

Члан 72.

Бирач који није у могућности да на бирачком месту лично гласа (слепе, инвалидно или неписмено лице) има право да поведе лице које ће уместо њега, на начин које му оно одреди, испунити листић, односно обавити гласање.

Начин гласања за бирача из става 1. овог члана уноси се у записник.

Члан 73.

Бирачи који се налазе на одслужењу војног рока или на војној вежби, односно бирачи који извршавају обавезу у јединицама или установама Војске Југославије, гласају на објављеном бирачком месту које је најближе касарни у којој служе војни рок или се налазе на војној вежби.

Републичка изборна комисија у "Службеном гласнику Републике Србије", најкасније 20 дана пре дана одржавања избора, објављује на којем, већ одређеном месту, ће гласати војници који се налазе у одређеној војној пошти на одслужењу војног рока или на војној вежби.

На основу података органа који води бирачки списак о бирачима из става 1. овог члана, Републичка изборна комисија је дужна да сачини и овери посебне изводе из бирачког списка за те бираче и да их, заједно са потребним бројем оверених гласачких листића и збирних изборних листа достави бирачким местима из става 1. овог члана.

IX. УТВРЂИВАЊЕ И ОБЈАВЉИВАЊЕ РЕЗУЛТАТА ИЗБОРА

1. Утврђивање резултата избора

Члан 74.

По завршеном гласању бирачки одбор приступа утврђивању резултата гласања на бирачком месту.

Бирачки одбор утврђује број неупотребљених гласачких листића и ставља их у посебан омот који печати.

На основу извода из бирачког списка, бирачки одбор утврђује укупан број бирача који су гласали.

Кад се гласачка кутија отвори, после провере контролног листа, важећи гласачки листићи одвајају се од неважећих.

Бирачки одбор констатује број неважећих листића и уноси га у записник, а потом утврђује број важећих листића и број гласова за сваку изборну листу, што такође уноси у записник.

Неважећи гласачки листић јесте непопуњени гласачки листић, листић који је попуњен тако да се не може утврдити за коју се изборну листу гласало и листић на коме је заокружено више од једне изборне листе.

Ако је на гласачком листићу заокружено име и презиме првог кандидата на изборној листи или је заокружен назив или део назива изборне листе, односно ако су истовремено заокружени редни број и назив изборне листе и име и презиме првог кандидата, такав изборни листић сматра се важећим.

Ако се утврди да је број гласачких листића у гласачкој кутији већи од броја бирача који су гласали, бирачки одбор се распушта и образује нови, а гласање на том бирачком месту понавља се.

Члан 75.

Бирачки одбор по утврђивању резултата гласања у записник о свом раду уноси број примљених гласачких листића; број неупотребљених гласачких листића; број неважећих гласачких листића; број важећих гласачких листића; број гласова датих за сваку изборну листу; број бирача према изводу из бирачког списка и број бирача који су гласали.

У записник о раду бирачког одбора уносе се и примедбе и мишљења чланова бирачког одбора, подносилаца изборних листа и заједничких представника подносилаца изборних листа, као и све друге чињенице од значаја за гласање.

Записник о раду бирачког одбора потписују сви чланови бирачког одбора.

Члан 76.

Записник о раду бирачког одбора израђује се на прописаном образцу који се штампа у шест примерака.

У општинама где су у службеној употреби језици националних мањина записник о раду бирачког одбора штампа се и на тим језицима.

Први примерак записника са утврђеним изборним материјалом доставља се Републичкој изборној комисији.

Други примерак записника истиче се на бирачком месту на јавни увид.

Преостала четири примерка записника уручују се представницима подносилаца изборних листа које су освојиле највећи број гласова на том бирачком месту и то одмах уколико подносилац изборне листе има представника у бирачком одбору, а уколико га нема представник подносилац изборне листе може преузети примерак записника од изборне комисије у року од 12 часова.

Остали подносиоци изборне листе имају право да, у року од 12 часова од достављања материјала са бирачког места Републичкој изборној комисији, од Републичке изборне комисије добију оверену фотокопију записника са бирачког места.

Члан 77.

По утврђивању резултата гласања бирачки одбор ће без одлагања, а најдоцније у року од 18 часова од часа затварања бирачког места, доставити Републичкој изборној комисији: записник о раду, извод из бирачког списка; неупотребљене и, одвојено, употребљене гласачке листиће; неважеће и, одвојено, важеће гласачке листиће, као и преостали изборни материјал.

Члан 78.

У року од 96 часова од затварања бирачких места, Републичка изборна комисија записнички утврђује: укупан број бирача уписаних у бирачки списак; број бирача који је гласао на бирачким местима; укупан број гласачких листића примљених на бирачким местима; укупан број неупотребљених гласачких листића; укупан број неважећих гласачких листића; укупан број важећих гласачких листића; број гласова датих за сваку изборну листу појединачно.

Републичка изборна комисија утврђује резултате избора и о томе сачињава посебан записник.

Републичка изборна комисија прописује садржај и облик обрасца записника о свом раду.

Члан 79.

Подносиоци изборних листа могу Републичкој изборној комисији пријавити лице које ће имати право да присуствује статистичкој обради података у Републичкој изборној комисији.

Члан 80.

Свакој изборној листи припада број мандата који је сразмеран броју добијених гласова.

Члан 81.

У расподели мандата учествују само изборне листе које су добиле најмање 5% гласова од укупног броја гласова бирача који су гласали у изборној јединици.

Члан 82.

Републичка изборна комисија расподељује мандате применом система највећег количника.

Мандати се расподељују тако што се укупан број гласова који је добила свака поједина изборна листа подели бројевима од један до закључно са бројем 250.

Добијени количници разврставају се по величини а у обзир се узима 250 највећих количника. Свака изборна листа добија онолико мандата колико тих количника на њу отпада.

Ако две изборне листе или више изборних листа добију исте количнике на основу којих се додељује један мандат а нема више нерасподељених мандата, мандат ће се доделити листи која је добила укупан већи број гласова.

Ако ниједна изборна листа није добила најмање 5% гласова, расподела ће се извршити на начин одређен у ст. 1. до 3. овог члана.

Члан 83.

Мандати који припадају одређеној изборној листи додељују се кандидатима са те листе, у складу са одредбама овог закона.

Кад одређеној изборној листи припадне више мандата него што је на тој листи предложено кандидата за посланике, мандат се додељује изборној листи која има следећи највећи количник.

Члан 84.

Подносилац изборне листе ће, најкасније у року од десет дана од дана објављивања укупних резултата избора, доставити Републичкој изборној комисији податке о томе којим кандидатима са изборне листе се додељују добијени посланички мандати, у складу са одредбама овог закона.

Ако подносилац изборне листе не достави податке, Републичка изборна комисија ће га писмено обавестити да је дужан да то учини у накнадном року од пет дана, уз упозорење на последице непоступања.

Ако подносилац изборне листе не достави податке ни у накнадно остављеном року, Републичка изборна комисија ће посебним решењем све добијене мандате са те изборне листе доделити кандидатима са листе према њиховом редоследу на листи. Против овог решења није дозвољен приговор, нити жалба.

2. Објављивање резултата избора

Члан 85.

Републичка изборна комисија објављује у "Службеном гласнику Републике Србије" податке о укупним резултатима избора посланика и то о:

1. броју бирача уписаних у бирачки списак,
2. укупном броју бирача који су гласали,
3. броју примљених гласачких листића,
4. броју неупотребљених гласачких листића,
5. броју употребљених гласачких листића,
6. броју неважећих гласачких листића,
7. броју важећих гласачких листића,
8. броју гласова који су добиле поједине изборне листе,
9. броју мандата који су добиле поједине изборне листе.

Члан 86.

Резултате избора Републичка изборна комисија објављује у року од 96 часова од часа завршетка гласања.

Од завршетка гласања до објављивања резултата избора, Републичка изборна комисија објављује преко средстава обавештавања привремене податке о резултатима избора.

Резултати избора објављују се у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 87.

Републичка изборна комисија издаје посланику уверење да је изабран.

X. ПРЕСТАНАК МАНДАТА, ПОНОВНИ ИЗБОРИ И ПОПУЊАВАЊЕ УПРАЖЊЕНИХ ПОСЛАНИЧКИХ МЕСТА

1. Престанак мандата

Члан 88.

Посланику престаје мандат пре истека времена на које је изабран: 1. ако му престаје чланство у политичкој странци или коалицији на чијој изборној листи је изабран за посланика,

2. подношењем оставке,
3. ако је правоснажном судском одлуком осуђен на казну затвора безусловно у трајању од најмање шест месеци,
4. ако је правоснажном судском одлуком лишен пословне способности,
5. преузимањем посла или функције који су, према овом закону, неспојиви са функцијом посланика,
6. губљењем држављанства,
7. ако му престаје пребивалиште на територији Републике Србије,

8. ако наступи смрт посланика,
9. брисањем из регистра код надлежног органа политичке странке, односно друге политичке организације на чијој изборној листи је изабран.

Посланику мандат престаје даном наступања случаја из става 1. овог члана.

Дан престанка мандата констатује Народна скупштина Републике Србије на првој наредној седници после пријема обавештења о разлозима за престанак мандата посланика.

Члан 89.

Поновни избори спроводе се ако Републичка изборна комисија поништи изборе због неправилности у спровођењу избора у случајевима утврђеним овим законом.

Члан 90.

Ако Републичка изборна комисија поништи изборе на поједином бирачком месту, гласање се понавља само на том бирачком месту.

Кад се избори понављају у случајевима утврђеним овим законом, Републичка изборна комисија доноси решење о понављању гласања.

У случају из чл. 89. и 90. овог закона резултат избора се утврђује по завршетку поновљеног гласања.

Члан 91.

Поновни избори се спроводе на начин и по поступку који су овим законом утврђени за спровођење избора.

Поновљене изборе расписује Републичка изборна комисија.

Поновни избори спроводе се најдоцније 15 дана од дана поништења избора у Републици Србији, односно седам дана од дана поништења избора на бирачком месту.

Поновни избори се спроводе по листи кандидата која је утврђена за изборе који су поништени, осим кад су избори поништени због неправилности у утврђивању изборне листе.

Члан 92.

Ако на основу члана 88. став 1. овог закона посланику престаје мандат пре истека времена на које је изабран, мандат се додељује новом посланику, на начин утврђен овим чланом.

Кад посланику престаје мандат пре истека времена на које је изабран у случајевима из става 1. овог члана, мандат припада политичкој странци са чије је изборне листе био изабран посланик коме је престао мандат и тај мандат се додељује кандидату на изборној листи за кога странка није добила мандат.

Кад посланику престаје мандат пре истека времена на које је изабран у случајевима из става 1. овог члана, а на изборној листи са које је посланик био изабран нема кандидата за које подносилац изборне листе није добио мандат, мандат припада подносиоцу изборне листе који има следећи највећи количник а за њега није добио мандат.

Мандат новог посланика траје до истека мандата посланика коме је престао мандат.

У случајевима из ст. 2. и 3. овог члана од кандидата се пре утврђивања мандата прибавља писмена сагласност да прихвати мандат.

XI. ЗАШТИТА ИЗБОРНОГ ПРАВА

Члан 93.

Органи надлежни за спровођење избора дужни су да у току изборног поступка обавештавају бираче о њиховим изборним правима и о начину заштите тих права.

Члан 94.

Сваки бирач, кандидат за посланика и подносилац изборне листе има право на заштиту изборног права, по поступку утврђеном овим законом.

Члан 95.

Сваки бирач, кандидат и подносилац изборне листе има право да поднесе приговор Републичкој изборној комисији због повреде изборног права у току избора или неправилности у поступку предлагања односно избора.

Приговор против одлуке, радње или пропуста бирачког одбора подноси се Републичкој изборној комисији.

Приговор из ст. 1. и 2. овог члана подноси се у року од 24 часа од часа кад је донета одлука, односно извршена радња коју подносилац приговора сматра неправилном, односно од часа кад је учињен пропуст.

Члан 96.

Републичка изборна комисија доноси решење у року од 48 часова од часа пријема приговора и доставља га подносиоцу приговора.

Ако Републичка изборна комисија усвоји приговор, поништиће одлуку или радњу.

Ако Републичка изборна комисија по приговору не донесе решење у роковима предвиђеним овим законом, сматраће се да је приговор усвојен.

Члан 97.

Против решења Републичке изборне комисије, којим је одбачен или одбијен приговор, може се изјавити жалба Врховном суду Србије.

Жалба се подноси преко Републичке изборне комисије у року од 48 часова од пријема решења.

Републичка изборна комисија дужна је да у року од 24 часа од пријема жалбе достави Врховном суду Србије приговор и све потребне списе.

Врховни суд Србије одлучује по жалби сходно применом одредаба закона којим се уређује поступак у управним споровима.

Одлука по жалби донеће се најкасније у року од 48 часова од пријема жалбе са списима.

Одлука донета у поступку по жалби је правоснажна и против ње се не могу поднети захтев за ванредно преиспитивање судске одлуке, нити захтев за понављање поступка, предвиђени Законом о управним споровима.

Ако суд усвоји жалбу, одговарајућа изборна радња, односно избори поновиће се најдоцније за десет дана.

XII. ТРОШКОВИ СПРОВОЂЕЊА ИЗБОРА

Члан 98.

Средства за рад органа за спровођење избора, изборни материјал и друге трошкове спровођења избора обезбеђују се у буџету Републике. Захтев за доделу средстава са спецификацијом укупних трошкова подноси Републичка изборна комисија.

Средства која се исплаћују као накнада за рад лица у органима за спровођење избора ослобођена су плаћања пореза и доприноста.

Члан 99.

У поступку спровођења избора општи надзор над поступцима политичких странака, кандидата и средстава јавног обавештавања у току изборних активности спроводи надзорни одбор.

Назорни одбор има десет чланова од којих половину чланова именује Народна скупштина Републике Србије на предлог Владе Републике Србије, а половину на предлог посланичких група у Народној скупштини Републике Србије из реда истакнутих јавних радника, под условом да они нису чланови органа политичких странака које учествују на изборима.

Председника надзорног одбора бирају између себе чланови надзорног одбора тајним гласањем.

Члан 100.

Назорни одбор:

1. прати предизборне активности и указује на евентуалне неправилности у поступању политичких странака, кандидата и других учесника у изборном поступку,

2. контролише поступање средстава јавног обавештавања у примени одредаба овог закона које се односе на обезбеђивање равноправних услова за представљање подносилаца изборних листа и кандидата са изборних листа,

3. предлаже мере за поштовање једнакости кандидата у излагању њихових програма,

4. обраћа се јавности ради заштите моралног интегритета личности кандидата,

5. упозорава на поступке политичких странака органа управе, кандидата и средстава јавног обавештавања којима се омета изборна кампања и угоржава једнакост права свих кандидата.

Ако било који учесник у изборној кампањи својим понашањем позива на насиље, шири националну, верску или расну мржњу или подстиже на неравноправност полова, надзорни одбор за изборну кампању без одлагања ће дати иницијативу за покретање поступка пред надлежним државним органима.

Ако се споразум из члана 51. овог закона не закључи у предвиђеном року, надзорни одбор утврдиће број и трајање емисија за равноправно представљање подносилаца изборних листа.

Члан 101.

Народна скупштина Републике Србије именује чланове Републичке изборне комисије у року од 20 дана од дана ступања на снагу овог закона.

Републичка изборна комисија донеће акте предвиђене овим законом најдоцније у року од пет дана од дана именовања својих чланова.

Републичка изборна комисија одређује бирачка места на којима ће се обавити гласање за народне посланике тако да се омогући бирачима да гласање за те посланике и за друге посланике, односно одборнике, за које се истог дана спроводе избори, обаве у истој просторији или, по могућности, у најближој просторији у којој се истовремено спроводе други избори.

Члан 102.

Републичка организација надлежна за послове статистике објавиће у "Службеном гласнику Републике Србије" податке о броју бирача у року од десет дана од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 103.

За финансирање изборне кампање обезбеђују се средства у износу од 1000 просечних нето зарада исплаћених у приврди Републике Србије у месецу који је претходи месецу у коме су расписани избори, а за који су објављени званични подаци.

Средства из става 1. овог члана расподељују се сразмерно броју освојених мандата.

XIII. КАЗНЕНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 104.

Казном затвора до три године казниће се за кривично дело члан Републичке изборне комисије или члан бирачког одбора, или друго лице које у вршењу дужности у вези са избором посланика измени број датих гласова додавањем или одузимањем гласачких листића или гласова при пребројавању или које објави резултат избора који не одговара објављеном гласању.

Члан 105.

Казном затвора до једне године казниће се за кривично дело:

1. ко другог у намери да му онемогући гласање за посланика противзаконито не уведе у списак или га избрише из тог списка,

2. ко силом, озбиљном претњом, подмићивањем или на други начин принуди другог или на њега утиче да на изборима за посланике не гласа или да гласа за одређену изборну листу или да не гласа за одређену изборну листу.

Ако дело из става 1. овог члана учини члан Републичке изборне комисије, члан бирачког одбора или друго лице у вршењу дужности у вези са изборима за посланике, казниће се казном затвора од три месеца до три године.

Члан 106.

Новчаном казном или казном затвора до једне године казниће се за кривично дело:

1. ко после објављених избора за избор посланика позове бирача на одговорност због гласања или захтева од њега да каже како је гласао или зашто није гласао,

2. ко на изборима за избор посланика гласа уместо другог бирача под његовим именом или на истом гласању гласа два или више пута,

3. ко на изборима за посланике уништи, оштети, одузме или прикрије гласачки листић којим је обављено гласање, неку од исправа о изборима или било који предмет намењен изборима или гласању.

Ако дело из става 1. овог члана учини члан Републичке изборне комисије, члан бирачког одбора или друго лице у вршењу дужности у вези са наведеним изборима - казниће се затвором од три месеца до три године.

Члан 107.

Новчаном казном или казном затвора до шест месеци казниће се за кривично дело лице које на изборима за посланике повреди тајност гласања.

Ако дело из става 1. овог члана изврши члан Републичке изборне комисије, члан бирачког одбора или друго лице у вршењу дужности у вези са изборима посланика - казниће се затвором до три године.

Члан 108.

Новчаном казном од 5.000 до 20.000 нових динара казниће се за прекршај организација која објави процену резултата избора или претходне резултате избора, супротно одредби члана 5. став 3. овог закона.

За прекршај из става 1. казниће се и одговорно лице у организацији новчаном казном од 1.000 до 4.000 нових динара.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и лице које објави процену резултата избора или претходне резултате избора новчаном казном од 500 до 2.000 нових динара.

Члан 109.

Новчаном казном од 1.500 до 6.000 нових динара казниће се за прекршај члан бирачког одбора или Републичке изборне комисије, који онемогући праћење рада органа за спровођење избора (члан 32. став 2. Закона).

Члан 110.

Новчаном казном од 12.000 до 60.000 нових динара казниће се за прекршај организације из члана 51. овог закона ако не извршавају обавезе утврђене одредбама овог закона односно ако омогуће представљање кандидата супротно члану 49. став 2. овог закона.

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у организацији из члана 51. овог закона новчаном казном од 1.500 до 6.000 нових динара.

Члан 111.

Новчаном казном од 5.000 до 10.000 нових динара казниће се руководиоца органа надлежног за вођење бирачких спискова уколико не изврши обавезе из чл. 12, 19. и 54. Закона.

Члан 112.

Новчаном казном од 5.000 до 10.000 нових динара казниће се за прекршај политичка странка, коалиција, односно друга политичка организација или друго правно лице које супротно одредбама овог закона истиче симболе политичке странке, односно друге политичке организације, као и други пропагандни материјал (члан 55. Закона).

За прекршај из става 1. овог члана казниће се и одговорно лице у политичкој организацији или другом правном лицу новчаном казном од 500 до 3.000 нових динара.

Члан 113.

Новчаном казном од 1.500 до 6.000 нових динара казниће се за прекршај лице које на бирачком месту користи пейџер, мобилни телефон и друга средства веза и комуникација (члан 55. Закона).

Члан 114.

Новчаном казном од 500 до 2.500 нових динара казниће се лице које изазове неред на бирачком месту, услед чега је гласање морало бити прекинуто (члан 57. Закона).

XIV. ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 115.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику Републике Србије".

Члан 116.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о избору народних посланика ("Службени гласник РС", бр. 79/92, 83/92, 53/93, 67/93, 90/93, 107/93, 48/94 и 32/97).

Члан 117.

Даном ступања на снагу овог закона престаје да важи Закон о изборним јединицама за избор народних посланика ("Службени гласник РС", број 32/97).

ОПРОШТАЈ ОД ДР МАРКА СПАИЋА – ЈЕДНОГ
ОД ОСНИВАЧА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ОДЛАЗАК ВЕЛИКОГ ПАТРИОТЕ

Велики српски радикал, др Марко Спаић, преминуо је 8. септембра 2000. године, у 66-ој години

Иако је кроз живот ишао тешким, трновитим путем, др Марко Спаић постигао је велике успехе и на приватном и на професионалном плану. Поред немаштине и беде, његово школовање у комунистичком режиму ометала је и његова породична генеза. Његов отац је био истакнути члан четничког покрета, а деда, Новица Вучуревић, црногорски официр, командант херцеговачких добровољаца.

И поред свих препрека, Марко Спаић је био међу најбољим ученицима, а школу је завршио са одличним успехом. Са високим проценом оцена завршио је и Медицински факултет у Београду, где се и запослио на Клиници за инфективне болести.

Убрзо после тога вратио се у свој родни крај, у Требиње, где је као први пнеумофтизиолог основао грудно одељење.

Један од највећих успеха у животу др Марка Спаића је и тај што је поставио темеље Српске радикалне странке у Херцеговини. Истрајним залагањем његових саборца српских радикала, Српска радикална странка је постала убедљиво најјача и најпопуларнија партија у народу Републике Српске.

Као свог омиљеног сутрађанина, Требињци су га изабрали за одборника у Скупштини општине Требиње, а као кандидат Српске радикалне странке Републике Српске био је посланик у Народной скупштини Републике Српске и потпредседник Извршног одбора српских радикала у Републици Српској. Био је и члан највишег тела Српске радикалне странке, Централне отаџбинске управе.

На комеморативном скупу у Требињу посвећеном народном трибуну, др Марку Спаићу, председник Републике Српске, др Никола Поплашен, 9. септембра 2000. године, следећим речима опростио се од свог пријатеља и саборца:

"Ожалостњена породицо, уважени пријатељи нашег брата Марка,

од пре неколико дана сви смо осиромашени за топли осмех и шарм нашег драгог Марка.

Марко Спаић је рођен 4. јуна 1934. године у Зушима код Требиња, у много-

Марко Спаић

бројној и угледној породици Спаса и Божице Спаић, рођене Вучуревић.

Међу седморо браће и сестара, још од најранијег узраста, истицао се живошћу и знатжељом, бржим учењем и интелектуалним зрењем. Уочи Другог светског рата полази у основну школу као најмлађи, а убрзо се показало и као најбољи ђак.

Школовање прекидају ратне страхове. Немаштина и друге ратне недаће учиниле су да Марко, као и цела његова генерација, брже одрасте и раније сазри.

После рата наставља школовање и за две године завршава четири разреда. Својим трудом и радом Марко је морао превазићи и проблеме који су били знатно озбиљнији од његовог дечијег света. Као син припадника четничког покрета био је обележен, онако како се то тада чинило. Марко је увек морао и радити и учити више да би добио заслужену награду. Тако му је и дозвољен упис у нижу гимназију.

Марко је смогао снаге да и поред чврстих оквира – материјалне беде, разних препрека и неправде, оствари јасно постављене циљеве. Такав је био то-

ком школовања, током учествовања у свим активностима – од радних акција до активности у његовом родном месту, и такав је остао током целог живота.

По завршетку гимназије школовање наставља на Медицинском факултету у Београду. Факултет је завршио 1966. године као изврстан студент. Кратко време, до 1968. године, остаје у Београду и ради на Клиници за инфективне болести. Повучен жељом за родним крајем и подстакнут вољом да стеченим знањем помогне сиромашној Херцеговини, Марко се враћа у Требиње и започиње рад у Медицинском центру. Одмах по заснивању радног односа упућен је на специјализацију за плућне болести поново у Београд. Можда је управо и на овај начин настала та веза коју је Марко током протеклих година стварао и гајио, а и преносио на друге. Требиње и Београд били су подједнако Маркови градови.

У Београду је упознао и Јорданку, своју будућу супругу, са којом се, након студентских дана, вратио у родну Херцеговину.

Специјализацију завршава 1975. године, стекавши статус перспективног лекара-специјалисте, који је током дугогодишњег рада на најбољи начин оправдао.

Иако су му нуђене примамљиве понуде по којима је каријеру могао наставити у Шведској или Сједињеним Америчким Државама, Марко је одлучио да остане у свом Требињу.

Као први пнеумофтизиолог у Требињу основао је грудно одељење и заложил се за изградњу нове зграде у којој би то одељење радило. Професионалним поступцима и сусретљивим и хуманим односом према пацијентима и њиховим породицама, Марко и његови сарадници постигли су велике резултате. Његов рад тиме је постао познат у професионалним медицинским круговима широм бивше Југославије.

Радећи на овом одељењу, Марко је истакао своје најбоље особине – преданост, истрајност и марљивост. Читав радни век провео је као начелник овог одељења и његов утицај био је пресудан за едукацију и стручно усавршавање ве-

лико броја других лекара. Био је биран и за заменика директора овог центра.

Марко је свој хуманизам показивао и на другим пољима. Био је добровољни давалац крви, а многа је учинио и за афирмацију акција прикупљања крви.

Уз прте хуманости, алтруизма, идеја правде и правичности, у Марку је током читавог његовог живота горела искра патриотизма, наслеђена од породице.

У политику је ушао као народни трибун и такав је остао до краја свог живота.

Осетивши да је дошло време националног буђења, Марко је активно ушао у политику као један од оснивача Српске радикалне странке Републике Српске. Од тада до краја свог живота, Марко је остао политички доследан примјером достојанствено служећи интересима свог народа.

Захваљујући изузетном страначком раду, успео је да прође све степенице страначког деловања. Био је одборник у Скупштини општине Требиње. Као кандидат Српске радикалне странке Републике Српске био је биран за посланика у свим послератним сазивима Народне скупштине Републике Српске. Био је члан Централне отаџбинске управе Српске радикалне странке. Извршни одбор Српске радикалне странке Републике Српске једногласно га је изабрао за свог потпредседника. Учествовао је као делегат у раду свих Отаџбинских конгреса Српске радикалне странке, а на последњем је био и члан радног председништва.

Остаје упамћено да је био аутентични представник Херцеговине, увек спреман да делује на себи својствен начин. Тиме је постао сведок тешких и драматичних догађаја којима се писала и кројила историја нашег народа. Марко је, као учесник тих догађаја, био и на животном искушењу. Свестан наученог и спознатог, Марко се определио за поштење изнад непоштења, људскост изнад нељудскости, доследност изнад недоследности и патриотизам изнад издаје.

Његови духовити коментари и дискусије биће запамћени у нашем народу и препричавале се једнако као што је Марко за скупштинском говорницом говорио о старим народним трибуцима у којима је пронашао узор. Кроз хумор, издалека, говорио је о најзначајнијим истинама за наш народ истичући предност и слабости других посланика и других људи.

Зар је могло и бити другачије? Зар је унук чувеног херцеговачког мудраца Луке Спаића, кога је Марко са поносом звао мој велики ђед, могао остати политички неангажован у временима великих националних искушења? Зар да унук команданта херцеговачких добровољаца, црногорског официра Новице Вучуревића, буде кукавица? Како да син изла она, истакнутог српског борца?

Марко није мрзео. Он је волео и када је грчевито и оштро заступао интересе свог народа. Волео је отаџбину и слободу. Свима је желео добро. И онима које је лечио и онима којима је био супротстављен. Био је слободољубив и толерантан, али истовремено и бескомпро-

мисан када се требало супротставити злу.

Српски радикали су вечно захвални свом брату Марку. Захваљујући њему и његовим саборцима, Српска радикална странка је постала најјача странка у Херцеговини.

Марко је своје сараднике уважавао и респектовао. Посебну наклоност је показивао према младима код којих је подстицао и спортске активности. И сам је био аматерски ангажован спортски радник, заљубљеник фудбала и ФК "Леотар", са којим је проводио бројна дружења, а према његовом сведочењу и неке од најлепших тренутака у његовом животу.

Почетком септембра прошле године одлази у заслужену пензију. Међутим, то га није спречавало да буде свакодневно присутан на грудном одељењу. Без одељења и пацијената, без остварене жеље да неком помогне, не би му вредео дан.

Кажу да и када би изашао из болнице, спуштајући се до града лаганом шетњом, увек би се неко нашао да приђе са смотуљком у руци и пита: "Докторе, можете ли ми погледати снимак"?

Његов херцеговачки, интелигентни хумор, био је богат тоглим примедбама које су можда неком личиле на благу иронију, али су више биле подстицај људској страни његових саговорника.

То богатство које нам је Марко подарио, остало је у нама.

Нека му је вечна слава и хвала".

Припремила
Ивана Ђурић

Народни посланици Народне скупштине Републике Српске (Марко Спаић други слева)

САОПШТЕЊА ЗА ЈАВНОСТ

ПРЕДСЕДНИЧКОГ КОЛЕГИЈУМА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

АНАЛИЗИРАТИ ИЗБОРНЕ РЕЗУЛТАТЕ

Београд, 3. 10. 2000. године

Председнички колегијум Српске радикалне странке, на својој редовној седници, разматрао је актуелну политичку ситуацију, као и мере и активности које ће српски радикали предузети у наредном периоду.

Председнички колегијум српских радикала заказао је седницу Централне отаџбинске управе за суботу, 14. октобра 2000. године. На овој седници разматриће се и извршити детаљна анализа резултата избора и предузети мере да Српска радикална странка крене путем успеха и победе и поврати високе политичке позиције и углед који ужива код грађана наше отаџбине.

Председнички колегијум српске радикалне странке захтева од Савезне владе, посебно од својих министара у Влади, да на свакој седници, свакога дана, инсистирају да грађани избегли са простора бивших југословенских република буду уписани у књигу држављана Савезне Републике Југославије. Недопустиво је да грађани који су пре неколико година поднели захтев за држављанство Савезне Републике Југославије ни до данас нису добили држављанство, те српски радикали сматрају да се хитно морају предузети мере које ће спречити даљи дискриминаторски однос надлежних државних органа Савезне Републике Југославије према онима који припадају нашем народу и желе да живе у нашој земљи.

Српска радикална странка ће и у будуће водити своју политику, јасно различиту од политике осталих странака на домаћој политичкој позорници. Српска радикална странка са поносом истиче да су њена идеологија и политички програм потпуно другачији од илеја и програма Социјалистичке партије Србије и Југословенске левнице, али и странака антисрпске оријентације окупљених у коалицији ДОС. Као и до сада, српски радикали ће своје политичко деловање усмерити на добробит српског народа у свим српским земљама, уверени да није далеко дан када ће вековна жеља Срба да живе у јединственој, економски јакој и политички стабилној српској држави бити остварена.

Председнички колегијум
Српске радикалне странке

Остављени на цедилу: дуг пут до држављанства

ПАРТИЗАНСКА ХАЈДУЧИЈА ДОС-а

Београд, 10. 10. 2000. године

Српска радикална странка сматра да су целокупан изборни поступак, медијска кампања и све остале изборне радње обилловале бројним недостацима, неправилностима и нередовностима. Српски радикали су на време указивали на криминално деловање појединих државних институција које су учествовале у стварању тих нередовности и фалсификовању изборне воље грађана Југославије. Револт народа био је потпуно оправдан, све до тренутка док није и званично проглашена изборна победа Војислава Коштунице. Све што се после тога дешавало широм наше отаџбине, представља најмрачнију страну српске политичке историје.

Председнички колегијум Српске радикалне странке саопштава да све оно што је нови, самопрокламовани режим ДОС-а учинио по признавању изборне победе Војислава Коштунице, представља пуч, насиље над Уставом и законом, огољено разбојништво и праву партизанску хајдучију. Рушење и спаљивање зграда, без икаквог повода и разлога, пребијање и линчовање политичких противника, отимачина и пљачка свега што дође под руку новим, како кажу, ослободиоцима, права је слика новоуспостављеног антиустановог и антидемократског режима ДОС-а. Противустановно и противзаконито заузимање информативних кућа, предузећа и фабрика, пљачка и отимачина пословних банака, пребијање службеника, представља покушај историјске и политичке копије Октобарске револуције и рушилачког деловања комунистичких фаланги 1945. године у Србији. Србија није била у оваквом хаосу у својој целокупној модерној политичкој историји.

Српска радикална странка никада неће дати легитимитет разбојништву, силешијству и диктатури било ког облика. Такође, сматрамо да то што је илегални режим ДОС-а онемогућио деловање Владе Србије, свих државних институција, доводи до потпуног колапса и хаоса у свим сферама друштвеног живота. Цене на тржишту од илегалног преузимања власти ДОС-а и других неформалних група дивљају. Основне животне намирнице поскупеле су и за 300% (три стотине процената) и све уз демократски благослов оних који противустановно и без воље народа управљају овом земљом. Таквом дивљаштву Српска радикална странка никада неће пружити подршку.

Председнички колегијум српских радикала указује на чињеницу да је председник Југославије, Коштуница, већ у својим првим изјавама показао да су српски радикали били у праву када су

народ Србије и Црне Горе у предизборној кампањи упозоравали на катастрофалне последице могуће изборне победе кандидата ДОС-а. Наиме, у дању када је нова усташка, кажу демократска власт, ухапсила четрнаесторицу Срба у Источној Славонији, који су одговорни зато што су бранили своја српска огњишта, Коштуница је исказао своје дивљење према хрватској демократији и жељу за успостављањем најближих односа наше земље са новом хрватском државом.

Истовремено, одустајање од континуитета и правне сукесије претходне Југославије, као и најављено поклоњење молбе у америчкој чекаоници за пријем Југославије у поновно чланство у Уједињеним нацијама, значе политичку бламажу и катастрофалне политичке последице. Наравно, нико од једноумних режимских медија није желео народу да објасни стварне последице свега што таква одлука носи са собом. Наиме, тиме Савезна Република Југославије, између осталог, признаје да је извршила агресију на бивше југословенске републике Хрватску, Босну и Херцеговину и имаће обавезу да тим републикама плати ратну одштету.

Српска радикална странка показала је добру вољу за разговоре са свим политичким субјектима и учествовала у консултацијама око могућег формирања прелазне владе, која је требало да обезбеди функционисање државе у наредном периоду и стварање услова за провођење поштених и демократских избора на републичком нивоу.

Међутим, истовремено са разговорима које су обављали са представницима Српске радикалне странке, чланови ДОС-овог илегалног режима нахушкали су руљу која је требало да линчује председника Српске радикалне странке, др Војислава Шешеља, и остале посланике Српске радикалне странке само зато што су народу са скупштинске говорнице рекли истину о догађајима у Србији. Наравно, српски радикали ни од кога и никада нису бежали, па нису и неће ни од разбојника које је на њих послао ДОС.

Због свега што су учинили, а посебно због организованог напада ДОС-а на челнике српских радикала, Председнички колегијум обавештава јавност да Српска радикална странка више неће учествовати ни у каквим преговорима са представницима ДОС-а. Са њима српски радикали немају о чему да разговарају, све док се не ослободе све државне институције и организације противзаконито запоседнуте и не омогући нормално функционисање легалних државних органа.

Српска радикална странка, као данас једина озбиљна, национална и патриотска српска политичка странка, позива све часне и искрене родољубе да се укључе у њене редове и помогну политичку борбу за опстанак и слободу српског народа у Савезној Републици Југославији.

Председнички колегијум
Српске радикалне странке

Освајање "демократије": обрачун са државном телевизијом

ПОЧЕЛЕ ПРИШРЕМЕ ЗА РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРЕ

Београд, 17. 10. 2000. године

Председнички колегијум Српске радикалне странке разматрао је на својој редовној седници актуелну политичку ситуацију, као и мере које ће српски радикали предузети у предстојећем периоду.

Председнички колегијум српских радикала почео је са свеобухватним припремама за предстојеће парламентарне изборе у Републици Србији. Српска радикална странка очекује да ће републички избори показати углед и снагу коју српски радикали уживају у нашем народу, јер су својим политичким деловањем доказали да се значајно разликују од левичарских партија, као и од антисрпских и антидемократских снага које су окупљене у ДОС-у. Формирањем својих револуционарних комитета, ДОС је доказао да им је једини циљ отимање и пљачка предузећа и фирми, без икаквих законских или уставних овлашћења, малтретирање грађана и стварање хаоса у Србији.

Српска радикална странка, као једина озбиљна опозициона странка у Србији, од првог дана је оштро критиковала овакво противустварно и противзаконито деловање актуелног ДОС-овог режима. Енормним повећањем цена основних животних намирница, струје, нафте и нафтних прерађевина, јавног превоза и других производа и услуга, ДОС-ова власт је недвосмислено потврдила своју неспособност, која ће условити продубљивање социјалне и економске кризе.

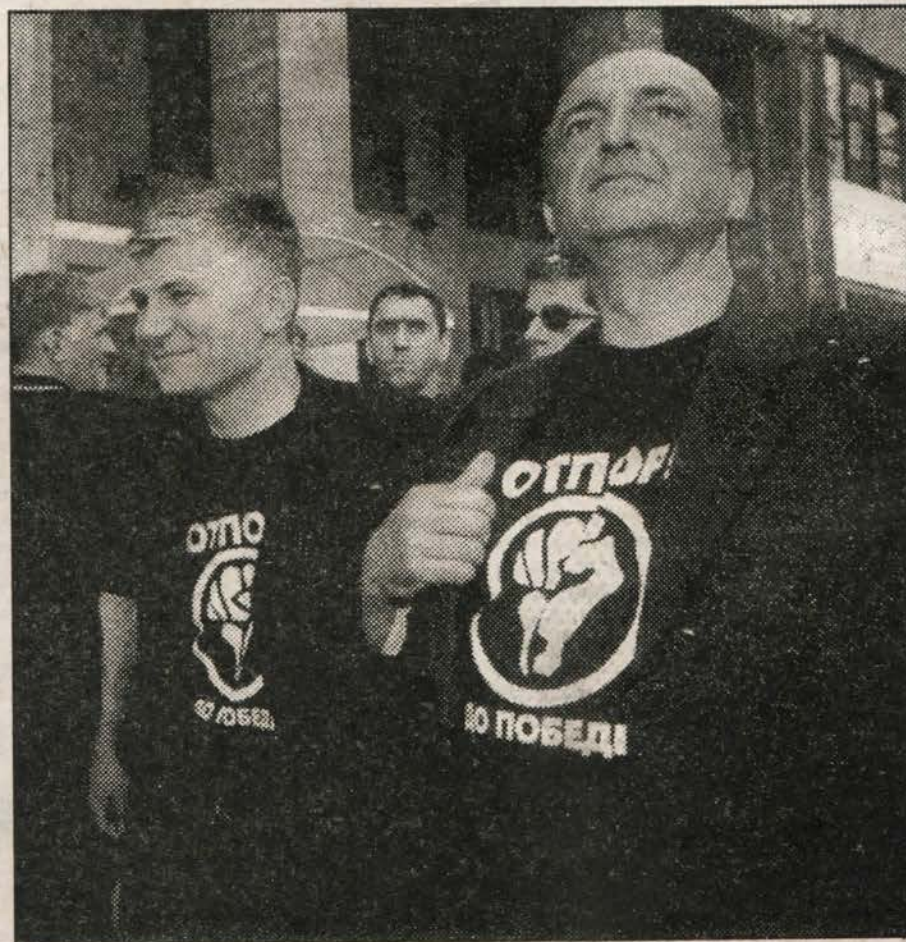
Од 24. септембра непрестано слушамо о милијардама долара који свакодневно улазе у нашу земљу, али који су очигледно невидљиви за обичне грађане. Једини прилив који је ДОС остварио је прелазак богаташа из ЈУЛ-а у њихове "демократске" редове. Српски радикали ће се и убудуће бескомпромисно борити за остварење виталних националних интереса српског народа и супростављати сваком покушају ДОС-а да под изговором некакве финансијске помоћи из иностранства распарчавају српске територије.

Председнички колегијум српских радикала истиче да се једино вођењем одговорне и домаћинске политике земља може извести из постојеће кризе. Српска радикална странка никада народу није обећавала куле и градове, па и пред предстојеће републичке парламентарне изборе не нуди празна обећања о товарима блага, већ конкретна програмска решења за постепен али сигуран привредни опоравак и развој наше отаџбине.

Председнички колегијум
Српске радикалне странке

Нагли скок цена: ДОС потврдио своју неспособност

Стара песма: испариле милијарде долара обећане народу

КОНФЕРЕНЦИЈЕ ЗА НОВИНАРЕ

СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

ВРЕМЕ ЗА ТВ ДУЕЛЕ

7. септембар 2000. године

Др Војислав Шешељ: Даме и господа, сада када су познати сви кандидати за председника Републике. Српска радикална странка захтева да државна телевизија Србије организује директно сучељавање свих председничких кандидата међусобно. Томислав Николић, председнички кандидат Српске радикалне странке, захтева, пре свега, сучељавање са Слободаном Милошевићем кандидатом левичарских партија, а уз то прихвата и телевизијске дуеле са кандидатима Српског покрета обнове и Демократске опозиције Србије, Војиславом Михаиловићем и Војиславом Коштуницом.

Директно телевизијско сучељавање председничких кандидата у предизборној кампањи је већ увелико цивилизацијска тековина присутна у целом демократском свету. Сматрамо да би било крајње погрешно да на нашим председничким изборима не буде тог сучељавања. Ми знамо да је државна телевизија подвљивала по том питању 1997. године на председничким изборима у Србији. Избегла је да фаворизованог кандидата изложи ризику директног сучељавања. Овог пута ми инсистирамо да дође до директног сучељавања на државној телевизији између Томислава Николића и Слободана Милошевића, наравно, као председничких кандидата највећих политичких партија, а спремни смо и на директно сучељавање са Војиславом Михаиловићем и Војиславом Коштуницом.

Српска радикална странка је при крају посла око предаје листа кандидата за општинске и градске одборнике у целој Србији а сви наши кандидати за покрајинске посланике већ су увелико проглашени. У Београду је проглашена комплетна листа од 110 наших кандидата за градске одборнике и више од 80% кандидата за општинске одборнике. Очекујемо, у току данашњег дана, да ће, вероватно, у Београду цели посао бити завршен, остаће само неколико кандидата због проблема које имају око прибављања документације, то ће бити решено сутра.

Предизборна кампања је време сучељавања свих политичких странака и подношење рачуна народу. У време предизборне кампање сви државни органи би морали нормално да функционишу и да решавају проблеме. У Србији посебан проблем представља неажурност у спровођењу закона о исплати заосталих дечијих додатака државним обвезницима, којима се може куповати роба државних дужника. Многе фирме још увек избегавају, иако дугују држави позамашне износе, да своју робу продају за обвезнице. У свим тим фирмама директори су или из Социјалистичке партије Србије или из Југословенске левнице. Ни један једини нема да не припада некој од ове две левичарске партије. Ако ми немамо државних инструмената да их натерамо да проводе

Позив на ТВ мегдан:
Томислав Николић

закон, онда њихове партије треба да носе одговорност зашто се закон већ увелико не проводи.

Што се тиче јавних предузећа, ви сте видели да наша више пута поновљена критика није нарочитим плодом уродила. Живко Шоколовачки, председник Управног одбора Нафтне индустрије, обмањује јавност дезинтертирајући моју изјаву. Ја сам га напао због захтева да његова плата буде четири и по пута већа од просечне плате у нафтној индустрији а то би сад било више од 40 000 динара. Он се жали како је његова плата у јуну била свега деветнаест и по хиљада. Јесте, у јуну му је била сувише маља плата, па зато сад тражи 40.000. На Влади Србије у јуну није била његова плата, јер тада још није био усвојен Закон о јавним предузећима. Чим је закон усвојен, он је пожурио са захтевом да се његова плата доведе у склад са његовим жељама. Уопште не помиње што је тражио 180 милиона да од јула до децембра да Нафтна индустрија Србије на име спонзорстава, донација и других видова поклањања, додели ко зна коме огромну суму новца, 180 милиона динара.

Ми смо недавно 10 милиона долара одобрили из Народне банке Југославије, из девизних резерви, за Нафтну индустрију Србије, да би

набавили гориво, а они су спремни 7 милиона марака тако као Деда Мраз да поделе и баш их брига јер су научили да деле огроман друштвени новац захваљујући монополском положају који су уживали.

Новинар: Како коментаришете изјаву Љубише Ристића да се његов колега из савезног парламента, Томислав Николић, боји да ће чланови Српске радикалне странке гласати за...

Др Шешељ: Љубиша Ристић је одувек био глумац, добар глумац и врло смешан глумац. Од када га ја познајем он је изузетно смешан глумац. Јуче је глумио. Нико нормалан у Србији не може ни да помисли да би неки гласач Српске радикалне странке гласао за Слободана Милошевића, али ће сигурно многи гласачи Социјалистичке партије Србије гласати за Томислава Николића, јер им је досадио ЈУЛ, јуловско надметање у броју привилегија државних функција и места на кандидатским листама, упркос чињеници да он нема никакву снагу. Једна ствар је у свему овоме сигурна. Ниједан гласач ЈУЛ-а, ниједан гласач Југословенске левнице сигурно ће гласати за Томислава Николића из једноставног разлога што Југословенска левница и нема гласача у Србији.

Новинар: Можете да одговорите или ви или господин Никола Поплашен. Колико је јавност у Савезној Републици Југославији упозната са стањем у Републици Српској пре и после последњих избора и да ли ће и какав утицај то имати на резултате избора заказаних за 24. септембар?

Др Шешељ: Ево доктор Поплашен.
Др Никола Поплашен: Мислим да је јавност у Републици Србији и Савезној Републици Југославији делимично, а делом и фалсификована, упозната са стањем у Републици Српској па и у Босни и Херцеговини. Главни медији у Републици Србији, па и у Југославији, стање ствари у Републици Српској би морали окарактерисати њиховим правим именом. Ту се ради о комбинацији протектората и окупације. Ради се о потпуном понижењу српског народа, ради се о разарању Републике Српске и свих њених државних елемената, а јавност у Србији и Југославији је тим пре морала бити обавештена, јер је Југославија један од потписника и гарант спровођења Дејтонског мировног споразума. У том смислу постоји и формална обавеза да јавност буде информисана на истинит начин.

Разуме се, све што се догађа у Југославији има директног одраза на Републику Српску, па и Босну и Херцеговину, и, напротив, било каква одбрана Републике Српске и њена перспектива је немогућа и улази у подручје бесмисла, уколико Србија не би опстала као независна суверена држава, која једнако води рачуна о своме народу без обзира да ли живи са ове или оне стране Дрине. Мислим да постоји и већи број позитивних и политички мудрих државничких потеза у Србији и у Југославији који нису повучени а који би ишли у при-

лог оваквој тврдњи. Пре свега, мислим на велики број Срба из Хрватске, из Босне и Херцеговине који се налазе у Рашким деловима Југославије и који нису добили држављанство, нити имају фактичку могућност да се врате на ранија огњишта.

Новинар: Господине Шешељ, имам два питања за вас. Прво је у вези са могућом контролом изборног процеса, имајући у виду нека искуства Српске радикалне странке, поготово из првог круга председничких избора.

Др Шешељ: Што из првог? Из другог круга је увек било више крађе.

Новинар: Одлично. Како ће радикали контролисати изборни процес? Друго питање је везано за конфронтације радикала са коалиционим партнерима. Ваши људи су напустили Управни одбор државне телевизије и све чееше се размешују неке озбиљне критике. Да ли то угрожава ваш коалициони однос, постоји ли могућност да ви евентуално напустите коалицију са СПС-ом и ЈУЛ-ом?

Др Шешељ: Српска радикална странка ће контролисати ове изборе на свим бирачким местима. Ми имамо довољан број обучених контролора. Ако случајно неко отвори бирачко место тамо где ми унапред нисмо знали да ће бити бирачко место, сигурно га нећемо признати. Има неких индиција да се спремају малвезрације. Очигледно, огроман број потписа за председничког кандидата Слободана Милошевића о томе сведочи, јер 350.000 потписа му је обезбедио Синиша Вучинић из Радикалне странке левице. То је објавила сва режиска штампа, па ако му је он обезбедио 350.000 потписа онда можемо претпоставити како су му и остали потписи прикупљени. Тај Синиша Вучинић није могао ни за своју странку да скупи потписе. Свуда смо га оспорили и свуда су били фалсификати, а и први пропусти Савезне изборне комисије, то је најблажи термин, а очигледно је реч о злоупотребама, јер не прихватају наше примедбе на очигледно фалсификоване потписе Синише Вучинића.

Негде је Радикална странка левице по азбучном реду донела потписе грађана. Знате, нису станови грађана по азбучном реду поређани, нити су се грађани усељавали по азбучном реду, и ако неко има по азбучном реду потписе значи да је преписивао из телефонског именника. То су већ први случајеви неправилности, али ми смо се обратили Уставном суду и сад чекамо да ли ће Уставни суд поново пасти на испиту, више пута је раније падао и код питања прогона српских радикала из Црне Горе и забране уласка у Црну Гору и по питању наших хапшења у Београду и тако даље.

Уколико дође до грубог кршења изборног закона ми изборе нећемо признати. А овога пута Гелбард неће доћи у Београд да каже да су против Шешеља сва средства дозвољена, па и фалсификат избора, као што је радио 1997. године. Бар га не очекујемо, али није немогуће да и он дође да каже да су сва средства дозвољена да се спречи победа српских радикала и њиховог председничког кандидата Томислава Николића.

Што се тиче наших односа са коалиционим партнерима, они су се заостравали постепено. Колико год смо ми инсистирали да се доноси убрзано неки закони којима се решавају нагомилани проблеми, ти односи су бивали све тежи и тежи. Могли сте да будете сведок са колико смо тешком муком натерали наше коалиционе partnere да се, напосокон, усвоји Закон о продаји пословног простора за стару девизну штетљу, Закон о јавним предузећима и Закон о исплати заосталих дечијих додатака државним обвезницима којима се купује роба државних дужника. Другог начина није било, али са тешком муком смо и то истерали. Још је преостало, то нисмо успели, да се реши питање заосталих земљорадничких пензија.

Наравно, било је још неких тачака супротстављања, ми смо одбили Закон против тероризма, одбили смо да се донесе лекс специјалис којим би се Милошевићу доделио орден народног хероја и тако даље, али то су значајне ствари и нас то не оптерећује. Ми ћемо свима увек све у лице да кажемо. А и после ових избора вероватно ће бити потребна варијанта коалиционе владе. Ми нисмо одустали од концепта Владе народног јединства, али ћемо овог пута још више инсистирати да буквал-

но све парламентарне странке учествују у тој влади. Нисмо нимало заинтересовани да та влада буде опет састављена од радикала и левичарских партија.

Вероватно се сећате колико смо се прошли пут, шест месеци, упињали из петних жила да убедимо и Српски покрет обнове да је најбоља четворна коалиција, без обзира шта ми мислили о Српском покрету обнове. Четворна коалиција је нама много боље упориште за деловање у односу на левичарске странке него тројна коалиција. Наравно, о коалицијама се може расправљати ако избори буду коректни. Ако случајно избори буду фалсификовани онда нема о чему да се разговара.

Новинар: Али, због ситуације сада и вашег заостравања односа са коалиционим партнерима, да ли је могуће да ћете ви раскинути коалициони однос...

Др Шешељ: Могуће је да наши коалициони партнери поднесу оставке на министарске функције у Влади Србије па да онда радикали остану мањинска влада. То би било логичније. Што би ми напустили кад смо ми добри, успешни и способни. Треба да напустимо они који су имали Лепосаву Милићевић за министра здравља све ове године па се сад влада наша у чуду како све њене грешке да исправља. Не само грешке, има ту много чега. А нема ниједног радикалског министра који је био неуспешан. Нисмо далеко од тога да се опет понуди реконструкција Владе и да се понуди Српском покрету обнове, јер је остало мање од годину дана до републичких избора, да уђе у ту Владу. Ми нисмо необзирљива политичка партија па сад се наљућимо па напустимо. Не Ми хоћемо да наљућимо садашње коалиционе partnere па да их натерамо да раде боље или да их натерамо да они напусте Владу.

Новинар: Пре неки дан, ипак нисам послушао савет господина Томислава Николића да не гледам РТС, гледао сам цео дневник и приметио сам...

Др Шешељ: Да ли сте били ошамућени после тога?

Новинар: Богами јесам. Били су сви кандидати опозиције и била је промоција СПС-а и ЈУЛ-а, али нигде не видех ни Тому Николића ни радикале. Да ли то представља праксу која ће нас пратити до 24. септембра и да ли је то одговор коалиције на напуштање Управног одбора од стране радикала?

Др Шешељ: Не. То је био разлог за напуштање Управног одбора. Друго, очигледно је да су се наши коалициони партнери из левичарских партија добро уплашили. И да основну опасност виде у Српској радикалној странци. Јасно је њима да је једини прави изазов Слободану Милошевићу Томислав Николић. Јасно је њима на парламентарним изборима

да постоје све шансе да српски радикали однесу превагу. И због тога је кренула хајка против Српске радикалне странке. Што би се рекло, кад се говори о Николи Шаиновићу, као СПС-овском стручњаку за сукобе ниског интензитета, они су управо кренули тим сукобом ниског интензитета, шиканирањем, лансирањем лажи, измишљотина и слично.

Видите шта нам је радио овај Кочевић по Земуну? Цепали су наше плакате и исписивали разне пароле па потписивали Отпор, а ми сазнамо да је то радио ЈУЛ. Исконструисали су напад на седиште ЈУЛ-а, као њепање застава и разбијање излога, а све су сами урадили. Нико то други није учинио. Не мислите ваљда да неко нападне ЈУЛ-а, као кандидате не би за три сата сазнала ко је све то урадио. Кад је ЈУЛ у стању да инструментализује полицију да му обавља предизборну кампању, да му скупља потписе и да шиканира друге кандидате, имамо читав низ случајева где смо пријавили кандидата за општинског одборника, посебно у Браничевском округу, проглашена му кандидатура, добио је решење, па су га онда позивали уцењивали и терали да одустане од кандидатуре.

Ми ни о чему нећемо ћутати. Нисмо ни прошли пут ћутали. И прошли пут смо у три броја "Велике Србије" објавили све појединости изборних фалсификата. Знали смо, добио режим зелено светло од Американца – и по цену грађанског рата у обрачун са радикалима. Е, овога пута неће он имати такво зелено светло.

Новинар: Да ли му је потребно?

Др Шешељ: Ко ме?

Новинар: Режиму.

Др Шешељ: Е па мораће режим сам да размисли о томе и да процени своју снагу у односу на снагу од пре три године.

Новинар: Како коментаришете да су неки медији, као на пример Глас Америке, пренели вест да је Томислав Николић посетио Косово а државни нису?

Др Шешељ: Па ми очекујемо да Слободан Милошевић посети Косово и Метохију па да државна телевизија у истом дневнику објави и његову посету и посету Томислава Николића.

Новинар: Како коментаришете одлуку Европске уније да не укине санкције Југославији јер то не погодује опозицији?

Др Шешељ: Нас не интересују никакве одлуке Европске уније, то је непријатељска организација НАТО-а и она за ових 10 година све чини што је на штету српског народа.

Прљаве руке ЈУЛ-а: исцепани плакати Српске радикалне странке

СТОП ФАЛСИФИКАТИМА

14. септембар 2000. године

Др Војислав Шешељ: Даме и господа, Српска радикална странка у завршници предизборне кампање инсистира да је најважније да ови избори протекну у коректној атмосфери, у складу са законом, да не буде никаквих фалсификата, мајверзација, махинација. Што се тиче нас, српских радикала, ми ћемо имати контролоре на свим бирачким местима, а тамо где нас унапред не обавесте из Савезне изборне комисије да постоје бирачка места нећемо ни признати изборе, то се, ваљда, подразумева. Српска радикална странка је поднела више од 6.200 кандидатура за локалне одборнике, значи, више од 90% имамо проглашених кандидата, пристиглих решења, што сведочи да смо најснажнија политичка партија. Тешко да ће ико имати више од нас, појединачно.

Спремни смо на сарадњу са свим политичким партијама, без обзира на програмске идеолошке разлике по питању очувања легалности и легитимности избора, контроле комплетног изборног поступка. Такве инструкције сутра ће на проширеној седници Извршног одбора добити сви наши окружни и општински одбори и сви наши контролори. Мислимо да треба да буде важно свакој политичкој партији да ови избори буду беспрекорни. Било би веома опасно ако би се десиле неке крупније неправилности, јер би се и држава могла довести у питање. Толико је држава у осетљивој позицији да је најважније свима нама који учествујемо на изборима, без обзира на резултате, да изборни резултати стриктно изразе вољу народа, вољу грађана, вољу бирача.

Новинар: Да ли имате коментар на неке патисе, који су се појавили у иностраној и домаћој штампи, да Американци без обзира на резултате избора, желе отцепљење Црне Горе од Србије и да ће у случају да победи кандидат опозиције, доћи да заштите демократију, а у случају да победи други кандидат да направе демократију. Да ли имате неких таквих сазнања да би могло да дође до војне интервенције у октобру и како се постављате према томе?

Др Шешељ: Српска радикална странка је свесна да ће дугорочно америчка политика бити непријатељска према српском народу. С тим фактором морамо рачунати као са реалном чињеницом која се нашом вољом не може променити. То не сме толико да нас оптерећује да будемо блокирани у повлачењу исправних потеза на српској политичкој сцени у економској сфери, у социјалној сфери и тако даље. Нужне су правремене одбрамбене припреме, да будемо спремни на сва изненађења, а бесмислено је да улазимо у шпекулације хоће ли Американци поново напасти, хоће ли бомбардовати, хоће ли ово, хоће ли оно. Ми већ 10 година знамо да је циљ Американаца да Србију сведу на Београдски пашалук. И ми треба све да учинимо да их одвратимо од те намере. Одвратити их можемо само унутрашњом политичком стабилношћу. Унутрашња политичка стабилност се постиже озбиљним понашањем свих политичких субјеката.

Нажалост, многи политички субјекти се не понашају озбиљно. И нема ништа што јаче стабилизује наше унутрашње политичке прилике као фер и коректни избори. Коректни на закону засновани избори најбоље ће стабилизовати политичку ситуацију у целој Савезној Републици Југославији и бити најбољи одговор и Американцима и НАТО-у у целини.

Новинар: Господине Николићу, јуче сте изјавили да Српска радикална странка прекида сваку сарадњу са Југословенском левицом па ме занима какви су ваши односи, какви су од-

носи радикала са Социјалистичком партијом Србије?

Томислав Николић: Нисам никада изјавио да прекидамо све односе са било којом политичком странком. Рекао сам да су наши односи озбиљно угрожени понашањем левице, посебно тиме што је кандидовала Радикалну странку левице "Никола Пашић" искључиво у жељи да забуну бирача дође до отицања гласова који припадају Српској радикалној странци.

Др Шешељ: Ако ја могу да мало допуним одговор господина Николића, Радикална странка левице "Никола Пашић" је директни продужетак Југословенске левице. Саставни део њиховог идеолошког и пропагандног апарата. Све што Смиљка Вучић каже о Српској радикалној странци, то Југословенска левица мисли о нама, цела њихова дирекција. Ту нема никакве сумње. Ако хоћете да посматрате стање у нашим међусобним односима, онда само читajte изјаве и саопштења Радикалне странке левице и све ће вам бити јасно. То вам је као лакмус папир.

Новинар: То значи да су односи радикала...

Др Шешељ: Сад ви извлачите закључке. **Новинар:** Јасно ми је. Добро.

Др Шешељ: Изволите. **Новинар:** Господине Шешељ, шта вас је мотивисало и нагнало на то да сумњате у регуларност предстојећих избора?

Др Шешељ: Видите да ми инсистирамо да ти избори буду регуларни. Не сумњамо ми унапред у регуларност, али постоје неки фактори који нас упозоравају, који нас веома озбиљно упозоравају. То су, пре свега, искуства са претходних избора. Од 1990. године наоивамо, непрекидно смо имали изборне неправилности. Највеће су биле 1997. године, на временски најближим изборима. Сећате се да је тада стотине хиљада гласова, наводних шпигарских гласова фалсификовано. Овога пута се то не сме десити.

Сада постоје неки моменти који нам скрећу пажњу да је могуће да неко размисли и о фалсификатима, и због тога на време упозоравамо и те који би се евентуално упустили у изборне махинације и целокупну јавност. Члан Савезне изборне комисије је био пре неколико дана у Врању, и од изборне комисије изборне јединице Ниш није могао да добије на увид бирачке спискове. То се десило, на пример. Затим, Уставни суд поводом жалби Српске радикалне странке поступа на веома неуставан и незаконит начин.

Иако су нам све жалбе и приговори поднесени благовремено, они их одбијају и кажу да није благовремено, што је невероватно. Постоји проблем са бирачким списковима и у Прокупачкој изборној јединици. Постоји проблем са огромним бројем бирачких места на Косову и Метохији, за које унапред знамо да се не могу отворити и да нема ко на њима да гласа. И, наравно, постоји отворен проблем избора у Црној Гори.

Новинар: Ако се добро сећам, у више наврата сте истicali да нисте имали превеликих илузија по питању да левицарске снаге могу да одбране српски национални интерес и српску државу, и да сте само у покушају да се држава сачува ушли у Владу са левицарским снагама. Моје питање гласи, да ли постоји неки већи интерес у питању, значи таксативно неки задаци због којих бисте ви били спремни да, у року од годину дана, 6 месеци, од расписивања неких нових али демократских избора, сарађујете са српском опозицијом?

Др Шешељ: То није пројекција на којој ми радимо. Ми бисмо желели после ових избора да се направи концентрациона влада народног јединства која би обухватила буквално све парламентарне политичке странке на савез-

ном нивоу. Све оне које сад стекну посланике на председничким изборима, под условом да избори буду регуларни. Ако избори, не дај Боже, не буду регуларни, онда нема разлога да се говори о коалиционим владама. Ако избори не буду регуларни, ако се докаже да нису регуларни, они ће морати да се обнављају.

Ако се сећате, и после 1997. године, после септембарских избора 1997. године, ми смо шест месеци инсистирали да коалицију праве Српска радикална странка, две странке левице и Српски покрет обнове. То је био наш концепт. Не зато што ми верујемо у вредност Српског покрета обнове и његових кадрова, него зато што би нама било много лакше да постоји нека другачија равнотежа у Влади. И сад бисмо желели да левицарске странке немају примат, да немају водећу улогу, а да постоји много тежа равнотежа да нас не би про западне странке уцењивале око неких посебних спољнополитичких потеза или потеза који се тичу одбране и безбедности земље.

Водимо рачуна, пре свега, о интересима српског народа и наше земље у целини, али водимо рачуна и о партијским интересима Српске радикалне странке и њих не заоставаљамо. Никада и није било колизије између интереса државе у целини и народних интереса и интереса Српске радикалне странке.

Новинар: Какве су ваше процене за изборе, с обзиром да се приближавају избори, појављују се разне анкете у новинама, појављују се разна истраживања јавног мњења. Шта ваши подаци са терена кажу?

Др Шешељ: Наши подаци говоре да Српска радикална странка има шансу да постане појединачно најјача политичка партија и да ће наш председнички кандидат Томислав Николић победити на председничким изборима и постати нови председник Савезне Републике Југославије. То показује велика снага наше странке, благовремено обављање свих изборних радњи, велики успеси у кампањи у крајње отежаним околностима. То показује и сама чињеница колико смо поднели кандидатура за локалне одборнике. Ту се показује колико вреди која странка.

Путујемо кроз Србију, осећамо пулс народа, осећамо народно расположење и то нам улива додатни оптимизам. Уосталом, ја сам два пута победио, 1997. године на председничким изборима, па је тада Гелбард рекао да су против Шешеља сва средства дозвољена. Очекујем да ће сви они који су гласали за мене 1997. године, сада гласати за Томислава Николића и још много више грађана који раније за мене нису гласали. Овога пута Гелбард неће моћи да каже да су против Томислава Николића сва средства дозвољена, тако да је много теже његову изборну победу оспоравати.

Новинар: Да ли можете да потврдите или да демантујете тај састанак са господином Војиславом Михаиловићем, да сте понудили неку врсту договора око ...

Др Шешељ: Ви новинари лансирасте шпекулацију, па онда тражите да се ми изјашњавамо. То је бесмислено.

Новинар: Значи демантујете то?
Др Шешељ: Бесмислено је о томе разговарати. И да смо се састали не бисмо вам рекли, а и да се нисмо састали што бисмо демантовали. Бесмислено је о томе говорити. Можда господин Николић има још нешто да дода?

Томислав Николић: Не знам ко је Војислав Михаиловић, рекао бих.

СПРЕМНИ ЗА ИЗБОРЕ

21. септембар 2000. године

Др Војислав Шешел: Даме и господа, Српска радикална странка је успешно окончала своју предизборну кампању. Сви наши активисти су обавили своје задатке добро и ми смо потпуно спремни за изборе. Имаћемо контролор на свим бирачким местима. И спремни смо на сарадњу са свим другим политичким партијама око те контроле. Избори су припремани у крајње нерегуларној атмосфери и то је оно што није добро и што ће, вероватно, додатно дестабилизирати политичке услове у нашој земљи, а после избора још више продубити и економску кризу и социјалну беду.

Левичарске партије су извршиле својеврсни тихи државни удар пред ове изборе. Потпуно су инструментализовале војску и полицију. Војска и полиција делују као продужетак Југословенске левнице, а и Социјалистичке партије Србије, с тим што ЈУЛ има примат. Државни медији су претворени у њихов пуки пропагандни сервис, а и преостале материјалне резерве, материјални и финансијски ресурси, такође су потрошени за финансирање кампање левичарских партија. Уље, шећер и друге стратешке животне намирнице колико их је било у државним резервама раздвојене су преко одбора Социјалистичке партије и Југословенске левнице. Хаос се десио у Народној банци Југославије и последице ће се осетити тек после избора. То је оно са чиме се Српска радикална странка никако не може помирити, никако не може сложити и ми ћемо непрекидно инсистирати да се те ствари до краја рашчисте.

Друго, веома је важно да се спрече било какве малверзације и махинације на бирачким местима. Веома је важно да се спречи фалсификовање ових избора. Све ћемо учинити што буде у нашој моћи да се фалсификовање заиста спречи.

Новинар: Господине Шешел, једном сте рекли, у овој соби, да је циљ Српске радикалне странке и сваке друге политичке партије да буде на власти, а не у опозицији. Да ли сте и сада после избора спремни да уђете у коалицију са СПС-ом и ЈУЛ-ом?

Др Шешел: Прво, треба да видимо да ли ће ови избори заиста бити регуларни. Ако избори буду регуларни, онда ће Српска радикална страна водити политику стварања најшире могуће коалиције свих парламентарних странака концентрационе владе, какву изискују наше опште политичке и економске прилике.

Ми нисмо расположени да поново правимо коалицију искључиво са левичарским странкама јер сматрамо да је таква врста коалиције исцрпела све своје могућности у протекле две и по године. Оно што је могло да се постигне кроз такву коалицију, постигнуто је. Многе ствари нису могле да буду постигнуте, а и нешто што је формално постигнуто у пракси не може да се реализује због опструкције левичарских партија. На пример, продаја робе за државне обавезнице на основу заосталих дечијих додатака, јер државна и друштвена предузећа где су директори искључиво јулови и социјалисти одбијају да своју робу продају, иако су по закону обавезни. Очигледно нико им ништа не може, они су јачи од закона.

Немогуће је, очигледно, да се у пракси проведу одредбе новог Закона о јавним предузећима по којима контролу над јавним предузећима треба стриктно да преузме Влада Републике Србије. А код нас су, нажалост, сва јавна предузећа под контролом неформалних центара моћи, у којима главну реч имају припадници левичарских партија. Ми смо за ове две и по године настојали, ту је неких помака било, да државни медији буду објективнији, приступачнији свим политичким субјектима, али протекла два месеца сви наши државни

медији су се вратили на стање из најмрањег периода Титове диктатуре.

Српска радикална странка није склона више да прави било какве коалиционе споразуме искључиво са левичарским партијама. Ми нисмо ни политичка партија која реагује емоцијама, љутомом, мржњом. Ми смо реални, трезвени политичари и зато ћемо после избора инсистирати да све парламентарне партије направе нову коалициону владу пропорционално својој снази у парламенту.

Ако избори не буду регуларни, ми их нећемо признати. Онда ће бити депласирани било какви разговори о коалиционим споразумима.

Новинар: Да ли ви и господин Николић верујете да господин Милошевић може да дође...

Др Шешел: Апсолутну већину гласова у првом кругу. Ја знам боље од вас енглески. То ме изненађује.

Новинар: То што сте ви рекли је интерпретација, ја сам хтела буквално да преведем.

Др Шешел: То је интерпретација, али је ово

љују када ми критикујемо Кошћуницу, Михаиловића, Демократску опозицију Србије или Српски покрет обнове. Међутим, апсолутно прећуткују када ми критикујемо Милошевића и левичарске партије, то је већ сувише снажан аргумент да би ови избори били регуларни.

Избори не могу бити регуларни ако су државни медији необјективни и пристрасни. Избори не могу бити регуларни ако све парламентарне политичке партије нису равноправне у свом присуству на државним медијима.

Новинар: Господине Шешел, челници Демократске опозиције Србије најавили су да ће у случају изборних махинација позвати своје присталице да на улицама и трговима Србије изразе протест. Да ли ће и Српска радикална странка позвати своје присталице да на иети или сличан начин изразе протест у случају евентуалних изборних малверзација?

Др Шешел: Српска радикална странка ништа не прејудуцира. Ми сад чекамо недељу, обављамо последње припреме својих контролора, уигравамо наш изборни штаб. Вероватно знате, из ранијих изборних турнуса, да ми има-

Избори припремани у нерегуларној атмосфери: политички врх Српске радикалне странке

код вас неспретан превод. Моја интерпретација је вернија оригиналу.

Не постоји никаква могућност да било који кандидат победи у првом кругу. Тога смо, као озбиљни људи, потпуно свесни. Апсолутно је то немогуће. До другог круга мора доћи, ако избори буду регуларни. Али, има многе индиције које указују на то да избори неће бити регуларни.

Уосталом, нама су напрасно прекинути главни видови предизборне кампање на државној телевизији. Од укупно пет сучељавања политичких странака одржана су само два. На њима су левичарске странке претрпеле убедљив пораз и зато су три наредна сучељавања напрасно отказана, са аргументом да постоји обилазница других политичких догађаја па нема времена за сучељавање. А који су то други догађаји у изобилју? То је бесомучна кампања левичарских партија без икакве мере и укуса.

Друго, за све време предизборне кампање, државни медији фалсификују изјаве челника Српске радикалне странке. Они радо објав-

мо веома добар и уигран изборни штаб и да ми увек први знамо поуздане изборне резултате. О свим наредним потезима одлучиваћемо после избора.

Са Демократском опозицијом Србије ми немамо никакве контакте, осим што смо спремни на сарадњу наших контролора на бирачким местима. На искрену и озбиљну сарадњу.

Новинар: Рекли сте да је немогућа победа било ког кандидата у првом кругу. Да ли то значи, пошто су социјалисти и ЈУЛ убеђени у победу Милошевића у првом кругу, да то ствара сумњу саму по себи у регуларност избора. Друго питање, ипак ће изгледа бити гласања на Косову. Споменице се неких 600 бирачких места на Косову. Да ли и даље остаје ваша констатација да ви нећете признати резултате са тих бирачких места?

Др Шешел: Тврдње појединих странака да ће њихов кандидат победити већ у првом кругу нису по себи нимало нерегуларне. Истакнути функционери наше странке понекад су изјављивали да ће наш кандидат победити већ

Хаос у режији ЈУЛ-а: Народна банка Југославије

у првом кругу, што није нарушавање регуларности избора. Свака политичка партија има право да прогнозира своје резултате и, с времена на време, да претерује у тим прогнозама. Свака партија тежи да одише што већим оптимизмом пред изборе. То није нерегуларно. Нерегуларне су друге ствари које се дешавају.

Прво, већ је дошло до злоупотребе судова, Уставног суда Савезне Републике Југославије, општинских судова. Нису нам благовремено дали увид у списак бирачких места. Чланица Савезне изборне комисије из Српске радикалне странке, која је била одређена да надзире припреме у Врању и послата из Београда у Врање, од изборне комисије изборне јединице није добила на увид списак бирачких места. Ми прикупљамо сав тај материјал и тај материјал ћемо презентовати јавности.

Што се тиче избора, они треба да се одрже и на Косову и Метохији, али само на оним бирачким местима чија је локација унапред била позната свим странкама учесницама, и на којима смо били у стању да пошаљемо своје контролоре.

Новинар: Да ли је било таквих бирачких места?

Др Шешељ: Таквих бирачких места ће бити на Косову и Метохији. На пример, у Косовској Митровици. Међутим, сад смо поуздано установили да су за бирачка места утврђени и неки објекти који су порушени још у време бомбардовања.

Новинар: Можда сам ја нешто пропустила, мада сам слушала господина Николића у његовој кампањи. Уколико ваш кандидат не уђе у други круг, како ће се понашати Српска радикална странка?

Др Шешељ: Ми очекујемо да наш кандидат сигурно улази у други круг. Зато је питање само по себи бесмислено. То је као када би ме питали шта би било када би сутра био смак света. Ми смо убеђени да ће наш кандидат да прође у други круг.

Новинар: Вероватно имате и резервну варијанту?

Др Шешељ: Ми немамо никакву резервну варијанту. Постоје две варијанте, додуше. Једна је варијанта да наш кандидат са највећим бројем гласова прође у други круг, а друга је варијанта да наш кандидат буде други по броју гласова у првом кругу па опет прође у други круг. То су две варијанте, али ниједна није резервна. И једна и друга су реалне.

Новинар: Ако победи трећа, нереална, да ли бисте подржали Слободана Милошевића у другом кругу?

Др Шешељ: Не верујем да ће Српска радикална странка икада игде више подржати

Слободана Милошевића. А ми смо га подржали само једном. То је било 1992. године и никада више.

Новинар: А да ли ће икада подржати ДОС?

Др Шешељ: Мислим да су вам питања бесмислена. Зашто бисмо ми некога подржавали када ми имамо своју партију и подржавамо своје кандидате.

Новинар: Да ли бисте могли, у најкраћем, прокоментарисати синоћни говор председника Милошевића. Он је, по суштини говора, био врло јасан да не може победити нико изузев левине.

Др Шешељ: Па, можда му се јавило. Нема потребе да коментаришемо говоре наших политичких конкурената. Свако се труди да се јавности представи у што бољем светлу и свако се труди да убеди јавност да он побеђује. Заиста нема разлога да критикујемо његов говор. Али понашање државних медија поводом његових јучерашњих говора и понашање државних медија за ова два месеца је било катастрофално. То је сведочанство да је код нас негирана демократија у друштву. То су тоталитарне методе политичких деловања неприхватљиве за Српску радикалну странку.

Није проблем шта је Милошевић говорио. И ми нападамо политичке противнике. Некад смо жешћи од њих у нападима, некад блажи. Све је то ствар политичке борбе и то постоји свуда у цивилизованом свету.

То да државна телевизија прекине све програме да би директно преносила говор једног кандидата за председника, а има их пет, и свих пет морају бити равноправни. Апотекарском вагом би морао да се мери да сваки од њих буде подједнако присутан на државним медијима. Апотекарском вагом. Он, као председник Републике, требало би тихо свакодневне председничке функције да обавља, без икаквог публицитета, јер је кандидат па да не испадне да је то злоупотреба функције. Како чујем, он се већ спрема и у петак и у суботу да буде и те како активан упркос предизборног хулања. То је проблематично.

Ништа нама не смета и да нас левица нападне, и ми левицу, и нас ДОС и ми ДОС, и тако даље. Све је то врло природно. Али је ово неприродно. Ово су услови који су потпуна негација демократије. И то је један од разлога што смо ми овако најурили скипу државне телевизије, Студија Би и ТАНЈУГ-а. Што би они више били на нашим конференцијама. Јуче су фалсификовали извештај са конференције за штампу нашег председничког кандидата, Томислава Николића. Када је он критиковао, критиковао је све конкуренте, а они су само

један део, који је њима одговарао, исекли и то смитовали.

Сасвим је нормално да наш председнички кандидат критикује све своје конкуренте, је ли тако? Али је ненормално да се узме као да је критиковао само једног конкурента.

Новинар: Господине Шешељ, да ли ви ове изборе видите као покушај владајућих партија, СПС-а и ЈУЛ-а, да вашу партију сведе на малу меру?

Др Шешељ: Можда је то њихова намера, али је немогуће да постигну такав циљ. Моћ и власт у нашој земљи је концентрисана на републичком нивоу. На нивоу федералне јединице, а у Републичкој скупштини Србије Српска радикална странка има тачно једну трећину посланика. Од укупно 250 посланика 83 су наша. Према томе, какви год буду изборни резултати наша снага остаје иста.

Ако избори буду фалсификовани, неће бити признати од релевантних политичких фактора у земљи. И мораће у најскорије време да се обнове.

Српска радикална странка је за ових 10 година постојања пролазила кроз још горе тортуре. Када је Слободан Милошевић био у савезу са Сједињеним Америчким Државама и НАТО-ом. Када је био близак вашој администрацији, када је био главни ослонац америчке политике на Балкану, ми, српски радикали, трунили смо у Милошевићевим затворима. Па смо и то издржали.

Као председнички кандидат Српске радикалне странке на председничким изборима у Србији, 1997. године, ја сам победио и Зорана Лилића и Милана Милутиновића. А онда је амерички изасланик Гелбард дошао у Београд да каже да су сва средства против Шешеља дозвољена. И тада су социјалисти председничке изборе фалсификовали уз директну америчку подршку и помоћ. Према томе, ово што се сада дешава никако није најтеже што смо преживели. Сада Гелбард неће доћи да подржи фалсификат избора. А можда и хоће, шта ви мислите?

Новинар: Мислим да је сувише заузет.

Др Шешељ: Нема времена да дође, у Индонезији је.

Новинар: Без обзира што режим дели шећер и уље сваког дана, један економски момент је веома уочљив а то је да је марка пре неки дан прешла вредност од 30 динара на црном девизном тржишту. Да ли можете да нам коментаришете, или евентуално да нам објасните због чега је дошло до тога?

Др Шешељ: Хаос је у Народној банци Југославије. Нико жив, од оних који би требало да знају, нема појма шта се дешава у Народној банци.

Имамо информације да су велике количине злата извезене из државног трезора у непознатом правцу. Народна банка Југославије је директни продужетак Југословенске левице. А после избора цену ће да плати читав народ.

Шта год да се деси на овим изборима њима се, заправо, ништа не завршава. Ствари се даље компликују, а расплет ће се врло брзо десити.

Новинар: Какак ће бити расплет, по вашем мишљењу?

Др Шешељ: Расплет ће бити победа демократије, победа Српске радикалне странке, успостављање модерног правног поретка, либералне просперитетне економије и социјалне правде.

Новинар: А рокови?

Др Шешељ: Озбиљни политичари не постављају рокове. Реч је о историјским збивањима. Свест о историјским догађајима увек долази после тих догађаја. Нико није успео да предвиди историју нити да је схвати у тренутку док се она одвија. Када ће то бити, не зна се.

Новинар: Да ли ћете имати неку завршну конвенцију? Да ли сте нешто организовали?

Др Шешељ: Ми не знамо шта то значи конвенција.

Новинар: Завршни...

Др Шешељ: То што у страном речнику пише о конвенцији нема никакве везе са овим садашњим тумачењем. Ми смо имали триби-

не на локалном нивоу у свим општинама у Србији, имали смо радикалске демонстрације у Земуну. Дакле, митинг у покрету, односно демонстрације у покрету у прошлу недељу, по њуку, где је учествовало више хиљада људи. Наши активисти су гостовали на свим локалним радио и телевизијским станицама, где је било могуће да добију емисију. Више стотина емисија је реализовано. Пodelили смо огроман број наших публикација, наших новина, листа "Велика Србија", и ми смо то привели крају.

Ми се не поводимо за америчким обичајима и америчком праксом, и то што Американци називају конвенцијом нама ништа не значи. Ми смо нашу кампању озбиљно проводили, пре свега, у директном контакту са људима и одговарајући на питања грађана. Најбољи начин вођења кампање, по нашем мишљењу, јесте када наши страначки функционери гостују на локалној телевизији, телевизија прима питања грађана и на та питања се непосредно одговара. То је нешто што је најубедљивије, најупечатљивије, и најозбиљније. Држање пропагандних говора и сипање парола у Србији и Црној Гори углавном више ништа не значи. Наш народ је уморан од митинга.

Новинар: Да ли је могућ миран силазак са власти господина Милошевића, уопште у Србији?

Др Шепељ: Сигурно да је могућ и пожељан. То је једини пожељан облик смене власти у нашој земљи. Извођење квалитетних политичких промена. Не сумњамо да постоји опасност и од нечега другог, али желимо да се та опасност избегне. Желимо да створимо услове у којима ће промена власти на изборима бити сасвим нормална и уобичајена ствар.

Новинар: Да ли је могуће створити такве услове?

Др Шепељ: Такве услове је сигурно могуће створити. Да ли смо ми као народ, или као политички субјекти, способни да их створимо, то је друго питање.

Новинар: Хоћете ли ви да преводите или ја?

Др Шепељ: Ви ћете да преводите, јер сте за то плаћени. Ако хоћете да делимо хонорар, онда може.

Новинар: Господин Павковић је подржао председника Милошевића као председничког кандидата, али је исто тако рекао да ће војска прихватити и опозиционог кандидата, уколико буде победио на изборима. Да ли мислите да је то нека двострука порука господина Павковића и шта мислите о томе?

Др Шепељ: Не. Ми српски радикали мислимо да генерал Павковић одавно не зна шта говори. Али смо убеђени да је Војска Југославије, као и сви други државни инструменти, органи, установе, институције, заинтересована да власт буде у рукама оних којима народ укаже поверење. Војска Југославије у целини.

Што се тиче генерала Павковића, он се одавно компромитовао ступајући у службу пропагандног апарата Југословенске левице. Зато генерал Павковић у најскорије време мора да иде у пензију. Не љутимо се ми на њега због тога што је он жуловац по убеђењу, по опредељењу, својим интимним жељама. Али он мора што пре у пензију да би служио као поука другим официрима да се партијско сврставање никада не исплати. Генерал може да се бави политиком, али тек када униформу окачи на клин.

Новинар: Да ли ће бити омогућено новинарима, посебно странам, јер нас сврставају у стране новинаре, да прате изборне резултате у вашем штабу.

Др Шепељ: А из којих сте ви новина?

Новинар: Срна.

Др Шепељ: Ми вас не сврставамо у стране новинаре, него ваша агенција је поданичка, плаћеничка, служи окупатору. А вас никада нисмо сврставали у стране новинаре.

Изборни штаб Српске радикалне странке организује од недеље у 20 часова сталне контакте са новинарима у овој сали. Сви изборни резултати којима буде располагао наш штаб биће вам ојде ургентно саопштавани, ако будете приутни, и сви сте ви добро до-

шли. И домаћи и страни новинари, осим оних које смо најурили.

Новинар: Једно нетипично питање. Осим кампање морамо да се бавимо нечим и до избора. Ноћас у поноћ почиње изборна тишина, шта ћете ви и господин Николић радити у наредна два дана?

Др Шепељ: Нека вам прво одговори господин Николић.

Томислав Николић: Ја ћу да искористим време да одем до куће и да се мало одморим. И да спакујем ствари и да се спремам за нову функцију.

Новинар: Гледајући унапред, чуо сам да постоји могућност да се републички избори одрже до краја ове године. Шта ви мислите, да ли ће то бити добро за вашу партију и да вас питам још нешто, можда је то само трач, можда су то само приче, али кажу да сте се ви видели са госпођом Драшковић и да сте разговарали о даљој стратегији ваше две партије?

Др Шепељ: Врло је могуће да ћемо имати нове републичке изборе пре краја године. Код нас се новинари често баве измишљањем вести, па кад нешто измисле и лансирају дођу да нас питају да ли је то истина, а ми, српски радикали, нећемо ни да потврдимо ни да деман-

да све три странке владине коалиције контролишу Студио Б, да Студио Б не буде инструмент ниједне партије и да објективно извештава о активностима свих странака, док се не заврше локални избори у Београду и док нова градска власт поново не преузме контролу над Студијом Б.

А и ви, који сте често били критични према политици српских радикала, морате признати да је Студио Б до почетка изборне кампање био управо такав. Можда је био сувише политички стерилан, у односу на оно што ми волимо и на шта смо навикли, али та стерилност је била цена која се морала платити да се одржи овај ниво објективности о коме сам говорио. И нико не може да каже да је Студио Б био пристрасан према било којој политичкој партији.

Са таквом политиком, у којој смо и ми учествовали, на Студију Б су имали приступа представници свих опозиционих странака. Можда мало, не можда него сигурно мало, али су имали и нису имали много мање од нас. И то је објективна чињеница. Те странке нису имале никаквог приступа на државној телевизији, где нисмо стигли да извршимо такву дистрибуцију моћи коалиционих партнера.

Предизборни митинг српских радикала у Земуну

тујемо. Онај ко је лансирао вест нека иде њеним трагом па нека испитује. У пракси, када се политичари из различитих странака међусобно састају онда сами процене да ли о томе треба да се обавести јавност или не.

Што се тиче Српске радикалне странке, ми пред ове изборе желимо само сарадњу контролора на бирачким местима. А шта ћемо после избора, то ћемо видети.

Новинар: Јасно нам је што сте најурили државни медије али...

Др Шепељ: Али се чудите зашто нисмо вас? Зато што сте ми симпатични.

Новинар: Јуче је на једној конференцији за штампу вршена анализа медија. Зашто сте најурили Студио Б када су они изашли са податком да је Студио Б био наклоњен господину Николићу за разлику, рејимо, од БК телевизије која је била наклоњена Мири Марковић.

Др Шепељ: Баш ме чуди таква анализа. Једино ако се палата Београђанка нагнула према Земуну па да то протумачите као наклоност српским радикалима и нашем председничком кандидату.

Новинар: Рекли су да није било негативних конотација.

Др Шепељ: Када је Влада Србије преузела контролу над Студијом Б и завела принудну управу ми смо у Влади постигли споразум

Увек су неке друге ствари биле ургентније и важније. Када је почела предизборна кампања, ЈУЛ и социјалисти су потпуно претели Студио Б, а наше радикалске кадрове суспендовали и забранили им улазак у зграду. То је крајње противзаконито понашање, али левицари ће да снесо последице и због тога.

Новинар: Шта ће бити са Владом Србије после избора?

Др Шепељ: Видећемо после избора. Многи су најављивали да ћемо ми радикали изаћи из Владе пред изборе. То би био сувише јефтин трик, бесмислен и неморалан.

Новинар: Да ли може то да се деси после ових избора због свега овога што смо мало пре говорили.

Др Шепељ: Видећемо шта се све може догодити.

Новинар: Можете ли да нам кажете да ли ћемо ових дана добити где ћете гласати ви и господин Николић?

Др Шепељ: Ми ћемо гласати на нашим бирачким местима. Уколико будемо сматрали да треба и новинари да се обавесте обавестиће вас Генерални секретаријат. Томислав Николић гласа на Новом Београду а ја у Батајници.

Новинар: Где на Новом Београду?

Др Шепељ: Ако буде потребе обавестићемо вас. Ко зна можда ће нам истумбати бирачка места.

ИЗБОРИ ПОД ЛУПОМ

28. септембар 2000. године

Др Војислав Шешељ: Даме и господо, изборни штаб Српске радикалне странке радио је веома добро, ажурно, прецизно и ми смо све резултате, до којих је дошао наш изборни штаб, благовремено пружили на увид јавности.

Српска радикална странка није задовољна постигнутим изборним резултатима, па смо Томислав Николић и ја понудили оставке Централној отаџбинској управи. О оставкама ће се расправљати негде крајем следеће недеље, када ће се и одржати седница Централне отаџбинске управе.

Међутим, Српска радикална странка обавештава јавност да је дошло до тешких фалсификата у раду Савезне изборне комисије и покушаја да нам се накнадно отму освојени посланички мандати. То се, пре свега, дешава у Црној Гори, где смо освојили један посланички мандат за Веће република и један посланички мандат за Веће грађана.

Социјалистичка народна партија Црне Горе, која доминира у Републичкој изборној комисији, покушава гомилама наводних гласачких листића из коверата да нам отме те мандате. Скоро по 15.000 гласачких листића пријављују по ковератама. То би вам изгледало као кад бисмо у Србији имали по 500.000 гласачких листића из коверата и за Веће грађана и за Веће република, толико гротескно изгледају ти резултати.

Наши подаци су прецизни, мислим да су вам поделили извештај нашег изборног штаба. Он обухвата бројке без коверата, а коверте им не признајемо, јер ту апсолутно никакве контроле није било. Како су нам отимали посланичке мандате у Црној Гори може се видети из оригинала записника са једног бирачког места у Бару. То је бирачко место у предузећу Југошпед. Овде је уписано да је Српска радикална странка на том бирачком месту број 2 добила 1.117 гласова, а Социјалистичка народна партија 1.101. То се види на овом записнику који је уредно потписан од свих чланова бирачког одбора и контролора.

А онда су фалсификовали тај записник. Имамо и тај примерак на коме су фалсификовали, па су српским радикалима избацили ову прву јединицу и ставили нулу. Лепо се овде види, ко хоће може и да сниме камером после конференције. А да буду праведни у том фалсификовању смањили су мало и Социјалистичкој народној партији. Њима су смањили на 953, ни они више немају 1.101, него 953. Ево чиме се служе и како су нам укинули два посланичка мандата у Црној Гори. Једно за Веће република, једно за Веће грађана.

Како то раде у Прокупљу и Врању? Стижу гомиле наводних албанских и турских гласова са Косова и Метохије. Само из Призрена 30.000. Масовно изашли Шингари, Турци, а кажу има и Срба, за које нико жив не зна, који су сада гласали и то се доноси. Нити се зна са којих бирачких места, нити који су бирачки одбори били, нити да ли су смели уопште чланови бирачких одбора да оду тамо.

Српска радикална странка то неће признати никада и ми ћемо покренути поступак пред Уставним судом да бисмо раскринкали до краја ове изборне преваре. Вама је познато, у току изборне ноћи отерана су два члана сталног састава Савезне изборне комисије са седнице Савезне изборне комисије из зграде Савезне скупштине. Реч је о Николи Динићу, судији из Ниша, и Јелици Баковић, судији из Зрењанина. Они нису наши страначки представници, они су чланови сталног састава који је изабрала Савезна скупштина у Савезну изборну комисију, а отерани су под сумњом да су наши чланови или симпатизери, или каква је већ сумња. Отерани су јер се сум-

Фалсификати у раду Савезне изборне комисије: др Војислав Шешељ

њао да они неће дозволити било какву превару.

Поред тога, отерани су сви чланови из проширеног састава који припадају Српској радикалној странци, Демократској опозицији Србије или Српском покрету обнове. То је већ аргумент који у потпуности доводи у питање регуларност избора. Када је Јелица Баковић добила задатак од Савезне изборне комисије да обиђе изборну комисију изборне јединице Врање, отишла је тамо, проценила како се врше припреме за изборе и тражила списак бирачких места. Дали су јој списак свих бирачких места осим оних са Косова и Метохије. Апсолутно није могла да дође до списка бирачких места у тој изборној јединици. Као члан Савезне изборне комисије и са мандатом те комисије да у њено име провери да ли је све у реду у изборним припремама.

А члан изборне комисије изборне јединице Прокупље, члан сталног састава, Драган Миловановић, једноставно је брутално избачен из рада те комисије. Председник комисије је звао полицију да га одстрани и нису му дозвољавали да уђе у зграду. Тамо смо имали прецизне податке о свим бирачким местима где је било гласања, у Косовској Митровици, у Звечану, у Лепосавићу, Зубином Поточку, у Грачаници, у Штрбцу и тако даље.

Али има гомила бирачких места одакле сад кулају гласови а избора никаквих није ни било, чак су бирачко место одредили у једној кући која је нестала у бомбардовању, која је потпуно разрушена, разорена. То је што се тиче ових избора. Српска радикална странка ће темељито средити све податке којима располажемо, све извештаје наших људи са терена из унутрашњости и ми ћемо све то доставити Савезном уставном суду.

Савезни уставни суд ће поново бити на испиту. Немамо ми ту никаквих заблуда јер је и раније Савезни уставни суд изјавио да се изјасни о одређеним питањима која се тичу флагантном кршења слова и духа Устава или је пресудио на штету онога чија су уставна права била повређена. Сетите се како су поступали када смо протерани, противзаконито и противуставно, из Црне Горе, када је мени забрањивано две године да улазим у Црну Гору, кад смо раније оповргавали пред Уставним судом изборе за Веће република и тако даље.

Српска радикална странка неће одустати док има даха да се све ове ствари истерају на

чистину, јер рачунамо да је, снага јавног мњења много јача од било којих силника који злоупотребљавају државне положаје да би се служили крајње недозвољеним средствима политичког деловања и при том чинили кривична дела за која су забрањена врло високе казне. Све ово што раде, ово су кривична дела, због овога многи треба да иду у затвор. Нажалост, и судије Савезног суда, који предњаче у фалсификовању изборних резултата.

Српска радикална странка је тешко примила лоше резултате на овим изборима, међутим ми настављамо са својом политичком делатношћу, чак брже, ажурније и ефикасније него што смо то до сада радили. Данас смо вам поделили неколико иницијатива с којима ћемо хитном поступку идемо пред Народну скупштину Републике Србије. Неке су вам подељене, неке тек треба да стигну, јер је било неких проблема са фотокопирањем, много другог материјала се копирало, јер нама и даље стижу записници из унутрашњости и до краја се перфектуирају изборни подаци који су сасвим супротни ономе што саопштава Савезна изборна комисија, о чему смо вас већ известили.

Српска радикална странка, одбацила наша посланичка група, са потписом свих посланика Српске радикалне странке, којих је укупно 83, на овим списковима које ћете ви добити недостаје један потпис, он је накнадно дат пошто је посланик каснио на седницу посланичке групе, реч је о Властимиру Трајковићу, потписали су предлог да се министар унутрашњих послова, Влајко Стојиљковић, разреши функције, да му се изгласа неповерење. Пре свега због злоупотребе полиције у страначке сврхе у време предизборне кампање и у образложењу смо навели читав низ примера где је полиција ометала нормално одвијање предизборне процедуре, предизборних активности, где су привођени, малтретирано наши страначки активисти и тако даље.

Затим, тражимо смену Влајка Стојиљковића, што је спречио тржишну инспекцију да утврди неправилности у располагању цигаретама које је полиција запленила. Ви знате, све цигарете које заплени полиција, прекидајући шверцера канале, дужна је да достави Министарству трговине, односно тржишној инспекцији. Влајко Стојиљковић је све те цигарете прослеђивао компанији Политика. Компанија Политика је цигарете продавала без акцизних маркица кроз своју продајну мрежу и нико жив не зна где су паре одлазиле, никад Влада ниједан извештај није добила о томе.

Министар трговине је поводом тога више пута интервенисао и једном је послао инспекторе у складиште Политика у Крањачу. Хаши Драган Антић је најурио тржишне инспекторе, истерао их напоље, а онда је министар Красић тражио асистенцију полиције и привођење Хаши Драгана Антића. Све имате ту када се то дешавало. Имамо и комплетну документацију, они који су заинтересовани могу да стекну увид и у комплетну документацију министра Красића. Полиција је одбила.

Затим, полиција је у више наврата, о чему такође сведочи и министар Красић, терала тржишне инспекторе са бензинских пумпи за које се установило да продају бензин по много вишим ценама од прописане или продају за девизе. И полиција је више пута тражила од тржишних инспектора да одузимају робу за коју није било елементарних услова за одузимање. Неко им се не свиђа, зауставе шлепер и кажу, хајде инспектори да одузму робу. А инспектори неће да одузму зато што нема разлога да се роба одузме. Супротстављају се самовољно.

Нажалост, полиција је успевала у неколико наврата да натера главног тржишног инспектора Србије да поступи противзаконито како су му они налагали. Министар Красић је

сменио главног тржишног инспектора, званично, службено, али није успео да у живот проведе све. Затим, прошло је већ годину дана од трагичног догађаја на Ибарској магистралі где су погинула четири истакнута члана Српског покрета обнове. Министар унутрашњих послова за годину дана није успео да сазна ко је власник поменутог камиона и ко је возио тај камион.

Знате, многи су изјавили да се одмах предузимају неке политичке мере кад се то десило и тако даље. Ми смо сматрали да треба омогућити полицији да проведе истражне радње и да се установи истина. Али кад после годину дана нису сазнали ко је власник камиона и ко је возио камион у најмању руку министар треба да оде. Како он може и даље и да буде министар а није у стању ни ове најосновније чињенице да утврди.

Министар саобраћаја, Ратко Марчетић, поднео је захтев председнику Владе и председник Владе, Мирко Марјановић, је наложио Влајку Стојиљковићу да предузме истражне радње у вези злоупотребе на наплатним рампама на аутопуту Београд-Ниш и Београд-Нови Сад. Влајко Стојиљковић никада тај задатак није обавио. А када је Влада Србије уступила конзорцијуму Београдске банке, концесију за изградњу друге траке аутопута од Београда до Новог Сада, и када је Београдска банка преузела наплату на наплатним рампама, само од Београда до Новог Сада наплата је била четири пута већа у месечном износу него раније. Значи, три четвртине новца је раније неко крао. А министар полиције није хтео да утврди ко то краде. За аутопут Београд-Ниш ништа још није установљено. А зна се, сви знамо да се велике паре краду, а полиција неће да установи ко то краде.

И на моје тражење, као потпредседника Владе и председника Одбора за привреду и финансије, два пута сам писано тражио, Влајко Стојиљковић је одбио да поднесе детаљан извештај шта је било са 20 продатих државних вила. У лето 1998. године, расписан је јавни конкурс да се прода 20 државних вила, највећи део је на Дедињу, неке су и у центру Београда, ви знате то је био онај наш пројекат да се продају државне виле и да држава тим парама решава одређене државне проблеме.

У првој транши, до друге транше никада није ни дошло јер нам није био поднешен ниједан извештај, расписана је јавна лицитација, то је било у Политици, негде у јулу 1998. године, да се продају те виле. Неке виле су продате, а неке су замењене са градском влашћу у Београду, јер су градској власти требале за неке њихове функционере, и укупно је више од 80 станова приграбљено. Тражили смо тачну спецификацију, која је вила за колико новца продата и коме су станови додељивани, ком полицији, ког чина и које функције. Никада тај извештај Влада Србије није добила. То су само неки разлози за смену Влајка Стојиљковића, ми очекујемо да ће скупштинска дебата да буде бурна, одговорна и да ће се изнети још много додатних аргумената који опстанак Влајка Стојиљковића на функцији Министра унутрашњих послова једнострано чине неподношљивим и за народ и за државу.

Српска радикална странка је поднела предлог новог Закона о избору народних посланика у Републичку скупштину. Ви знате, мање од годину дана је остало до редовног рока за одржавање републичких избора. Могуће да ће до тих избора доћи и раније, ми треба да имамо спреман изборни закон. Ту су још неки предлози закона које данас подносимо Народној скупштини.

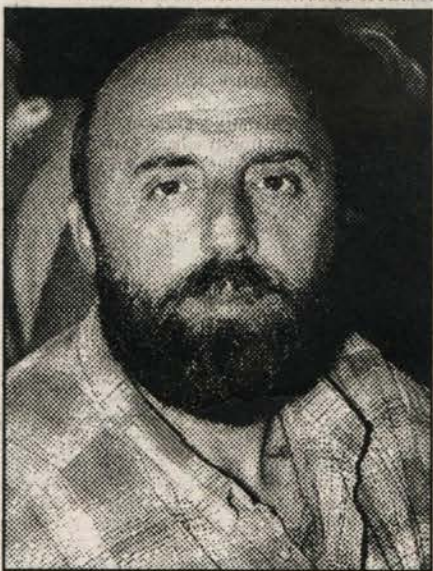
Дакле, само што су народни посланици потписали, у 11 часова је била седница посланичке групе, управо овде, закони су припремани већ дуже време и данас се подносе Народној скупштини. Ми нисмо хтели да их подносимо, иако су многи од ових закона били спремни и пре избора. Ми нисмо хтели да их подносимо да не испадне да је то сад с наше стране неки прљава потез у предизборној кампањи. Али смо најавили многе од тих ствари и сада кад је предизборна кампања прошла, кад су избори завршени, како тако, ми нас-

тављамо са својим активностима и ми ћемо убрзавати ове своје активности.

У Закону о избору народних посланика кључна новост је да Србија буде једна изборна јединица, постоји цензус од 5 одсто, затим једна од кључних ствари је што се обавезује Републичка изборна комисија да најмање 20 дана пре дана гласања објави у Службеном гласнику списак свих бирачких места. Ми смо на савезне изборе изашли, а нисмо ни знали где су нам сва изборна места. Због тога ови ка кашњења у раду наших изборних штабова. Ми ни данас не знамо где су била сва бирачка места, у Црној Гори и на Косову и Метохији. Никад то није објављено, држе се избори, људи не знају где су бирачка места. То је апсолутно кршење изборних прописа.

Сада, сва бирачка места морају најмање 20 дана пре избора да буду објављена у Службеном гласнику. Затим, прописујемо да морају да буду провидне кутије од пластичне масе на сваком бирачком месту. Ми смо то овде увели на општинским изборима, па су нам на 23 бирачка места отели те кутије бирачки одбори где су били социјалисти и ЈУД, и претворили у кутије у које су убацују гласачки листићи за председника Републике, а за општинске изборе подметнули оне своје старе дрвене кутије, знате које су традиционално изазивале неповерење.

Има читав низ других побољшања. Прописујемо и да се набаве спирејши који трају најмање 24 сата, или 48 сати, да се обележи сваки грађанин, да се обележи кажипрет да не би могао два пута да гласа или више пута.

Брутално избачени из Изборне комисије у Прокупљу: Драган Миловановић

То је била иницијатива неких других странака у Градској скупштини које је Српска радикална странка подржала, али није прошла и ми сматрамо да то треба бити законски прописано.

Затим, поднели смо Народној скупштини по хитном поступку, све је ово по хитном поступку, пројекат Закона о Јавном предузећу новинаско-издавачка и радио-дифузне делатности Политика А.Д. Нико жив не зна ко данас управља Политиком и по ком правном основу. Зна се да је тамо Хаџи струја Анђи на челу, да он ведри и облачи. Политика ради са губитком читав низ година, а лажно представљају да позитивно послују, е не може више тако.

Ми смо више пута инсистирали код левичарских партија да се напакон среди то стање. Ако се сећате, и јавно смо иступали у том правцу. Пошто нису пристајали ми смо кренули са самосталном иницијативом пред Народну скупштину, ми сматрамо да 51 одсто акција треба да буде у власништву државе, а 49 одсто да буде приватно. Већ је негде око 22 одсто

Политике приватизовано ми то нећемо дирати. Ми смо зато да се стечена права не ускраћују. Али, оних 27 одсто треба да се прода јавно, путем лицитације, за готов новац или за стару девизну штедњу и да се напакон среде властички односи у компанији Политика. Јер због несрећених власничких односа се и дешава то да је компанија Политика израсла у правог монструма. Монструма и у политичком и у моралном смислу.

Српска радикална странка је поднела и предлог закона о укидању Закона о јавном информисању. Ми сматрамо да је то веома добар закон, добро написан, а шта смо постигли тим законом? Постигли смо да наши медији не могу да преносе програме разних западњачких агентура као што су "Дојче веле", "Слободна Европа", "Глас Америке", "Би Би Си", "Франс интернационал" и тако даље. То су радио и телевизијске станице које финансирају западне владе да би пропагандно деловале против наше земље и нашег народа. То је јасно: "Глас Америке" уопште не може да се гледа или да се слуша у Америци. И Законом о јавном информисању смо строго санкционисали изношење клевета.

Ви знате да је раније у новинама свако могао да објави буквално шта год му је пало на памет, а да никоме не одговара. За мене су дан пред изборе 1997. године објавили на пола стране тадашњег "Дневног телеграфа" да сам заклео жену Слободана Јовића, тога се сигурно сећате. Закон је добар јер је такве појаве драстично смањено жестоком казнама, али нам је било немогуће да се закон примењује према свим актерима јавног живота. Имамо читав низ примера где су судови одбијали да доступе према нашим тужбама.

Недавно смо тужили државну телевизију, Студио Б, Политику, затим Новости, Борбу и Експрес, што су објавили гомилу лажи, да сам ја цистернама довозио морску воду за свој базен, да сам истерао из другог дела куће станаре, да Томислав Николић има два стана у Београду, да Драган Тодоровић има два стана у Београду, да Александар Вучић има циљ и тако даље. Тужили смо их, суд никада није хтео да закаже расправу, а морао је у врло кратком року.

Тужили смо Политику, Новости и Борбу, зато што су објавили да сам агент хрватске обавештајне службе и то у предизборној кампањи. Судови нису реаговали. Ако судови неће да реагују кад тужимо СПС-овска и ЈУЛ-овска гласила зашто би онда реаговали кад тужимо ове остале, ако закон не може да се примени ни по бабу ни по стричевима онда нам тај закон не треба и зато тражимо његово укидање.

Поднели смо и пројекат закона о Радио и телевизији Србије. По досадашњем закону Радио-телевизијом Србије управља Влада Србије преко управног одбора. Ми смо онако мукотрпно у Влади Србије успевали да остваримо извештан утицај. У Управном одбору били су и представници наше странке, помало се поправљао програм државне телевизије у погледу заступљености странака, али не баш нарочито значајно и не довољно брзо за оне нестрпљиве.

Међутим, када је кренула предизборна кампања државна телевизија и државни радио су се претворили у пуко пропагандно средство левичарских партија. Нико тамо више није имао приступа осим левичарских партија. Нас на кашичицу, опозиционе странке на кашичицу и једино када је требало да истресају своје септичке јаме против политичких противника онда им је добро послужила државна телевизија.

По нашем законском пројекту државном телевизијом треба да управља директно Народна скупштина Републике Србије преко управног одбора који ће имати 25 чланова. На сваких 10 посланика у Народној скупштини један члан управног одбора. Управни одбор ће постављати генералног директора, а Скупштина давати сагласност. Само на тај начин сматрамо да се може решити проблем државне телевизије, све друге могућности су испрљене кроз ове наше двогодишње покушаје.

Предлажемо и укидање таксе за финансирање државне телевизије, уопште се неће плаћати. Није ни до сада био, по нашем мишљењу, проблем што се она плаћала уз рачун за струју. Од када постоји државна телевизија такса је постојала, само се мењао начин наплате. Сад смо таксу у потпуности укинули, никако се неће плаћати, државна телевизија ће се плаћати из државног буџета и на основу комерцијалних услуга које пружа.

Видите једну интересантну ствар. Ми смо имали један усмени договор да крену наши рекламни спотови на државној телевизији уз спремност да платимо, и отприлике смо емитовали спотове за нека 4 милиона динара, а онда смо тражили фактуру да би уплатили, није био никакав проблем имали смо неких спонзорстава, имали смо на страначком рачуну довољно пара, то вам могу показати, после смо те паре преусмерили на штампани материјал, испоставили су нам фактуру на 42 милиона динара. Десет пута од дана договора да се емитују спотови до дана исплате они су цене подигли. То је ваљда био начин да нас потпуно елиминишу, а левичарске партије никада ниједног динара нису платиле за оне своје спотове. Еда то не би више било тако, да би свако могао да емитује спотове и да плаћа по прописима, треба да буде општа контрола где ће чланови Управног одбора из свих странака једни друге да контролишу. То је најбољи вид контроле.

Затим, поднели смо пројекат новог Закона о приватизацији. Овај пројекат смо ми урадили пре неколико година и када смо ушли у Владу Србије дали смо га нашим коалиционим партнерима. Они нису били спремни да се иде на те промене. Ми смо показали извесно стрепње, десило се и рат и шипарска се-паратистичка побуна на Косову и Метохији, међутим, после окупације Косова и Метохије ми смо поднели оставке на чланство у Влади Србије, а онда је кренуо период вишемесечних консултација о реконструкцији владе. У тим консултацијама наши коалициони партнери су начелно прихватили да се иде на измене Закона о приватизацији и то је био један од разлога да пристанемо на реконструкцију Владе. Међутим, никада нисмо били у стању да то проведемо у дело.

Једва смо провели и доношење новог Закона о јавним предузећима, па Закон о исплати три пензије бонусима за струју, па Закон о исплати заосталих лечјих додатака државним обвезницима за продају робе чија се реализација сада намерно минира одбијањем државних и друштвених предузећа, где су директори јуловци и социјалисти, да своју робу продају за обвезнице иако имају дуговања према држави, иако им продају робе за обвезнице упола смањује та дуговања, јер нису уопште навикли да плаћају оно што дугују држави. Кад друге приватник одмах иде принудна наплата, одмах му отимају машине, отимају робу, а кад дугују друштвене фирме онда једноставно наплате нема.

Овај закон предвиђа да се на много озбиљнији начин приступи приватизацији, да приватизација буде обавезна, а да се друштвена својина дефинише као један облик државне својине и да приватизацију фирми до 100 радника, којих има више од 10.000 у Србији, проведу локалне самоуправе, општине и градови, а приватизацију већих фирми да проводи Влада Републике Србије тако што ће сви запослени радници добити један проценат акција, то је све овде прецизно изнесено у самом Закону, један проценат сви грађани, а остатак ће се продавати за новац, укључивши стару девизну штетњу и део средстава ће ићи у државни буџет, део у Фонд пензијског осигурања, део у Фонд здравственог осигурања, а део у буџет јединица локалне самоуправе за њихове комуналне, стамбене делатности, значи за финансирање водовода, канализације и јавног превоза, градске чистоће и свега онога што је у надлежности локалне самоуправе.

То су, дакле, законски пројекти и скупштинске иницијативе с којима је већ кренула Српска радикална странка, овога ће бити још попри-

лично, о томе ћемо вас обавестити, ово је оно што је било дефинитивно припремљено, то иде одмах, а о осталима ћемо вас обавестити на следећим конференцијама за штампу.

Новинар: Који је рок за заказивање скупштине?

Др Шешел: Редовно скупштинско заседање почиње 1. октобра. По хитном поступку ово треба да иде на редовно заседање и нема никаквог разлога да се тражи ванредно заседање пошто је данас 28. септембар. По хитном поступку на редовно заседање. Сада је оно кључно питање које се поставља, ко ће за ово гласати. Српска радикална странка има 83 посланика. Ми очекујемо да ће гласати и посланици других странака, пре свега опозиционих. Надам се да се неће наћи ниједна партија која неће хтети да гласа за смену Влајка Стојиљковића.

Што се тиче других законских пројеката, треба да се води скупштинска дебата. Ми испуњавамо услове да се то стави на дневни ред одмах, за то је довољно 20 потписа, а ми имамо 83. Наравно, друге странке могу изаћи са својим аманданмима, ми не сматрамо да су ови законски пројекти идеално сачињени. Спремни смо на скупштински дијалог да би ти закони били што бољи.

Новинар: Имате ли коментар последњег саопштења Савезне изборне комисије којим је у председничким изборима проглашен други круг?

Др Шешел: Рекли смо већ шта мислимо о томе. По свим показатељима Војислав Коштуница је победио у првом кругу. Ако крену гласови из Јуника, из Дренице, из Ораховца, Ђаковине, Урошевца, Приштине, онда ће се испоставити да је изашло 120 одсто грађана на изборе.

Новинар: У вези ових закона за опозив и реформу одређених предузећа, да ли сте имали контакт са неким из СПО-а да изразе подршку за ово?

Др Шешел: Нисмо имали контакте, али не бежимо од тих контаката, спремни смо за контакт са свим странакама које желе да о томе разговарају. Ти контакти могу бити међупартијски, могу међу посланичким групама. Нама је циљ да се ови закони донесу и да буду што бољи. Дакле, и све друге паметне иницијативе су добро дошле да ови закони буду до перфекције направљени.

Новинар: Мало пре сте изјавили да ни данас не знате где су све била бирачка места у Црној Гори. Да ли сте, као председник партије која је учествовала у савезној власти, обавештени каквим су притисцима били изложени они који су били расположени да ишају на изборе од стране актуелног режима и шта сте као представник партије која је била на власти учинили да се ти грађани заштите?

Др Шешел: Учинили смо много за протеклих неколико година. Непрекидно смо захтевали и када нисмо били у Савезној влади и од када смо у Савезној влади, да Савезна Република Југославија употреби сва средства да поврати своје уставне надлежности на целој територији државе. Што значи да обезбеди да граничне прелазе у Црној Гори контролише савезна полиција. Тражили смо да се употребе сва средства да се поново успостави царинска служба Савезне Републике Југославије на целој територији Црне Горе. Савезна влада или није била способна или није имала храбрости да то уради. Касно је кукасти кад се избори закажу, а када се власт једне федералне јединице одметне, што сад не можете ово, што сад не можете оно.

Срамота је за државу да у једној федералној јединици сепаратистички оријентисана власт те федералне јединице угрожава изборни процес. Срамота је да се избори негде морају у приватним кућама држати. Држава има инструменте да то спречи и да обезбеди да се савезни избори одрже у јавним установама, као што се то ради у Србији, у школама, у другим канцеларијама које су у власништву државе. Сама чињеница да су избори морали да се држе по приватним кућама говори да избори нису регуларни. Ту није

била приватна кућа ниједног српског радикала, него приватне куће СНП-а.

Српска радикална странка је имала двоструке притиске у Црној Гори. Притиске режима да се не сме излазити на изборе, радикали су били најхрабрији и изашли су поприлично, видели сте из ових података да је изашло прилично радикала. Ми нисмо нека велика странка у Црној Гори, али имамо довољно да будемо парламентарна странка, и притиске Социјалистичке народне партије која се очигледно служила истим методама. По 15.000 гласачких листића у ковертама говоре да се у методологији провођења избора они нимало не разликују од Ђукановића. То је наша трагедија.

Новинар: У разлозима за смену Влајка Стојиљковића поминете и трагедију на Ибарској магистралаи, са друге стране господин Драшковић из Будве нуди могућност разговара са вама. Да ли ваша странка прво иде на доношење ових закона па на обарање Републичке владе?

Др Шешел: Ја мислим да треба ићи стратегијом која је очигледна из ових наших законских пројеката. Шта значи сад одмах ићи на рушење Владе и стварање хаоса у земљи. То је бесмислено. Ми републичке изборе морамо имати до септембра 2001. године. Сматрамо да они треба да буду много раније и не треба чекати септембар. Који датум, када будемо спремни. Погрешно би било распуштати Скупштину или Владу, ако се нови закон не донесе. Није нама интерес да док траје ова стихија и еуфорија ДОС-а да се проведу републички избори. Чекајте мало да се охладне усјајне главе, да људи схвате шта се збива итд. Што да журимо?

Али што се тиче разговора, ми никада нисмо бежали од разговора ни са једном политичком партијом. Многи од вас су нам сведоци да смо од јануара ове године у неколико наврата позивали представнике свих парламентарних странака да разговарамо о предстојећим изборима. Оне су одбијали. Тражили смо, нисмо могли сами да обезбедимо најбоља решења за савезне законе.

Испричају вам како се то одвијало пред доношење ових закона. Ниједна опозициона странка из Савезне скупштине није хтела о томе да разговара, ни владајућа странка из Црне Горе. Онда се то свело на посланике српских радикала и левичарских партија. Ми смо могли да условљавамо јер без нас нису могли у Већу република. Ишло се на компромис. Ми смо тражили да Србија буде једна изборна јединица и за Веће грађана и за Веће република, они нису били спремни да се у том смислу мења стари закон за Веће грађана, а ми нисмо били спремни да се донесе нови за Веће република без тога, па се нашло компромисно решење.

Левичарске партије су предлагале да буде 6 изборних јединица за Веће република, да се у 4 изборне јединице бирају 3 посланика, а у две изборне јединице по 4 посланика. Ми смо инсистирали да Србија буде једна изборна јединица и то је боље решење. Ту је нађено компромисно решење. Сада сматрамо да по том питању не треба тражити никаква компромисна решења. Најбоље за све је да Србија буде једна изборна јединица за републичке изборе. Сматрамо да то одговара и Српском покрету обнове.

Колико год смо ми, радикали, лоше проšli на новим изборима Српски покрет обнове је двоструко лошије прошао. Ништа друго не очекујем него један рационалан приступ. То што неки очекују заграда, неке договоре, то су глупости. Ми смо озбиљни, рационални и трезвени политичари. Само о конкретним стварима можемо да се договарамо, ако је то у складу са нашим програмом.

Новинар: Има ли контакта са СПО-ом у вези са овим иницијативама, односно са покушајем успостављања сарадње у Републичком парламенту са обзиром да су они изашли из парламента.

Др Шешел: Није било никаквих покушаја. Ми смо изразили жаљење када су они изашли. Није требало да излазе. Ниједна странка не

треба да излази из парламента. У парламента је прилично досадно од када су они изашли. Морам искрено да вам кажем. Очи ових избора ми смо понудили сарадњу око контроле на бирачким местима. Та сарадња је онако, више префутно прихваћена, нисмо јавност обавештавали. Сарадња је било на бирачким местима, а показало се да је Српска радикална странка имала најбоље контролорне, далеко боље него било која друга партија. Захваљујући нашим контролорима јавност је сазнала исте ноћи праве резултате избора.

Новинар: Пошто постоје сумње да је дошло до манипулације изборним резултатима да ли ће ваша странка, пошто кажете да имате најбоље резултате, учествовати у откривању истине?

Др Шешељ: Па ми већ учествујемо. Јесам ли вам сад открио истину, јесам ли вам показао овде како се то фалсификује. Упечатљиво, са потписима. Да ли вам је то најупечатљивије? Све са чиме располажемо ми ћемо објавити.

Новинар: Не делуете много забринуто после синоћног извештаја Савезне изборне комисије....

Др Шешељ: Шта је требало, да се убијем? **Новинар:** Не, наравно. Кажите ми, с обзиром да је јуче било јако пуно људи на улицама Београда, шта је ваше мишљење, да ли може да дође до велике кризе у овом граду, у овој земљи после резултата једних и резултата других?

Др Шешељ: Ми смо већ у дубокој кризи. Ми се бојимо да не дође до крвопролића. То је најопасније. То свакако не желимо. Али, упорно настојимо да натерамо све политичке чинове и државне органе да поштују Устав и закон. Ту нема одустајања.

Новинар: Ове иницијативе за Републички парламент, ако нешто не буде функционисало као што желите да ли онда следи излазак ваших чланова из Владе?

Др Шешељ: Ми не волимо да прејудуцирамо ствари. Ово су добро срочене иницијативе. Добро израђени пројекти који могу да претрпе и даља усавршавања, наравно, ми од тога не бежимо, ми смо на то спремни, све добре идеје да се уграде у ове пројекте, а не видимо зашто то не би прошло у Народној скупштини.

Наш је циљ да се заустави кршење Устава и закона. Наш је циљ да не направимо ниједан нервозан и пренагљен потез који би даље компликовао и заоштрио ситуацију у земљи. Наш је циљ да се ствари смире да се рационално и трезвено сагледавају, да натерамо све да се држе Устава и закона, да се поштује народна воља. Да је народ гласао за нилског крокодила или алигатора на овим изборима, ми би признали, ево народ изабрао алигатора. Народна воља за нас је глас Божији.

Новинар: Да ли то значи, ако сам добро разумела, ви нећете излазити из Републичке владе....

Др Шешељ: Ништа то не значи. Ништа се не зна унапред. Сад ми идемо са овим иницијативама.

Новинар: Лагано.

Др Шешељ: Лагано. Нигде не журимо. Неће нам брзи воз, дански воз, побећи.

Новинар: Значи, остајете у Влади до даљњег?

Др Шешељ: Ништа није искључено. Чак ни земљотрес није искључен.

Новинар: Да ли очекујте да би реакција ваших коалиционих партнера на републичком нивоу поводом ових закона могла да буде....

Др Шешељ: То њих питајте. Ми не бежимо од ванредних избора. Ми не бежимо ни од чега. Ми не бежимо од сучељавања са народном вољом. Ови наши закони значе да ми и даље конструктивно делуетемо, с тим што смо изгубили стрпљење да чекамо да се неке идеје, које смо и раније подносили, одлажу, не проведит. Ово је само радикалнији наступ. Наш је примарни циљ да се ово што пре проведе. Биће још оваквих иницијатива на разним плановима.

Да ли остајемо или не остајемо у Влади, то се сад не зна. Што се тиче Савезне владе, она је од дана избора под оставком. Она је практич-

но под оставком и чека се формирање нове владе. Чланови Владе који су се затекли чекају да предају своје дужности, своје кабинете, своје секретарице, своје мобилне телефоне и своје аутомобиле новим члановима Владе. Је ли тако?

Што се тиче Републичке владе, она још функционише, мада нисмо имали дуго никаквих седница и у згради Владе скоро никога нема. Сада се иде са једном парламентарном иницијативом од успеха или неуспеха парламентарне иницијативе зависе следећи потези. Свака странка ваљда има и резервне варијанте на располагању, али....

Новинар: Како коментаришете то што су челници СПО-а, господин Трпковић, јуче или прејуче рекао да је СПО спреман да уђе у техничку коалицију са Српском радикалном странком како би се расформирала Републичка влада?

Др Шешељ: Републичку владу је лако расформирати и не треба никаква техничка коалиција. Изађете и треском залупите врата за собом. Али ми сматрамо да треба ово реализовати одмах. Рекао сам вам отворено, искрено и до краја јасно зашто нам се не жури. Чекамо да се мало смири ДОС-ова еуфорија. Шта мислите да им одмах омогућимо да нас овај талас, док још траје, збрише и из Републичке скупштине, е полако, да се мало отрезне људи.

Новинар: Како коментаришете пораз господина Слободана Милошевића, према вашим изборним подацима.

Др Шешељ: Да је Слободан Милошевић најбољи човек на свету, 13 година је кључна политичка личност и због тога је досадио народу. Има читав низ промашаја у политици и то је разлог више. Оно што је за нас било крајње неповољно на овим изборима је што је дошло до поларизације, иако смо се максимално трудили да се спречи та поларизација. Овде је било гласање ко је за Милошевића, ко је против Милошевића. Видели сте да је пола наших преосталих гласача гласало, очигледно, за Коштуницу. И то је нешто што је било ствар једне психичке еуфорије која је овладава масом.

Ја сам био запрепашћен, да вам искрено кажем, резултатима у Земуну. Ја сам још у шоку због тих резултата, ја то не могу да схватим. У Батајници да су људи гласали за Странку демократске акције, за Савез војвођанских Мађара, за Чанка, за Веселинова а да нису гласали за српске радикале. Овде се заиста десило радикалско чудо у Земуну, али још је веће чудо што је Српска радикална странка изгубила власт у Земуну, али то је за нас народна во-

ља. Мислим да је већ заказана конститутивна седница новог састава Скупштине општине Земун, за петак, 13. октобар, у 13 часова. Тако је заказао досадашњи председник општине.

Новинар: Како коментаришете изјаву господина Љубише Ристића да сте се сврстали уз НАТО снаге?

Др Шешељ: То је једна будалетина, тај Љубиша Ристић и ко то још може да слуша. Од човека који сваки пут у музеју позајмљује одела пред излазак у јавност не можете друго ни очекивати. И данашња Борба је објавила да сам хрватски шпијун, да сам НАТО агент и опет користе јуловци тог несрећника, Синишу Вучинића, који, чуо сам, има и легитимацију Службе државне безбедности. Значи, може негде да вас сретне и да вас ухапси ако му не budete баш по мери. То су глупости, да ми је Ђинђић дао милион и 200.000 долара.

Српска радикална странка је озбиљно рањена овим изборним резултатима, али ми смо убеђени да ће нам странка преживети и да ће преболети ову рану и да ће опет бити јака и моћна каква је била. Ови резултати, у односу према другим странкама, нису слаби. То је 11,5 одсто. То је два пута више него што су нам ови разни анкетари прогнозирали. Па ви опет верујте њиховим анкетама јавног мишња.

Новинар: Када очекујете примопредају председничких функција?

Др Шешељ: Не знамо. Постоји законски рок у коме се то мора обавити.

Новинар: Да ли је то 15 дана од првих избора, од 24. септембра или неки други?

Др Шешељ: Што се нас тиче, избори су завршени. Савезна изборна комисија је прогласила други круг. Ми на тај други круг нећемо излазити. Да ли ће неко други, то остаје да се види. Али ми идемо пред Уставни суд. Ми користимо све легалне инстанце система да оспоримо изборне манипулације, махинације, малверзације, фалсификате. Имамо аргументе, имамо доказе. Ми ћемо све то оспоравати.

Новинар: Да ли, према подацима вашег изборног штаба, постоји икаква вероватноћа да су проценти које је објавила Савезна изборна комисија ипак тачни?

Др Шешељ: Не. Не постоји, осим ако су сад товарице албанских гласача довели тамо. Ви знате добро да Албанци нису изашли на ове изборе. То сви знају. То цели свет зна. Е сад ако изађе, како се зове онај Вучићу, онај....

Александар Вучић: Сокољ Ђусе.

Др Шешељ: Соко Ђуса и онако наизует издекламује да је 30.000 Албанаца и Турака глас-

Спремни за ванредне изборе: Српска радикална странка

сало у Призрену и да је ту било чак и Срба, да ли му ви верујете?

Новинар: Велика му фамилија.

Др Шешел: Да ли му је неко од вас поверовао то? То је оно што не сме да остане у нашем политичком животу и са чим се нећемо помирити. Нисмо се ми мирили ни 1997. године, али нисмо излазили на улице. Неко може да пита зашто нисмо изашли на улице? Па зато што је Гелбард лично дошао у Београд да каже да су сва средства против Шешела дозвољена да ли се сећате тога? Дали је тако било? Да изађемо на улице и да 1000 радикала погине због тога, није ми била толико драга та председничка функција да жртвујем људске животе, али ми ни то нисмо заборавили. То је било у време агресије, када је земља била у опасности па смо одлучили да се о томе више не прича, да се расправља о другим стварима. Сада нема никаквих разлога да не евоцирамо успомене и на раније догађаје сличног карактера.

Новинар: Љубиша Ристић је рекао да је Српска радикална странка политичка прошлост.

Др Шешел: Ја мислим да ће ЈУЛ бити политичка прошлост. Ако Социјалистичка партија Србије заиста жели да се опорави она ће морати у најскорије време да се отараси ЈУЛ-а. ЈУЛ је главни узрок слома социјалиста. Ако има ико омрзнутији од Југословенске левнице у нашој јавности, било би ми невероватно да чујем.

Новинар: Господине Шешел, ви називате господина Ристића смешним, али управо такви људи одлучују о судбини...

Др Шешел: Смешни људи. Нама и јесте циљ да смешни људи престану да одлучују о нашој судбини.

Новинар: У току је седница Главног одбора СПС-а. Дали, с обзиром да сте ви увек добро обавештени, имате информације да постоји притисак ЈУЛ-а на СПС да се овакви...

Др Шешел: То ви њих питајте да ли постоји притисак ЈУЛ-а на СПС. Ја видим да ЈУЛ већ годинама сиса крв СПС-у. Сећате се, пре доста времена ми смо покренули питање Нафтне индустрије Србије, Србија шума и свега онога што се тамо дешава итд. То су отприлике били ти сукоби нижег интензитета, али они су непрекидно трајали.

Новинар: Какви ће бити коначни резултати, за господина Тодоровића?

Др Шешел: Изборни резултати су урађени са 8.500 бирачких места. Знате, прве изборне ноћи ми смо податке сумирали на основу телефонских извештаја. Од понедељка више нисмо примали телефонске извештаје, а у току ноћи нису могли ни да стигну, иако смо имали више телефонских линија на располагању. Од понедељка ми уносимо комплетне записнице и за председничке и за парламентарне и локалне изборе. Због тога тај посао иде спорије. Када прођете поред нашег изборног штаба видећете још тамо постоји гомила записника која чека да буде унесена. До 8.500 бирачких места су стигли подаци и они ништа нису променили. Немогуће је да се то битније промени до краја.

Новинар: Овај Закон о јавном информисању који, како сами кажете, није био на прави начин примењиван, да ли хете због тих неправилности тражити измену некадашњих ранијих одлука, поновна суђења или евентуално враћање пара?

Др Шешел: Не. Зашто би враћали паре када нико невин није осуђен. Ми би Закон да укинемо зато што нису сви кривци осуђени него само неки. Када тужимо Данас, Глас јавности, Блиц судови су реаговали, а када тужимо Политику, Борбу, државну телевизију, садашњи Студио Б, судови не реагују. Не можете када неко направи кривично дело убиства па оде у затвор да га ослободите. Ви можете да критикујете што и неки други убица није ишао у затвор за кога се зна да је убио.

Новинар: Овде се ради о прекршајној категорији.

Др Шешел: Прекршајне категорије се третирају аналогно кривичним одредбама. И судови за прекршаје аналогно примењују

Закон о кривичном поступку. То би требало да вам је јасно. Јесте ли ви правник?

Новинар: Не, нисам. Ја сам филолог.

Др Шешел: Недојате вам, значи, мало правничког образовања. Прекршајни судови аналогно примењују одредбе Закона о кривичном поступку у свом поступку. Не постоји посебан прекршајни поступак. То је једна варијанта скраћене примене Закона о кривичном поступку. Онај ко је осуђен, заслужио је да буде осуђен. Не може Данас да објави некажњено да сам ја рекао да ће Црногорци у Србији носити жуте значке ако се отпели Црна Гора, када то није истина. Или када објаве да сам плагијатор, а нисам плагијатор. Или када објаве да смо неколико милиона марака платили штампање наших постера у штампарији на Новом Београду, а то није истина. Или када објаве да је Маја Гојковић, то је Глас јавности урадио, љубавница целог врха албанске терористичке мафије. Ко год је за то кажњен и заслужио је да буде кажњен.

Имате ли један случај да је неко објавио истину а да је био кажњен због истине. Да вам искрено кажем, ја не знам ни за један случај. Ако има неко да је кажњен због истине, први ћу бити за ревизију поступка, али таквог случаја није било, колико ја знам. Ако ви мислите да у Америци могу новинари такве лажи да износе, да износе да је Клинтон заклео нечију жену а није истина, некажњено не могу. Тамо су казне много веће и тамо се то рачуна у милионима, некада у стотинама милиона долара за клевету.

Новинар: Да ли, по вашем мишљењу, Демократска опозиција Србије треба да пристане на други круг председничких избора?

Др Шешел: Шта они треба или не треба, ја се не мешам у њихову политику. Није мени драго што су они победили. Мени је криво што су они победили. Мени је жао што су они победили. Ја само говорим о чињеничном стању у име Српске радикалне странке. Какве ће ко потезе повлачити, то је његова ствар. Оно до чега је нама стало, то је да се по сваку цену избегне крвопролиће. Имали смо у ранијим случајевима крвопролиће у разним демонстрацијама. Ми то не желимо.

Новинар: Ко би био одговоран за то крвопролиће?

Др Шешел: Питате ме нешто што спада у домен фантастике. То онда све ствари чини беспредметним, до краја хаотичним и то нам укида перспективу као народа и држави. Не сме до тога да дође. Морамо то да избегнемо. Наравно, не по цену рушења Устава и закона, него афирмишући уставне и законске одредбе и терајући све политичке факторе да се строго придржавају Устава и закона.

Новинар: Више пута сте на ранијим конференцијама за штампу истинили да је ваша идеја око републичког узимања Студија Б и ГСП-а била док се не одрже локални избори и док не дође нова гарнитура власти. Шта ће бити са Студијом Б и ГСП-ом у наредном периоду?

Др Шешел: Министри Српске радикалне странке ће већ следеће недеље поднети предлог Влади да се све припреми и чим се конституише градска власт Београда да јој се врати у надлежност и Градско саобраћајно предузеће и Студио Б. Наравно, могућа је и друга варијанта за Студио Б, да се прода. То је можда боља варијанта. Да се прода, да се одреди одређен број акција, на пример 1.000 или 10.000 акција, да се промени вредност тих акција и да се те акције продају на јавној лицитацији за готов новац или стару девизну штедњу. То би била најбоља варијанта, јер Студио Б када би се приватизовао на рационалан начин имао би неку улогу. Овако се бојимо сјаше Курта да узјаше Мурта. Ко год је до сада управљао Студијом Б, лоше је управљао.

До ових избора, принуђена управа, коју је завела Влада Србије, добро је управљала. Ви можете да критикујете Студио Б и да кажете да је стерилан, да није било нарочито занимљивих политичких емисија и тако даље. Морате признати да су све странке биле заступљене, па чак и ванпарламентарне и да су се давале информације, углавном, без коментара.

То је захваљујући чињеници да су тамо били и радикали и социјалисти на уредничким местима.

Чим је почела предизборна кампања наши уредници су суспендовани у Студију Б и избачени. На силу избачени из Студија Б. О томе смо ми саопштили информацију јавности благовремено и од тада је Студио Б налик државној телевизији. До тада је све било коректно морате признати. Није било нарочито креативних емисија, није било политичких емисија али и нама је и био циљ да Студио Б делује на један такав начин док се не формира власт Београда, јер она претходна је претерала. Морате и то признати. Шта се све објављивало преко Студија Б то је било неподношљиво.

Новинар: Ја се извињавам, можда сам пропустио, али ни ви ни господин Николић нисте честитали господину Коштуници и тако озваничили његову победу.

Др Шешел: Ја сам честитао у акту са меморандумом Српске радикалне странке, значи у име своје партије. Послао сам му честитку још у уторак. Чим смо дефинитивно утврдили изборне резултате ја сам му послао честитку. Нисмо је ми обелодањивали, рачунали смо ако он жели да је објави објавиће, ако не жели не мора. Ми смо се увек некако нелагодно осећали како други честитају па и не пошаљу честитку оном коме честитају него директно на државну телевизију. Победи репрезентација наша негде, да ли у кошарки или фудбалу, ми честитке пошаљемо репрезентацији, не шаљемо је новинарима. Многи пошаљу на државну телевизију а телеграм и не стигне репрезентацији. Нама је то једна варијанта неморалног понашања. Онај коме је честитка упућена може да је објави или не објави. То је његова ствар.

Новинар: Објаснили сте зашто сте изгубили на савезном нивоу, шта мислите зашто сте изгубили у Земуну?

Др Шешел: Рекао сам вам да сам још у шоку од тога и да не могу да схватим зашто смо изгубили. Шта ви мислите, зашто смо изгубили у Земуну?

Новинар: Не знам, зато вас питам.

Др Шешел: Ми још нисмо схватили зашто смо изгубили у Земуну. Изгледа да је та лавина која је ишла на савезном, председничком и парламентарном нивоу захватила и локални ниво и збрисала нас. Иначе, другог објашњења немамо. Колико смо ми урадили у Земуну није локална самоуправа у целој Србији урадила за ове четири године. Можете имати разна тумачења. Неко каже, ено поправљају фасаде а ми немамо хлеба, па не разумеју. Неко је киван што му је поред комшијине куће прошао асфалт а поред његове само тврда подлога јер није стигао асфалт, јер није било битумена. Ко ће то сад установити. И нама је невероватно то што се десило: Ваљда ћемо преживети. Шта ви мислите? Шта бисте волели? За кога ви радите?

Новинар: За француску телевизију.

Др Шешел: Ви бисте сигурно волели да ми не преживимо, али преварићете се.

Новинар: Рекох вам да је боље да вам не кажем.

Др Шешел: Па да, схватио сам.

Новинар: Ако опет не буде испоштвана воља бирача да ли сте овог пута спремни да и ви изађете на улицу?

Др Шешел: Ми ћемо урадити све што буде у нашој моћи да се поштују Устав и закон. Када нисмо изашли на улице да протествујемо што су мени отели председничку функцију, зашто би сада излазили када су неком другом отели. Када су мени отимали председничку функцију сви други су ћутали, а ми не ћутимо. Ипак смо коректнији, морате признати, него што су они били када је мени отета председничка функција. Чак су се тихо и радували.

СКУПШТИНСКЕ ИНИЦИЈАТИВЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

5. октобар 2000. године

Др Војислав Шешељ: Даме и господа, Српска радикална странка је благовремено саопштила јавности све што је имала поводом протеклих избора. Ми и даље инсистирамо на томе да избори нису били регуларни ни у погледу изборне кампање која је вођена, ни у погледу изборног тока, нити у погледу пост-изборног понашања Савезне изборне комисије. Толико је лоших ствари направљено, да се комотно велики број чланова Савезне изборне комисије и у затвор може стрпати.

Српска радикална странка ће и даље принципијелно износити истину о свему што знамо и даље ће инсистирати на стриктном поштовању Устава и закона. Српска радикална странка се доследно залаже за поштовање уставних одредаби да свака политичка партија може слободно да држи јавне скупове, митинге и демонстрације. Ми инсистирамо и на томе да нико борећи се за своја права и своје слободе не сме да угрожава права и слободе других људи. Због тога смо против блокаде комуналних служби, против блокаде уредног снабдевања становништва електричном енергијом. То је оно што угрожава све грађане ове земље, а они не би смели да буду угрожени.

Са тешком муком смо поправили електроенергетске инсталације након прошлогodiшњег бомбардовања од странке НАТО-а, а сада долази до блокаде комплетног електроенергетског система. Треба имати у виду да су наше акумулације хидроцентрала до краја празне. Имали смо једну сушну годину, кише још нема, и пред нама је тешка зима ако се не обезбеди нормално функционисање базена Колубаре и читавог електроенергетског система. Ми смо против тога да се блокира рад виталних друштвених служби, пре свега здравствених служби. Свако ко је болестан треба да добије лекарску помоћ.

Сви политички фактори треба и даље да настављају политичку борбу свим регуларним средствима. Ми ћемо у тој борби учествовати принципијелно на својој страначкој позицији. Ми сматрамо да је најважније да у овим политичким сукобима не буде људских жртава. Сви треба о томе да воде рачуна. Државни апарат треба да буде миран и сталожан, а демонстранти треба да воде рачуна да ничији живот не угрозе. Све се може поправити, свака се грешка може исправити, али се ниједан људски живот не може надокнадити. То је принципијелна позиција Српске радикалне странке у читавој овој кризној ситуацији и ми од тих својих принципа нећемо одустајати.

Српска радикална странка наставља са својим заштитом политичког курса на републичком нивоу и са својим парламентарним иницијативама. Данас су Министарство за економску и власничку трансформацију које предводи Јоргованка Табаковић, министар, Министарство за информације са министром Александром Вучићем на челу и Министарство трговине са министром Зораном Красићем на челу поднели Влади Републике Србије захтев за суспендовање Скупштине, Управног одбора, Надзорног одбора и директора предузећа Политика АД, Београд.

Ми захтевамо да се, на првој наредној седници успостави принудна управа због тога што је у компанији Политика дошло до тешког нарушавања Устава и закона, до криминалних радњи због којих Хаџи Драган Антић мора да иде у затвор, пре свега због шверца цигарета.

Мора се преиспитати комплетан поступак приватизације, јер по нашим информацијама свега 13 одсто приватизације је спроведено у складу са законом, дакле акционари који су преузели акције урадили су то у складу са законом. Све остало што тврде да је приватизовано, урађено је противзаконито, а највећи део капитала је и даље остао у друштвеним рукама. Да не би пропала та компанија, морамо у њој завести ред.

Компанија Политика се уопште не бави информативним делатностима. То јој је основни посао. Компанија Политика се бави свим и свачим, али истините информације преко њених медија једноставно не можете да чујете, да видите, да прочитате. То су разлози због којих сматрамо да држава мора да интервенише, да се успостави вишестраначки управни одбор, да се постави принудни управник, а онда да Народна скупштина, у складу са нашом иницијативом, коју смо вам саопштили на прошлој конференцији за штампу, донесе закон о Компанији Политика према коме би 51 одсто акција било у државној својини, што је сасвим природно, што је заправо и минимум, јер како одговарају овим из Компаније Политика, уплативши се наше иницијативе, као то би била национализација. Не. Компанија Политика никада није била национализована. Њен власник, Рибникар, одмах после рата је комунистичком режиму предао, поклатио Политику. Никада није био никакав акт о национализацији Политике. Он је то поклатио. Његови наследници своја власничка права успостављају само на једном елементу, на томе што су догити насловне стране Политике заштитили код неке међународне компаније, ваљда у Швајцарској. То доноси одређен проценат акција, колики је процениће се и установиће се.

Државни капитал у Политици је заснован и на томе што је Политика била монополистичко предузеће пуних пола века. Политика је објављивала своја издања у време када нико други никакве новине није могао да штампа. Да није било ничег другог, никаквих

дотација, то је већ само довољно да сведочи о државном капиталу, на страну то што Политика непрекидно и данас добија папир јефтине цене из Матроза и слично. Ми очекујемо да ће сви запослени у компанији Политика бити свесни неопходности примене оваквих мера, неопходности да се отарасе Хаџи Драгана Антића и да ће Влада Србије, по нашем захтеву, успоставити принудну управу и сарађивати због општег добра.

Наш је циљ да Компанија Политика обавља своју друштвену делатност часно, одговорно, поштено и објективно, што је најважније. Објективно информисање треба да буде њена основна оријентација и да се заштити оно што је народна имовина у тој компанији. А онда да се поступак приватизације проведе у складу са новим законом о својинској трансформацији. Значи, оне акције које изађу на тржиште сви грађани могу да купују под истим условима, или за готов новац, или за стару девизну штетњу, како ко жели.

Ми смо израдили пројекат новог закона о избору народних посланика на републичком нивоу. Тај пројекат сада предајемо у редовну скупштинску процедуру, као што смо и све претходне пројекте поднели о којима смо вам говорили прошли пут. Предвидели смо, пре свега, у овом закону да Србија буде једна изборна јединица, уз цензус од 5 одсто.

Затим смо предвидели да се прикупљају потписи за подршку листа кандидата свих политичких странака, 10.000 потписа и сваки потпис да се судски овери да се не би дешавало да неке странке фалсификују потписе, да неке странке преписују са својих спискова другим, вештачким, измишљеним странкама, као што је она несрећна Радикална странка левике "Никола Пашић" и тако даље. Ми желимо до краја чисту предизборну процедуру. Обавезали смо Републичку изборну комисију да се списак свих бирачких места мора објавити у Службеном гласнику најмање 20 дана пре одржавања избора.

Основна неправилност са протеклих избора јесте што ни данас нико не зна комплетан

Крај градске таксе од 3% : Скупштина града Београда

списак бирачких места. Не знамо где се све гласало или где се све могло гласати. То је још увек тајна. То је тајна за чланове Савезне изборне комисије од којих су неки изабачени у изборној ноћи. Није то неки проблем што су изабачени страначки представници, него и чланови сталног састава Савезне изборне комисије које је изабрала Савезна скупштина, судија Никола Динић из Ниша и Јелица Баконић, судија из Зрењанина. Они су изабачени као чланови сталног састава. Затим, прописали смо да мора постојати централни бирачки списак свима доступан, уз компјутерску обраду, који би спречио да се било где врши двоструки упис грађана у бирачки списак.

Ако је грађанин уписан у једној општини, аутоматски се брише у другој. Централни бирачки списак једино то може гарантовати, уз адекватну компјутерску обраду. Предвидели смо да кутије на бирачким местима буду провидне, од плексигласа или сличне пластичне масе, затим, предвидели смо спрејове којим ће се обележити кажипрет сваког грађанина који приступи гласању, како тај не би више могао, у року од 24 сата, да гласа на било ком другом месту. То су само неке од новина које предвиђа овај нацрт изборног закона са којим идемо у скупштинску процедуру. Ми смо се трудили да све оно што представља наше искуство из досадашњих изборних процеса, негативно искуство али позитивне поуке, уградимо у овај законски пројекат.

И ми очекујемо да и друге политичке партије проуче овај наш пројекат и дају своје примедбе и сугестије. Ми смо отворени према свим паметним, промишљеним и добрим амандманима. Нама је циљ да изборни закон буде што бољи и да се предстојећи републички избори, без обзира када се закажу, одрже у складу са тим закон и да буду до краја чисти, објективни и коректни.

Поднели смо пројекат измена закона о локалној самоуправи. Које су суштинске новине? Прво, да се уведе пропорционални принцип у избору општинских одборника. Свака општина треба да буде једна изборна јединица уз цензус од 5 одсто. Затим, да се појачају надлежности локалне самоуправе. Локална самоуправа треба да управља малим предузећима у друштвеној својини, која би, по Закону о својинској трансформацији чији смо вам пројекат показали на прошлој конференцији за штампу, вршила приватизацију. Влада Републике Србије може да повери органима локалне самоуправе управљање већим друштвеним предузећима. То подразумева да се друштвена својина дефинише као један од облика државне својине. Када је реч о градовима, ми у Србији немамо много градова, Београд, Нови Сад, Крагујевац и Ниш.

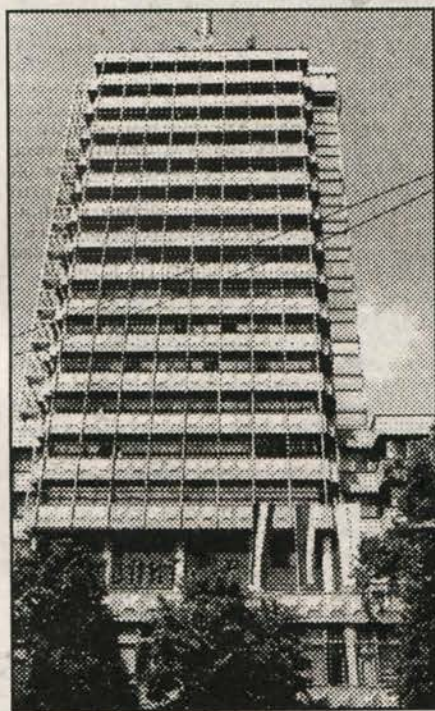
То су четири локалне самоуправе нивоа града, статуса града. Зашто Крагујевац не би могао да управља Заставином фабриком. Оно што чини наменску производњу за војску, то је физички одвојиво, то и даље треба да буде под контролом државе. Свим осталим треба да управља град Крагујевац. Ниш треба да управља и електронском и машинском индустријом, свим оним што није неопходно за војску. Тако ће се убрзати процес приватизације, а органи локалне самоуправе ће имати већу одговорност и моћи ће да покажу своју способност. Овако централизовано управљање привредом више никуда не води. Влада Србије је одобрила три милијарде динара од рата наопако за Заставу и за многе друге фабрике.

Што би Влада Србије о свему томе одлучивала и управљала. Влада треба да се бави централним јавним предузећима, Нафтном индустријом Србије, електропривредом, инфраструктурним системима а не комплетном производњом. Не можемо либерализовати наше тржиште док не извршимо дисперзију одлучивања унутар основних привредних субјеката.

Тако дајемо шансу свуда где је ДОС освојио локалну власт, они машу милијардама обећањима са Запада, па нека управљају тим фирмама, нека им дођу милијарде и нека врше приватизацију па да вилимо како ће то функционисати. Ми који не верујемо да ће те милијарде доћи, спремни смо да њима поверимо да управљају тим фирмама па нека им дођу те милијарде.

Ми сматрамо и то смо предвидели да ниједан органи локалне самоуправе не треба да има своје медије. Довољно је да држава има државну телевизију и државни радио, централни, у Београду и ништа више. Наравно, да у Компанији Политика буде 51 одсто државно а остало приватно власништво. Све остало треба да буде пријатно. У одређеном року да се продају сви локални медији који су у државној својини, од Студија Б па надаље и то да продаје локална самоуправа по закону за готов новац или стару девизну штедњу, шта ко има. Све мора да се приватизује. Шта нам се дешава? Дешава нам се то да многи органи локалне самоуправе не испуњавају своје основне дужности у погледу комуналне инфраструктуре, не брину о водоводу, асфалтирању, канализацији, одвозу смећа, о градском саобраћају а сав новац улажу у медије. То више не сме да се дешава. Треба да дође до потпуне дисперзије у медијској сфери и приватизације.

Поднели смо закон о изменама закона о акцизама и порезу на промет којим се укида градска такса од 3 одсто у Београду. Српска радикална странка је увек била против те градске таксе од 3 одсто, ви се тога вероватно добро сећате. Када је 1996. године Небојша Човић

Првија хаџи Драгана Антића:
Политика АД

уводио ту таксу и када је коалиција "Заједно" преузела власт, претходно је обећала укидање те таксе, а када је преузела власт, одустала је од укидања. Ми никада нисмо одустали од укидања. Никададо сада нисмо били у стању да се изборимо да се такса укине. Када је дошло до злоупотреба те таксе у овој досадашњој власти Београда, ми смо били за то да се преузме контрола над новцем на основу те таксе. Сада сматрамо да та такса треба да се укине. Што би онај ко живи у Београду био кажњен у односу на грађане других делова Србије? Таксе и порези треба да важе за све подједнако на целој територији земље.

Тражимо да се укине Закон о средствима солидарности о издвајању дневница из плата и пензија јер сматрамо да је прошло више од годину дана од рата, да су основни проблеми санирани који су финансирани новцем од дневница солидарности и да више нема никаквог разлога да тај ванредни, тешки, непоносљиви порез функционисе. То су најновије иницијативе Српске радикалне странке које смо већ најавили а сада смо их већ преточили у конкретна законска решења и подносимо Народној скупштини, с тим што смо сматрали да треба да појачамо нашу иницијати-

ву за доношење закона о Компанији Политика, да се претходно заведе и принудна управа, да не би дошло до плачке народне имовине несагледивих размера у том предузећу.

На прошлој конференцији за штампу ми смо вам показали наш захтев за смену министра унутрашњих послова Влајка Стојиљковића, од тога нема одустајања. Поднели смо закон о јавном предузећу Компанија Политика, Предлог закона о укидању Закона о јавном информисању јер се тај закон није примењивао према свима подједнако. Неки су били кажњавани а код неких суд није хтео ни да реагује иако смо подносили огроман број тужби.

Затим, Предлог закона о Радио-телевизији Србије како би Народна скупштина директно управљала. То би била једна врста лекс специјалиса, јавно предузеће којим би управљала Народна скупштина Републике Србије, а Управни одбор би био саображен структури Народне скупштине.

Поднели смо и Предлог новог закона о приватизацији који би убрзао процес приватизације и учинио је крајње транспарентном обавезном како би се и тај посао завршио, јер очигледно 10 година кашњења у сфери приватизације онемогућило је да кренемо озбиљније из економске кризе и социјалне беле.

Новинар: Прошли пут сте рекли да је најправедније да се униште избори...

Др Шешељ: Да се униште избори? Кад сам то рекао? Баш тако, да ли се ви сећате?

Новинар: Рекли сте да...

Др Шешељ: Господин Мигати оно што сам жели, изгледа, покушава мени да стави у уста.

Новинар: Ви сте рекли да по вашој анализи избори нису исправни и највероватније.....

Др Шешељ: Ми смо рекли да комплетни избори нису били регуларни. Подносили смо редом захтеве Савезној изборној комисији, она их је одбијала, Савезном уставном суду, Савезни уставни суд их је одбијао. Ми ћемо и даље то оспоравати. Прво, нама су један мандат отели за Веће грађана у врањској изборној јединици а по један мандат и за Веће република и за Веће грађана у Црној Гори. То су неопредељене чињенице које можемо доказати пред сваком судском инстанцом.

Новинар: Рекли сте да постоје незаконите радње у читавој изборној процедури. Сад је Уставни суд решио да поништи један део избора за председника. Какав је ваш став, пошто је ДОС обавестио да не прихвата одлуку Уставног суда?

Др Шешељ: Ми још нисмо ни видели ту одлуку Уставног суда, она је јуче најављена на крајње нејасан начин. Ми још не знамо шта садржи та одлука и на чему се заснива па је не можемо унапред коментарисати. Да Уставни суд не ради по Уставу и закону, то је више него очигледно.

Новинар: Како је онда решење?

Др Шешељ: Решење је да Савезна скупштина промени Закон о Уставном суду и именује нове судије Уставног суда. Ови су пали на испиту више пута до сада.

Новинар: Ако Уставни суд буде поништио изборе у једном делу у врањској и прокупачкој изборној јединици, да ли је то прихватљиво за Српску радикалну странку?

Др Шешељ: Ми нећемо да се нагађамо и пенкамо. Није изборни поступак трговина. Поништи овде а пропусти тамо. Или ће се на Уставном суду понашати у складу са Уставом и законом или неће. То се сад поставља као главно питање. Не може Уставни суд, када имамо тачне доказе да су нам отели по један мандат у Црној Гори, да зажмури на то, а тамо где осећа велики притисак јавности споља, тамо да попусти. Није на Уставном суду да попусти или не попусти, него да се држи Устава и закона, ако се докаже да избори нису регуларни, онда треба да установи ту нерегуларност и изведе конеквенце. Не сме Уставни суд да се понаша као политичка партија. То је овде основно.

НАСИЉЕМ ДО ВЛАСТИ

12. октобар 2000. године

Др Војислав Шешељ: Даме и господо, криза у којој се нашла Савезна Република Југославија, а посебно Србија, наставља се. Ми имамо стање продуженог пуча у коме се уличним методама покушава насилјем и претњом насилјем преузети власт, а са друге стране, блокирање су институције система и оне скоро уопште не функционишу. Српска радикална странка може прихватити само уставни и законски пут изласка из ове кризе.

Први потез треба да повуче председник Савезне Републике Југославије, Војислав Коштуница. Он не сме да даје изјаве да ће се Савезна Република Југославија одрећи континуитета. Он за то није овлашћен. По Савезном уставу укупну унутрашњу и спољну политику води искључиво Савезна влада и за сваки његов међународни наступ Савезна влада треба да утврди политичку платформу са које ће наступати. Он представља Савезну Републику Југославију у земљи и свету, али по питању унутрашње и спољне политике искључиво на основу онога што утврди Савезна влада.

Његове надлежности Устав је стриктно прописо и он треба да се држи тих надлежности. Он је врховни командант војске и председник Врховног савета одбране. Друга његова кључна надлежност је одређивање мандатара. Он не сме да касни са одређивањем мандатара за састав Савезне владе. Тревало би хитно да почне консултације са шефовима посланичких група у савезном парламенту.

Једини паметан начин изласка из ове кризе је да се одмах конституише Савезна влада. Како? Не на овај начин како се то извучује на улици него на основу парламентарне математике. Владу може да конституише само онај ко добије апсолутну већину гласова посланика у Већу грађана и Већу република и нико други. Коштуница је у ситуацији да он одреди мандатара и то да одабере човека за кога оправдано претпоставља да има највише шанси да постигне ту парламентарну већину. Све остало је противуставно и противзаконито. Све остало продубљује нашу кризу. Шта ово значи? То значи, пре свега, да Коштуница мора да обузда своју странку, односно своју страначку коалицију.

Сви кризни штабови или револуционарни комитети су нелегални и сви који су нелегално упадали у институције треба да одговарају пред законом за кривична дела. Упад у Савезну управу царина је кривично дело, упад у Народну банку Југославије је кривично дело, упад у било које министарство је кривично дело. Ти револуционарни комитети су најугрибли председника савезне владе, Момира Булатовића, из Београда. Он је изјавио да му је сигурније под влашћу Мила Ђукановића у Подгорици него у Београду. Тревало је имати неколико дана стрпљења да се формира нова влада и да стара влада на свечан начин преда надлежност новој влади, господски да то уради, као што би то српски радикали урадили. Као што ми, на пример, господски предајемо власт у општини Земун. То је било једино исправно.

Што се тиче затечених министара Српске радикалне странке у Савезној влади, њих нико неће најурити док се не формира нова влада а онда ће сваки свој ресор записнички предати новом министру. Ништа друго не признајемо. Генерал Перишић је чак сам потписао акт о преузимању Савезне контроле летења. Генерал Перишић да преузме Савезну контролу летења или неки кризни штаб ДОС-а? Замислите колико је то озбиљна и опасна ствар. Ко ме смета Савезна контрола летења која је до сада увек добро радила и ко то жури да је преузме? Они који су журили да преузму и Савезну управу царина. Главни трговац

вискијем и цигаретама. Забуновић потрчао да узме Савезну управу царина, да уништи документацију која би њега могла компромитовати. То се ради на свим другим местима. Када се конституише Савезна влада онда је логично поднети захтев да се расписују превремене избори у Србији. Није то право ДОС-а да захтева, односно да изнуди председничке изборе па да ДОС каже или ванредни избори или ће багери радити. Па нека раде багери. Наша је добра воља да се иде на превремене изборе. Не принуда. Под принудом нико нас ни на шта не може натерати. Могу нас стрељати, може нас руља линчовати али нам образ не могу испрљати нити част укалати. То треба да знају.

У најфинијој парламентарној традицији се поштује када се одрже избори на одређеном нивоу у једној земљи, на пример у Италији су били локални избори па је победила опозиција и сасвим је нормалан захтев да се иде на изборе на другим нивоима јер се нешто променило вољи народа, у расположењу народа, у одређењу народа и траже се избори на осталим нивоима да се структура парламентарних тела прилагоди тој народној вољи. Ми, радикали, смо први били за то. Да се иде на ванредне изборе у Србији и да та структура нове скупштине буде усаглашена са променом расположења народа, али то се не може урадити ако пучисти једну по једну институцију система преузимају. Ми то нећемо да радимо. Ми, као влада, сада не постојимо, фактички. Ми формално постојимо и не могу нам изнудити оставке под принудом нећемо ништа, али ми фактички не постојимо јер нисмо у стању да проведемо вољу владе.

ДОС је отео полицију. Полиција не реагује ни на један захтев. Упада се у фабрике, људи се туку, под присилом бејзбол чалица се изнуђују потписи на већ унапред припремљеним оставкама и тако даље. То ми нећемо прихватити, нећемо то признати као легалан чин. Они који то раде чине кривично дело. Револуционари или заводе диктатуру или иду у затвор. За револуционаре нема трећег решења. Ми никада нећемо признати револуционарне методе и зато им је боље на време да одустану од тога, да се иде у правцу политичких смиривања у земљи и да се иде на ванредне парламентарне изборе у Србији. Ако наставе револуционарне методе, мораће да заведу диктатуру па да нас стрељају, стријају у логоре и тако даље, јер ми немо пружати

отпор док имамо даха. Ако не успеју онда ћемо их ухапсити и стрпати у затвор. То им је варијанта, сами се себе довели у ту ситуацију. Ово није пут који отвара демократију. Да најгори криминалци заузимају неке фирме који су раније били најурени због криминалних афера, то не долази у обзир.

То је, дакле, ситуација у којој се налази Србија. Из те ситуације постоји излаз. Постоји брз излаз. Одмах да се одреди мандатар Савезне владе да се формира Савезна влада, да се консолидује, да се доврши рад Републичке скупштине, да се изгласају ови закони који су на дневном реду и да се онда расписују превремене избори. Влада Србије не бежи од оставке, у нормалним околностима, када дође руља пред Скупштину да нам изнуди оставку нећемо из ината, па нека нас руља побије. И нећемо више да идемо у Скупштину све док се не спречи долазак било какве руље док Скупштина заседа.

У понедељак је Ђинђић био код мене, овде у странци, у 11 сати навече. Сат и по времена смо разговарали. Чедомир Јовановић је био са њим. Ја сам га упозорио: Ђинђићу, ми ћемо тог дана да изађемо на главни улаз. Нас као социјалисте не можете терати да идемо подземним каналима и на споредне излазе. Немој да буде руља пред Скупштином јер ћеш сносити одговорност за последице. Он је гарантовао да неће бити нико пред Скупштином. А ипак је ДОС послао неколико стотина психопата да изазову инцидент. Ми смо показали да се не бојимо. Следећи пут нећемо ићи у Скупштину не зато што се бојимо, него зато што знамо која је нова варијанта. Неко ће од њих пуцати у масу да би се то нама приписало.

Они сада преко свих својих медија оптужују нас радикале да смо изазвали инцидент. Чиме смо ми изазвали инцидент? Што смо излазили на главни излаз, зато што нас је руља напала а ми нисмо полегали по асфалту и пустили да нас туку као Драгољуба Милановића. Чиме смо то ми изазвали инцидент? Кажу имали смо оружје. Кажу да смо чак имали и аутоматске пиштоље, шкорпионе, хеклере. Па ја сам потпредседник Владе и имам службено обезбеђење. Потпредседник владе у свету има службено обезбеђење, и моје обезбеђење је службено и са службеним оружјем је ушло у Републичку скупштину.

Док сам потпредседник Владе ја имам службено обезбеђење. Као што државници у свакој земљи имају службено обезбеђење. Ако

Пучисти: на силу у државне институције

неће полиција сам формирам своје обезбеђење. Док сам потпредседник Владе сасвим је логично да то све радим. Ја им издајем налог да узму и друго наоружање. Ако пошаљу багере издају налог да узму и зове и минобацице. Као потпредседник Владе ћу наручити то. Тражићу прво из полицијских магацина, ако не да полиција, тражићу из војних магацина. Не могу се са тим играти. Док сам потпредседник Владе имам власт, моћ, утицај и ауторитет. Поготову зато што образ нисам уклањао. Сви државни органи имају поверења и они који функционишу и они који не функционишу. Ту су чисте карте до краја. Треба да се расписују превремени избори али тек када систем настави да функционише нормално.

Да би систем функционисао мора, као прво, да се конституише Савезна влада. Зар сад треба и Србија такође да остане без владе, када је разјурена Савезна влада. Онда ће револуционарни комитети о свему да одлучују, е неће. О нашим судбинама револуционарни комитети неће одлучивати, осим у случају да нас пострелјају. Све док нас не стрелјају или док нас руља не линчује ми ћемо пружати отпор. Користимо сваку институцију система да пружамо тај отпор. Моје обезбеђење је службено, а Ђинђићеве још није службено, можда ако Ђинђић уђе у Савезну владу, можда ће и он своје у службено потписима да прекомпојне. Али, још нема право. Он каже да су његови само три дана имали друго оружје. Није смеи ни три секунде. Ја сам потпредседник Владе, још увек и све док мој потпис важи, као потпис потпредседника Владе, ја могу да имам службено државно обезбеђење. Али не од оних који су поткупљени па беже ко зечеви, него од оних људи који ће се борити до краја и неће дозволити руљу да тако олако било који прљави посао заврши.

Новинар: Господин Илић је у својој изјави датог Гласу јавности рекао да су догађаји испред Скупштине били испланирани. Да ли ће одговорни за такве ствари одговарати?

Др Шешељ: Сви они који не обављају своју дужност или сви они који су злоупотребили положај за било, шта морају да одговарају. Очигледно је да многи полицијски генерали не обављају своју дужност. Њима је Ција наложила да буду мирни и да се ни у шта не мешају. Ми то знамо. Знамо преко кога је то Ција урадила. Знамо исто тако да су социјалисти својом глупошћу изазвали огроман народни револт и да тај револт користи револуција. Револт је изазван непризнавањем изборне победе Војислава Коштунице. Ви сви знате да смо ми први признали ту победу. Она је чиста до краја и неспорна. Они који је нису признали и који су фалсификовали изборне резултате, изазвали су огроман народни бес и наступила је еуфорија. Ми који смо се бавили социјалном психологијом знамо шта је еуфорија, колективна болест маса. Она траје извесно време, она ће се једног дана вратити у нормалне токове али до тада треба да прође одређено време. Ми још нећемо подлегати. Нећемо никада оправдавати ни један криминални чин, чин државних органа, али ни криминални чин руље, пучиста. Онага тренутка када је званично призната победа Војислава Коштунице није било више никаквог упоришта за било какве ултимативне акције. Од тог тренутка па надаље ствари су требале да се решавају кроз институције система. Па не мислите ваљда да ми, српски радикали, који смо опет преживели све оно од социјалиста за два месеца изборне кампање имамо икакву жељу да даље будемо у влади са социјалистима.

Ми смо иницирали одмах да Влада поднесе оставку. Одмах смо почели да вас засипамо нашим законодавним иницијативама које су требале да се донесу по хитном поступку. Одмах је Драган Томић заказао седницу Скупштине. Ми смо ставили до знања да од те Владе више нема ништа и да се морају усвајати основни закони и да се иде на изборе. А онда се појави руља да нас у томе спречи. Не може руља наше оставке да изнуди. Знате, кажу да се позивају на народ. Па нека их је сто милиона на улицима, ако се разулдарно понашају за нас су руља. Сто милиона да дође.

Одмах после Титове смрти годинама су скоро сви грађани ове земље сваког 4. маја у три сата и пет минута стајали мирно. Сваке године ја сам пркосно у то време шетао и на исти начин се руља понашала. На исти начин, прсовали за мном, претили, чак физички насртали. За мене ово није ништа ново. И то ме не може поколебати. ДОС, ако мисли да револуцију доведе до краја, можда ће и успети, има доста шанси да успе али револуција се онда не може окончати демократијом и општенодродним весељем. Може само диктатуром, новом диктатуром у којој су већ повампирени стари комунисти Титовог кова показали да воде главну реч. Гледали сте вероватно и Живана Берисављевића. Сви они који су били најгори на државној телевизији у титоистичко време сада су испливали на површину. Једна Гордана Суша која је нас некадашње англокомунистичке дисиденте бесомучно нападала, или Данка Нововић, љубавница Станета Доланца. Сада ће они да воде политику земље. То код нас не може да прође.

Новинар: Зашто се тврди да је упад у царину вршила једна страна обавештајна служба?

Др Шешељ: Стране обавештајне службе су до гуше умешане у сва она збивања. У царину знамо ко је упао, Забуновић и капетан Драган са наоружаним људима, са другим цевима. Ви знате још од пре 8 година ми говоримо ко је капетан Драган и ко су његови бандити. Ви новинари сте нам сведоци. Још кад су покушали пуч у Книну, у новембру 1991. године. Тада сам се затекао у Западној Славонији, јавно ми се Милан Бабић и хитно сам преко Бањалуке отпутовао за Книн да спречим тај пуч капетана Драгана. Сви су медији тада известили шта се дешавало и на првој линији фронта код Бенковца, где смо се прво сукобили, и касније у Книну. Онај ко научи прљаво да служи једном господару после лако мења господаре, ко више плати његово. А тај фонд који је формирао, 40% новца је користио за режијске трошкове. Значи само је глумио да помаже рањенике и инвалиде рата и породице палих бораца и слично. Служио је као покривање да се прикупљају велике суме новца за разне криминалне работе. Сетите се, једна девојка је тамо била убијена па је убиство зашкано. У седишту фонда капетана Драгана. Ми смо о томе говорили још крајем 1993. године и у Скупштини смо о томе говорили.

Новинар: Ви сте још у Влади, на основу јучерашњег саопштења да премијер Марјановић контролише полицију. Имате ли коментар на то?

Др Шешељ: То је питање веома шаливо састављено. Ко контролише полицију? Влада не контролише полицију али испред владе Мирко Марјановић је задужен да води тај ресор док се не изабере нови министар полиције.

Новинар: Он је задужен али је не контролише?

Др Шешељ: Полицију контролишу очигледно неки други, Ција.

Новинар: Знате ли нешто детаљније о томе.
Др Шешељ: Знао да полицију контролише Јовица Станишић, бивши шеф Државне безбедности Србије који је директно повезан са Цијом. Да су полицијски генерали, можда не сви али неки кључни, заузели став да се не мешају ни у шта и да чекају расплет.

Новинар: Значи Станишић је човек Ције?

Др Шешељ: Да.

Новинар: ДОС се јуче огрдио од формирања кризних штабова у предузећима.

Др Шешељ: А који ДОС?

Новинар: Демократска опозиција Србије.

Др Шешељ: Један ДОС изјављује да се огрђује а други ДОС најављује нове кризне штабове. Лабус, који је такође припадник ДОС-а, каже да је он шеф главног кризног штаба који замењује Савезну владу. Неки се огрђују, неки се не огрђују. Лабус још најављује да ће нам вратити самоуправљање. И у ДОС-у је изгледа, унутрашња конфузија. Ловци у мутном вршљају на све стране, а међусобне координације нема. Због тога Коштуница може, ако има воље и жеље да буде главни политички фактор враћања свих ствари у институције система. А кључна ствар која би омогућила да се

систем стабилизује је формирање Савезне владе. Што ДОС не пошље те кризне штабове и по Црној Гори, тамо су бојкотовали изборе, тамо су очигледне сепаратистичке тенденције на делу, тамо су криминалне афере много веће него у Србији. Што и тамо не крену са кризним штабовима? То је реторско питање и залагање за кризне штабове било где, али видите колико им је и таква позиција неприципијелна. Због тога је нужно, ко год да уђе у Савезну владу да се она формира. Ми, српски радикали, нећемо, нас су свели на пет посланика у Већу грађана. Сада нам је признат један мандат који су нам отели у Вранској изборној јединици. Отели су нам у Црној Гори за оба већа по један мандат, али ми немамо намеру, без обзира што имамо посланичку групу да улазимо у Савезну владу. Нека формира ко год хоће Савезну владу, ако обезбеди парламентарну већину.

Савезна влада мора што пре да функционише, да не би Жарко Кораћ отишао у Хрватску и рекао да је то прва посета представника нове власти. Које власти, ког државног органа, где је та власт? Западни медији непрекидно говоре о новој власти, па где је та нова власт? Постоји само један човек нове власти, евентуано, и то је Војислав Коштуница. Остали органи нове власти не постоје. Нигде нису конституисани, нигде нису изабрани и нигде није извршена званична примопредаја, све остало су пучисти. Када се конституише нова власт и ако ДОС формира нову владу са СНП-ом, ако се држе Устава и закона, они ће морати да хансе све који су упадали. И Забуновића и онога ко је дошао после њега, и Лабуса који је упао у Народну банку Југославије и све остале. Сви који су упадали морају да иду на суд. И ако ДОС буде формирао владу, ми ћемо непрекидно да критикујемо ДОС да не хапси криминалце. Нема оправдања за овакве поступке. Не може да буде ако се држимо легалног стања и ако поштујемо Устав. Ако револуцију проведу до краја, онда им закон и Устав и нису потребни. Онда могу као, болшевици или као Тито 1944. године у Београду, када је стрелјао 10.000 Београђана, да лепо пострелјају сву опозицију, да пострелјају све српске радикале који ће им до краја пружати отпор и ми то отворено најављујемо и онда нека проводе диктатуру, док је диктатура могућа.

Новинар: Значи, не враћате се на наставак преговора око формирања прелазне владе?

Др Шешељ: Нема наставак разговора све док траје ултимативно насиље и све док се проводи револуција. Немамо о чему да разговарамо. Нас не могу да уцењују, оставе нам два дана па ако не разговарамо доведиће булдожере. Нека доведу. Ево нека доведу и багере и булдожере и утовариваче, све што има нека доведу. Ми нећемо да пристанемо. Не вреди. Стаћемо пред багере и нека нас прегазе багери, али не могу нас натерати да пристанемо. Нећемо да пристанемо. Језиком претњи, силе и ушена са нама нико никада није могао да разговара. Нираније Милошевић, ни сада ДОС.

Новинар: Како стоји стање са изборима који су заказани, и сви у парламенту су их прихватили; за 17. децембар?

Др Шешељ: Ништа у парламенту још није прихваћено. На првом консултативном разговору је одређен тај термин око кога смо се сви сагласили, а онда је ДОС изазвао инцидент пред Скупштином. Не би мени много сметало што је дошло до тог инцидента да нису сви медији под контролом ДОС-а почели кампању у којој су нас, радикале, оптуживали да смо ми изазвали инцидент. Е не може. Више нећемо ни да идемо. Сада нека сами са собом изазвају инцидент. Значи, треба да дођемо у Скупштину а онда се они чуде што не дозволимо да будемо линчовани пред Скупштином или да идемо мишијим каналима, да се провлачио на споредни излаз. То не може.

Сазнао сам и за тај план, да када дођемо следећи пут буде много више људи и да се неки њихови умешају у наше људе, и да пуцају у месо и да се то нама припише. То је био нови план замишљен када се настави скупштинско заседање. То не може. По нашем закону, ни-

један јавни скуп у време заседања Скупштини није дозвољен. То је закон који је усвојен још 1992. године, мислим. Осам година тај закон важи.

Новинар: Да ли онда постоји могућност да сачекамо редовне републичке изборе?

Др Шепељ: Па, ја мислим да ни та варијанта није могућа него да је ситуација крајње неизвесна по питању крајњег исхода. Нама се не чекају редовни избори. Да не социјалисти одмах пристали на расписивање ванредних избора, и да нису пристали да се елиминише ЈУЛ из било каквих међустраначких преговора, ми би радикали већ сами поднели оставке и напустили Владу. То је био наш услов. Они су пристали на расписивање ванредних избора и ЈУЛ је, као што видите, елиминисан. ЈУЛ не учествује ни у каквим страначким консултацијама. То су били наши, радикалски, услови. Међутим, онда ДОС крене силом, притисцима и претњама. Тај језик не разумемо и нећемо на њему да разговарамо.

Новинар: Економисти сматрају да курс динара није реалан, чак оптужују да неко хоће да купи јефтине марке за скуп динар. Шта мислите о томе?

Др Шепељ: Ми смо непрекидно говорили да је динар потцењен. Имали смо зато доказ. За 100 марака много више робе можете да купите у Србији него у Немачкој. То вам је доказ о потцењености динара. Динар, у смислу робе која се за њега може купити, вреди више него што се то изражава на тржишту новца. У септембру прошле године било је око 10 милијарди динара у оптицају, а курс марке на црном тржишту био је 10 динара за једну марку. Предизборна кампања нас је затекла негде са око 20 милијарди динара у оптицају, што значи да би реални курс динара на црном тржишту био 20 динара за једну марку. Лево партије су емитовале нешто новца у току предизборне кампање и то је чиниоца о којој смо ми говорили у самој кампањи, али још не знамо тачно колико. Ако је милијарда или две, то не би знатније пореметило курс. Није било могуће да једна марка пређе 25 до 26 динара. Никако, колико год је емитовано, да пређе 30 динара.

Постоје неки други фактори који воде психолошки рат и који су вештачки курс подигли до 50 динара за једну марку. Томе доприноси страх народа од неизвесности, покушај многих фирми и банака да се отарасе динара да узму девизе. Онда је револуционарни комитет, који називају кризним штабом, преузео Народну банку Југославије па су искористили друге инструменте да вештачки оборе курс марке чак негде до 20 и мање од тога, али није било марака да се купује по том ниском курсу, јер није било динара. Онда је опет паника код људи чак и оних који су куповали марке, паника да се отарасе марака рачунају динар је сада јак и иде све у супротном правцу. Онај ко је ту био нервозан и неспретан, он је двоструко изгубио. Прво је изгубио када је покушао да купује марке по цени од 35-50 динара а онда је изгубио када га је ухватила паника па кренуо да продаје марке да би добио динаре којима нагло скаче вредност.

Ти системи постоје у Америци на берзама. На берзама могу да играју само стабилни људи јаких живаца који никада не подлежу нервози. С времена на време се и тамо изазове штампеда, почну да падају акције, нервозни људи буд зашто продају а онда се ствари опет стабилизују само што дође до преноса вредности из цепа једног у цеп другог човека. Тако нешто су овде урадили. Ко стоји иза тога, ваљда ће истрага једног дана утврдити.

Новинар: Можете да нам кажете да ли је истинита вест да ли су златне резерве, с обзиром да је Динкић јуче више пута рекао да су златне резерве празне?

Др Шепељ: Видите како сада дивљају цене. Пошто је влада Србије онемогућена у свом раду, цене су одмах кренуле узбрдо. Ми немамо инструменте да то зауставимо. Одузели су нам те инструменте. Сада је уље већ преко 50 динара. Ако остане оваква ситуација хлеб ће врло брзо да буде 20 динара, врло брзо ће млеко да буде 30 динара. Ми смо немоћни да било коју меру владину применимо. Ту ће настати пра-

ви хаос. Ми смо у кампањи напали покушај гувернера Влатковића да изнесе одређену количину злата из земље. Чули смо да се то спрема, не знам коју количину. Какава је била трансакција треба да се испита. Видели сте и то да је сачувано у девизним резервама око 400 милиона долара. Ми смо стрпљиво штедели и стварали те резерве. Циљ је био да се поткрене курс динара и, наравно, да се основни енергенти плате пошто долази зима. Шта ће сада револуционарни комитет да уради са тим видећемо, само прети смрзавању, прете велике несташице, прети глад у правом смислу речи. Видели сте како су се и радници Колубаре осветили и нису дозволили да им револуционарни комитет смени директора. Ви знате добро шта ми мислимо о ЈУЛ-у у целини. Не треба да понављам. Али тамо се нашло неколико часних људи попут тог Драгана Костића за кога нисмо знали да је умешан ни у једну аферу. Прошле године када нам је бивши директор Бабић почео са несташицама струје већ у октобру ми смо га одмах сменили и довели Драгана Костића и, уз помоћ Србије и наше велике напоре, целе зиме је било довољно струје без обзира на разарања под бомбама НАТО-а. Човек је био способан. Да ли неко зна за његову криминалну аферу? Не зна. Зашто га онда по кратком поступку смењивати.

Ако ускоро буду били избори у Србији, када се формира нова скупштинска већина, нова влада ће променити директоре свих јавних предузећа. Чему нестрпљење да се одмах смени директор Електропривреде Србије ако је показао способност и ако нико не може унапред да каже да има неке афере иза себе. Јасно ми је што треба Шокловачког смењити или многе сличне њему, али зашто Костића. Никада ваљда Шокловачки и Костић нису били једно? Зашто га онда по кратком поступку елиминисати и довести неког лопова који је раније елиминисан због отворених крађа и лоповлука. Шта нам је циљ? Да нам народ помре од глади и зиме.

Што се тиче Српске радикалне странке, ми ћемо увек изборну вољу народа поштовати. Ту нема никакве сумње и увек смо били на тим позицијама али ћемо увек свима рећи у лице све што мислимо без икаквог устезања. Господине Мигати, да чујем ако има још неко питање опет ћу вама дати реч, али мало сте узели банак данас.

Новинар: Мени се чини да штрајк рудара има везе са милион франака?

Др Шепељ: Милион франака су сувише мале паре да би то био разлог штрајка. Милион франака, то вам је око 300.000 марака, сувише је Електропривреда велики систем да би то не-

што значило. То не значи ништа, 300.000 марака за Електропривреду ништа не значи.

Новинар: Рекли су да то поклањају рударима.

Др Шепељ: Шта то значи, да ли им дају паре да и даље не раде. Нама су хидроакмулације потпуно празне. Воде у вештачким језерима нема. Нама су једина шанса Ђердап и термоцентралне док не почну неке велике кише. Ви знате колико је кише потребно да се напуне акумулације а кише нема, суша се наставља. Врло слабо пада. Резерве се троше. Ово сада што имамо осветљење, то је на основу резерве у депоима. Ни то не може дуго да траје. Сада се већ користи неки угља који је можда пре 20 или 30 година ископан и доведен у депоје. Онај талог што је остао доле. Како ове количине долазе никада се не стигне то испразнити. Е сада се и то користи. Како ће бити даље, остаје да се види. Од онога тренутка када су почели да делују револуционарни комитети ми не можемо да носимо ту одговорност. Можете да кажете да је ово била најгора влада на свету, али су ипак основне ствари функционисале. Јесте народ живео бедно, али је свако имао могућност да купи дневно вечеру хлеба и литар млека. Питање је да ли ће људи сада имати за хлеб и млеко. То је наш основни проблем. То што су нам обежавали тамо са Запада да милијарде чекају, пет до шест милијарди долара чека тамо негде, а сада кажу да планирају тих 5-6 милијарди у наредних седам година. Сада је већ друга прича. Нико не даје новац на лепе очи и што би они сада давали паре ако је Милошевић пао и ако победи револуција и успостави се нова револуционарна диктатура, што би они давали паре. Нису ваљда људи да дају паре, када више не треба да дају.

Новинар: Да ли је Милошевић стварно пао? Имате ли неке информације у вези са тим?

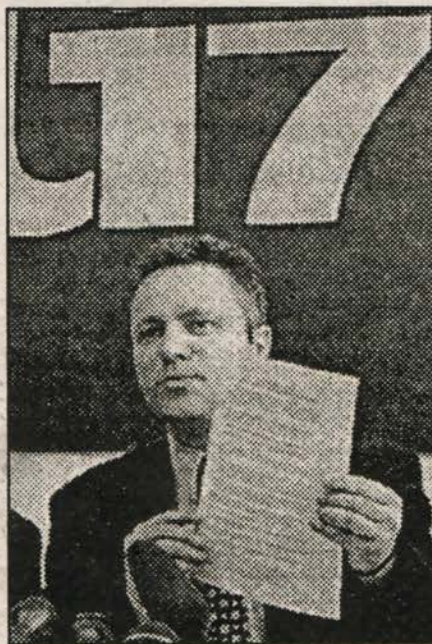
Др Шепељ: Он је изгубио функцију на којој се налазио. Сада више нема никакву државну функцију. Да ли ће он консолидовати своју Социјалистичку партију или не, то је њихова ствар и ми се у то не мешамо. Он нема ниједну полуу власти у својим рукама. Што се тиче државе значи, он је сишао.

Новинар: Ви на партијском нивоу немате никакве комуникације као шеф партије?

Др Шепељ: Ми имамо неке комуникације са социјалистима и са Вуком Драшковићем али то су више телефонске, али се с времена на време и видимо. То је више размена мишљења.

Новинар: Када кажете са социјалистима, не мислите на Милошевића лично?

Др Шепељ: Данас сам имао контакт са Милићем. Јуче сам се у два наврата чуо са Драшковићем. Ми размењујемо мишљења. По неким питањима се слажемо, а по неким другим се не слажемо. Драшковић се слаже да овако не сме да се ради и да је ово револуција, да је ово пуч и тако даље. Немојте да вам ја интерпретирам његове речи. Он јавно наступа иначе вам ја не бих ништа рекао о томе. За мене је увек приватни разговор дискретна ствар и никада ме нисте могли чути да препричавам приватне разговоре са другим људима. Он јавно наступа у том смислу. Зато ми делимо забринутост од ове неизвесности. Можда ће СПС и СПО пристати на ДОС-овске услове. Немамо ништа против. Нека СПС, СПО и ДОС формирају нову владу. Честитаћемо им чим формирају ту владу. То нас не интересује, али на наших 83 посланика нико не може да рачуна под претњама, уценама, притисцима и булдожерима. То је немогуће када је реч о српским радикалима. Ако они убеду СПС и СПО и ако их уплате и најаве булдожера нека формирају са њима владу. За нас је битно да та влада има 126 посланика који ће за њу гласати. И одмах ћу предати свој кабинет, свој телефон, свој ауто, возача и секретарицу новом потпредседнику који дође да преузме мој кабинет. Одмах. Ја немам никакву документацију да уништавам у влади, нити имам било какве прљаве трагове да сакривам. Одмах примопредаја може. Нити је неко могао да види да сам било шта износио из владе или да сам било шта сакривао.

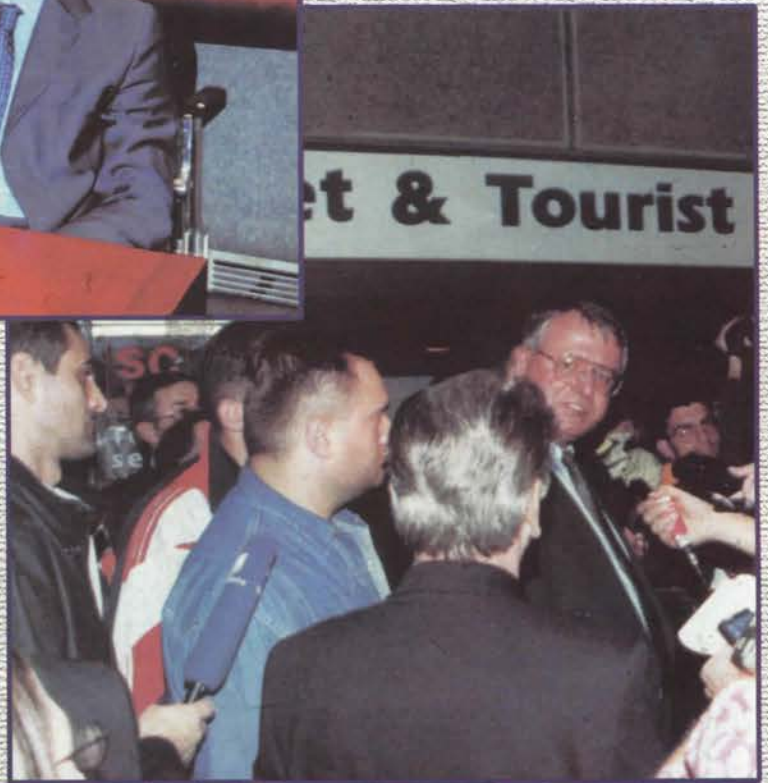

Један од организатора "демократске" револуције: М.лађан Динкић

**САВА ЦЕНТАР
7. ОКТОБАР
2000. ГОДИНЕ**

**СЕДНИЦА ОБА ВЕЋА
САВЕЗНЕ СКУПШТИНЕ
НОВОГ САЗИВА**

СРПСКА РАДИКАЛНА СТРАНКА

**Памет, знање и поштење;
Мудрост, храброст, поверење!**